

K.U.Leuven – O.E. Musicologie

JAARVERSLAG 2008

Leuven, 2009

Eindredactie: Bart DEMUYT, Ann HASENDONCKX & Diewer VAN DER MEIJDEN
Afbeelding titelblad: Koninklijke Bibliotheek Albert I Ms. B Br IV 210, f. 8r:
Volbladverluchting bij het responsorium *Summe trinitati*

Alamire Foundation vzw
Internationaal Centrum voor de studie van de muziek in de Lage Landen
International Centre for the Study of Music in the Low Countries
Centrale bibliotheek
Mgr. Ladeuzeplein 21
B-3000 LEUVEN
Tel. +32-(0)16-32 87 50
Fax +32-(0)16-32 87 49
info@alamirefoundation.be
www.arts.kuleuven.be/alamire

INHOUD

INHOUD	1
VOORWOORD.....	4
1. ORGANIGRAM.....	5
2. OPDRACHT	7
3. ACTIVITEITENVERSLAG 2008.....	8
3.1. Onderzoeksprojecten	8
3.1.1. Postdoctoraal onderzoeksproject FWO–Vlaanderen (België)	8
3.1.1.1. De oorsprong, ontwikkeling en standaardisering van de middeleeuwse historia in de Lage Landen (10de–14de eeuw).....	8
3.1.1.2. Het meerstemmige religieuze muziekrepertoire uit Noord-Frankrijk van ca. 1370 tot ca. 1550 als normatief referentiepunt voor het ontstaan en de bloei van de renaissancepolyfonie.....	11
3.1.2. Doctoraatsonderzoek (Aspirantschap) FWO–Vlaanderen (België)	14
3.1.2.1. Het gregoriaans van de seculiere clerus in de Lage Landen: muziek en liturgie aan de collegiale Onze-Lieve-Vrouwekerk in Tongeren (14de-15de eeuw).....	14
3.1.2.2. Een procesgerichte benadering van renaissancepolyfonie: Temporaliteit en klankervaring als organisatieprincipes in de ricercars van Adriaan Willaert.....	18
3.1.3. Doctoraatsonderzoek & Onderzoeksproject	22
3.1.3.1. Het Liedboek van Zeghere van Male	22
3.1.4. Project Impulsfonds K.U.Leuven	26
3.1.4.1. Ontsluiting van Vlaamse Muziekarchieven (late middeleeuwen – ca. 1850).....	26
3.1.5. Wetenschappelijke projecten met steun van gemeenschaps- of private fondsen.....	28
3.1.5.1. Inventarisatie van Antifonaria bewaard in Vlaanderen.....	28
3.1.5.2. Straight from the Source	30
3.2. Projecten in Opdracht	33
3.2.1. Repertoriëring en valorisatie van muziek in begijnhoven.....	33
3.2.2. Inventarisatie van het Muziekfonds van Sint-Salvator.....	35
3.2.3. Nam et illic Musae habitant: Muziek en de Duitse Orde	36
3.2.4. Muziek en de Hanzesteden.....	38
3.2.5. Hodie Papa voluit habere missam: Muziek in de pauselijke kapel	39
3.2.6. AMUZ 08-09	40
3.3. Valorisatie van het onderzoek	41
3.3.1. Publicaties	41
3.3.1.1. Yearbook of the Alamire Foundation	41
3.3.1.2. Journal of the Alamire Foundation.....	43
3.3.2. Internationale colloquia en tentoonstellingen.....	44
3.3.2.1. International Conference Music Sources in Private and Civic Contexts (c. 1480-1550).....	44
3.3.2.2. Muziek en de Duitse Orde	44
3.3.2.3. Muziek in de Hanzesteden	44
3.3.2.4. Vernieuwende inzichten bij historisch gedocumenteerde uitvoeringen van de muziek van Johann Sebastian Bach	44
3.3.3. Eigen projecten inzake valorisatie van het onderzoek.....	45
3.3.3.1. De Passie van de Stemmen	45

3.3.3.2.	Huis van de Polyfonie	46
3.3.4.	Wetenschappelijk advies, lezingen voor een breed publiek.....	47
3.4.	Onderwijsverstrekking	52
3.5.	Documentatiecentrum	54
3.6.	Vernieuwing website	55
4.	ADMINISTRATIEF VERSLAG 2008	56
4.1.	Algemene Vergadering.....	56
4.2.	Raad van Bestuur	56
4.3.	Dagelijks bestuur en werking	56
4.4.	Toelagen en aanwending	56
4.5.	Personeelsbezetting in 2008.....	57
4.6.	Logistiek	57
5.	KRACHTLIJNEN VOOR DE WERKING 2009-2010	59
5.1.	Beleid	59
5.2.	Onderzoeksprojecten	60
5.2.1.	Postdoctorale onderzoeksprojecten FWO–Vlaanderen (België)	60
5.2.1.1.	The origin, development, and standardization of the medieval 'historia' in the Low Countries (10th-14th c.): a contribution to the repositioning of chant in Early Music historiography	60
5.2.1.2.	Cum scribi non possit: wat de mensurale notatie vertelt over renaissancepolyfonie.....	60
5.2.2.	Doctoraatsonderzoek (Aspirantschap) FWO–Vlaanderen (België):.....	61
5.2.2.1.	Een procesgericht benadering van renaissancepolyfonie. Temporaliteit en klankervaring als principes in de ricercars.....	61
5.2.3.	Doctoraatsonderzoek.....	62
5.2.3.1.	Het liedboek van Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8) onderzoek naar inhoud, vorm en betekenis van een uitzonderlijk muziekhandschrift met polyfonie binnen de "Townscape- Soundscape" van renaissancistisch Brugge.....	62
5.2.3.2.	Tussen de plooiën. Een onderzoek naar het stedelijke en private muzikleven in de Zuidelijke Nederlanden tussen Beeldenstorm en Twaalfjarig Bestand, via twee case-studies: Brugge – Gent.....	62
5.2.3.3.	Leonard Päminger: Componist van de reformatietijd.....	62
5.2.4.	Project Impulsfonds van de K.U.Leuven	64
5.2.5.	Hercules 1-financieringsproject van de K.U.Leuven (Herculesstichting)	65
5.2.6.	Wetenschappelijke projecten met steun van gemeenschaps- en private fondsen.....	66
5.2.6.1.	Inventarisatie van de antifonaria bewaard in Vlaanderen	66
5.2.6.2.	Straight from the Source. Het laatmiddeleeuwse muziekmanuscript als toegangspoort tot de muzikale cultuur van de Lage Landen	66
5.3.	Projecten in opdracht.....	68
5.3.1.	Inventarisatie van het muziekfonds van Sint-Salvator.....	68
5.3.2.	Handboek Muzikaal Erfgoed	68
5.3.3.	Cappella Sistina	68
5.3.4.	AMUZ 09-10	69

5.3.5.	Corpus Alamire.....	69
5.3.6.	AMUZ 10-11	69
5.3.7.	Gregoriaans Festival – Sint-Truiden	70
5.4.	Valorisatie van het onderzoek	71
5.4.1.	Publicaties	71
5.4.1.1.	Journal of the Alamire Foundation.....	71
5.4.1.2.	Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages	71
5.4.1.3.	Monumenta Flandriae Musica / online	72
5.4.1.4.	Facsimileuitgave	72
5.4.2.	Internationale colloquia en tentoonstellingen	72
5.4.2.1.	... Cantus ecclesiasticum ut ornaret ... Polyphony for the Proper of the Mass in the Middle Ages and Renaissance	72
5.4.2.2.	The Splendour of Burgundy. A multidisciplinary approach	73
5.4.2.3.	Hendrik Van Veldeken	73
5.4.2.4.	Cappella Sistina.....	74
5.4.2.5.	Petrus Alamire	74
5.4.3.	Eigen projecten inzake valorisatie van het onderzoek	74
5.4.3.1.	Passie van de Stemmen	74
5.4.3.2.	Huis van de Polyfonie	75
5.4.4.	Verstrekking van wetenschappelijk advies, lezingen voor een breed publiek.....	75
5.5.	Onderwijsverstrekking	76
5.6.	Ontwikkeling website	77
5.7.	Documentatiecentrum	78

APPENDIX : REALISATIES EN BIBLIOGRAFIE ALAMIRE FOUNDATION VZW 1991-2009

VOORWOORD

In dit 18de jaar van haar bestaan is de missie van de Alamire Foundation, international centre for the study of the music of the Low Countries niet alleen onveranderd, de Foundation is ook beter nog dan tevoren uitgerust om deze missie ten volle waar te maken: studie van het muzikaal erfgoed van de Lage Landen onder het Ancien Régime gezien en geplaatst in de toenmalige maatschappelijke en culturele tijdsgeest, met grote bekommernis om de archivering van vaak zeer broos en kwetsbaar bronnenmateriaal en met maximale zorg voor innoverende exploitatie ervan voor de muzikale praxis die musici van vandaag toelaat gebruik te maken van de originele composities. Ingebed in de Onderzoekseenheid Musicologie van de K.U.Leuven ontplooit de Alamire Foundation haar activiteiten uiteraard in de Lage Landen. De hoge kwaliteit en productiviteit van haar onderzoek wordt internationaal zéér gewaardeerd; zij leidt tot publicaties in de beste tijdschriften en tot internationale samenwerkingsverbanden van topniveau. Dit onderzoek zal zich in de toekomst ook toespitsen op de studie van het Gregoriaans in de Lage Landen, ondersteund door bronnenmateriaal dat door de Alamire Foundation werd verworven. Wat de carrière van publicaties betreft heeft de Alamire Foundation een internationaal zeer geapprecieerd initiatief genomen met de uitgave van de Journal of the Alamire Foundation, verzorgd door Brepols Publishers, onder redactie van Prof. David Burn en Prof. Katelijne Schiltz. De editorial en advisory boards ervan worden bezet door de beste musicologen-experten in de muziek van het Ancien Régime. De voor de studie zo noodzakelijke archivering van het bronnenmateriaal wordt door de Foundation gerealiseerd met de meest recente digitale technologie en samen met de Oxford University neemt de Foundation het voortouw met ondermeer de digitalisering van het Magnum Opus van Petrus Alamire dat verspreid zit over een reeks van locaties die hun medewerking hebben toegezegd. Voor de uitvoeringspraktijk zijn er intensieve contacten met diverse ensembles waaronder de Cappella Pratensis.

Het geheel van de activiteiten van de Foundation uit zich onder de vorm van publicaties, symposia, tentoonstellingen en concerten en andere vormen van ontsluiting en bekendmaking van het bestudeerde muzikaal erfgoed van de Lage Landen.

In de schoot van de Alamire Foundation werken nu een reeks van Vlaamse en buitenlandse jonge onderzoekers bezielde door reeds gevestigde waarden en zij worden ondersteund door de staf geleid door een zeer competente en gedreven directeur Bart Demuyt. Ik wil hen hier allen ten zeerste danken, evenals de leden van de Raad van Bestuur en van de Algemene Vergadering. De partners van het eerste uur, met name Musica onder leiding van Herman Baeten en de K.U.Leuven zijn met de ontwikkeling van de Alamire Foundation ten zeerste gemotiveerd om de lonende samenwerking verder te zetten.

Prof. Em. Herman VANDEN BERGHE,
Voorzitter

1. ORGANIGRAM

Situatie 01.01.2008 t.e.m. 01.06.2009

Raad van Bestuur

Herman VANDEN BERGHE	Ere-vice-rector Katholieke Universiteit Leuven (voorzitter)
Herman BAETEN	Directeur Musica, Impulscentrum voor muziek vzw (penningmeester)
David BURN	Docent Katholieke Universiteit Leuven (vertegenwoordiger universiteit)
Eugeen SCHREURS	Directeur Resonant, Centrum voor Vlaams Muzikaal Erfgoed vzw

Algemene Vergadering

Marc VERVENNE	Rector Katholieke Universiteit Leuven
Herman VANDEN BERGHE	Ere-vice-rector Katholieke Universiteit Leuven
Eugeen SCHREURS	Directeur Resonant, Centrum voor Vlaams Muzikaal Erfgoed vzw
Paul TRIO	Hoogleraar Katholieke Universiteit Leuven
David BURN	Docent Katholieke Universiteit Leuven
Herman BAETEN	Directeur Musica, Impulscentrum voor muziek vzw

Directie

Bart DEMUYT	Directeur Alamire Foundation vzw
-------------	----------------------------------

Alamire Foundation

Inga BEHRENDT
Functie: wetenschappelijk medewerker Alamire Foundation
Omvang mandaat: voltijds
Periode: tot 30.06.2009

Bruno BOUCKAERT
Functie: wetenschappelijk medewerker, postdoctoraal onderzoeker FWO-Vlaanderen (België)
Omvang mandaat: voltijds
Periode: tot 30.09.2008

Stratton BULL
Functie: stafmedewerker Alamire Foundation
Omvang mandaat: deeltijds (75 %)
Periode: tot 30.09.2009

David BURN
Functie: docent Katholieke Universiteit Leuven / OE musicologie
Omvang mandaat: voltijds
Periode: onbepaalde duur

Bart DEMUYT
Functie: directeur Alamire Foundation
Omvang mandaat: voltijds
Periode: onbepaalde duur

Nele GABRIËLS

Functie: wetenschappelijk medewerker, doctoranda project FWO–Vlaanderen (België)

Omvang mandaat: voltijds

Periode: tot 31.12.2009

Ann HASENDONCKX

Functie: zakelijk coördinator Alamire Foundation

Omvang mandaat: deeltijds (60 %)

Periode: tot 31.12.2009

Pauline JOCQUÉ

Functie: jobstudent

Omvang mandaat: deeltijds

Periode: bepaalde duur

Sarah Ann LONG

Functie: wetenschappelijk medewerker Alamire Foundation

Omvang mandaat: voltijds

Periode: tot 30.06.2009

Pieter MANNAERTS

Functie: wetenschappelijk medewerker, postdoctoraal onderzoeker FWO–Vlaanderen (België)

Omvang mandaat: voltijds

Periode: tot 30.09.2011

Sofie TAES

Functie: wetenschappelijk medewerker OP K.U.Leuven en Alamire Foundation, doctoranda

Omvang mandaat: voltijds

Periode: tot 31.04.2010

Simon VAN DAMME

Functie: wetenschappelijk medewerker, aspirant FWO-Vlaanderen (België)

Omvang mandaat: voltijds

Periode: tot 30.09.2009

Diewer VAN DER MEIJDEN

Functie: medewerker communicatie & projectondersteuning Alamire Foundation

Omvang mandaat: deeltijds (80 %)

Periode: tot 30.06.2009

2. OPDRACHT

Alamire Foundation vzw, Internationaal Centrum voor de studie van de muziek in de Lage Landen, werd in 1991 opgericht met als doel onderzoek van excellent niveau en innovatieve aard te voeren, te stimuleren en te coördineren, in het bijzonder de muziek en het muzikale leven in de Lage Landen uit de periode van de Vroege Middeleeuwen tot 1800.

De Alamire Foundation levert op een hedendaagse manier in Vlaanderen een bijdrage tot de lokalisatie, inventarisatie, conservatie en onderzoek van het muzikale erfgoed. In het verlengde hiervan behoort het tot de opdracht haar resultaten voor een zo breed mogelijk publiek te ontsluiten.

De organisatie functioneert op internationaal vlak als een uniek en toonaangevend forum. Door het onderhouden van talrijke samenwerkingsverbanden met prestigieuze onderzoeksinstituten, concertorganisaties en internationaal gerenommeerde uitvoerders en door de organisatie van en regelmatige aanwezigheid op belangrijke internationale congressen en festivals, creëert zij een continue dialoog met onderzoekers en uitvoerders wereldwijd.

De onderzoeksresultaten van de Alamire Foundation verschijnen in de vorm van kwalitatief hoogstaande wetenschappelijke monografieën en als artikels in toonaangevende vaktijdschriften, alsook in de vorm van facsimile-uitgaven en/of moderne kritische edities.

3. ACTIVITEITENVERSLAG 2008

3.1. ONDERZOEKSPROJECTEN

3.1.1. Postdoctoraal onderzoeksproject FWO–Vlaanderen (België)

3.1.1.1. De oorsprong, ontwikkeling en standaardisering van de middeleeuwse historia in de Lage Landen (10de–14de eeuw)

Promotor	David BURN
Projectverantwoordelijke	Pieter MANNAERTS

Projectomschrijving

Titel

De oorsprong, ontwikkeling en standaardisering van de middeleeuwse historia in de Lage Landen (10de–14de eeuw)

Toelichting

Traditioneel wordt het gregoriaans beschouwd als een repertoire dat ontstond in de Karolingische en Ottoonse periode en min of meer ongewijzigd werd overgeleverd doorheen de volgende eeuwen. De positie van het gregoriaans binnen de Oude Muziek valt met andere woorden volgens dit traditionele beeld samen met het zogenaamde vieux fonds-repertoire (tot ca. 1000).

Nochtans gaf de voortdurende toevoeging van nieuwe feesten aan de liturgische kalender vanaf de 10de eeuw aanleiding tot het componeren van nieuwe belangrijke gregoriaanse gezangen (dus niet enkel polyfonie), in genres als de hymne, prosula, sequens, trope en officiegezangen (historiae). Als belangrijke voorbeelden kunnen Gottschalks sequens voor het feest van de Divisio apostolorum (11de eeuw), de historia Regali natus voor de heiligverklaring van Karel de Grote (12de eeuw), en Fernando de Talavera's historia voor de bevrijding van Granada in 1492 worden genoemd. Het componeren van nieuwe historiae bleef zelfs doorgaan tot in de 17de eeuw. Het ontstaan van deze nieuwe gregoriaanse genres ondermijnt bijgevolg het hoger vermelde traditionele beeld van het gregoriaans.

Het resultaat is dat de muziekgeschiedschrijving een vertekend beeld geeft van de liturgische muziek tijdens het Ancien Régime (middeleeuwen en renaissance in het bijzonder): ze legt bijzonder sterk de nadruk op de polyfonie, maar negeert vrijwel volledig de latere ontwikkelingen in de monofone zang, evenals de vernieuwing, kwaliteit en kwantiteit van specifieke genres. Het rechte trekken van deze verhouding tussen monofonie en polyfonie binnen de Oude Muziek plaatst musicologen voor een belangrijke uitdaging.

De historia biedt het ideale materiaal om deze uitdaging aan te gaan. Ze is het belangrijkste genre van 'nieuw' gregoriaans in de Lage Landen, en mag worden beschouwd als het meest representatieve genre van liturgische monodie, dankzij de ruime Europese verspreiding, de kwaliteit en de kwantiteit van de bewaard gebleven muziek. Het huidige onderzoeksproject zal aantonen dat het belang, de productie en de Europese uitstraling van de historiae in de Lage Landen in het toenmalige muziekleven een plaats innamen die vergelijkbaar is met die van de latere renaissancepolyfonie. Om deze uitdaging tot een bevredigend resultaat te brengen volstaan de traditionele analysemethoden niet. Voor een volledig muzikaal begrip van de historiae hanteert dit project

dan ook complementaire en innovatieve methodologieën die zullen bijdragen tot een vernieuwde en integrale visie op de analyse en de historiografie van de Oude Muziek.

De term *historia* duidt een liturgisch officie aan, ter ere van een heilige of een ander liturgisch feest, zoals dat voor de Drieuldigheid of Sacramentsdag. In het verloop van een dergelijk officie vormen de lezingen (in de metten) en de antifonen en responsoria een narratief geheel, gesteld in proza of poëzie. Tussen de 10de en de 14de eeuw ontwikkelden componisten procedures en technieken die geleidelijk aan karakteristiek werden voor het genre, zoals het gebruik van specifieke types van rijm, vers en metrum, een striktere modale organisatie en specifieke melodische doelnoten.

Vanaf de 10de eeuw ligt het kerngebied van de compositie van *historiae* in Noord-Frankrijk en de Lage Landen (inclusief Luik). Muziekhistorisch zijn deze *historiae* om vele redenen belangrijk. Ze behoren tot de vroegste composities die op betrouwbare basis gedateerd en aan een componist toegeschreven kunnen worden. Een significant aantal composities uit de Lage Landen raakten over heel Europa verspreid (de *historia* voor de Drieuldigheid van bisschop Stephanus van Luik, *historiae* voor Sacramentsdag, de heiligen Servaas, Lieven en Maternus). Van de middeleeuwse genres was de *historia* ongetwijfeld het meest uitvoerige (een gemiddelde *historia* omvat zo'n 40 tot 50 gezangen) en het genre met de grootste productie. Liturgische handschriften en archivalische bronnen bevestigen de hoge artistieke kwaliteit van de *historiae* (zoals de vroege *historiae* uit Gent, Luik, Echternach en Maastricht) en de continuïteit in productie van de 10de tot minstens de 17de eeuw (bv. de late *historia* voor de H. Bavo in Haarlem/Gent). Deze bronnen bleven bovendien in groten getale bewaard: voorbereidend onderzoek voor dit project leverde tot dusver een lijst op van meer dan 250 antifonaria (de belangrijkste bron voor *historiae*) uit de Lage Landen. Naarmate de productie toenam, werd het genre ten slotte becommentarieerd door belangrijke liturgisten (Durandus van Mende, 13de eeuw; Radulphus de Rivo, †1403).

Ondanks zijn rijkdom en belang, ontbreekt het de *historia* niet enkel aan een plaats in de ruimere muziekgeschiedenis, maar ook binnen de geschiedenis van het gregoriaans en de Lage Landen. Auda's studie over het werk van Stephanus van Luik (1923) is verouderd, en andere onderzoekers bestudeerden vaak enkel individuele *historiae*. Terwijl de belangrijkste gregoriaanse onderzoekers gewerkt hebben op *historiae* uit Duitsland, Engeland en Frankrijk, of van individuele componisten (Chartier over Hucbald), werd de bijdrage van de Lage Landen nog niet systematisch bestudeerd (Hagghs werk over de heiligenofficies in Gent is een zeldzame uitzondering). Cantus Planus, de gregoriaanse onderzoeksgroep van de International Musicological Society (IMS), heeft onder de naam *Historiae* een reeks kritische studies en edities opgestart, die in belangrijke mate het onderzoek zal stimuleren. *Historiae* uit de Lage Landen zijn echter in deze reeks niet vertegenwoordigd. Hoewel de internationale belangstelling voor de *historiae* dus toeneemt, worden het genre en zijn bronnen in de Lage Landen ten onrechte verwaarloosd. Daarom onderneemt het voorliggende onderzoeksproject een gedetailleerde studie over de oorsprong, ontwikkeling en standaardisering van de *historia* in de Lage Landen.

Gelet op de bijzonder omvangrijke dimensies van het volledige repertoire, is ervoor gekozen om te werken met vier case-studies die representatief zijn voor de chronologische en geografische evolutie van het genre. Omdat een aantal van de vroegste *historiae* in de Lage Landen werd gecomponeerd en de compositie van *historiae* een onbetwiste piek bereikte tussen de 10de en de 14de eeuw, zorgen deze elementen voor de geografische en chronologische afbakening. De focus van de vier case-studies ligt dan ook op deze vroegste, vormende en vruchtbaarste periode van het genre in de Lage Landen (na de 14de eeuw waren de meeste *historiae* contrafacten, parodieën of compilaties van oudere gezangen). Bovendien zijn de vier studies gekozen in functie van de verschillende types van gemeenschappen en instellingen, met hun respectievelijke sociologische achtergronden en relaties tot (politieke) macht en invloed.

Om de positie, bijdrage en invloed van de *historiae* van de Lage Landen in een Europese context duidelijk zichtbaar te maken, wordt het genre benaderd vanuit een comparatieve invalshoek. De ontwikkeling van *historiae* is immers niet enkel een lokaal fenomeen, wat noopt tot een vergelijking van de ontwikkeling in de Lage Landen met die van andere Europese regio's, in het bijzonder de omliggende landen.

Verder zal de analyse van de geselecteerde *historiae* volledig gebruik maken van de bestaande methodes die tot dusver werden ontwikkeld, zoals enerzijds de tekstuele analyse van metrum, ritme en afhankelijkheid van

Latijnse vitae en andere hagiografische teksten, en anderzijds de muzikale analyse van modale ordening en melodische constructie. Zoals hoger vermeld, noopt het onderzoek evenwel ook tot de introductie van nieuwe methodologieën, complementair aan de bestaande. Meer in het bijzonder is een nieuwe benadering van de volgende drie parameters nodig: modaliteit, de noties ‘genre’ en ‘stijl’, en de invulling van ‘muzikale context’. In de eerste plaats is de modale vormgeving van de historiae het resultaat van de beslissing van een componist, niet van een geleidelijk evoluerende traditie, zoals het geval was in het vieux fonds. Een analyse van historiae die anachronismen wil vermijden moet rekening houden met een dergelijke cruciale evolutie in de muzikale cultuur, aangezien deze een nieuw licht werpt op de oudere historiografie van gregoriaanse ‘dialecten’ (zoals de Oost- en West-Frankische varianten) en ‘hervormingen’ (zoals de cisterciënzer ‘hervorming’ van de zang). Ten tweede leiden de toenemende standaardisering van het genre en het hieruit voortvloeiende nieuwe gebruik van melodie en modaliteit tot een nieuwe muzikale ‘stijl’ in de historia. Deze heeft kenmerken gemeen met andere genres die een gelijkaardige standaardisering doormaakten, zoals de sequens en de hymne. Omdat nieuwe sequenzen en hymnen noodzakelijk waren voor een nieuwe feest, werden ze vaak samen met de historia gecomponeerd, in een verwante stijl. De studie van het standaardiseringsproces zal daarom onderscheid moeten maken tussen genrespecifieke kenmerken die behouden bleven, en stilistische kenmerken gemeenschappelijk aan historiae, sequenzen en hymnen in de ‘nieuwe stijl’. In de derde plaats vergt het volledige begrip van een historia een inschatting van de historische en de culturele context waarin ze functioneerde. Meer concreet zal dit project de uitvoeringscontext van de historiae nagaan: de gezangen werden niet enkel gezongen in de eigenlijke (‘primaire’) setting van het getijdengebied, maar ook tijdens de ‘secundaire’ setting van processies en herdenkingen. Deze ‘secundaire’ settings vereisten een bewuste selectie van gezangen, met selectieve herhaling als resultaat. Een dergelijk gebruik van de historiae scherpte het burgerlijke en religieuze bewustzijn aan, en droeg bij tot het identiteitsbesef van een gemeenschap.

Concreet zullen o.m. verschillende case-studies worden gemaakt:

- 1 Oorsprong: Luik en Reims, vroege 10de eeuw
- 2 Historiae uit de oostelijke Lage Landen en Lotharingen, 10de–12de eeuw
- 3 Cisterciënzer historiae: zuidelijke Nederlanden en Frankrijk, 12de–13de eeuw
- 4 Sacramentsdevotie: Nederlanden en Italië, 13de–14de eeuw

Tijdschema

aanvang eerste mandaat als postdoctoraal onderzoeker FWO–Vlaanderen (België): 01.10.2008

Congrespapers

MANNAERTS, P., ‘St Begga and her office in early modern beguine scholarship’, lezing op het congres Early Modern Medievalisms, Leiden, 22.08.2008.

MANNAERTS, P., ‘Miracula aut mirabilia? The (super)natural world in 13th-C. liturgical offices from the Low Countries’, lezing op het International Medieval Congress, Leeds, 08.08.2008.

MANNAERTS, P., ‘Chant for a black saint: the historia of Mauritius and the Teutonic Order’, lezing op het colloquium Muziek in de Duitse Orde, Alden Biezen, 28.06.2008.

3.1.1.2 Het meerstemmige religieuze muziekrepertoire uit Noord-Frankrijk van ca. 1370 tot ca. 1550 als normatief referentiepunt voor het ontstaan en de bloei van de renaissancepolyfonie

Promotor	Ignace BOSSUYT
Projectverantwoordelijke	Bruno BOUCKAERT

Projectomschrijving

Titel

Het meerstemmige religieuze muziekrepertoire uit Noord-Frankrijk van ca. 1370 tot ca. 1550 als normatief referentiepunt voor het ontstaan en de bloei van de renaissancepolyfonie
 [The polyphonic sacred repertory from the North of France c. 1370–1550 as a normative point of reference for an understanding of the origin and flourishing of renaissance polyphony]

Toelichting

De academiejaren 2006-07 en 2007-08 vormden de laatste fase in de realisatie van het postdoctoraal onderzoeksmandaat naar het muziekleven in Noord-Frankrijk dat B. BOUCKAERT in opdracht van het FWO-Vlaanderen voerde. Als belangrijkste realisatie dient vooreerst de publicatie, medio 2007, te worden vermeld van de omstandige monografie *Mémoires du chant. Le livre de musique d'Isidore de Séville à Edmond de Coussemaker*. Het vormt het wetenschappelijke resultaat van een reeks belangwekkende initiatieven georganiseerd in 2005/2006 (vier wetenschappelijke muziektentoonstellingen onder de titel *Cantus21. Patrimoine musical du Nord de la France*, een internationaal wetenschappelijk colloquium, drie concertproducties en tal van lezingen voor een breed publiek; cf. toelichting in de vorige jaarverslagen Alamire Foundation vzw). In deze rijk geïllustreerde monografie wordt op basis van een selectie van ca. 150 uiterst waardevolle (en vaak nagenoeg onbekende) muziekhandschriften, -drukken en archivalia een eerste grondig overzicht geboden van het muziekleven in de Noord-Franse regio van de vroege middeleeuwen tot het begin van de zeventiende eeuw. Aspecten die hierbij aan bod komen, zijn de evolutie van de muzieknotatie, de codificatie van liturgische gezangen door de eeuwen heen, de verluchting van muziekmanuscripten, de context van het muziekleven in religieuze instellingen, de grote activiteit in de regio op het vlak van de middeleeuwse muziektheorie, evenals de opkomst, de bloei en de verspreiding van de polyfone muziek. Eén hoofdstuk bevat bovendien fundamenteel nieuw onderzoeksmateriaal (vooral aangereikt door B. BOUCKAERT) met betrekking tot de rol en de betekenis van Edmond de Coussemaker (1805-1876), algemeen beschouwd als één van de vaders van de Franse musicologie en pionier op het vlak van de studie van de middeleeuwse muziek in Noord-Frankrijk. Aan elk document werd een apart item gewijd, dat voorzien werd van een codicologische beschrijving, een gedetailleerd overzicht van de inhoud (vaak nu voor het eerst beschikbaar) en een duidend wetenschappelijk commentaar, gevolgd door een bibliografie. De artikelen werden gerealiseerd door een vijftienkoppig internationaal team van auteurs. Bruno BOUCKAERT droeg in belangrijke mate bij als auteur (ca. 70 pp.), vooral met artikelen over de polyfone muziekbronnen en over de documenten van en over Edmond de Coussemaker. Als initiatiefnemer van deze realisatie, nam hij de introductieteksten voorafgaand aan drie hoofdstukken voor zijn rekening, stelde de uitgebreide bibliografie samen, en stond hij tevens in voor de algemene hoofd- en eindredactie. Een internationale editorial board stond garant voor de kwaliteit van de bijdragen.

Daarnaast werden tijdens het postdoctoraal mandaat diverse themata verder uitgediept die deels eerder aan bod kwamen. Hiertoe werd nieuw onderzoek gevoerd in Lille (Bibliothèque municipale, Archives départementales du Nord), Douai (Bibliothèque municipale), Valenciennes (Bibliothèque municipale), Mons (Archives du royaume), Cambrai (Médiathèque municipale), Tours (studieverblijf in het CESR) en Parijs

(Bibliothèque nationale). Centraal hierbij stonden onder meer de volgende aspecten: een studie naar concordanties van de polyfone motetten en miscomposities in Cambrai, Médiathèque municipale, Mss. C17 en C18 (twee koorboeken gekopieerd omstreeks 1530); een archivalisch onderzoek naar muziekboekenbezit en -productie in de collegiale kerken van St. Géry en Ste. Croix te Cambrai waarbij tevens diverse nieuwe verbanden konden worden gelegd met het repertoire aanwezig in de polyfone handschriften (en dit na eerder onderzoek naar de samenstelling van de professionele muziekensembles in beide kerken); een onderzoek naar de carrières van polyfonisten die als zangmeester of als zanger actief waren te Cambrai en Lille (hetgeen nieuwe inzichten opleverde over de contacten van de eerder onderzochte Noord-Franse instellingen (Lille, Cambrai, Douai) en de muzikale activiteit te Soignies, Saint Quentin en Théroouane), en het samenstellen van een oeuvrecatalogoog van de werken van Jean Courtois (wiens levenswandel in een eerdere fase tijdens dit project in belangrijke mate kon worden gereconstrueerd). Tevens werd het onderzoek naar de figuur van Edmond de Coussemaker (gepubliceerd in *Mémoires du chant*) voortgezet, in het bijzonder met betrekking tot de verspreiding van zijn uitgebreide en bijzonder waardevolle collectie muziekhandschriften en -drukken in de Brusselse instellingen (i.s.m. J. Eeckeloo, Conservatoriumbibliotheek Brussel) en in Frankrijk (Parijs, Douai en Lille).

Tijdschema

aanvang eerste mandaat als postdoctoraal onderzoeker FWO–Vlaanderen: 1 oktober 1999

aanvang tweede mandaat als postdoctoraal onderzoeker FWO–Vlaanderen: 1 oktober 2002

derde mandaat als postdoctoraal onderzoeker FWO–Vlaanderen: 1 oktober 2005 tot 30 september 2008

Publicaties en realisaties in 2007-08

BOUCKAERT, B. (ed.), *Mémoires du chant. Le livre de musique d'Isidore de Séville à Edmond de Coussemaker*, Neerpelt - Lille, 2007, 240 pp.

BOUCKAERT, B., 'La committenza musicale nelle chiese collegiate e parrocchiali di Ghent fra tardo medioeve e prima epoca moderna', in D. BRYANT en E. QUARANTA (eds), *Produzione, circolazione e consume. Consuetudine e quotidianità della polifonia sacra nelle chiese monastiche e parrocchiali dal tardo medioeve alla fine degli antichi regimi*, (Quaderni di Musica e Storia, 5), Venetië, 2006, pp. 333-354.

BOUCKAERT, B. en ASSELMAN, Y. (edd.), *6th Yearbook of the Alamire Foundation*, Leuven– Neerpelt, 2008, 252 pp.

BOUCKAERT, B. (ed.), *7th Yearbook of the Alamire Foundation*, Leuven – Neerpelt, 2008, 337 pp.

BOUCKAERT, B., *De Noord-Franse regio haar belang voor de "Vlaamse" polyfonie*, lezing voorgesteld op het 54e Vlaams-Nederlands Historisch congres, K.U.Leuven Campus Kortrijk en Erfgoedhuis, Kortrijk, 17-19.05.2007.

BOUCKAERT, B., *De muzikale opulstering van de Livinusprocessie tijdens de Middeleeuwen*, lezing voorgesteld op het symposium Heiligenverering in de Middeleeuwen. Andere bijdragen van Paul TRIO (KUL), Marc BOONE (UGent), Jeroen DEPLOIGE (UGent), Georges DECLERCQ (UGent), R. PINXTEN (UGent), Sint-Lievens-Houtem, 05.05.2007.

BOUCKAERT, B., Studiedag Veranderende boeken. *Handschriften en drukken ten tijde van Filips de Schone*, sessie 3: Muziek voorgezeten door Bruno BOUCKAERT, met lezingen van Eugeen SCHREURS (Resonant vzw) en Henri VANHULST (ULB), Koninklijke Bibliotheek, Brussel, 14.12.2006.

BOUCKAERT, B., *Le patrimoine musical médiéval du Nord de la France (Flandres françaises)*, paper in het kader van de studiedag van Réseau des médiévistes belge de langue française (groupe du contact FNRS). Quinzième journée d'études, Brussel, 29.04.2006.

BOUCKAERT, B., *Panorama van de Franse polyfonie tijdens de late middeleeuwen en de renaissance*, in Programmaboek Laus Polyphoniae: La polyphonie française. Festival van Vlaanderen Antwerpen 2007, Antwerpen, 2007, pp. 17-21.

Cartes de Suisse. Een geheugenpaleis over de muziek in Vlaanderen in Mozarts tijd, tentoonstelling gerealiseerd door de Stad Gent, mede op basis van het beleidsvoorbereidend rapport Mozarts tijdgenoten in de Lage Landen: een bio-bibliografie van Bruno BOUCKAERT en Els VERCAMMEN, Gent, Hotel D'Hane-Steenhuysse, 30.09.2006 – 07.01.2007.

3.1.2. Doctoraatsonderzoek (Aspirantschap) FWO–Vlaanderen (België)

3.1.2.1. Het gregoriaans van de seculiere clerus in de Lage Landen: muziek en liturgie aan de collegiale Onze-Lieve-Vrouwekerk in Tongeren (14de-15de eeuw)

Promotor	Eugeen SCHREURS
Co-promotor	Barbara HAGGH
Projectverantwoordelijke	Pieter MANNAERTS

Projectomschrijving

Titel

Het gregoriaans van de seculiere clerus in de Lage Landen: muziek en liturgie aan de collegiale Onze- Lieve-Vrouwekerk in Tongeren (14de-15de eeuw)

[The Chant of the Secular Clergy in the Low Countries: Music and Liturgy at the Collegiate Church in Tongeren (14th-15th C.)]

Vorderingsstaat van het onderzoek

Op 15.12.2008 werd bij het FWO een vorderingsverslag ingediend. Dit beschrijft de vorderingsstaat van het onderzoek (zie verder), dat inmiddels werd afgerond. Het doctoraat, met als titel *A Collegiate Church on the Divide. Chant and Liturgy at the Church of Our Lady in Tongeren (10th-15th centuries)*, werd afgewerkt en ingediend in april 2008, en met succes verdedigd op 28.05.2008. Juryleden waren Eugeen SCHREURS (promotor), Barbara HAGGH (co-promotor, University of Maryland, College Park), David EBEN (Charles University, Praag), Ignace BOSSUYT), David BURN (secretaris van de jury); Mark DELAERE (juryvoorzitter). De jury kende aan het doctoraat een quotering toe van 90%.

Op 13.12.2008 bekroonde de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten het proefschrift met de Prijs Mgr. DE CLERCQ (voor een belangrijke bijdrage tot de religieuze geschiedenis van Vlaanderen).

Toelichting

Het onderzoek naar het gregoriaans in Tongeren is in hoofdzaak een positiebepaling van de bronnen, van de gebruikte muzieknotatie en het muzikaal-liturgisch repertoire binnen de regio van het oude bisdom Luik en – bij uitbreiding – binnen de Europese context.

In het afgelopen vierde mandaatjaar werd het doctoraatsonderzoek voltooid en het proefschrift afgewerkt en verdedigd.

Het onderzoek bestudeert de collectie gregoriaanse bronnen die bewaard wordt in de voormalige kapittelkerk van Onze-Lieve-Vrouw in Tongeren, de huidige Onze-Lieve-Vrouw-Geboorte-Basiliek. Dit middeleeuwse bronnencomplex vormt een homogeen ensemble, in zijn geheel afkomstig uit een vrij aanzienlijk religieus centrum, en dateert van de tiende tot de vijftiende eeuw. Deze bronnen documenteren het belangrijkste deel van de middeleeuwse ontwikkeling van de Tongerse kapittelkerk en reiken bijgevolg de chronologische afbakening van het onderzoek aan. Door zich te richten op een vrij rijke collegiale kerk met een lange, rijke en vooral bijzonder goed gedocumenteerde geschiedenis, wil de verhandeling evenzeer bijdragen tot de

muziekgeschiedenis van het bisdom Luik, waar een dergelijke rijkdom aan muzikaal bronnenmateriaal een zeldzaamheid is.

Het opzet van het onderzoek was om, via een analytische benadering, de belangrijkste kenmerken van het repertoire dat in deze bronnen wordt bewaard te achterhalen en te situeren ten opzichte in het gekende gregoriaanse repertoire, en te achterhalen in welke mate er sprake is van specifiek repertoire of specifieke kenmerken voor het gregoriaans in Tongeren.

De vragen die deze verhandeling stelde hadden betrekking op de specificiteit van het gregoriaanse repertoire in Tongeren, zowel wat betreft zijn algemene kenmerken, als wat betreft het repertoire. Deze karakteristieken werden beschreven aan de hand van twee fundamentele parameters, de notatie en het 'gregoriaanse dialect'; een onderzoek naar deze parameters werd gevoerd aan de hand van een studie van de passieletters, de adiestematische en diastematische neumen, en de melodische en modale vormgeving van de gezangen die in de handschriften en de fragmenten werden aangetroffen. Het geanalyseerde repertoire werd geselecteerd uit die delen van het mis-, officie- en processierepertoire waarvan kon verwacht worden dat ze niet algemeen verspreid zijn en dus karakteristiek voor de regio waarin ze voorkomen.

Een gepast antwoord op de vraag naar specificiteit kan enkel gegeven worden wanneer rekening wordt gehouden met de positie van Tongeren op de grenslijn tussen de Oost- en West-Frankische delen van het vroegere Karolingische rijk, en met de implicaties voor het gezangenrepertoire dat in deze regio circuleerde.

De kapittelkerk van Onze-Lieve-Vrouw in Tongeren is de oudste van de Lage Landen en de oudste Mariakerk ten noorden van de Alpen. Na haar vermoedelijke stichting in de late vierde eeuw, werd de kerk opnieuw ingewijd in 804, en kreeg ze een kapittel van twintig kanunniken; dit kapittel stond in voor de liturgische vieringen van de kapittelkerk tot aan haar opheffing in 1797. Tongeren bevond zich in het midden van de negende eeuw in het kortstondig bestaande koninkrijk Lotharingen (843-69), en werd een deel van het Heilige Roomse Rijk in 870. Gedurende dezelfde eeuw, of misschien in de eerste helft van de tiende, werd een kapittel van twintig kannuniken gesticht aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Tegelijkertijd was de negende eeuw die periode waarin het gregoriaans in de oostelijke en westelijke delen van Europa verder geconsolideerd werd. De Roomse liturgie en gezangen die door Karel de Grote's Admonitio generalis algemeen werden opgelegd vonden geleidelijk aan hun weg doorheen Europa.

Het fixeringsproces waarin het gregoriaans van orale traditie naar geschreven muziek evolueerde, gebeurde op een verschillende manier in Oost- en West-Europa, en resulteerde in verschillende systemen van neumennotatie en in melodische en modale varianten. Parallel hieraan verliep de toewijzing van gregoriaanse gezangen aan specifieke feestdagen, die in Rome was ingezet in de late zevende eeuw maar onvoltooid was gebleven, op een verschillende manier in oost en west. De overgang van een mondelinge naar een geschreven en literaire cultuur had dus twee 'ensembles' (een term van Michel Huglo) als resultaat, met varianten op verschillende vlakken, zoals het gebruik van bepaalde passieletters en neumentekens, en het voorkomen van melodische verschillen. De verschillen situeren zich echter niet alleen op het vlak van de parameters op zich, maar ook in de consistentie waarmee deze parameters in beide regio's voorkomen. Meer concreet betekent dit dat het Oost-Frankische 'ensemble' vrij homogeen is in het hanteren van dezelfde passieletters ('c', 't' of 'l', en 'a'), en zeer homogeen wat betreft de Duitse neumennotatie en het voorkomen van het Oost-Frankische gregoriaanse dialect. Anderzijds is het West-Frankische 'ensemble' veel heterogener en gevarieerder met betrekking tot deze parameters: het aantal verschillende neumentypes is groot, en hetzelfde geldt voor het aantal verschillende passieletters dat wordt gebruikt. Bovendien zijn de varianten binnen het West-Frankische dialect legio, en de bronnen verschillen dus onderling veel sterker, hoewel ze tot hetzelfde ensemble behoren. Deze verschillen blijven aanwezig, en worden misschien zelfs uitvergroot bij het invoeren van de diastematische notatie.

Het voorliggende onderzoek heeft geprobeerd om een antwoord te formuleren op de vraag hoe het gregoriaans in Tongeren in deze historische ontwikkeling gesitueerd kan worden. Uit de analyse van de parameters 'notatie' en 'dialect' is gebleken dat het gregoriaans in Tongeren niet zonder meer kan worden ondergebracht bij het oostelijke of westelijke 'ensemble': de passieletters in Tongeren stemmen overeen met deze in West-Frankenland, de melodische en modale kenmerken stemmen overeen met deze in Oost-Frankenland, en de muzieknotatie, zowel de adiestematische als de diastematische, vertoont kenmerken van

beide. De adiastematische neumen zijn de zgn. Lage Landen-neumen, een contactvorm die elementen van zowel Franse als Duitse neumen overneemt en met elkaar combineert. De diastematische notatie in Tongeren hanteert zowel de gotische ('hoefnagel-') als de kwadraatneumen. De onregelmatigheid van het patroon dat zich zo aftekent m.b.t. de parameters lijkt de diversiteit aan invloeden te weerspiegelen.

De repertoire-analyse bevestigt dit patroon. Terwijl de meeste bestudeerde heiligenofficies overeenstemmingen of verbanden met Oost-Frankische bronnen vertonen, blijken de meeste sequenzen in Tongeren afkomstig te zijn uit West-Frankenland. Anderzijds zijn uitzonderingen niet uitgesloten, zoals het Vincentius-officie dat wellicht vanuit Saint-Germain-des-Prés naar Tongeren is geraakt, of de kleine groep sequenzen geschreven door Notker van Sankt-Gallen. Dit is des te opvallender omdat beide genres mogen beschouwd worden als genres die een vergelijkbare en gelijktijdige ontwikkeling hebben doorgemaakt. Een verdere bevestiging van de veelheid aan invloeden op de regio is de grote verscheidenheid in het sequenzenrepertoire dat in omloop was in de verschillende kapittelkerken van het bisdom Luik.

De diversiteit en complexiteit van het gregoriaanse repertoire in Tongeren getuigt van de continuïteit van het 'overgangskarakter' van het bisdom Luik, Lotharingen, en het Rijn-Maasgebied, wat is gebleken uit zowel de onderzochte parameters en als uit het repertoire.

Bepaalde secties uit het repertoire, zoals het officies voor de Tongerse bisschoppen, en voor Maternus in het bijzonder, of – veel uitdrukkelijker – de processies die werden bestudeerd, vertonen een intrinsieke band met Tongeren als stad, doordat ze zowel ruimtelijk als intellectueel 'het terrein afbakenen'. Het bouwen van nieuwe stadsmuren vond in de dertiende eeuw in deze officie- en processiegezangen een muzikale tegenhanger.

Op een ruimere schaal is het duidelijk dat Tongeren, als onderdeel van het bisdom Luik, het Maasland, en Lotharingen, in zijn gregoriaanse bronnen een veelgelaagde neerslag van de geschiedenis van het gregoriaans bezit. Dit betekent niet dat deze bronnen enkel passief weerspiegelen wat elders werd gecreëerd. Het bisdom Luik droeg ook actief bij tot de transmissie van composities van het West- naar het Oost-Frankische deel van Europa en vice versa, zoals duidelijk werd bij het Vincentius-officie of bij een specifieke variant van een Agnus Dei-melodie uit het misordinarium. Bovendien speelde de bestudeerde regio een niet te onderschatten rol in de creatie en verspreiding van nieuw repertoire, zoals de meer bekende officies voor Lambertus en de Drievuldigheid, of de minstens evenwaardige officies voor Servatius, Gertrudis, Maternus of Corpus Christi.

De variatie aan invloeden en de grote rijkdom van het laat-middeleeuwse gregoriaanse repertoire in Tongeren en het bisdom Luik getuigen bijgevolg van een muziekcultuur die tussen de tiende en de vijftiende eeuw een bijzondere bloei en een aanzienlijke productiviteit kende. Doorheen de gedetailleerde studie van de algemene kenmerken of parameters van het gregoriaanse repertoire en van doelgericht geselecteerde secties van het repertoire, leverde dit onderzoek een bijdrage tot een beter begrip van de muzikale cultuur van deze regio. Deze studie, gericht op Tongeren en het bisdom Luik, heeft tenslotte laten zien dat ook deze regio in de Lage Landen een bloeiend en productief muziekleven kende voor de vijftiende eeuw, een muziekcultuur die openstond voor velerlei invloeden en op haar beurt een ruime weerklank vond, en aldus de noodzakelijke voedingsbodem vormde voor het internationale niveau en de wereldwijde uitstraling die ook door de 'Frans-Vlaamse' polyfonisten van latere eeuwen zou worden geëvenaard.

Tijdschema

publieke verdediging proefschrift op 28.05.2008

einde mandaat op 30.09.2008

Relevante publicaties

Verhandeling

MANNAERTS, P., 'A Collegiate Church on the Divide: Music and Liturgy at the Church of Our Lady in Tongeren (10th-15th C)', doctoraatsverhandeling musicologie, Katholieke Universiteit Leuven, 2008.

Artikel in boek

MANNAERTS, P., 'Vrome vrouwen. Zang en devotie bij de cisterciënzerinnen van Herkenrode', Hooglied van de cisterciënzers, Sylvain Debleeckere & Harry van Royen, eds., Hasselt: VTB Cultuur, 2008, 47-52.

Congrespapers

MANNAERTS, P., 'In hoc precedunt Carthusienses: Radulphus de Rivo, het kapittel van Windesheim en de kartuizer liturgie', lezing op het symposium Ordo pre ceteris commendatus, Zelem (Diest), 18.09.2008.

MANNAERTS, P., 'Miracula aut mirabilia? The (super)natural world in 13th-C. liturgical offices from the Low Countries', lezing op het International Medieval Congress, Leeds, 08.07.2008.

MANNAERTS, P., 'Chant for a black saint: the historia of Mauritius and the Teutonic Order', lezing op het colloquium Muziek in de Duitse Orde, Alden Biezen, 28.06.2008.

Lezingen

MANNAERTS, P., 'Entre deux mondes: Paléographie, modalité et répertoire dans les manuscrits liturgiques de Tongres', Université Catholique, Louvain la Neuve, 30.08.2008.

MANNAERTS, P., 'Devotie, identiteit en politiek – Gregoriaans in het middeleeuwse Tongeren', lezing in Hasselt, Universiteit Hasselt, 03.03.2008

3.1.2.2. Een procesgerichte benadering van renaissancepolyfonie: Temporaliteit en klankervaring als organisatieprincipes in de ricercars van Adriaan Willaert

Promotor	Mark VAN REYBROECK
Co-promotor	Katelijne SCHILTZ
Projectverantwoordelijke	Simon VAN DAMME

Projectomschrijving

Titel

Een procesgerichte benadering van renaissancepolyfonie:
Temporaliteit en klankervaring als organisatieprincipes in de ricercars van Adriaan Willaert

Toelichting

Dit onderzoek beoogt een procesgerichte benadering van renaissancepolyfonie. Reeds van in het begin streeft dit doctoraatsproject die doelstelling na door een combinatie van verschillende onderzoeksdomeinen. Als specifieke en originele invalshoek heeft de procesgerichte benadering ten eerste baat bij een situering in het bredere muziekfilosofische en esthetische debat. Ten tweede opteert het onderzoek bij de toepassing van de procesgerichte benadering op de muziek van de renaissance voor een confrontatie met de vigerende denkwijzen en concepten van de rijke muziektheoretische traditie uit die periode. Ten slotte operationaliseert het de benadering in een concreet muzikaal analysemodel voor het polyfone repertoire van het zestiende-eeuwse imitatie-ricercar bij Adriaan Willaert. Hieraan gaan enerzijds een gerichte bronnenstudie en een muziekhistorische situering van het ricercar als genre vooraf. Anderzijds vraagt de analytische toepassing van de procesgerichte benadering een werkbaar model dat wordt opgesteld vanuit de theoretische achtergrond uit de eerste onderzoeksfasen. Dat model kan in de toekomst ook generatief worden toegepast op andere polyfone genres.

Situering van de procesgerichte benadering

De aard van de procesgerichte benadering maakt de originaliteit van dit onderzoek uit. Ze beschouwt muziek als klinkend fenomeen in de tijd en doet dat – anders dan traditionele benaderingen – expliciet. Dat wil zeggen dat de klinkende modus en vooral het temporele karakter van muziek (de tijdskunst bij uitstek) als meest vooraanstaande parameters worden gethematiseerd. De procesgerichte benadering onderscheidt zich daarmee van een objectgerichte: niet de architecturale structuurprincipes van een compositie an sich staan centraal, maar wel de implicaties van de compositorische keuzes voor de werking van de compositie bij een mogelijke luisteraar. Het temporele aspect is daarbij primair in die zin dat de successiviteit van de verschillende muzikale gebeurtenissen en de geleidelijke ontvouwing van melodieën en de compositie als geheel nadrukkelijk een plaats krijgen in de analyse.

Een eerste taak van het onderzoek was duidelijkheid te verschaffen over het feit dat niet de luisterervaring zelf het voorwerp van de studie uitmaakt. Tijdsbeleving en luisterervaring zijn de perspectieven van waaruit de muzikale analyse gebeurt. Onze onderzoeksvraag luidt niet hoe die ervaring in zijn werk gaat. Het antwoord daarop is het voorwerp van andere vormen van onderzoek die geen conclusies beogen over de muziek zelf, maar wel over de menselijke waarneming en verwerking van muzikale prikkels. Een dergelijke opzet zou in het kader van het gekozen repertoire trouwens onvermijdelijk de vraag opwerpen welke luisteraar bedoeld wordt: de hedendaagse of de zestiende-eeuwse. Methodologisch gezien is het reconstrueren van de ervaringen van deze laatste onmogelijk en zelfs in het geval van de eerste bijzonder moeilijk. De Leuvense onderzoekscontext is in dit opzicht waardevol gebleken omdat de gerichtheid op de muziek zelf en de analyse ervan de hoofdmoot uitmaakt van het musicologische onderzoek in de verschillende historische domeinen. Daarnaast ontwikkelt

zich, in samenwerking met de eenheid psychologie, een zekere interesse voor de muzikale perceptie, met verrijkende insteken voor dit onderzoek als gevolg. Tijdens de International Summer School in Systematic Musicology (september 2006) was er eveneens contact met de collega's van het IPEM (UGent) en een team van internationale experts ter zake (waaronder Rolf Inge Godøy, cf. infra).

Ontwikkeling van een conceptueel kader

In eerdere stadia van het onderzoek werd een literatuurstudie uitgevoerd binnen diverse domeinen die, vanuit een breed en interdisciplinair perspectief, elementen konden bijdragen tot de procesgerichte benadering. Hoofdzakelijk kwamen drie domeinen aan bod: het pragmatisme (met het standaardwerk *Art as experience* van John Dewey), de fenomenologie (met Edmund Husserls *Phänomenologie des inneren Zeitbewusstseins*) en ten derde de cognitieve semantiek. Vanuit de taalkunde onstond binnen dat laatste domein een interesse voor "experientalisme" in plaats van "objectivisme" (onder impuls van auteurs als George Lakoff en Mark Johnson). Een dergelijke nadruk op de menselijke ervaring bij betekenisgeving op alle niveaus ligt duidelijk in de lijn van de in dit onderzoek nagestreefde benadering en sluit daarenboven aan bij de gedeelde uitgangspunten van het pragmatisme en de fenomenologie.

De aangetroffen inzichten werden gebundeld en dienden als inspiratie voor een eigen theoretische achtergrond ter ondersteuning van de procesgerichte benadering. Vooral de terminologie die Ronald Langacker ontwikkelde voor zijn *Cognitive grammar* blijkt zich te lenen voor een vertaling naar het muzikale domein. Hoewel beperkt in aantal worden reeds verwezenlijkte musicologische toepassingen van de genoemde nevendomeinen geëvalueerd en voor zover nuttig eveneens gebruikt als model. Het resultaat van deze oefening is een conceptueel kader dat gestoeld is op twee pijlers: de epistemologische uitgangspunten enerzijds en een ontologische dualiteit anderzijds. De epistemologische grondslagen vertolken de primordiale positie van tijdsbeleving en luisterervaring. Concreet wordt een analyse gemaakt van het begrip muzikale tijd op basis van auteurs die dat concept reeds thematiseerden en bestudeerden (onder meer David Epstein, Jonathan Kramer, Barbara Barry). De basisbestanddelen van het traditionele compositieproces (muziektheorie, compositie, notatie en uitvoering) krijgen daarbinnen een plaats volgens de assen "statisch-dynamisch" en "synoptisch-gedetailleerd". Voor wat de luisterervaring in een temporele context betreft, doet de ontwikkelde theorie een beroep op de modellen voor de conceptualisatie van temporele processen die zowel bij Husserl als Langacker te vinden zijn. Deze uitgangspunten worden vervolgens geconfronteerd met de idee dat muziek ontologisch wel fundamenteel tijdsgebonden is (en dus vluchtig), maar tegelijkertijd wordt geformaliseerd tot het voorwerp van herinnering, reflectie en studie. De theorie van Rolf Inge Godøy, geformuleerd in het boek *Formalization and epistemology*, en zijn genuanceerde definitie van het "muzikale object", is in dat kader bijzonder nuttig. Door terug te vallen op andere dan klinkende voorstellingen (zoals de partituur) gaan de procesgerichte elementen van muziek feitelijk verloren. Die reductie is op zich niet problematisch omdat ze functioneel kan zijn (bijvoorbeeld ten behoeve van een uitvoering of een analyse). Wel is het zo dat hierdoor het temporele karakter van muziek doorgaans onvoldoende wordt erkend, met name in de muziektheorie en sommige domeinen van de muzikanalyse. Dit onderzoek vult een duidelijk desideratum in door een analytische benadering te ontwikkelen die toch aandacht heeft voor het reducerende karakter van de muzieknnotatie in de bewaarde bronnen, de muziektheoretische context én de muzikale analyse zelf.

Muziektheoretische inbedding

Op basis van de specificiteit van de benadering zoals hierboven geschetst, streeft dit onderzoek naar een muzikale toepassing ervan die eveneens geworteld is in de muziektheorie van de bestudeerde periode. Het zestiende-eeuwse Italië kende, parallel met het opkomende humanisme, een rijke traditie aan muziektheoretische reflectie. Niet alleen biedt het corpus van bewaarde teksten (Gioseffo Zarlino, Nicola Vicentino, Giovanni Spataro...) strikt noodzakelijke kennis van de muzikale "grammatica" (in de woorden van Margaret Bent) van de renaissancepolyfonie, maar tevens bevatten de teksten, op het snijpunt van toegepassingsgerichte informatie en speculatieve beschouwing, elementen die aansluiten bij de basisprincipes van de procesgerichte benadering en het uitgewerkte conceptuele kader.

Bepaalde aspecten van de geschetste ontologisch-epistemologische problematiek vinden hun weerslag in de zestiende-eeuwse muziektheorie. Ten eerste is er de status van het muzikale object. Tijdens de vorige eeuw werd de renaissance herhaaldelijk getypeerd als het begin van een gewijzigde kunstopvatting. Anonieme middeleeuwse ambachtslui werden bij naam gekende en geroemde kunstenaars. Ook musicologisch heeft die visie zijn impact gehad, onder meer door de vermeende genese van het muzikale werkbegrip, als "opus

perfectum et absolutum" (Listenius) ontsproten aan het compositorische genie (zie bijvoorbeeld Edward Lowinsky's *Musical genius: Evolution and origins of a concept*). Een meer technische (grammaticale) lezing van de sleutelbegrippen in dit debat (naast "opus" ook "res facta", zoals het verschijnt bij Johannes Tinctoris) nuanceerde de status van het muzikale werk als voltooid en onaantastbaar kunstproduct (verschillende artikels van onder andere Bonnie Blackburn en Margaret Bent). Desalniettemin blijven het werkbegrip en zijn consequenties voor het toenmalige muzikale denken een topic binnen het musicologische debat (zoals bijvoorbeeld in de conclusies van Rob Wegmans recente monografie *The crisis of music in early modern Europe 1470-1530*). Tot dat debat kan dit doctoraat bijdragen doordat het de muziektheoretische teksten heeft bestudeerd vanuit het perspectief van muziek als proces eerder dan object. Daarbij is gebleken dat de muziektheorie aanzienlijk wat basisbegrippen en denkwijzen hanteert die in wezen procesgericht zijn. Het gaat dan vaak om termen die later in de muziekgeschiedenis een eerder statische betekenis hebben gekregen maar in de context van het zestiende-eeuwse discours nog bij uitstek dynamisch waren (voorbeelden zijn sleutelbegrippen als harmonie en contrapunt). Een aanzet tot deze vaststellingen werd gepresenteerd op de 9th International Conference of the Dutch-Flemish Society for Music Theory (2007) en leidde tot een uitgebreid artikel in het tijdschrift van diezelfde vereniging (2008).

Een andere discussie die fel gevoerd werd tijdens de renaissance heeft betrekking op de rol van de luisteraar en met name de geldigheid van het zintuiglijke oordeel. Nog steeds geworteld in een artistotolisch-scholastiek denken en een associatief wereldbeeld, verwerpen belangrijke zestiende-eeuwse auteurs principieel het "judicium aurium". Interessant is echter dat diezelfde theoretici, naarmate ze de muziek in een meer praktische context behandelen, minstens impliciet (en vaak zelfs expliciet) terugvallen op de zintuiglijke schoonheid of lelijkheid van bepaalde muzikale constellaties. Hierin toont zich een voortdurend spanningsveld tussen een speculatieve traditie en een geëvolueerde praxis. De steeds belangrijker wordende rol van muzikale retoriek belichaamt de groeiende aandacht voor de luisteraar. Een toegespitst onderzoek naar de bepaling van dissonanten als theoretisch niet waarneembaar maar praktisch van essentieel auditief belang leidde tot een bijdrage op de jaarlijkse Medieval & Renaissance Music Conference (2007). Deze paper werd inmiddels omgewerkt tot een substantieel artikel en aanvaard voor publicatie in het tijdschrift *Early Music*.

Analytische toepassing op het imitatie-ricercar bij Willaert

Momenteel bevindt het onderzoek zich in de fase waarin de procesgerichte benadering, geoperationaliseerd via het conceptuele kader en ingebed in de historische muziektheorie, wordt toegepast op het muzikale corpus. Dat werd afgebakend tot de imitatie-ricercars van Adriaan Willaert die een vrij representatieve praktische weerspiegeling vormen van de bestudeerde muziektheorie en in dat opzicht een prototypische functie hebben. Tijdens een studieverblijf aan de Bayerische Staatsbibliothek en de Universitätsbibliothek München werd het primaire bronnenmateriaal (de originele zestiende-eeuwse drukken) van nabij onderzocht. De originele notatie dient als basis voor eigen werktranscripties die worden aangemaakt via de software die in ontwikkeling is voor het ambitieuze CMME-project (Computerized Mensural Music Editing) aan de Universiteit Utrecht. De analyses gebeuren vervolgens op basis van enerzijds recente ontwikkelingen binnen de analyse van renaissancepolyfonie (door onder meer Peter Schubert en John Milsom) en anderzijds in voortdurende confrontatie met de procesgerichte uitgangspunten. Een deel van de muziekanalytische resultaten lag reeds aan de basis van het artikel Willaert's ricercars and their use of inganno dat zal worden gepubliceerd in het Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis.

Tijdschema

publieke verdediging proefschrift op 29.05.2009

einde mandaat op 30.09.2009

Publicaties

VAN DAMME, S. (2008). Dynamic accounts of polyphony in sixteenth-century music theory. *Dutch Journal for Music Theory*, 13(2), 159-171.

VAN DAMME, S. (2007). Recensie: Ways of listening: an ecological approach to the perception of musical meaning / Clarke, Eric F. (Oxford, 2005). In: Dutch Journal for Music Theory, 12 (2), 238-241.

3.1.3. Doctoraatsonderzoek & Onderzoeksproject

3.1.3.1. Het Liedboek van Zeghere van Male

Promotor	Ignace BOSSUYT
Co-promotoren	Eugeen SCHREURS David BURN
Projectverantwoordelijke en - medewerker	Nele GABRIËLS
Projectmedewerker	Sofie TAES
Jobstudente	Pauline JOCQUE

Projectomschrijving

Titel

Het liedboek van Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8): Onderzoek naar inhoud, vorm en betekenis van een uitzonderlijk muziekhandschrift met polyfonie binnen de 'Townscape – Soundscape' van Renaissancistisch Brugge

[The Partbooks of Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8): Study of Content, Form and Meaning of an extraordinary Music Manuscript within the 'Townscape – Soundscape' of Renaissance Bruges]

Dit project is mogelijk dankzij de financiële steun van het Onderzoeksfonds K.U.Leuven en het F.W.O.-Vlaanderen

Inleiding

Het doel van het onderzoeksproject is tweevoudig. Enerzijds is er de gedetailleerde studie van het Liedboek van Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque Municipale, MSS 125-8; hierna vermeld als CA 125-8) en de situering ervan in zowel de burgerlijke context als in de context van gelijkaardige Europese muziekbronnen; anderzijds beoogt het inzicht te verwerven in de specificiteit van het stedelijke muzikleven te Brugge tijdens de eerste helft van de 16de eeuw.

Beide onderzoeksgebieden worden simultaan behandeld.

Vorderingsstaat van het onderzoek

a) Studie van CA 125-8

Tot op heden spitste de studie van het eigenlijke liedboek zich in de eerste plaats toe op de fysieke aspecten van het handschrift.

In een eerdere fase werd de scribent van de teksten reeds geïdentificeerd als Zeghere van Male zelf, de eigenaar van de stemboeken. Een gedetailleerde studie van het muziekhandschrift – met name van de ductus van bepaalde symbolen zoals mensuratietekens, sleutels, fermata en custodes – toonde nu echter aan dat Zeghere van Male ook de muziek eigenhandig noteerde. Vermoedelijk verzamelde de Brugse handelaar dan ook zelf alle 229 werken. Zijn betrokkenheid gaat echter nog verder: er zijn duidelijke aanwijzingen dat hij ook de verluchtingen verzorgde. Tekst en beeld zijn niet enkel inhoudelijk maar ook ruimtelijk erg op elkaar betrokken en soms ook letterlijk verbonden, vb. initialen die een ligatuur vormen met de tekst. Verder komt de inkt van tekst en muziek soms boven, soms onder the waterverf te liggen, wat erop wijst dat de verschillende

fasen van de creatie van het handschrift niet strikt gescheiden waren. Scheiding van de notatie- en verluchtingsfasen zijn echter een voorwaarde voor het uitbesteden van het nog onversierde handschrift aan een externe illuminator. Ook de katernenstructuur bevestigt dat het handschrift eerder organisch ontstond en niet zozeer in afzonderlijke fasen. Zo wordt zelden met een nieuwe grote compositie begonnen op de eerste folio van een nieuwe katern, en loopt de katernenstructuur van de tenor niet parallel met die van de overige stemboeken.

Comparatief onderzoek van gedrukte werken uit de periode 1520-1560 wijst er op dat Zeghere van Male zich voor de belangrijkste van de vier gebruikte types initialen liet inspireren door de initialen uit het drukwerk van Hubrecht de Croock, Brugs drukker en figuursnijder werkzaam tussen 1518 en 1542. Hoewel deze piste bij voorkeur verder uitgediept wordt via een vergelijking met de contemporaine schilderkunst – helaas niet mogelijk binnen het kader van dit onderzoek – is nu reeds duidelijk dat Zeghere van Male op de hoogte was van de contemporaine evoluties in de grafische kunsten.

De betekenis van de inscriptie ‘gh’ op diverse plaatsen in Bassus en Tenor blijft echter onduidelijk. Vast staat in elk geval dat het niet gaat om de initialen van de scribent. Mogelijks is het een afkorting voor ‘ghesien’ of ‘ghesonghen’, maar er blijkt geen link te zijn met eventuele correcties in de composities waaronder de inscriptie te vinden is. De lichtere kleur van de inkt suggereert dat de inscripties mogelijks later toegevoegd werden.

Het voorbereidende werk voor de analyse van het repertoire en voor de situering ervan binnen het Europese muzieklandschap (vertegenwoordigd door muziekdrukken en handschriften) werd verder gerealiseerd. De sinds een vorige fase nog resterende bronnen (ca. 145) werden aangevraagd bij de respectieve bewaarinstellingen (i.s.m. Interbibliotheecair Leenverkeer, K.U.Leuven). Er werd voor geopteerd om dit materiaal als digitale beelden of in microfilmvorm te verzamelen eerder dan het elders te raadplegen, om zo ook de facsimilecollectie van de Alamire Foundation verder uit te breiden, met het oog op toekomstige raadpleging van deze bronnen. Daartoe werd en wordt tijd geïnvesteerd in het beschrijven en invoeren van de bronnen in Aleph (i.e. raadpleegbaar via bibliotheekcatalogus K.U.Leuven).

Op basis van dit materiaal werd het eigenlijke concordantieonderzoek van CA 125-8 ingezet. In eerste instantie valt de relatie met de drukken van Parijse drukker Pierre Attaignant op, alsook met enkele handschriften i.c. GdanPAN 4003. Een grondige comparatieve analyse van de concordanties van een representatieve groep van composities wordt momenteel uitgevoerd, net als een diepgravende inhoudelijke ontleding van het manuscript. Daarbij gaat de nodige aandacht uit naar de vele (tot op heden vermoedelijk ca. 75) unica. Ook hier wordt een representatieve groep werken uit gelicht; zij worden onderworpen aan een grondige analyse en – mede op basis van het archiefwerk (cf. infra) – in de Brugse context geplaatst.

b) Het Brugse muziekleven, eerste helft 16de eeuw

In een vorige fase werd het archiefwerk rond de kerken van St-Donaas, St-Walburga, St-Anna en St-Jacobs reeds afgewerkt, net als het onderzoek naar het St-Godelieveklooster, naar diverse gilden en ambachten (drapiers, fusteiniers, merseniërs, korduaniërs, huidevetters, beenhouwers, arbeiders en St-Jorisgilde) en naar de St-Elizabethschool en de Bogaerdenschool.

Daaraan werden in 2008 de kerken van Onze-Lieve-Vrouw (work in progress), St-Gillis en St-Salvator (work in progress) toegevoegd, alsook de Basiliuskapel en de kloosters van de Predikheren, Karmelieten, Franciscanen en Eeckhoute (in progress), de ambachten en gilden van de librariërs, peltiers, rederijders, kuipers, speellieden, kleermakers, oudkleerkopers, viskopers, beurdenaars, makelaars, schedenmakers, beeldenmakers, goud- en zilversmeden, bakkers, handschoenmakers, barbiers, pijl- en boogmakers, kaarsgieters, wevers, kussen- en spreimakers, timmerlieden, brouwers, muntenaars, en de gilden van St. Barbara en van O.L.V. van Heist. Ook de stadsrekeningen van Brugge werden doorzocht op muzikale referenties. Daarnaast werden steekproeven gedaan binnen de archieven van het klooster Annuntiaten, klooster Bethanië en het Begijnhof. Zowel wat de ambachten als de kloosters en abdijen betreft werden lijsten van relevante charters opgesteld; de stapsgewijze studie van deze charters is een work in progress. De resultaten van het geleverde archiefwerk worden in de loop van 2009 – begin 2010 beschikbaar gesteld voor de internationale onderzoeksgemeenschap.

Het archiefwerk heeft uitgewezen dat het muziekleven binnen de context van ambachten en gilden een veelbelovend onderzoeksterrein is, en met name de evolutie hiervan doorheen de 16de eeuw. Daarom werd beslist om hier in het komende jaar dieper op in te gaan en de chronologische afbakening uit te breiden tot het begin van de 17de eeuw. Zo wordt de invloed van de veranderende socio-economische en politiek-religieuze context op dit aspect van het stedelijke muziekleven onder de loep genomen.

Buitenlandse verblijven, contacten

Verblijven aan buitenlandse instellingen; contacten

Diverse studieverblijven British Library, Londen (Nele GABRIËLS)

Jennifer BLOXAM (William's College) maakt vanaf heden ook deel uit van de doctorale begeleidingscommissie van Nele GABRIËLS. Haar kennis van het muziekleven te Brugge (m.n. van liturgische bronnen en de context van St-Jacobskerk) biedt een belangrijke impuls voor het onderzoek.

Uitvoerige contacten werden verder onderhouden met het Centre des Etudes Supérieure de la Renaissance (m.n. Philippe VENDRIX); met Véronique ROELVINCK (Universiteit Leiden & Utrecht) en Jennifer BLOXAM (Williams College) m.b.t. muziek te Brugge; met Bonnie BLACKBURN (Oxford), David FALLOWS (Manchester University), Jacobijn KIEL (KB Den Haag) en Peter WRIGHT (Nottingham University) in functie van het paleografisch onderzoek; met Illuminare en Tabularium, K.U.Leuven (Barbara BAERT, Jan VAN DER STOCK, Lieve WATTEEUW) en met Stefaan HAUTEKEETE (KMSK Brussel) i.v.m. codicologische en kunsthistorische aspecten; met Noël GEIRNAERT (Stadsarchief Brugge) en Ludo VANDAMME (Openbare bibliotheek Brugge) m.b.t. aspecten van de Brugse geschiedenis. Met Marnix VAN BERCHUM en Joost VAN GEMERT (Universiteit Utrecht) werd nauw contact gehouden in het kader van een bruikleen van concordantie-materiaal.

Valorisatie

Onderricht

29.02 en 21.10.2008: Les Tekst & tekstplaatsing in het kader van de cursus Muzieknotatie en editietechniek, K.U.Leuven, Master Musicologie (Nele GABRIËLS)

Congresorganisatie

Organisatie *International Conference Music Sources in Private and Civic Contexts (c. 1480-1550)* (Brugge, 29-31.10.2008)

Congresthema: muzikale bronnen (met nadruk op handschriften) voor polyfonie en monodie ontstaan ca. 1480-1550 en in het bezit van private personen of stedelijke organisatie als gilden en broederschappen; aspecten van codicologie/paleografie, repertoire, uitvoeringspraktijk en gebruik, mecenaat en (muziek-)verzamelingen kwamen aan bod.

Sprekers waren Anne-Emmanuelle CEULEMANS (Univ. Catholique de Louvain, BE), Sarah Ann LONG (Univ. of Illinois at Urbana-Champaign, US), Lenka MRACKOVA (Charles Univ. Prague, CZ), Marie-Alexis COLIN (Université de Montréal, CA), Tim S. PACK (Univ. of Oregon, US), Izabela BOGDAN (Adam Mickiewicz Univ. Poznan, PL), Gioia FILOCAMO (Univ. di Perugia, IT), Jane ROPER (Royal College of Music – London, UK), Nele GABRIËLS (K.U.Leuven, BE), David FALLOWS (Univ. of Manchester, UK), Frank DOBBINS (Univ. of London, UK; Univ. de Montréal, CA), Honey MECONI (Univ. of Rochester, US), Bernadette NELSON (Univ. Nova – Lisbon, PT), Laura MORETTI (Worcester College – Oxford, UK), Henri VANHULST (Univ. Libre de Bruxelles, BE), Thomas SCHMIDT-BESTE (Bangor Univ., UK), Rob C. WEGMAN (Princeton Univ., US) en conclusies werden geformuleerd door Bonnie BLACKBURN (Oxford University, UK).

Wetenschappelijk comité: Ignace BOSSUYT, David BURN, Nele GABRIËLS (algemene congrescoördinatie) (allen Katholieke Universiteit Leuven), David FALLOWS (University of Manchester), Kristine FORNEY (California State University), Eric JAS (Universiteit Utrecht), Eugeen SCHREURS (Resonant vzw), Henri VANHULST (Université Libre de Bruxelles).

Organisatorisch comité: Sofie TAES, Ignace BOSSUYT, Nele GABRIËLS, Henri VANHULST.

De neerslag van een keuze van papers zal verschijnen in het thematische deel van de eerste twee volumes van het Journal of the Alamire Foundation (najaar 2009 en voorjaar 2010) – guest editor voor deze thematische secties: Nele GABRIËLS

Tijdschema

Nele GABRIËLS: mandaat als wetenschappelijk medewerker K.U.Leuven: 01.10.2005 tot 31.12.2009

Sofie TAES: mandaat als wetenschappelijk medewerker K.U.Leuven: 01.01.2006 tot 31.04.2010

Publicaties en realisaties in 2008

Publicaties

GABRIËLS, N., 'Antonius Busnois en muziek voor adel, Kerk en hof tijde van Karel de Stoute', in *Kunsttijdschrift Vlaanderen* 58 (2009), pp. 88-91.

GABRIËLS, N., 'Reading (Between) the Lines: What dedications can tell us.' in Ignace BOSSUYT, Nele GABRIËLS, Dirk SACRÉ & Demmy VERBEKE (eds.), "*Cui dono lepidum novum libellum?*" *Dedicating Latin works and motets in the sixteenth century*, (Supplementa Humanistica Lovaniensia 23), Leuven, 2008, p. 65-80.

BOSSUYT, I., GABRIËLS, N., SACRÉ, D. & VERBEKE, D. (eds.), "*Cui dono lepidum novum libellum?*" *Dedicating Latin works and motets in the sixteenth century*, (Supplementa Humanistica Lovaniensia 23), Leuven, 2008.

Lezingen tijdens congressen

Internationaal congres Music Sources in Private and Civic Contexts (c. 1480-1550), Bruges, 29-31 July 2008: *Reconstructing the Genesis of a Songbook: The creation of Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8 through its physical appearance* (Brugge, 30 juli 2008, 10u40 – chair: B. Blackburn)

Voorstelling doctoraatsonderzoek Nele GABRIËLS tijdens het internationaal congres "...cantus ecclesiasticum ut ornaret..." Polyphony for the Proper of the Mass in the Middle Ages and Renaissance, (Leuven, 17 januari 2009 – chair: D. Burn)

3.1.4. Project Impulsfonds K.U.Leuven

3.1.4.1. Ontsluiting van Vlaamse Muziekarchieven (late middeleeuwen – ca. 1850)

Promotor	Ignace BOSSUYT
Projectverantwoordelijke	Bart DEMUYT
Projectmedewerkers	Stratton BULL Sofie TAES

Projectomschrijving

Titel

Ontsluiting van Vlaamse Muziekarchieven (late middeleeuwen – ca. 1850)

Toelichting

Dankzij de steun van de Impulsfinanciering heeft de Alamire Foundation belangrijke vorderingen kunnen maken in de lokalisatie, inventarisatie en ontsluiting van muzikaal erfgoed in Vlaanderen. Het lokalisatieveldwerk rond tal van archieven in Vlaanderen was een eerste, noodzakelijke stap in de ontsluiting van dit erfgoed. Met de ontwikkeling van *Muziekbank Vlaanderen*, aansluitend bij het bredere initiatief van Archiefbank Vlaanderen, werd bovendien de mogelijkheid gecreëerd om de resultaten van het intensieve lokalisatieveldwerk op een overzichtelijke wijze en in een hedendaagse vorm toegankelijk te maken voor een breder publiek. Dit resulteerde in een nieuw, positief elan binnen het onderzoek naar muzikaal erfgoed in Vlaanderen. Er werden verscheidene lokalisatie- en inventarisatieprojecten ondernomen, zoals de inventarisatie van de muziekc collectie van het Begijnhofmuseum in Turnhout, de inventarisatie van de muziekc collectie van de Gentse Sint-Baafskathedraal, de inventarisatie van het muziekfonds van Sint-Salvator te Brugge en de inventarisatie van het middeleeuwse muzikale erfgoed te Tongeren. Hierbij werd steeds gepoogd de onderzoeksresultaten kenbaar te maken aan een breder publiek, in de vorm van databanken, publicaties, concerten, opnames, ... Het veldwerk dat de afgelopen jaren verricht kon worden dank zij de impulsfinanciering wordt tot op vandaag op deze wijze gevaloriseerd.

Het was van in het begin echter de bedoeling ook internationale aansluiting te vinden. In het reeds genoemde project van *Muziekbank Vlaanderen* werd aansluiting gezocht met internationale archivalische projecten door gebruik te maken van de internationale archiefbeschrijvingsregels. Er werd voor de verschillende projecten nauw samengewerkt met gerenommeerde internationale instellingen, zoals University of Florida, Oxford University, Universität Heidelberg, CESR Tours, ... in een aantal grote internationale archiefprojecten, zoals *the Motet Database Catalogue Online*. Onderzoeksresultaten werden internationaal verspreid via colloquia en publicaties. Deze internationale tendens wordt nu verdergezet in een nieuw project, uitloper van de impulsfinanciering, *Straight from the Source*.

In het laatste jaar van de Impulsfinanciering nam de Alamire Foundation het initiatief tot dit project als antwoord op een vraag die steeds sterker aan de oppervlakte komt in het musicologische onderzoek de afgelopen jaren, namelijk de vraag naar digitaal bronnenmateriaal. Met dit project, waarbij voorzien wordt in de digitalisering van de 51 koorboeken van Petrus Alamire, wordt nog een verdere stap gezet. Niet alleen worden de bronnen zelf digitaal ter beschikking gesteld met het oog op inhoudelijk en formeel onderzoek, maar ook wil men hierbij specifiek inspelen op de uitvoeringspraxis, door de oprichting van een *Polyphonic Academy*.

Vooreerst wordt er ingespeeld op de toenemende vraag naar digitaal bronnenmateriaal. Ten tweede wordt er een brug geslagen tussen het theoretische onderzoek en de uitvoeringspraxis. Beide aspecten staan centraal in dit project. Ten derde wordt er getracht de resultaten van het onderzoek maximaal te verspreiden door colloquia, concerten, tentoonstellingen, facsimilia, cursussen, ... Een vierde en laatste aspect van dit project is het internationale karakter ervan. Niet alleen is het eigenlijke bronnenmateriaal verspreid over heel Europa en wordt er samengewerkt met vele bibliotheken en bewaarinstellingen in binnen- en buitenland, maar ook wordt er aansluiting gezocht bij een gelijkaardig internationaal project *Digital Image Archive of Medieval Music* van Oxford University.

Tijdschema

01.04.2004 – 31.03.2009

3.1.5. Wetenschappelijke projecten met steun van gemeenschaps- of private fondsen

3.1.5.1. Inventarisatie van Antifonaria bewaard in Vlaanderen

Projectverantwoordelijke	Pieter MANNAERTS
Projectmedewerkers	Sarah Ann LONG Inga BEHRENDT
Met steun van de Vlaamse Gemeenschap	

Projectomschrijving

Titel

Inventarisatie van Antifonaria bewaard in Vlaanderen

Toelichting

Het huidige Vlaanderen was in de middeleeuwen tegelijkertijd één van de dichtst bevolkte en meest geletterde regio's van Europa, rijk aan abdijen, begijnhoven, conventen en kloosters. Deze religieuze instellingen hebben gedurende eeuwen het gregoriaans gecultiveerd en zichzelf en anderen van muziekhandschriften voorzien. Al is er doorheen de eeuwen veel verloren gegaan, het mag duidelijk zijn dat het tot dusver gekende bronnenmateriaal dat die instellingen hebben verworven en geproduceerd, zeker in kwantitatief en kwalitatief opzicht de moeite loont. Ondanks de rijkdom van het materiaal ontbreekt het aan een goed overzicht van gregoriaanse handschriften in Vlaanderen.

Dit project zet een eerste stap via de inventarisatie van handgeschreven antifonaria in Vlaanderen uit het Ancien Régime. Antifonaria zijn handschriften die het gregoriaans voor het officie of getijdengebied bevatten; qua repertoire zijn deze omvangrijke bronnen bijzonder representatief voor de bijdrage van de regio aan het gregoriaans. Doel van het project is om het gregoriaans erfgoed in Vlaanderen een sterkere en internationale uitstraling te geven. Zowel voor, tijdens als na de bloeiperiode van de Vlaamse polyfonie bleef het gregoriaans als een constante aanwezig in het Vlaamse muziekleven en leverde een belangrijke bijdrage tot het repertoire, die op Europese schaal weerklank vond.

Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, en in samenwerking met verschillende partners (Resonant, Universiteitsbibliotheek Gent) zal het project deze handschriften ontsluiten voor zowel een musicologisch publiek van specialisten, de archief- en bibliotheeksector, als voor het ruimere cultureel geïnteresseerde publiek, via inventarisatie in enkele gespecialiseerde repertoria (RISM, Cantus Source List), via de digitalisatie en indexering (Cantus Database) van de oudste en belangrijkste handschriften, en via publicaties, lezingen, concerten en workshops.

Stand van zaken

Een projectvoorstel werd tegen 15 maart 2008 ingediend bij de Vlaamse gemeenschap; het voorziet in een driejarig project, waarvoor echter jaarlijks een rapport en een nieuwe aanvraag voor het volgende jaar dienen te worden ingediend.

Het voorstel werd aanvaard, wat mogelijk maakte dat Sarah Ann LONG als wetenschappelijk medewerker het project kon aanvatten in november 2008. Omdat het projectvoorstel voorzag in een opstart in juni, kon ook

Inga BEHRENDT gedurende vijf maanden als wetenschappelijk medewerker worden ingezet voor het project. Daarnaast wordt Diewer VAN DER MEIJDEN ingeschakeld als deeltijds administratief medewerker.

Dankzij de subsidie die voor het eerste jaar werd toegekend, was het mogelijk een zeer goede aanvang te maken met het project. De initiële contacten met de partners Resonant vzw (Eugeen SCHREURS), en Universiteitsbibliotheek Gent (Sylvia VAN PETEGHEM, Martine DE REU) werden verdergezet en uitgediept via werkbezoeken en verder overleg. Het project wordt door alle contactpersonen (eigenaars, bibliotheken, vakspecialisten) enthousiast onthaald en zal in de komende maanden ook worden voorgesteld op twee musicologische bijeenkomsten, meer bepaald de Medieval and Renaissance Music Conference in Utrecht (1-4 juli) en de Cantus Planus Meeting in Keszthely (Hongarije; 23-28 augustus).

De werkzaamheden van het eerste jaar verlopen volledig volgens schema, wat aantoont dat de aanpak realistisch werd ingeschat. Ook het verwezenlijken van enkele actiepunten voor het tweede werkingsjaar kon al worden voorbereid (het aanmaken van een index voor de Cantus Database; gesprekken omtrent digitalisatie en ontsluiting).

Het is duidelijk dat het inzetten van gespecialiseerde medewerkers vruchten afwerpt. Doordat de medewerkers weinig of geen tijd nodig hadden om zich 'in te werken' en doelgericht met het materiaal weten om te gaan, is het mogelijk dat de werkzaamheden snel en goed vorderen. De musicologes dr. Sarah Ann LONG en dra. Inga BEHRENDT leverden dan ook grondig, accuraat en snel werk. Dr. Pieter MANNAERTS, auteur van het projectvoorstel, fungeert als coördinator en begeleider van het project. De omkadering en netwerking van de Alamire Foundation, en van partners Resonant vzw en de Universiteitsbibliotheek Gent, verzekeren een vlotte doorstroming van informatie en vlotte contacten.

Tijdschema

Start project op 01.07.2008 voor de duur van 1 jaar.

De aanvraag voor het tweede werkingsjaar werd inmiddels op 27.02.2009 ingediend.

Het volledige project zal drie jaar in beslag nemen (tot 30.06.2011).

3.1.5.2. Straight from the Source

Projectverantwoordelijke	Bart DEMUYT
Projectmedewerkers	Stratton BULL Diewer VAN DER MEIJDEN
In samenwerking met	Stichting Cappella Pratensis DIAMM, Oxford University & Harvard University (Villa I Tatti, Firenze)

Projectomschrijving

Titel

Straight from the Source. Het laatmiddeleeuwse muziekmanuscript als toegangspoort tot de muzikale cultuur van de Lage Landen

Toelichting

In de 15de en de 16de eeuw vormden de Lage Landen een belangrijk centrum voor de Europese muzikale wereld. De zangers, zangmeesters en componisten, gevormd in de vele koorscholen waren gewild in heel Europa. Ook de productie van muziekhandschriften behoorde tot de Europese top, met schitterende verluchte bronnen als dragers van een even schitterend polyfoon repertoire. Het corpus van handschriften vervaardigd aan het begin van de 16de eeuw in de ateliers van Petrus Alamire in Mechelen en Brussel vertegenwoordigt het summum van deze traditie. De handschriften zijn tegelijkertijd onze belangrijkste geschreven bronnen voor de (in hoofdzaak religieuze) muziek zelf.

Met het project Straight from the Source wil de Alamire Foundation de 51 Alamire koorboeken toegankelijk maken voor het wetenschappelijk onderzoek van de uitzonderlijke composities (noten/tekst/miniaturen) en het onderzoek naar hoe deze werden uitgevoerd. We hopen zo het muzikaal religieuze erfgoed van de Lage Landen op te waarderen en het de plaats te geven die het toekomt. Het project bestaat dan ook uit verschillende facetten.

Digitale ontsluiting

Het DIAMM-team (Digital Image Archive of Medieval Music / www.diamm.ac.uk) van de Oxford University (met als Project Directors Dr. Margaret BENT, Dr. Julia CRAIG-MCFEELY & Prof. Dr. Thomas SCHMIDT-BESTE) deed een beroep op de Alamire Foundation om mee te werken aan de digitale ontsluiting van alle Petrus Alamire manuscripten voor onderzoek en praxis. Het doel van dit facet is meervoudig:

- alle 51 handschriften en enkele fragmenten scannen/fotograferen met de meest geavanceerde apparatuur, waardoor de ca. 17 000 kleurafbeeldingen in het corpus digitaal volledig tot hun recht komen.
- het corpus integraal beschikbaar maken via het internet
- elke bron op het web voorzien van metadata

Het DIAMM-web biedt de mogelijkheden om alle manuscripten te vergroten en uitgebreid te (onder)zoeken, waardoor dit een grote meerwaarde biedt voor het onderzoek.

Polyphonic Academy

Een tweede facet van het project Straight from the Source is gericht op het plaatsen van de digitale beelden in de context van uitvoeringspraktijk. Door het musiceren uit deze bronnen zelf komt de uitvoerder rechtstreeks in contact met de muziek zoals de componist die geschreven heeft. Samen met het Nederlandse vocaal

ensemble Cappella Pratensis wil de Alamire Foundation deze praktijk stimuleren door middel van een digitale "Polyphonic Academy", een resource centre in de vorm van een website voor uitvoerders van polyfonie die (willen) zingen uit originele notatie. De Alamire-bronnen vormen de leidraad voor de Academy om dieper in te gaan op het onderzoek naar hoe men de originele bron kan uitvoeren, hoe men de informatie van ca. 500 jaar geleden kan hertalen naar een hedendaagse context. De Polyphonic Academy maakt werk van het onderzoek naar en het vervaardigen van bruikbare "edities" van Alamire handschriften. Onderzoek naar en uitwerking van tekstplaatsing, muzikale frasen, musica ficta, bezetting en het wegwerken van mogelijke onnauwkeurigheden zijn hierbij noodzakelijk. Op termijn zal de Polyphonic Academy ook een discussieforum bevatten rond al deze themata, waardoor de site zal inspelen op de trend naar Web 2.0 toepassingen. Verder kunnen de inzichten van wetenschappers, musici en melomanen, die tot uiting zullen komen via de Polyphonic Academy, uitmonden in essays en concerttoelichtingen, waardoor dit initiatief een directe invloed kan hebben op de praxis.

Uitgave van facsimilia

De Alamire Foundation wenst de hoogkwalitatieve digitale beelden eveneens beschikbaar te maken via papieren facsimile uitgaven van eenzelfde kwaliteit. Dit zijn facsimile's bestaande uit zo getrouw mogelijke reproducties van de originelen met wetenschappelijke omkadering door prof. dr. David BURN, K.U.Leuven. Hiervoor wordt samengewerkt met Brepols Publishers, een betrouwbare en gerenommeerde partner in de uitgave van wetenschappelijk onderbouwde kunstboeken.

Festival van Vlaanderen Antwerpen Laus Polyphoniae 2010: 'Corpus Alamire'

Op basis van de bevindingen van het project Straight form the Source besliste het Festival van Vlaanderen Antwerpen – Laus Polyphoniae, editie 2010 zijn inhoudelijk thema hierop af te stemmen. Er komen 30 concerten in het teken van de muziekhandschriften uit de ateliers van Petrus Alamire, naast concertinleidingen, workshops, een colloquium en een digitale tentoonstelling in de kathedraal van Antwerpen, die nadien zal rondreizen door Vlaanderen en Europa.

Stand van zaken

In het eerste werkjaar werden al heel wat zaken uit de bovenstaande projectomschrijving gerealiseerd. Vooreerst werd het samenwerkingsverband met Oxford University nader uitgewerkt. In Londen werd een aanvang gemaakt met de digitalisering door de integrale opname van een koorboek voor Hendrik VIII en Catherine van Aragon uit ca. 1513 (British Library MS Royal 8G.vii).

Er werden afspraken gemaakt voor een eerste digitaliseringssessie in Vlaanderen in het voorjaar van 2009. Hiervoor werd de medewerking verworven van diverse instellingen: Stadsarchief Mechelen, Stadsarchief Tongeren en de Rijksarchieven in de Provinciën van Brugge, Gent en Anderlecht. Vervolgens werden contacten gelegd met de Illustre Lieve Vrouwe broederschap te 's Hertogenbosch, het Plantijn-Moretusmuseum in Antwerpen en het Catharijneconvent te Utrecht voor een tweede digitaliseringssessie in de zomer van 2009. Ook hier kon op medewerking van alle betrokkenen worden gerekend.

Er werden verkennende gesprekken gevoerd met Brepols Publishers, die uiteindelijk akkoord gingen met een samenwerking voor de uitgave van de wetenschappelijke facsimile.

Er werden verschillende voorbereidingen getroffen voor de digitale tentoonstelling rond Petrus Alamire in het kader van Festival van Vlaanderen, Laus Polyphoniae (augustus 2010).

Enkele inhoudelijke delen van de Polyphonic Academy werden reeds voorbereid en uitgewerkt.

Er werd een nieuwe website ontworpen voor de Alamire Foundation, waarin de Polyphonic Academy zal worden geïmplementeerd.

Overzicht van de reeds gedigitaliseerde handschriften en fragmenten van het Alamire Corpus:

Land	Bewaarplaats	Siglum
België	Brugge, Rijksarchief in de Provinciën Aanwinsten	756 (fragment)
	Brussel, Algemeen Rijksarchief	Fonds Sint-Goedele 5170
	Brussel (Anderlecht), Rijksarchief in de Provinciën, Archieven van Sint-Goedele	No. 9423 (fragment) No. 9424 (fragment)
	Gent, Rijksarchief in de Provinciën	Varia D3360b (fragment)

	Mechelen, Archief en Stadsbibliotheek	MS sine siglum
	Tongeren, Stadsarchief	Oud regime MS 183 (fragment)
Duitsland	Jena, Universitätsbibliothek *	2 3 4 5 7 8 9 12 20 21 22
Verenigd Koninkrijk	London, British Library	Royal 8 G. vii

* digitalisering lopende

Tijdschema

Start op 01.09.2008

Het volledige project zal drie jaar in beslag nemen tot 31.08.2011.

3.2. PROJECTEN IN OPDRACHT

3.2.1. Repertoriëring en valorisatie van muziek in begijnhoven

Projectverantwoordelijke	Pieter MANNAERTS
Projectmedewerker	Els VERCAMMEN
In opdracht van	vzw Resonant

Projectomschrijving

Toelichting

In totaal telt Vlaanderen 26 begijnhoven. Dertien hiervan werden als representatieve voorbeelden van de groep begijnhoven ingeschreven op de Wereldlijst van het Cultureel Erfgoed van de Unesco. Ondanks dit bijzondere statuut zijn vele materiële aspecten van het begijnenleven, waaronder (muziek)boekproductie en -gebruik maar zeer spaarzaam gedocumenteerd.

Gedurende de maanden januari tot maart 2006 bracht Els VERCAMMEN, op basis van, en aangevuld met gegevens verzameld door Pieter MANNAERTS, voor het eerst de bronnen van het muziekleven in de begijnhoven in kaart. Het repertorium dat hieruit voortkwam, wordt gepubliceerd in het boek *Beghinae in cantu instructae: Studies en repertorium van de muziek in Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen-eind 18de eeuw)*. Deze publicatie is zonder meer een primeur op (muziek)historisch gebied. De voorheen ongekende kwantiteit, kwaliteit, stilistische verscheidenheid en historische en geografische spreiding van het repertoire dat in de publicatie wordt beschreven en bestudeerd, zal in het toekomstige spreken, schrijven en denken over (het leven in) de begijnhoven niet meer over het hoofd kunnen worden gezien.

Dit repertorium richt zich zowel tot het brede publiek, dat zich wil informeren over een nog onontgonnen aspect van het begijnenleven, tot amateur- en professionele musici, die een repertoire willen verkennen dat reikt van de hoge middeleeuwen tot het eind van de achttiende eeuw, als tot historici en musicologen, als aanzet voor verdere studie en onderzoek.

Een inleiding situeert de totstandkoming van het repertorium en de gevolgde systematiek. Vervolgens wordt per begijnhof het nog beschikbare bronnenmateriaal beschreven, met opname van alle noodzakelijke gegevens die voor de identificatie en de historisch-muzikale situering van de bron van belang zijn. Per item wordt, waar relevant, naar de bestaande literatuur verwezen.

'Muziek' wordt in dit repertorium ruim opgevat: niet alleen manuscripten en edities met muzieknotatie maar ook neergeschreven of gedrukte liedteksten en lofdichten werden in de repertoriëring betrokken. De korte onderzoeksperiode liet niet toe systematisch op zoek te gaan naar fragmenten met muzieknotatie die gebruikt waren als omslagen en verstevigingen van archiefstukken uit deze begijnhoven. De reeds gekende fragmenten worden uiteraard in het repertorium vermeld.

Het repertorium omvat 260 nummers, wat overeenstemt met ongeveer 400 documenten met muzieknotatie of met één of meerdere liedteksten en bij benadering 240 lofdichten. Naar schatting 90% van deze muziekbronnen was bestemd voor liturgische doeleinden.

Het bronnenrepertorium voor de periode middeleeuwen–eind 18de eeuw wordt verder in twee opzichten vervolledigd. Chronologisch, door het opnemen van een summiere beschrijving van het aanwezige bronnenmateriaal voor de periode 1800-2006 – om praktische redenen gebeurde dit als aanvulling bij de

beschrijving van het bronnenmateriaal van de afzonderlijke begijnhoven – en geografisch, door een beknopt overzicht van het materiaal dat – langs de zijlijn – buiten Vlaanderen werd aangetroffen. Deze ‘buitenlandse’ begijnhofbronnen (voor de hoven van Amsterdam, Breda, Haarlem, Leiden, Marseille, en het bisdom Cambrai) werden beknopt gesignaleerd in een afzonderlijk artikel. Belangrijk is hierbij dat ook dit materiaal van belang is voor de Vlaamse cultuur en (muziek)geschiedenis. Zo werd in de Amsterdamse Universiteitsbibliotheek een ‘nieuw’, i.e. tot dusver onbekend en niet gerepertorieerd exemplaar van het uiterst zeldzame Cantuale (1561, tot nog toe slechts vijf exemplaren bekend) van de Leuvense muziekdrukker Petrus Phalesius aangetroffen.

Stand van zaken

In de loop van 2008 werden vormgeving en layout van nabij opgevolgd. De Nederlandstalige editie werd gepresenteerd tijdens een concert (mede georganiseerd door 30CC) door het ensemble Psallentes Femina, in de Predikherenkerk in Leuven op 19.10.2008. Na het concert volgden introducties door Bart DEMUYT (directeur Alamire Foundation) en Eugeen SCHREURS (directeur resonant) en een korte presentatie over het thema begijnen en muziek door Pieter MANNAERTS (Begijnen op Broadway? De herontdekking van de begijnhofmuziek).

De Engelstalige editie van het boek nadert zijn voltooiing, momenteel worden de laatste drukproeven gecorrigeerd, publicatie is voorzien in de loop van 2009.

Tijdschema

Looptijd: 01 - 03.2006

Opvolging van de publicatie: 2007-09

Relevante publicaties

MANNAERTS, P.(ed.), *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed in Vlaamse begijnhoven, middeleeuwen – eind 18de eeuw*, (Epitome musical), Turnhout: Brepols, 2008.

MANNAERTS, P., ed., *Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages (Middle Ages-Late 18th C)*, (Epitome musical), Turnhout: Brepols (verschijnt 2009).

MANNAERTS, P., 'Het daghet in den oosten: nieuw onderzoek naar muziek in begijnhoven', *Tijdschrift voor Gregoriaans*, 33, 2008, 62-68.

Lezingen

MANNAERTS, P., 'St Begga and her office in early modern beguine scholarship', paper op het congres Early Modern Medievalisms, Leiden, 21-23.08.2008.

MANNAERTS, P., 'Begijnen op Broadway? De herontdekking van de begijnhofmuziek', lezing op boekpresentatie *Beghinae in cantu instructae*, Leuven, 19.10.2008.

Interviews

MANNAERTS, P., 'Bekhinae in cantu instructa: begijnhofmuziek herontdekt', interview voor Ramblas (Kurt VAN EEGHEM), Klara, 22.10.2008.

MANNAERTS, P., 'Begijnhofmuziek herontdekt', interview voor Brede Opklaringen (Mark JANSSENS), Klara, 13.10.2008.

3.2.2. Inventarisatie van het Muziekkfonds van Sint-Salvator

Projectverantwoordelijke	Sofie TAES
In opdracht van	vzw Resonant

Toelichting

Dit project is erop gericht om de reeds bestaande inventaris (thesis C. DURSIN - Leuven, 2006) van het muziekkfonds uit de Brugse Sint-Salvatoriekathedraal (Bisschoppelijk archief Brugge) op punt te stellen en klaar te maken voor publicatie.

De initiële inventaris telde ca. 420 inventarisnummers die niet alleen muziekkcollecties, maar ook individuele werken omvatten, vocale zowel als instrumentale muziek, handschriften en drukken, werken van grote componisten maar ook van minder bekende toondichters. Alle stukken of collecties die een inventarisnummer kregen toegewezen, werden beschreven aan de hand van enkele vaste categorieën, waaronder genre, datering, tonaliteit, bezetting, omslagtitel, hoofding en afmetingen. Daarnaast werd bij de meeste items een muzikaal incipit weergegeven dat een onmiddellijke identificatie van de werken vergemakkelijkt.

Op basis van deze informatie werd een wetenschappelijke editie van de muziekinventaris van St.- Salvator gerealiseerd. Daartoe werd het bestaande basisdocument gereviseerd, verfijnd en geüniformiseerd door gebruik van eenzelfde systematiek doorheen het ganse document.

Alle inventarisnummers werden naast de originele stukken uit het fonds gelegd en de hele inventarisatie-, en beschrijvingsoefening werd opnieuw gemaakt. Waar nodig werden aanpassingen in de tekst aangebracht, o.m. in het gebruik van kapitalen, afkortingen, het rangschikken en scheiden van beschrijvingscategorieën etc. Ontbrekende incipits werden aangevuld.

De liturgische boeken uit de kathedraal bleken in sommige gevallen ook muziek te bevatten; deze handschriften en drukken waren niet in de oorspronkelijke inventaris opgenomen. Er was een bijkomende inventarisatie- en beschrijvingsronde nodig teneinde ook deze tot het fonds behorende items in de definitieve inventaris te kunnen opnemen.

Tenslotte werden ook de indices, en de toelichtingen betreffende de samenstelling van de inventaris en de gebruikte methodologie gereviseerd, en waar nodig aangepast.

In 2009 wordt de invoer van de items uit deze inventaris in het internationale RISM-systeem gepland. Onderhandelingen in functie van de publicatie zijn lopende.

Looptijd

01.01.2007 – 31.12.2008

3.2.3. Nam et illic Musae habitant: Muziek en de Duitse Orde

Projectverantwoordelijke	Sofie TAES
In opdracht van	Landcommanderij Alden Biesen, Festival van Vlaanderen Limburg en Musica vzw

Projectomschrijving

Titel

Nam et illic Musae habitant: Muziek en de Duitse Orde: bio-bibliografisch rapport, cultuurhistorische tentoonstelling, internationaal wetenschappelijk colloquium

Toelichting

Het bio-bibliografische rapport Nam et illic Musae habitant valt uiteen in drie grote luiken. Een eerste, thematische luik, bestudeert het gegeven 'muziek en de Duitse Orde' vanuit aanknopingspunten uit zijn geschiedenis, organisatie, zijn status en opzet, zijn institutioneel-structurele eigenheden en dagelijkse werking. In dit eerste luik ligt de nadruk op de eerste eeuwen uit de geschiedenis van de Orde; hier komt dan ook voornamelijk muziek uit de 12e tot de 16e eeuw aan bod.

Het tweede, bio-bibliografische luik van dit studierapport, focust op grootmeesters, commandeurs, ridders en muzikanten van de Duitse Orde. Allereerst wordt een overzicht geboden van de componisten die werkzaam waren binnen of voor de Duitse Orde, waarna in het hoofdstuk 'Thuis bij de Orde' de focus verschuift van grootmeesters naar ordegebieden of -residenties. Het bio-bibliografische materiaal werd chronologisch gerangschikt, gegroepeerd per grootmeester / ordegebied, en verder gespecificeerd per componist. Waar mogelijk wordt in een korte, algemene toelichting de muzikale activiteit aan een hof, bij een orderidder etc. geschetst. Daarna wordt per relevante componist een beknopte biografische situering en typering van het muzikale oeuvre geboden, evenals een selectief werkoverzicht, een selectieve bibliografie en een opsomming van beschikbare moderne edities.

Een laatste rapportluik biedt een excursus naar enkele minder voor de hand liggende, maar mogelijk relevante of bruikbare themata.

Het afgewerkte studierapport werd aan de opdrachtgever voorgelegd in januari 2007; een tweede, aangepaste en licht uitgebreide versie werd bezorgd in februari 2007.

Na realisatie van het rapport en het gunstige onthaal ervan door de opdrachtgevers en andere eindgebruikers (musici, ensembles), werd besloten tot de organisatie van een cultuurhistorische tentoonstelling (28.07.2008 – 01.09.2008) en van een internationaal wetenschappelijk colloquium rond het thema "Muziek en de Duitse Orde" (28.06.2008). De voorbereidende gesprekken kenden een aanvang in het werkjaar 2007.

Realisatie

01.01.2007 – 31.12.2007 > 01.09.2008

Publicatie

TAES, S. *Nam et illic Musae habitant: Muziek en de Duitse Orde. Bio-bibliografisch rapport opgesteld door de Alamire Foundation i.o.v. de organisatoren van de Dag Oude Muziek* – Alden Biesen (Musica, Festival van Vlaanderen Limburg, Alden Biesen), Leuven, 2007.

Internationaal symposium

Muziek en de Duitse Orde, symposium in het kader van de Dag Oude Muziek, Musica, Landcommanderij Alden Biesen en Alamire Foundation (Katholieke Universiteit Leuven, onderzoekseenheid Musicologie), Alden Biesen, 28.06.2008.

Tentoonstelling

Ook hier wonen de Muzen! Muziek en de Duitse Orde, tentoonstelling in het kader van Dag Oude Muziek, Alden Biesen, 29.07 – 31.08.2008.

3.2.4. Muziek en de Hanzesteden

Projectverantwoordelijke	Sofie TAES
In opdracht van	vzw AMUZ Festival van Vlaanderen Antwerpen

Projectomschrijving

Titel

Muziek en de Hanzesteden (Studiedossier voor Laus Polyphoniae, 2008)

Toelichting

Na de realisatie van het bio-bibliografische rapport rond “Muziek en de Hanzesteden” in 2006 (een opdracht van het Festival van Vlaanderen Antwerpen – Laus Polyphoniae), werden in 2007 en 2008 diverse adviezen verleend, bijkomende onderzoeksopdrachten verricht en werd uitvoeringsmateriaal verzameld op vraag van de festivalorganisator.

Zo werden adviezen verleend m.b.t. de concertprogramma’s van enkele ensembles in residence, teneinde een goede implementatie van het bestaande onderzoeksrapport in de concrete realisatie van het muziekfestival te verzekeren, een evenwichtige programmatie te bekomen op vlak van thema, genre, bezetting, spreiding in tijd en ruimte, en tenslotte ook de nodige autoriteit te verlenen aan de link van voorgestelde programma’s met het centrale festivalthema.

Daarnaast werden - opnieuw op vraag van organisator en ensembles - uitvoeringsmaterialen gelocaliseerd en verzameld (facsimilia, moderne uitgaven, secundaire literatuur, microfilms bronnen). Waar nodig werden tenslotte deelstudies geleverd om meer inzicht te verschaffen in geselecteerde subthemata (de Rorantistenkapel, de stadsmuzikanten in Hanzesteden, etc.). Tijdens de editie Laus Polyphoniae 2008 is een internationaal colloquium voorzien.

Realisatie

01.01.2007 – 31.12.2007 > 31.08.2008

Publicatie

TAES, S. *Muziek en de Hanzesteden. Studiedossier voor Laus Polyphoniae 2008*, opgesteld door de Alamire Foundation i.o.v. Festival van Vlaanderen - Antwerpen, Leuven, 2006. 257 pp

Internationaal colloquium

Muziek in de Hanzesteden, internationaal colloquium, Festival van Vlaanderen – Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008 en Alamire Foundation (Katholieke Universiteit Leuven, onderzoekseenheid Musicologie), Antwerpen, 23-25.08.2008.

3.2.5. Hodie Papa voluit habere missam: Muziek in de pauselijke kapel

Projectverantwoordelijke	Sofie TAES
In opdracht van	vzw AMUZ Festival van Vlaanderen Antwerpen

Projectomschrijving

Titel

Hodie Papa voluit habere missam: Muziek in de pauselijke kapel (Studiedossier voor Laus Polyphoniae, 2009)

Toelichting

Dit dossier wil in de eerste plaats een overzicht bieden van wat de pauselijke kapel van bij haar ontstaan tot ca. 1640 op muzikaal vlak heeft betekend.

Hiertoe wordt in een eerste luik een algemene inleiding geboden, waarin kort de eigenheden van de kapel als muzikale instelling, de uitvoeringspraktijk, de taken en functies van haar leden en tenslotte enkele bijzonderheden omtrent de pauselijke zangers/componisten worden geschetst. Een beknopte toelichting van elk topic gaat hier steeds gepaard met een relevante, selectieve bibliografie.

Een tweede luik constitueert het eigenlijke corpus van dit dossier. In deze bio-bibliografie wordt de historiek van de pauselijke kapel ontplooid in acht hoofdstukken. Ook in dit geval gaat de historische schets van elk stadium vergezeld van een relevante bibliografie, en eventueel een bijkomende toelichting rond interessante bronnen. Daarna volgt een overzicht van zangers en componisten die in de betreffende periode actief waren binnen de pauselijke kapel, met telkens een afzonderlijke biografische schets en een selectieve werkenlijst, bibliografie en een overzicht van beschikbare edities.

In een derde luik zet dit rapport de relevante muziekbronnen op een rij, onder meer uit het rijke Fondo Cappella Sistina.

Tenslotte toont het rapport enkele mogelijkheden om het hoofdthema te benutten, en een origineel en conceptueel sterk concertprogramma samen te stellen.

Het afgewerkte studierapport werd aan de opdrachtgever voorgelegd in juli 2007; een tweede, aangepaste en licht uitgebreide versie werd bezorgd in het najaar van 2007. Op basis van dit rapport wordt de programmatie Laus Polyphoniae 2009 vanaf voorjaar 2008 gemaakt door Bart DEMUYT (artistiek directeur) en Sofie Taes (artistiek medewerker).

Realisatie

01.01.2007 – 30.11.2007 > 31.08.2009

Publicatie

TAES, S. *Hodie Papa voluit habere missam: Muziek in de pauselijke kapel*, Bio-bibliografisch rapport opgesteld door de Alamire Foundation i.o.v. het Festival van Vlaanderen - Antwerpen | Laus Polyphoniae, Leuven, 2007.

3.2.6. AMUZ 08-09

Projectverantwoordelijke	Bart DEMUYT
Projectmedewerker	Sofie TAES
In opdracht van	vzw AMUZ Festival van Vlaanderen Antwerpen

Projectomschrijving

Toelichting

Artistieke eindverantwoordelijkheid in de realisatie van het seizoen 2008-2009 van AMUZ, het kunstencentrum in hartje Antwerpen dat op een HIP-pe manier (Historically Informed Performance) omgaat met muzikaal erfgoed van vroeger en vandaag (zie hieromtrent ook 3.2.5.).

Realisatie

01.09.2008 – 30.06.2009

3.3. VALORISATIE VAN HET ONDERZOEK

3.3.1. Publicaties

3.3.1.1. Yearbook of the Alamire Foundation

Projectverantwoordelijke	Bruno BOUCKAERT
In samenwerking met	Alamire Uitgeverij

Toelichting

In het voorjaar van 2008 verschenen in samenwerking met Alamire Uitgeverij (Neerpelt) Jaarboek 6 en 7 in boekvorm en digitaal (online te consulteren via onze website)

6th Yearbook of the Alamire Foundation

PREFACE

DRINKING MOTETS IN MEDIEVAL ARTOIS AND FLANDERS

Mary E. Wolinski

FROM VARIETY TO REPETITION: THE BIRTH OF IMITATIVE POLYPHONY

Julie E. Cumming

THE ROLE OF ACOUSTICS IN THE PERFORMANCE OF RENAISSANCE POLYPHONY AT THE COLLEGIATE CHURCH OF SAINT MARY IN AACHEN

Eric Rice

POLYPHONY AND WORD-SOUND IN ADRIAN WILLAERT'S LAUS TIBI SACRA RUBENS

Katelijne Schiltz

VIRTUS SCRIPTORIS: STEPS TOWARDS A TYPOLOGY OF ILLUSTRATION BORROWING IN MUSIC THEORY TREATISES OF THE LATE MIDDLE AGES AND THE RENAISSANCE

Luminita Florea

UT HEC TE FIGURA DOCET: THE TRANSFORMATION OF MUSIC THEORY ILLUSTRATIONS FROM MANUSCRIPTS TO PRINT

C. Matthew Balensuela

CHANGE AND CONTINUITY IN TWENTIETH-CENTURY TEXTBOOKS ON SIXTEENTH-CENTURY COUNTERPOINT

Thomas Holme Hansen

ORLANDO DI LASSO ET AL.: A NEW READING OF THE ROMAN VILLANELLA BOOK (1555)

Donna G. Cardamone Jackson

THE TWO EDITIONS OF LASSO'S SELECTISSIMAE CANTIONES, 1568 AND 1579

Peter Bergquist

WHO OWNED LASSO'S CHANSONS?

Richard Freedman

... NEC NON TYRONIBUS QUÀM EIUS ARTIS PERITIORIBUS SUMMOPERE INSERVIENTES. ZUR GEDRUCKTEN ÜBERLIEFERUNG VON LASSOS BICINIEN

Bernhold Schmid

MUSIQUE ET POLITIQUE À FLORENCE DANS LA PREMIÈRE MOITIÉ DU XVIIÈ SIÈCLE: LE STATUT DU MADRIGAL À LA LUMIÈRE DE NOUVELLES SOURCES

Philippe Canguilhem

SELLING THE MADRIGAL: PIERRE PHALÈSE II AND THE FOUR 'ANTWERP ANTHOLOGIES'

Susan Lewis Hammond

7th Yearbook of the Alamire Foundation

CONTEXTE HISTORIQUE, POLITIQUE ET COMPOSITION DES HISTORIAE EN BELGICA SECUNDA AVANT L'AN MIL

Jean-François Goudesenne

TWO BELGIAN TRADITIONS FOR THE POST-TRIDENTINE MASS PROPER

Theodore Karp

BRUMEL'S MISSA ET ECCE TERRAE MOTUS: AN ODDITY?

Sieghart Reichwald

PERSONAL ENDOWMENTS: THE ECONOMIC ENGINE OF THE 'CYCLIC' MASS?

Andrew Kirkman

MUSIC IN THE DEMAND-BASED ECONOMY IN NORTHERN ITALY IN THE LATE FIFTEENTH CENTURY

Paul A. Merkley

FLEMISH POLYPHONY IN SIXTEENTH-CENTURY IBERIAN MANUSCRIPTS

Emilio Ros-Fábregas

SOURCES FOR WORKS BY ORLANDO DI LASSO IN SPAIN

Antonio Ezquerro-Esteban

SONGS OF THE DEVOOT ENDE PROFITELIJK BOECXKEN (ANTWERP, 1539) FOUND IN DIFFERENT SOURCES:

DEVIATION IN MELODY AND LYRICS IN HOE LUYDE SANC DIE LEERAER OP DER TINNEN

Jeske Van Dongen

CAREL AND PHILIPS HACQUART UPDATING THE BIOGRAPHY

Pieter Andriessen (†)

PATRONAGE OF INSTRUMENTAL MUSIC IN BRUGES IN THE LATE MIDDLE AGES

Keith Polk

MUSIC FOR CANONS, EMPERORS, DUKES AND PRINCE BISHOPS IN THE COLLEGIATE CHURCH OF MAASTRICHT (C. 1450–1520) AN UPDATED OVERVIEW AND SOME SAMPLES

Eugeen Schreurs

3.3.1.2. Journal of the Alamire Foundation

Projectverantwoordelijke	David BURN
Projectcoördinator	Stratton BULL
Projectmedewerker	Diewer VAN DER MEIJDEN

Toelichting

In 2008 werd besloten om de publicatie van de Yearbooks stop te zetten en over te gaan naar een hoogstaand wetenschappelijke tijdschrift, het Journal of the Alamire Foundation. Dit tijdschrift zal twee keer per jaar verschijnen, met een eerste nummer in het najaar van 2009. Prof. dr. David BURN (K.U.Leuven) en dr. Katelijne SCHILTZ (Ludwig-Maximilians-Universität München) zijn aangesteld als General Editors. De coördinator is Stratton BULL, medewerker aan de Alamire Foundation. De kwaliteit van deze publicatie wordt verzekerd door de General Editors, gesteund door een Editorial Board en een Advisory Board (voor peer-reviewing), alletwee bestaande uit toonaangevende academici uit het veld. Het Journal of the Alamire Foundation zal uitgegeven worden door de gereputeerde uitgeverij voor wetenschappelijke publicaties, Brepols Publishing, Turnhout.

Het journal zal drie delen bevatten:

- 1) een themadeel: een zestal artikels rond een bepaalde thema, al dan niet de neerslag van een wetenschappelijke bijeenkomst, mogelijks te coördineren door een Guest Editor.
- 2) vrije bijdragen: een drietal artikels gekozen door de General Editors.
- 3) vrij essay: een beschouwende bijdrage over een project dat de link legt tussen musicologisch onderzoek en muzikale praktijk met betrekking tot een thema dat binnen het werkingsveld van de Alamire Foundation valt.

Tijdschema

De volgende thema-nummers zijn gepland voor de komende jaren:

2009:

Music Sources in Private & Civic Contexts (c. 1480-1550), dl. 1 → guest-editor: Nele GABRIËLS

2010-1:

Music Sources in Private & Civic Contexts (c. 1480-1550), dl. 2 → guest-editor: Nele GABRIËLS

2010-2:

Obrecht I → guest-editor: Rob WEGMAN

2011-1:

Obrecht II → guest-editor: Rob WEGMAN

2011-2:

De Monte → guest-editor: Brian MANN

3.3.2. Internationale colloquia en tentoonstellingen

3.3.2.1. International Conference Music Sources in Private and Civic Contexts (c. 1480-1550)

Projectverantwoordelijke

Nele GABRIËLS, Sofie TAES

Toelichting

Muzikale bronnen (met nadruk op handschriften) voor polyfonie en monodie ontstaan ca. 1480-1550 en in het bezit van private personen of stedelijke organisatie als gilden en broederschappen; aspecten van codicologie/paleografie, repertoire, uitvoeringspraktijk en gebruik, mecenaat en (muziek-)verzamelingen kwamen aan bod.

De neerslag van een keuze van papers zal verschijnen in het thematische deel van de eerste twee volumes van het Journal of the Alamire Foundation (najaar 2009 en voorjaar 2010) – guest editor voor deze thematische secties: Nele GABRIËLS

Looptijd

Brugge, 29-31.10.2008

3.3.2.2. Muziek en de Duitse Orde

Projectverantwoordelijke

Sofie TAES

Toelichting

Na realisatie van het bio-bibliografische rapport *Nam et illic Musae habitant: Muziek en de Duitse Orde* en het gunstige onthaal ervan door de opdrachtgevers en andere eindgebruikers (musici, ensembles), werd besloten tot de organisatie van een cultuurhistorische tentoonstelling en van een internationaal wetenschappelijk colloquium rond het thema “Muziek en de Duitse Orde” in het kader van de Dag Oude Muziek 2008.

Looptijd

Alden Biesen, 28.06.2008 (In samenwerking met: Musica vzw en Landcommanderij Alden Biesen)

3.3.2.3. Muziek in de Hanzesteden, internationaal colloquium georganiseerd in het kader van Laus Polyphoniae 2008

Projectverantwoordelijke

Sofie TAES

Toelichting

Op dit colloquium werd door musicologen en historici een totaalbeeld geschetst van het muziekleven in de Noord/Centraal-Europese en Baltische steden, die tussen de 14^e en 17^e eeuw deel uitmaakten van het machtige economische verbond van de Hanze.

Looptijd

Antwerpen, 23-25.08.2008 (In samenwerking met: Festival van Vlaanderen – Antwerpen)

3.3.2.4. Vernieuwende inzichten bij historisch gedocumenteerde uitvoeringen van de muziek van Johann Sebastian Bach

Toelichting

De Alamire Foundation werkte samen voor het Onderzoeksproject OPK Een analyse van de aard en de eigenheid van ‘authentieke’ uitvoeringspraktijk: het oeuvre van J.S. Bach (onderzoekers D. Snellings en B. Van Looy). In het verlengde van het eredoctoraat van Sigiswald Kuijken uitgereikt door de K.U.Leuven, organiseerde Associatie K.U.Leuven, Lemmensinstituut, IvOK, La Petite Bande en Currende een symposium rond het vocale oeuvre van Bach. De Alamire Foundation verzorgt de redactie van de artikels die verschijnen in Early Music 2010.

Looptijd

Leuven, 04 – 05.12.2008

3.3.3. Eigen projecten inzake valorisatie van het onderzoek

3.3.3.1 De Passie van de Stemmen

Projectverantwoordelijke	Bart DEMUYT
Projectmedewerkers	Sofie TAES Diewer VAN DER MEIJDEN

Projectomschrijving

Titel

De Passie van de Stemmen

Toelichting

In 2009 heropent na een grondige restauratie het voormalige Museum VANDER KELEN-MERTENS als 'M'. De prestigieuze tentoonstelling "Rogier VAN DER WEYDEN 1400|1464, de passie van de meester" plaatst M meteen bovenaan de nationale en internationale culturele agenda. Met het genie VAN DER WEYDEN en zijn magistrale portretkunst als uitgangspunt, organiseert de Alamire Foundation van 28.10 tot en met 1.11.2009 'Passie van de Stemmen': een kort maar intens festival rond Vlaamse polyfonie dat een nieuwe dimensie toevoegt aan het visuele aspect van dit buitengewone oeuvre.

Diverse gerenommeerde Vlaamse ensembles brengen polyfonie weer tot klinken in het hart van Leuven. Als concertlocaties werd naast de museumsite gekozen voor enkele van de prachtige gotische kerken die de stad rijk is. Het gebruik van historische locaties verhindert niet dat de meest hedendaagse (multimediale) uitvoeringsmogelijkheden benut zullen worden. Het festival omvat ook een studiedag rond muziek ten tijde van Rogier en een internationaal forum omtrent oude muziek in festival- en museumcontext.

In het 2008 werd reeds begonnen met de voorbereidingen en de planning van het festival: de krijtlijnen voor het festival werden uitgetekend in nauw overleg met Artes.Leuven (het samenwerkingsverband dat de Rogier VAN DER WEYDEN-tentoonstelling zal realiseren), er werden diverse ensembles gecontacteerd, waarna in overleg reeds een eerste aanzet tot de uit te voeren concertprogramma's werd gegeven, en tenslotte werden (voorlopige) dagschema's opgesteld zodat het verloop van het festival concreet vorm kreeg. In 2009 wordt in de aanloop naar het eigenlijke festival, ook de samenstelling van twee subsidiedossiers gepland.

Realisatie

02.2008-12.2008

28.10.2009 - 1.11.2009

3.3.3.2. Huis van de Polyfonie

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Leuven wordt als stad gekenmerkt door zowel stabiliteit als beweging. Het is een eeuwenoude stad met een boeiende geschiedenis en een universiteit van wereldniveau. En toch wordt het verhaal van Leuven voor een deel geschreven door relatief korte generaties van steeds andere mensen. Jonge mensen vaak, en afkomstig van alle continenten. Dat laatste maakt van Leuven ook een multiculturele stad waar de hele wereld mekaar kan ontmoeten.

Een van de grote uitdagingen van de academische wereld in het algemeen en de Alamire Foundation in het bijzonder is precies die oude wereld van research en onderzoek te verbinden met de stad en haar bewoners hier en nu. Bovendien is het moment gunstig om Leuven te verrijken met een nieuwe instelling die garant kan staan voor onderzoek én cultuurbeleving op een niveau de alma mater waardig. Die instelling noemen we het "Huis van de Polyfonie".

Polyfonie is letterlijk meer-stemmigheid, en in die zin gebruiken we ook het woord. Dat impliceert inderdaad aandacht voor de muziek uit de lage landen van de 15de en 16de eeuw, maar ook alle meerstemmige, gelaagde vocale muziek van de volgende eeuwen, tot en met nu.

Het Huis van de Polyfonie is een echte ontmoetingsplek waar musici mekaar kunnen ontmoeten: zangers, instrumentalisten, dirigenten... Gelijkgestemde zielen, of mensen die van mening verschillen maar wel allen integer en authentiek bezig met muziek. Vlaanderen is bijzonder rijk aan uitvoerders, en hier zou een uitgelezen plek zijn om ze allen aan bod te laten komen, in alle openheid, voor een geïnteresseerd, geïnformeerd en breeddenkend publiek. Maar ook collega's uit de architectuur, de museale context, de dans zelfs kunnen hen vervoegen en mekaar ontmoeten rond de meerstemmige muziek. Op die manier is het Huis ook een laboratorium waar onderzoek plaatsvindt en - waarom niet - uitvindingen gedaan worden. Maar niet elk onderzoek moet tot een vondst leiden, vaak is het proces op zich al bijzonder waardevol door de confrontatie van verschillende ideeën. Het Huis kan ook een tentoonstellingsplek zijn, permanent of tijdelijk. Polyfonie was altijd ingebed in een bredere culturele context en het opnieuw zichtbaar maken van die context kan nieuw licht werpen op de "onzichtbare" muziek. Ten slotte kan het huis ook een documentatiecentrum, een bibliotheek zijn waar de collectie opgebouwd wordt vanuit een unieke filosofie. Leuven zou zo een uniek centrum van de polyfonie worden, nergens ter wereld namelijk is er die verweving van praxis en wetenschap.

De basis is gelegd voor samenwerking met collega's die op een historisch verantwoorde manier omgaan met het muzikale erfgoed, bijvoorbeeld AMUZ uit Antwerpen, maar evengoed met het buitenland. Leuven is uitermate geschikt om meteen internationale contacten te leggen, door de aanwezigheid van de universiteit en een potentieel publiek dat snakt naar cultuur en uitvoerders van het hoogste niveau. En het Huis van de Polyfonie wil absoluut de muur tussen wetenschap en publiek slopen.

Op middellange termijn kan het Huis van de Polyfonie een permanent onderdak vinden in de Abdij van 't Park in Heverlee. In dat gebouw gewijd aan de stilte en de religieuze kunst zal de polyfonie een logische en organische habitat vinden.

In dit alles wil de Alamire Foundation een katalysator en spil zijn. De Foundation zorgt voor het initiatief, de impuls die andere mensen en organisaties in beweging zet. Door voeling te houden met zowel de wereld van het onderzoek als de wereld van de uitvoerders van polyfone muziek beschikt de Alamire Foundation over een unieke knowhow en positie om impulsen te ontvangen van en door te geven aan beide werelden die nu spijtig genoeg nog een grotendeels gescheiden bestaan leiden.

3.3.4. Wetenschappelijk advies, lezingen voor een breed publiek

Medewerkers	Nele GABRIËLS Pieter MANNAERTS Sofie TAES Simon VAN DAMME
-------------	--

Toelichting

Verstrekking van wetenschappelijk advies bij concertproducties, realisatie van bijdragen in hoogvulgariserende publicaties, concertinleidingen, enz.

Tentoonstelling

Ook hier wonen de Muzen! Muziek en de Duitse Orde, tentoonstelling in het kader van Dag Oude Muziek, Alden Biesen, 29.07 – 31.08.2008.

Vulgariserende publicaties

MANNAERTS, P. 'Polyfone correspondenties. Muziek van Lassus, Willaert en Del Mel in het Mechelen van Granvelle', (concert Huelgas Ensemble o.l.v. Paul Van Nevel), *Programmaboek Festival van Vlaanderen Mechelen*, Mechelen, 2008.

MANNAERTS, P. 'Antifonarium-Tsgrooten (1522) te koop', Nieuwsbrief Resonant, januari 2008.

TAES, S. Muziek in de Hanzesteden. Algemeen inleidend artikel in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Postludium: de Hanze in Vlaanderen in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Cantus Colln: Concordia Domi Foris Pax : Muziek uit de kerken en bibliotheken van de Hanzestad Lübeck in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Concerto Palatino: Hamburger Ratsmusik: Consortmuziek "auff allerley Instrumenten lieblich zu gebrauchen" in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Huelgas Ensemble: De hemel als thuis: de protestantse kerkmuziek van Michael Praetorius in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Il Trionfo del Tempo: In liefde verzameld in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst La Caccia: De liedboekjes van Dorothea in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst La Caccia: De connectie Königsberg-Kopenhagen: De geest in de zink, een vertelconcert met een nieuwe tekst van Noëlla Elpers in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Concerto Palatino: Gdansk, oude leeuw van de machtige Hanze - Geestelijke muziek uit de laatste eeuw van de Hanze, 1560-1660 in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Heinavanker: Religieuze volksliederen uit Estland in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Jakob Lindberg: Luitmuziek in de Hanzesteden in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Cappella della Torre: Gaudeamus omnes - Stadsmuzikanten en Hanze in de 16de eeuw in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S., toelichting bij CD "Bellum & Pax", door Capilla Flamenca, Eufoda, 1372, 24.10.2008.

VAN DAMME, S. Eigenzinnig authentiek: Paul Van Nevel, musicus en levenskunstenaar. *Ons erfdeel*, 51(4), 68-75.

VAN DAMME, S. Muzikale vivisectie. *Muzes Nieuwsbrief*, (12) 2008, 4-6.

VAN DAMME, S. *Vroegbarokke nachtmuziek: programmabijlage Scherzi Musicali*. In: Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Programmaboek, Grimbergen, 23.10.2008.

VAN DAMME, S. *Inleiding*. In: La petite bande. Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 27.09.2008.

VAN DAMME, S. *Raram et novam melodiarum inventionem*. In: Huelgas Ensemble. Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 11.11.2008.

VAN DAMME, S. *De veelzijdigheid van de mannelijke stem*. In: Chanticleer: "My sprit sang all day". Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 01.02.2008.

VAN DAMME, S. *Muziek met een ander gezicht*. In: Le poème harmonique: "Le carnaval baroque". Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 12.03.2008.

VAN DAMME, S. *Wie Melodien zieht es ... doch kommt das Wort: programmabijlage Hendrickje Van Kerckhove, Christel Kessels*. In: Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Programmaboek, Sint-Genesius-Rode, 25.09.2008.

Kalender

22.01.2008

GABRIËLS, N. Concertinleiding bij concert door Ensemble Opus X o.l.v. Miklós Spányi; C.P.E. Bach, Sonate voor klavier in g (Wq.65/17), Concerto voor klavier en strijkers in E (Wq.14), Sonate voor viool en klavier in Bes (Wq.77), Concerto voor klavier en strijkers in (F Wq.42).(Concertgebouw, Brugge)

01.02.2008

VAN DAMME, S. 'Chanticleer', programmatekst en concertinleiding, Concertgebouw Brugge.

13.02.2008

MANNAERTS, P., 'Het Antifonarium-Tsgrooten (1522): een bijzonder muzikaal topstuk', inleiding op de persconferentie georganiseerd door het Kabinet van Minister Anciaux, Universiteitsbibliotheek Gent.

14.02.2008

MANNAERTS, P., 'Het Antifonarium-Tsgrooten: tekst en uitleg bij een nieuw topstuk', interview voor Leen Actueel (Leen Demaré), 4FM.

03.03.2008

MANNAERTS, P., 'Devotie, identiteit en politiek – Gregoriaans in het middeleeuwse Tongeren', lezing in Hasselt, Universiteit Hasselt.

12.03.2008

VAN DAMME, S. 'Le Poème Harmonique', programmatekst en concertinleiding, Concertgebouw Brugge.

17.03.2008

VAN DAMME, S. Lezing 'Vlaamse polyfonie', Sint-Martinuskring, Ekkergem (Gent)

07.04.2008

MANNAERTS, P., 'Het cisterciënzer gregoriaans – oorsprong en vernieuwing', VTB-VAB-lezing op de abdij site Herkenrode.

25.04.2008

VAN DAMME, S. 'The Academy of Ancient Music', programmatekst en concertinleiding, Concertgebouw Brugge.

07.06.2008

GABRIËLS, N. Concertinleiding bij het concert *Hohe Messe* van J.S. Bach door Octopus Kamerkoor o.l.v. Bart van Reyn (deSingel, Antwerpen)

04.08.2008

VAN DAMME, S. 'Stile Antico', concertinleiding, Musica Antiqua festival, Brugge

23.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Concerto Palatino & Gesualdo Consort Amsterdam - Geestelijke Muziek uit de laatste eeuw van de Hanze, 1560 – 1660, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

24.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Cantus Cölln - Concordia domi foris pax: muziek uit de kerken en bibliotheken van 'Hansestadt' Lübeck, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

25.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Weser-Renaissance Bremen - Philipp Dulichius, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

26.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Concerto Palatino - Hamburger Ratsmusik: consortmuziek "auff allerley Instrumenten lieblich zu gebrauchen", in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

26-28.08.2008

VAN DAMME, S. 'Polyfonie voor dummies', zomercursus Universiteit Vrije Tijd - Davidsfonds, in het kader van Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

27.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Ars Cantus - Muziek uit het Krasinski-manuscript van ca. 1440, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

28.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Concerto Palatino & Gesualdo Consort Amsterdam - Wein, Würze und Weihrauch: Muziek ten tijde van het verval der Hanze, 1555-1620, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

28.08.2008

TAES, S. Themazezing in het kader van Laus Polyphoniae door Sofie TAES: Muziek in de Hanzesteden, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

29.08.2008

TAES, S. Concertinleiding La Caccia & Jurgen Delnaet: De geest in de zink, een vertelconcert met een nieuwe tekst van Noëlla Elpers, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

30.08.2008

MANNAERTS, P., 'Entre deux mondes: Paléographie, modalité et répertoire dans les manuscrits liturgiques de Tongres', Université Catholique, Louvain la Neuve.

30.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Capilla Flamenca - Musicalia Gedanenses: Juvons beau jeu, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008: De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

31.08.2008

TAES, S. Concertinleiding Huelgas Ensemble - De hemel als thuis: de protestantse kerkmuziek van Michael Praetorius, in het kader van Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008 : De Hanzesteden – Eeuwenoude handelsroutes weerklinken, 23 – 31.08.2008, Elzenveld Antwerpen.

25.09.2008

VAN DAMME, S. programmatekst en concertinleiding Hendrickje Van Kerckhove & Christel Kessels, Festival van Vlaanderen, Sint-Genesius-Rode.

27.09.2008

VAN DAMME, S. 'La Petite Bande', programmatekst en concertinleiding, Concertgebouw Brugge.

09.10.2008

TAES, S. Concertinleiding door Sofie TAES: Mannenkoor "Svetilen" van het klooster van Tichvin, AMUZ Antwerpen

11.10.2008

MANNAERTS, P., 'Muziek en cultuur in het dertiende-eeuwse Brabant', rondleiding en panelgesprek (met Anna Bergmans, Thomas Coomans, Björn Schmelzer en Frank Willaert), Leuven, Predikherenkerk.

11.10.2008

TAES, S. Concertinleiding door Sofie TAES: Daan Vandewalle - Olivier Messiaen (1908-1992): Catalogue d'oiseaux, AMUZ Antwerpen.

13.10.2008

MANNAERTS, P., 'Begijnhofmuziek herontdekt', interview voor *Brede Opklaringen* (Mark Janssens), Klara.

22.10.2008

MANNAERTS, P., 'Beghinae in cantu instructa: begijnhofmuziek herontdekt', interview voor *Rambias* (Kurt Van Eeghem), Klara.

23.10.2008

VAN DAMME, S. 'Scherzi Musicali', programmatekst en concertinleiding, Festival van Vlaanderen, Grimbergen)

7-9.11.2008

VAN DAMME, S. Polyfonieweekend voor koorzangers rond Orlandus Lassus georganiseerd door Opera de Dunis, Brugge, i.s.m. Marleen Leicher en Ignace Thevelein.

11.11.2008

VAN DAMME, S. 'Huelgas Ensemble', programmatekst + concertinleiding, Concertgebouw Brugge.

14.11.2008

TAES, S. Concertinleiding door Sofie TAES: Vlaams Radio Koor & I Solisti del Vento - Abendlied: romantische koorliederen van Robert Schumann, Johannes Brahms, AMUZ Antwerpen.

28.11 - 5, 12, 19.12.2008

VAN DAMME, S. 'Van Josquin tot Palestrina', cursus Universiteit Vrije Tijd Davidsfonds, Aalst.

07.12.2008

GABRIËLS, N. Concertinleiding voor Amarant vzw n.a.v. het concert *Het Weihnachtsoratorium van J.S. Bach* door Octopus Kamerkoor en Orkest o.l.v. Bart van Reyn, deSingel, Antwerpen.

3.4. ONDERWIJSVERSTREKKING

Projectverantwoordelijke	David BURN
Medewerkers	Bruno BOUCKAERT Nele GABRIËLS Pieter MANNAERTS Sofie TAES

Doelstellingen

bekendmaking van de onderzoeksactiviteiten en -resultaten van de Alamire Foundation aan studenten en collegae van de afdeling Musicologie, Katholieke Universiteit Leuven en het Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen; betrekking van de doelgroep bij deze onderzoeksactiviteiten en – resultaten.

Realisaties academiejaren 2007-08 en 2008-09

BOUCKAERT, B. Algemene Muziekgeschiedenis (FOJA2a) voor (Bachelor in de Kunstwetenschap (verplicht) & keuzevak gekozen door studenten uit diverse bachelor- en masteropleidingen (Geschiedenis, Culturele Studies, Erasmusstudenten, studenten uit andere faculteiten K.U.Leuven))

BOUCKAERT, B. Research voor de (Bacheloropleiding Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen (Hogeschool Antwerpen))

BOUCKAERT, B. Gastcolleges over de hervormingen in de Italiaanse opera seria in de tweede helft van de 18de eeuw, als een onderdeel van de cursus Research Module “De opera Orfeo ed Euridice van Ferdinando BERTONI” (Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen (Hogeschool Antwerpen))

BURN, D. Geschiedenis en analyse van de muziek I: tot 1600 (1ste Bachelor Musicologie, K.U.Leuven)

BURN, D. Geschiedenis en analyse van de muziek II: c. 1600-1750 (1ste Bachelor Musicologie, K.U.Leuven)

BURN, D. Capita selecta I: tot 1750 (3de Bachelor Musicologie, K.U.Leuven)

BURN, D. Culture of exchange: Spain and the Low Countries in the time of Charles V (Masters in Iberian and Iberian-American Studies, K.U.Leuven)

BURN, D. Notatiekunde (Master musicologie, K.U.Leuven)

GABRIËLS, N., Les Tekst & tekstplaatsing in het kader van de cursus Muzieknotatie en editietechniek, 29 februari en 21 oktober 2008 (Master Musicologie, K.U.Leuven)

Begeleiden en/of beoordelen van licentiaatsverhandelingen

BURN, D. (promotor) Machteld BUCKENS, *Hildegard von Bingen als componist en dramaturg: woorden en muziek in Ordo Virtutum*.

BURN, D. (promotor) BART DE VOS, *Het muziekleven in de Antwerpse kathedraal rond 1725. Case study: de Missa Paschalis van D’EVE en van DE FESCH*.

Begeleiden en/of beoordelen van doctoraatsverhandelingen

BURN, D. (lid beoordelingscommissie) MANNAERTS, P., 'A Collegiate Church on the Divide: Music and Liturgy at the Church of Our Lady in Tongeren (10th-15th C)', doctoraatsverhandeling musicologie, Katholieke Universiteit Leuven, 2008

3.5. DOCUMENTATIECENTRUM

Projectverantwoordelijke	Bart DEMUYT
Medewerkers	Nele GABRIËLS Pieter MANNAERTS Sofie TAES Diewer VAN DER MEJDEN

Doelstellingen

Het documentatiecentrum van de Alamire Foundation is ondergebracht in de Centrale Bibliotheek van de Katholieke Universiteit Leuven (Mgr. Ladeuzeplein 21, lokaal 02.43) en is complementair aan de bibliotheek van de afdeling Musicologie. Aankopen staan in functie van de lopende onderzoeksprojecten van de Alamire Foundation, i.c. vakliteratuur die verband houdt met de studie van de muziek en het muzikale leven in de Lage Landen tijdens het ancien régime, alsook werken die voor het comparatief onderzoek van belang zijn.

Integratie met Tabularium – afdeling Muziek

Naar aanleiding van de verhuis van de Alamire Foundation naar de Centrale Bibliotheek, zijn in 2007 gesprekken opgestart om het documentatiecentrum onder te brengen in de afdeling Muziek van het Tabularium. De Alamire Foundation heeft een voorstel ingediend tot herordening van de muzieksectie op basis van de plaatsingsnummers van de bibliotheek van de onderzoekseenheid musicologie. In samenspraak met het Tabularium werd zo een nieuw classificatieschema op punt gezet. In het voorjaar van 2008 werd een aanvang gemaakt met het herordenen van deze collectie binnen het nieuwe classificatieschema, evenals met het aanpassen van de bibliografische beschrijvingen in Libisng. In deze eerste fase werden enkel de boeken en tijdschriften verwerkt. De grote hoeveelheid losbladige overdrukken, waarvan slechts een deel ingevoerd is in Libisng, zal pas in een tweede fase verwerkt worden. De afwerking van de eerste fase van dit project is voorzien voor het voorjaar van 2009.

Gregoriaanse Bibliotheek F. SCHNEYDERBERG

De bibliotheek werd volledig geordend door het Centrum Gregoriaans, en werd op 15 oktober 2007 verhuisd van de Oude Abdij van Drongen naar het Tabularium in de Universiteitsbibliotheek. De boeken zijn inmiddels volledig ingevoerd in LIBISng (323 records); een aantal dubbels en niet-relevante publicaties werd aan de eigenaars terugbezorgd. De tijdschriften werden nog niet ingevoerd. Van de belangrijkste tijdschriften (waaronder het Portugese Modus) worden de jaargangen vervolledigd. De boeken kregen een voorlopige plaats in het Tabularium.

Naar analogie met de collectie van Fred SCHNEYDERBERG werd in december 2008 opnieuw gepolst naar de interesse van de Universiteitsbibliotheek voor een collectie boeken met zwaartepunt rond gregoriaans en liturgie, een collectie van de Nederlandse zanger en koordirigent Wim VAN GERVEN († 2008). Deze collectie zal worden geschonken aan het Centrum Gregoriaans, die de schakel zal vormen met de Universiteitsbibliotheek.

3.6. VERNIEUWING WEBSITE

Projectverantwoordelijke	Bart DEMUYT
Projectmedewerkers	Stratton BULL Ann HASENDONCKX Diewer VAN DER MEIJDEN

Toelichting

De ontwikkeling van de nieuwe website is ingebed in het project 'Towards a Dynamic Digital Platform', een actualisering en modernisering van de Alamire Foundation op het internet. De nieuwe website moet het dynamisme van de organisatie weerspiegelen door de integratie van nieuwe media en een flexibel invoersysteem (Content Management System). De site zal dan ook niet alleen vermelding maken van artikels en bronnen (in de vorm van lijsten), maar deze bronnen en artikels zelf beschikbaar maken in digitale vorm. In 2008 werden zaken gerealiseerd in dit verband:

- voorbereiding ontwikkelingen van website i.s.m. pre-masters project van de KHLimburg, Media en Design Academie (april-juli 2008), met als resultaat een uitvoerig rapport over het huidige internet-beleid van de Alamire Foundation, een voorstel voor een nieuw beleid, en een concept-website
- eerste bronnen gedigitaliseerd: koorboek voor Hendrik VIII en Catherine van Aragon uit ca. 1513 (British Library MS Royal 8G.vii); Unio pro conservatione rei publice – gedrukt gendenkboek uit 1515 voor blijde inkomst Keizer Karel in Antwerpen, met staatsmotetten door B. en P. De Opitiis)
- verdere uitwerking van de projecten Straight from the Source en Polyphonic Academy en de concrete uitwerkingen van de vernieuwing van de site (zie punt 3.1.5.2)
- samenwerking met website-ontwikkelaar Hans Coppens; voorbereiding van de nieuwe site, ontworpen met het open-source software 'Drupal'

4. ADMINISTRATIEF VERSLAG 2008

4.1. ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering bestond in 2008 uit Herman VANDEN BERGHE (voorzitter), Marc VERVENNE, Paul TRIO, Eugeen SCHREURS, Herman BAETEN, Bruno BOUCKAERT (tot 30 september 2008), David BURN. De Algemene Vergadering kwam samen op 01.07.2008.

4.2. RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur bestond in 2008 uit Herman VANDEN BERGHE (voorzitter), Herman BAETEN (penningmeester), Bruno BOUCKAERT (ontslagnemend afgevaardigd bestuurder en nadien lid tot 30 september 2008) en Eugeen SCHREURS (lid) en David BURN vanaf 15.04.2008 als vertegenwoordiger van de Katholieke Universiteit Leuven. Deze Raad van Bestuur vergaderde in 2008 vier maal (17 maart, 1 juli, 5 november en 17 december), om toezicht te houden op het dagelijks bestuur en om het algemeen beleid van de vzw uit te tekenen.

4.3. DAGELIJKS BESTUUR EN WERKING

De leiding en het dagelijks bestuur van de Alamire Foundation was in 2008 in handen van directeur Bart DEMUYT. Hij vertegenwoordigde de Alamire Foundation in de Raad van Bestuur van Resonant, Centrum voor Vlaams Muzikaal Erfgoed vzw.

Tot einde januari 2008 zijn de medewerkers van de Alamire Foundation die tewerkgesteld zijn in het kader van rechtstreeks door de vzw gefinancierde projecten, evenals de medewerkers die onrechtstreeks in dienst zijn, hetzij via individuele mandaten, hetzij via onderzoeksprojecten van de Katholieke Universiteit Leuven of van het FWO–Vlaanderen, allen personeelslid van de Katholieke Universiteit Leuven. Bijgevolg berust, tot aanvang 2008, de personeels- en loonadministratie van de Alamire Foundation bij de Personeelsdienst van de Katholieke Universiteit Leuven. Deze basisovereenkomst is per convenant vastgelegd, en de Raad van Bestuur van de Alamire Foundation legt jaarlijks de rekeningen neer bij de universitaire overheid, samen met het jaarverslag en de samenstelling van de Raad van Bestuur.

Bij de indiensttreding van Bart DEMUYT als directeur (01.02.2008) neemt de vzw Alamire Foundation zijn eerste personeelslid in dienst. In de loop van 2008 volgen nog 3 andere personeelsleden. Deze dossiers worden beheerd door het sociaal secretariaat SAP.

In het organigram van de Katholieke Universiteit Leuven, Onderzoekseenheid Musicologie zijn alle medewerkers van de Alamire Foundation vzw opgenomen, ook diegenen die als werknemers zijn ingeschreven bij de VZW.

Alle medewerkers van de Alamire Foundation rapporteerden hun activiteiten in de op regelmatige basis georganiseerde stafvergaderingen.

4.4. TOELAGEN EN AANWENDING

De Alamire Foundation realiseert haar projecten en activiteiten met behulp van zowel rechtstreekse als onrechtstreekse financieringsbronnen.

Vooreerst kan de Alamire Foundation, als deel van de Onderzoekseenheid Musicologie, een beroep doen op de onderzoeksmiddelen die via het FWO–Vlaanderen en/of de Katholieke Universiteit Leuven onder het promotorschap en de verantwoordelijkheid van Prof. Ignace BOSSUYT (bijzonder emeritus) en Prof. David BURN worden aangevraagd. Deze middelen worden niet rechtstreeks aan de vzw toegekend maar komen ter beschikking te staan dankzij de toekenning van persoonlijke mandaten of projectkredieten (Onderzoeksfonds Katholieke Universiteit Leuven, FWO–Vlaanderen, Nationale Bank van België). De via deze kanalen bekomen inkomsten en de overeenkomstige uitgaven maken dan ook geen deel uit van het financieel beheer en de eindafrekening van de vzw. Op die manier werden in 2008 de volgende projecten gefinancierd: een postdoctoraal mandaat van het FWO–Vlaanderen (Bruno BOUCKAERT), een aspirantschap FWO–Vlaanderen (Pieter MANNAERTS), postdoctoraal mandaat van het FWO–Vlaanderen (Pieter MANNAERTS) en een project gefinancierd door het Impulsfonds van de K.U.Leuven (Sofie TAES & Stratton BULL), een doctoraatsonderzoek gefinancierd door het FWO–Vlaanderen en het Onderzoeksfonds van de K.U.Leuven (Nele GABRIËLS, Sofie TAES).

De Alamire Foundation was in 2008 in de mogelijkheid projecten te verwezenlijken dankzij de steun van de Vlaamse Gemeenschap en private financierders. Daarnaast financiert de Alamire Foundation haar projecten door het afsluiten van convenanten met derden. Op die manier werden in 2008 projecten gerealiseerd voor AMUZ, Brepols, Dag Oude Muziek, het Festival van Vlaanderen-Antwerpen, Landcommanderij Alden Biesen en Resonant.

4.5. PERSONEELSBEZETTING IN 2008

Bart DEMUYT: directeur

David BURN: docent Katholieke Universiteit Leuven, Onderzoekseenheid Musicologie

Ann HASENDONCKX: zakelijke coördinatie

Diewer VAN DER MEIJDEN: communicatie & projectondersteuning

Stratton BULL: stafmedewerker

Bruno BOUCKAERT: wetenschappelijk medewerker

Nele GABRIËLS: wetenschappelijk medewerker

Pauline JOCQUE: jobstudente

Sarah Ann LONG: wetenschappelijk medewerker

Pieter MANNAERTS: wetenschappelijk medewerker

Sofie TAES: wetenschappelijk medewerker

Simon VAN DAMME: wetenschappelijk medewerker

4.6. LOGISTIEK

De medewerkers van de Alamire Foundation waren tot 24.11.2008 gehuisvest in kantoren van de universiteit gelegen in de Parijsstraat 72B. Daarnaast beschikten zij over een lokaal in de Centrale Bibliotheek, waar tevens het documentatiecentrum was ondergebracht.

Op initiatief van de universitaire overheid worden einde 2008 op de zesde verdieping van de Centrale Bibliotheek, Illuminare en de Alamire Foundation in nieuwe kantoren gehuisvest. Ook is er een opslagruimte (depot) ter beschikking. De ontvangstruimte, de 2 kantoren, het scriptorium en het depot worden op 15.01.2009 voor een select publiek ingehuldigd door Rector Marc Vervenne.

Het documentatiecentrum van de Alamire Foundation wordt geïntegreerd in de collectie van het Tabularium, waardoor een permanente consultatie gewaarborgd is.

5. KRACHTLIJNEN VOOR DE WERKING 2009-2010

5.1. BELEID

Evenals in 2008 is het de wens van de bestuurders om de Alamire Foundation als uniek studiecentrum voor muziek in de Lage Landen te laten groeien. Enerzijds door een verdere ontwikkeling van nieuwe (internationale) wetenschappelijke projecten en anderzijds door een vergaande samenwerking tussen de wereld van de wetenschap en die van de praxis. De nauwe relatie en samenwerking met partners als onze stichtende leden de Katholieke Universiteit Leuven en Musica vzw, impulscentrum voor muziek; met de verschillende overheden: Europese Commissie, Vlaamse Gemeenschap; Provincie Vlaams-Brabant en de Stad Leuven en met samenwerkingspartners in het veld zoals DIAMM, AMUZ, Muziekcentrum Vlaanderen, FARO, Resonant, Landcommanderij Alden Biesen, Festival van Vlaanderen, verschillende concertprogrammatoren, internationale netwerken en private subsidiënten bieden de garantie om onze organisatie verder vorm te geven in de komende jaren.

Wil de organisatie de kansen die zich hebben aangeboden in het voorbije jaar ten volle benutten, dan is het meer dan ooit van belang op middellange termijn een structurele basisondersteuning te voorzien om de Alamire Foundation te onderbouwen en ook in te spelen op de fysieke noodzaak van een internationaal centrum voor de polyfonie in de Lage Landen. De sterke voortrekkersrol die het studiecentrum reeds 18 jaar vervult, wordt stil maar zeker geconsolideerd door op een hedendaagse manier alles in te zetten op archivering, inventarisatie en ontsluiting van het muzikaal erfgoed van de Lage Landen.

De Alamire Foundation zet haar missie verder vertrekkend vanuit hoogstaand wetenschappelijk onderzoek waarbij de resultaten tijdens internationale colloquia, in publicaties, via onderwijsverstrekking, tijdens projecten in opdracht van derden en door valorisatie van het onderzoek in eigen initiatieven bij een ruim en uitermate gelaagd doelpubliek terecht komen.

5.2. ONDERZOEKSPROJECTEN

Opmerking:

alle lopende projecten werden reeds uitgebreid besproken in het activiteitenverslag (deel 3). Enkel de nieuwe projecten krijgen hier een toelichting.

5.2.1. Postdoctorale onderzoeksprojecten FWO–Vlaanderen (België)

5.2.1.1. The origin, development, and standardization of the medieval 'historia' in the Low Countries (10th-14th c.): a contribution to the repositioning of chant in Early Music historiography

Promotor

David BURN

Projectverantwoordelijke

Pieter MANNAERTS

Looptijd

01.10.2008 – 30.09.2011

5.2.1.2. Cum scribi non possit: Wat de mensurale notatie vertelt over renaissancepolyfonie [in aanvraag]

Promotor

David BURN

Projectverantwoordelijke

Simon VAN DAMME

Toelichting

Dit project slaat een brug tussen het onderzoek naar historische bronnen en de studie van de muzikale inhoud ervan. Dat gebeurt door expliciet te focussen op de visuele voorstelling van de muziek, de mensurale notatie van renaissancepolyfonie in het bijzonder. Inspiratie voor deze benadering is de recente semiotische opvatting dat de mogelijkheden en beperkingen van een notatiesysteem constitutief zijn voor het domein waarbinnen het wordt gebruikt. Voor de 15de- en 16de-eeuwse muzieknotatie wordt gezocht naar betekenisvolle interactie tussen visuele weergave en klinkende realiteit. Een eerste invalshoek creëert een conceptueel en terminologisch kader aan de hand van historische muziektheoretische teksten over de status en aard van de notatie. Op basis daarvan wordt vervolgens een geselecteerd corpus van muzikale bronnen (met name de Alamirehandschriften) geanalyseerd vanuit een notationeel perspectief, volgens een te ontwikkelen methode in functie van het materiaal dat steeds meer digitaal beschikbaar wordt. Ten derde evalueert het project de vertaalslag die plaatsvindt bij het omzetten van die originele bronnen naar de hedendaagse notatie. Daardoor heeft het project een directe impact op het musicologische onderzoek naar oude muziek. Verder verlenen de specifieke onderzoeksvragen ten aanzien van het muziek- en notatiebegrip in de renaissance het project een grote originaliteit.

Looptijd

In februari 2009 wordt een aanvraag ingediend bij FWO Vlaanderen (België) en deze wordt in juni 2009 beoordeeld.

5.2.2. Doctoraatsonderzoek (Aspirantschap) FWO–Vlaanderen (België):

5.2.2.1. Een procesgericht benadering van renaissancepolyfonie. Temporaliteit en klankervaring als principes in de ricercars

Promotor

Mark VAN REYBROECK

Co-promotor

Katelijne SCHILTZ

Projectverantwoordelijke

Simon VAN DAMME

Looptijd

01.01.2009 – 30.09.2009

Op 29 mei 2009 werd dit doctoraat met succes verdedigd.

5.2.3. Doctoraatsonderzoek

5.2.3.1. Het liedboek van Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8) onderzoek naar inhoud, vorm en betekenis van een uitzonderlijk muziekhandschrift met polyfonie binnen de "Townscape- Soundscape" van renaissancistisch Brugge

Financiering

project FWO-Vlaanderen

Promotor

Ignace BOSSUYT

Co-promotors

David BURN & Eugeen SCHREURS

Projectverantwoordelijke en medewerker

Nele GABRIÉLS

Projectmedewerker

Sofie TAES

Looptijd

01.01.2009 – 31.12.2009

5.2.3.2. Tussen de plooiën. Een onderzoek naar het stedelijke en private muzikleven in de Zuidelijke Nederlanden tussen Beeldenstorm en Twaalfjarig Bestand, via twee case-studies: Brugge – Gent

Promotor

David BURN

Projectverantwoordelijke

Sofie TAES

Toelichting

Dit doctoraatsonderzoek wil op basis van drie nieuwe case-studies (Brugge-Gent-Antwerpen) en reeds bestaande deelonderzoeken, een aanzet geven tot een 'algemene geschiedenis' van het stedelijke en private muzikleven binnen deze contreien op het einde van de 16de en bij het begin van de 17de eeuw.

Looptijd

11.02.2009 – 10.02.2013

5.2.3.3. Leonard Päminger: Componist van de reformatietijd

Financiering

project FWO-Vlaanderen

Promotor

David BURN

Projectmedewerkers

doctoraal onderzoeker: NN

wetenschappelijk medewerker 50%: Inga Behrendt

Toelichting

Dit project is een onderzoek naar de relatie tussen muziek en theologische doctrine tijdens een van de meest turbulente perioden in de religieuze geschiedenis van Europa, namelijk de Reformatie. In dit onderzoek wordt de focus gericht op Leonhard Päminger (1495-1567), een van de meest boeiende personen uit deze periode met het oog op bovenstaande onderzoeksvraag. Päminger was niet alleen een heel productief componist, hij was eveneens een groot dichter en theoloog. Het onderzoek wil Pämingers religieuze composities koppelen aan de theologische opvattingen uit zijn geschriften. In tweede instantie wil het project een uitgebreide beoordeling en een kritische editie van zijn oeuvre realiseren.

Looptijd

01.10.2009 – 30.09.2013

5.2.4. Project Impulsfonds van de K.U.Leuven

Titel

Ontsluiting van Vlaamse Muziekarchieven

Promotor

Ignace BOSSUYT

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Projectmedewerkers

Stratton BULL, Sofie TAES

Looptijd

01.01.2008 – 30.03.2009

Op 16.12.2008 werd het eindverslag ingediend bij de Dienst Onderzoekscöördinatie.

5.2.5. Hercules 1-financieringsproject van de K.U.Leuven (Herculesstichting)

Titel

IDEM. An Integrated Database for Early Music

Promotor

David BURN

Toelichting

Dit project heeft als doel een veelzijdige databank te creëren voor het onderzoek naar en de studie en de uitvoering van middeleeuwse en renaissance muziek (tot 1600) in de Lage Landen (het huidige Vlaanderen, Wallonië, Nederland en delen van Frankrijk). IDEM (Integrated Database for Early Music) moet een unieke tool worden voor de preservatie, studie en valorisatie van het culturele erfgoed van de Lage Landen, waarbij zowel de bronnen die momenteel in de Lage Landen aanwezig zijn, als deze die daarbuiten bewaard worden, maar in verband staan met deze regio, geïntegreerd worden. De databank zal digitale afbeeldingen van muzikale bronnen (handschriften en drukken) samenbrengen met de belangrijkste instrumenten voor het contextuele bronnenonderzoek. Dit project is uniek, aangezien een vergelijkbare databank tot op heden onbestaande is.

Looptijd

Op 07.04.2009 werd een aanvraag ingediend bij Dienst Onderzoekscoördinatie. Het volledige evaluatieproces zal een einddatum kennen van 15.03.2010.

5.2.6. Wetenschappelijke projecten met steun van gemeenschaps- en private fondsen

5.2.6.1. Inventarisatie van de antifonaria bewaard in Vlaanderen

Projectverantwoordelijke

Pieter MANNAERTS

Projectmedewerkers

Inga BEHRENDT, Sarah Ann LONG

Looptijd

01.07.2008 – 30.06.2011

Een aanvraag voor projectsubsidie voor de tweede fase van het project is ingediend bij het Vlaamse Ministerie van Cultuur, afdeling Erfgoed op 27.02.2009. Begin juni 2009 zal deze aanvraag beoordeeld worden.

5.2.6.2. Straight from the Source. Het laatmiddeleeuwse muziekmanuscript als toegangspoort tot de muzikale cultuur van de Lage Landen

In samenwerking met

Stichting Cappella Pratensis, Oxford University

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Projectmedewerkers

Stratton BULL, Diewer VAN DER MEIJDEN

Toelichting

Verdere planning:

Fase I (april - september 2009)

- afwerking van de digitalisering in het Illustre Lieve Vrouwe Broederschap's Hertogenbosch en het Museum Plantijn – Moretus, Antwerpen
- digitalisatie van de 11 koorboeken in Jena (Universitätsbibliothek) i.s.m. de universiteit van Jena
- concretiseren van de afspraken voor digitalisering in de Koninklijke Bibliotheek, Brussel en in het Rijksmuseum Het Catherijneconvent, Utrecht
- verderzetten van de onderhandelingen inzake digitalisering in Österreichische Nationalbibliothek, Wenen
- initialiseren van de onderhandelingen inzake digitalisering in enkele kleinere archieven in Italië en Spanje (Biblioteca Capitolare, Verona; Abbazia di Santa Scolastica - Biblioteca Statale, Subiaco; Biblioteca del Monestir, Montserrat) – (eventueel te combineren met de Biblioteca del Conservatorio di Music Luigi Cherubini, Firenze)
- realiseren van een bruikbare editie van de *Missa Cum Jocunditate (Pierre de la Rue)* uit 's-Hertogenbosch MS 72A
- opzetten van de editie van een eerste facsimile in samenwerking met Brepols Publishers: het Mechels koorboek

Fase II (najaar 2009)

- onderhandelingen inzake digitalisering van de bronnen in de Bayerische Staatsbibliothek, München
- contacten opzetten met de Biblioteca Apostolica Vaticana, Rome-Vaticaanstad

- *Polyphonic Academy*: verdere online verwerking van Alamire bronnen tot 'uitvoerbare' edities
- uitwerken van de studie van het Alamire-corpus als basis voor de uitwerking van het festival Laus Polyphoniae 2010 te Antwerpen
- verder uitwerken van de facsimile-edities

Fase III (2010)

- digitalisering van bronnen in Italië, Spanje, Oostenrijk
- voorbereiding/realisatie van festival Laus Polyphoniae (concertprogrammatie)
- voorbereiding/realisatie colloquium, masterclass, tentoonstelling in het kader van Laus Polyphoniae

Fase IV (voorjaar/zomer 2011)

- afronding digitalisatie overige bronnen

Periode

01.09.2008 – 31.08.2011

Een aanvraag voor projectsubsidie voor de tweede fase van het project is ingediend op 03.04.2009. Begin juni 2009 zal deze aanvraag beoordeeld worden.

5.3. PROJECTEN IN OPDRACHT

5.3.1. Inventarisatie van het muziekkfonds van Sint-Salvator

In opdracht van
Resonant vzw

Projectverantwoordelijke
Sofie TAES

Looptijd
01.01 – 31.12.2009

Toelichting
In 2009 wordt de invoer van de items uit deze inventaris in het internationale RISM-systeem gepland.

5.3.2. Handboek Muzikaal Erfgoed

In opdracht van
Resonant vzw

Projectverantwoordelijke
Pieter MANNAERTS

Toelichting
Uitgave van een handboek voor het beheer van muziekarchieven en -verzamelingen. De focus ligt op de archivalische aanpak met grote aandacht voor ondermeer de specificiteit van muzikaal erfgoed, de archiefterminologie, de archiefcontext, het archief- en collectiemateriaal binnen het muzikaal erfgoed in brede zin, de vele categorieën van archief (video, geluidsopnamen, werkingsarchieven, documentatie en bewaarbibliotheken) en de bewaarproblematiek. Dit handboek, met bijdragen van alle partners en mensen uit de wereld van de archivaliek uit Nederland en België, moet ten dienste staan van het ganse veld en moet de ambitie hebben om de methodologie, gebruikt door dat veld, te ontwikkelen en te sturen.

Bijdrage Alamire Foundation
BEHRENDT, I., S. LONG & P. MANNAERTS, 'Inventarisatie van ongekende rijkdom: Antifonaria in Vlaanderen', in *Handboek muzikaal erfgoed. Theorie en praktijk*, Maarten Beirens, Eugeen SCHREURS, and Klaas Jaap VAN DER MEIJDEN (ed.), Brussels: FARO, 2009 [in press]

Looptijd
01.01 – 31.12.2009

5.3.3. Cappella Sistina

In opdracht van
AMUZ vzw

Projectverantwoordelijke
Sofie TAES

Looptijd
22.08 – 30.08.2009

Toelichting

Op basis van het bio-bibliografisch rapport *Hodie Papa voluit habere missam: Muziek in de pauselijke kapel*, wordt de programmatie Laus Polyphoniae 2009 vanaf september 2008 gemaakt door Bart DEMUYT (artistiek directeur Festival van Vlaanderen Antwerpen) en Sofie Taes (artistiek medewerker).

5.3.4. AMUZ 09-10**In opdracht van**

AMUZ vzw

Projectverantwoordelijke en -medewerker

Bart DEMUYT

Projectmedewerker

Sofie TAES

Toelichting

Artistieke eindverantwoordelijkheid in de voorbereiding, de sturing en de realisatie van het seizoen 2009-2010 van AMUZ, het kunstencentrum in hartje Antwerpen dat op een HIP-pe manier (Historically Informed Performance) omgaat met muzikaal erfgoed van vroeger en vandaag.

Periode

01.09.2008 – 31.12.2009

5.3.5. Corpus Alamire**In opdracht van**

Festival van Vlaanderen Antwerpen / Laus Polyphoniae 2010

Projectverantwoordelijke en -medewerker

Bart DEMUYT

Projectmedewerker

Sofie TAES

Toelichting

Artistieke eindverantwoordelijkheid in de voorbereiding, de sturing en de realisatie van het festival Laus Polyphoniae 2010 met als thema het volledige oeuvre van Petrus Alamire: studierapport, programmatie festival, colloquium, tentoonstelling, lezingen en andere activiteiten.

Looptijd

Colloquium, Centrum Elzenveld, Antwerpen, 24-27.08.2010

Tentoonstelling, Museum Plantin-Moretus (o.v.) Antwerpen, 08 – 12.2010

5.3.6. AMUZ 10-11**In opdracht van**

AMUZ vzw

Projectverantwoordelijke en -medewerker

Bart DEMUYT

Projectmedewerker

Sofie TAES

Toelichting

Artistieke eindverantwoordelijkheid in de voorbereiding, de sturing en de realisatie van het seizoen 2010-2011 van AMUZ, het kunstencentrum in hartje Antwerpen dat op een HIP-pe manier (Historically Informed Performance) omgaat met muzikaal erfgoed van vroeger en vandaag.

Periode

01.01.2009 – 31.12.2009

5.3.7. Gregoriaans Festival – Sint-Truiden

In opdracht van

Cultureel Centrum De Bogaard, Sint-Truiden

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Projectmedewerker

Pieter MANNAERTS

Toelichting

Doel is het opstarten van een tweejaarlijks gregoriaans festival, dat in ruime mate werkt met professionele ensembles, en dat inzet op de diversiteit van het gregoriaans, om geleidelijk aan - doorheen de jaren - een overzicht op te bouwen van uitvoeringsstijlen en repertoires van de 8ste tot de 20ste eeuw. De samenwerking tussen onderzoek en uitvoerders staat centraal in het banen van nieuwe wegen in de uitvoeringspraxis van het gregoriaans; masterclasses en lezingen zullen het geheel kaderen.

Periode

De eerste editie is voorzien in 2012, n.a.v. het Trudo-jaar in St-Truiden.

5.4. VALORISATIE VAN HET ONDERZOEK

5.4.1. Publicaties

5.4.1.1. Journal of the Alamire Foundation

Projectverantwoordelijke

David BURN

Projectcoördinator

Stratton BULL

Projectmedewerker

Diewer VAN DER MEIJDEN

Toelichting

In 2008 werd besloten om te stoppen met de publicatie van de Yearbooks en over te gaan naar een hoogstaande wetenschappelijke tijdschrift, het Journal of the Alamire Foundation. Dit journal zal twee keer per jaar verschijnen, met een eerste nummer in het najaar van 2009. Aangesteld als General Editors zijn prof. dr. David Burn (K.U.Leuven) en dr. Katelijne Schiltz (Ludwig-Maximilians-Universität München). De kwaliteit van deze publicatie wordt verzekerd door de General Editors, gesteund door een Editorial Board en een Advisory Board (voor peer-reviewing), alle twee bestaande uit leidende academici uit het veld. Het Journal of the Alamire Foundation zal uitgegeven worden door de gereputeerde uitgeverij voor wetenschappelijke publicaties, Brepols Publishing, Turnhout.

Het wetenschappelijk tijdschrift zal drie delen bevatten:

- 1) een themadeel: een Guest Editor zal zorgen voor een zestal artikels rond een bepaalde thema, al dan niet de neerslag van een wetenschappelijke bijeenkomst
- 2) vrije bijdragen: een drietal artikels gekozen door de General Editors
- 3) vrij essay: een beschouwende bijdrage over een project dat de link legt tussen musicologisch onderzoek en muzikale praktijk met betrekking tot een thema dat binnen het werkingsveld van de Alamire Foundation valt.

Looptijd

01.01.2009 -

5.4.1.2. Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages (Middle Ages-Late 18th C)

Projectverantwoordelijke

Pieter MANNAERTS

Toelichting

Het project *Repertoriëring en valorisatie van muziek in begijnhoven* leidde in 2007 tot de publicatie van het boek *Beghinae in cantu instructae: Studies en repertorium van de muziek in Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen-eind 18de eeuw)*. De Engelstalige editie van dit boek *Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages (Middle Ages-Late 18th C)*, (Epitome musical), Turnhout: Brepols, wordt verwacht in de loop van 2009.

5.4.1.3. Monumenta Flandriae Musica / online

Projectverantwoordelijke

Stratton BULL

Toelichting

In het kader van de vernieuwde Alamire Foundation-website zullen alle volumes uit de reeks Monumenta Flandriae Musica online beschikbaar gesteld worden in een dynamische, digitale vorm. Hierdoor wordt deze reeks transcripties van belangrijke muzikale bronnen uit de Lage Landen – met uitgebreid kritisch apparaat – ontsloten voor een breed publiek van musicologen, musici en kunstliefhebbers. De bronnen worden ook digitaal doorzoekbaar. Vijf van de volumes uit deze reeks werden reeds gedigitaliseerd in 2008, de overige 4 waren reeds beschikbaar in digitale vorm. De hele reeks wordt online gezet in 2009 en wordt verder online aangevuld met nieuwe edities.

5.4.1.4. Facsimileuitgave

Projectverantwoordelijke

Stratton BULL

Toelichting

In het verlengde van het project 'Straight from the Source' is de Alamire Foundation van plan om koorboeken uit het Alamire-corpus uit te geven in facsimile. Deze luxueuze edities, volledig in kleur en voorzien van musicologische documentatie, zullen de schitterende Alamire-handschriften letterlijk tastbaar maken. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van de gedigitaliseerde beelden opgenomen in het kader van het project 'Straight from the Source'. In de loop van 2008 zijn partners gezocht en gevonden om dit project te verwezenlijken, o.a. de uitgeverij Brepols. Belangrijke bewaarinstellingen, waaronder het Stadsarchief Mechelen en de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap 's-Hertogenbosch hebben hun toestemming verleend voor de publicatie van hun bronnen. Ook werden er gesprekken opgestart met enkele potentiële financiële partners, waaronder de Stad Mechelen en de Provincie Noord-Brabant (NL). Als eerste bronnen in deze reeks komen het Mechelse Koorboek en het MS 72A uit de archieven van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap in 's-Hertogenbosch aan bod.

5.4.2. Internationale colloquia en tentoonstellingen

In 2009 vinden vier internationale colloquia/symposia plaats in Vlaanderen en wordt een internationaal wetenschappelijk colloquium voorbereid (call for papers, samenstelling wetenschappelijk comité, ...):

5.4.2.1. ... Cantus ecclesiasticum ut ornaret ... Polyphony for the Proper of the Mass in the Middle Ages and Renaissance

Projectverantwoordelijke

David BURN

Toelichting

Dit congres viert de 500ste verjaardag van de aflevering (in 1509) van enkele buitengewone cycli van koormuziek voor het misproprium door de grote Vlaamse componist Heinrich Isaac (c. 1455 – 1517) op aanvraag van de gezagsdragers van de kathedraal van Constanza. Het congres ondernam een poging om Isaacs bijdrage aan het genre van de mispropria te situeren, door onderzoek in te stellen naar het gebruik van

polyfonie in de mispropria in de middeleeuwen en de renaissance en dit in analytisch, liturgisch, theologisch en contextueel opzicht. Dit is het eerste congres dat volledig gewijd wordt aan mispropria. Nochtans ligt de muziek voor het misproprium aan de basis van de Europese polyfone traditie: het Winchester Troper (° ca. 1000), het oudste overgeleverde betekenisvolle geheel van Europese polyfonie, bevat voornamelijk dergelijke composities, evenals het Parijse Magnus Liber Organi oudste bewaarde polyfone repertorium met vaste ritmiek. De traditie van polyfone composities voor het misproprium zette zich voort in de 16de eeuw, zoals het oeuvre van Isaac en van vele anderen aantoont. Hoewel de vroege repertoria van mispropria (Winchester, Magnus Liber) reeds lange tijd de aandacht van onderzoekers trekken, is de compositie van mispropria, vooral vanaf de vijftiende eeuw, tot op heden een eerder verwaarloosd studiegebied, dat beperkt blijft tot enkele individuele studies. Een groot deel van dit repertoire is bovendien nog volledig onbekend. De voornaamste doelstelling van dit congres is dan ook te komen tot een synthetisch begrip van de continuïteit en de evoluties binnen de traditie van het misproprium.

Looptijd

Leuven, 16 – 18.01.2009 (Faculteit Letteren, Leuven)

5.4.2.2. The Splendour of Burgundy. A multidisciplinary approach

In samenwerking met Musea Brugge, Concertgebouw Brugge en Radboud Universiteit Nijmegen

Projectverantwoordelijke

Nele GABRIËLS

Toelichting

In het kader van de tentoonstelling 'Karel de Stoute. Pracht en Praal in Bourgondië' organiseren het Groeningemuseum en de Alamire Foundation in samenwerking met het Concertgebouw Brugge en de Radboud Universiteit Nijmegen een internationaal multidisciplinair symposium.

Het doel van het symposium is een beeld te scheppen van de Bourgondische hofcultuur ten tijde van Filips de Goede (vanaf 1419) tot de dood van Maria van Bourgondië in 1482. In tegenstelling tot andere symposia die veelal op één discipline ingaan, wordt tijdens dit symposium een dialoog gezocht tussen de geschiedenis-, muziek-, kunst- en literatuurwetenschappen. Wetenschappers van verschillende disciplines zullen aan de hand van lezingen en discussies trachten een beeld te geven van de hofcultuur als geheel. Met dit doel worden twee brede sessies gehouden waarbij de thema's "Macht en representatie" en "Feestcultuur" multidisciplinair worden benaderd. Daarnaast kunnen tijdens verschillende gespecialiseerdere sessies specifieke vraagstukken worden behandeld.

Looptijd

Brugge, 12 – 14.05.2009 (Groeninge Museum, Concertgebouw Brugge)

5.4.2.3. Hendrik Van Veldeken

In samenwerking met Musica vzw & Resonant vzw

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Toelichting

Ter voorbereiding van de Internationale Dag Oude Muziek 2013 rond het werk van Hendrik van Veldeke, wordt een besloten symposium van één dag georganiseerd rond deze figuur. Op dit symposium komen enerzijds een aantal specialisten rond literatuur aan het woord en anderzijds een aantal specialisten rond muziek.

Looptijd

Leuven, 09.06.2009 (Centrale Bibliotheek K.U.Leuven)

5.4.2.4. Cappella Sistina

in samenwerking met Festival van Vlaanderen Antwerpen / Laus Polyphoniae 2009

Projectverantwoordelijken

Bart DEMUYT

Projectmedewerker

Sofie TAES

Toelichting

In het kader van Laus Polyphoniae 2009 wordt een internationaal colloquium georganiseerd waarbij musicologen en historici de kans krijgen zich drie dagen lang te verdiepen in de muzikale geschiedenis van de pauselijke kapel. Specifieke aandacht gaat uit naar de relatie tussen de Cappella Sistina en de Lage Landen.

Looptijd

Antwerpen, 24 - 26.08.2009 (Centrum Elzenveld, Antwerpen)

5.4.2.5. Petrus Alamire

in samenwerking met Festival van Vlaanderen Antwerpen / Laus Polyphoniae 2010

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Projectmedewerker

Sofie TAES

Stratton BULL

Toelichting

In het kader van Laus Polyphoniae 2010 wordt een internationaal colloquium en een digitale tentoonstelling georganiseerd rond het oeuvre van Petrus Alamire. Momenteel in voorbereiding.

Looptijd

Colloquium, Centrum Elzenveld, Antwerpen, 24-27.08.2010

Tentoonstelling, Kathedraal Antwerpen (o.v.), 08 – 12.2010

5.4.3. Eigen projecten inzake valorisatie van het onderzoek**5.4.3.1. Passie van de Stemmen**

in samenwerking met Stad Leuven, Provincie Vlaams-Brabant, Vlaamse Gemeenschap

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Projectverantwoordelijke

Sofie TAES

Toelichting

Naar aanleiding van de internationale tentoonstelling De Passie van de Meester organiseert de Alamire Foundation het festival De Passie van de Stemmen waarbij de muziek ten tijde van Rogier van der Weyden (1400-1464) in historische ruimtes in de stad Leuven en in het nieuwe museum M wordt gebracht.

Looptijd

Leuven, 28.10 – 01.11.2009

5.4.3.2. Huis van de Polyfonie**Projectverantwoordelijke**

Bart DEMUYT

Toelichting

Het Huis van de Polyfonie wijst op een fysieke historische plek in Leuven (in onderhandeling), een huis met vele kamers waar de Alamire Foundation op termijn eigen projecten kan organiseren met wetenschappelijke internationale partners, met uitvoerders van polyfonie uit binnen- en buitenland en met actoren uit andere disciplines. Het is een huis waar een tentoonstelling kan ingebed worden midden in ons documentatie/studiecentrum, een open ruimte met mogelijkheden tot laboratoriumwerk voor uitvoerders gebaseerd op ons wetenschappelijk onderzoek.

5.4.4. Verstrekking van wetenschappelijk advies, lezingen voor een breed publiek**Project medewerkers**

Stratton BULL

Bart DEMUYT

Nele GABRIËLS

Pieter MANNAERTS

Sofie TAES

Simon VAN DAMME

Toelichting

Verstrekking van wetenschappelijk advies bij concertproducties, realisatie van bijdragen in hoogvulgariserende publicaties, verstrekking van advies aan privébezitters van authentiek bronnenmateriaal (gregoriaanse fragmenten), enz.

5.5. ONDERWIJSVERSTREKKING

Projectverantwoordelijke

David BURN

Projectmedewerker

Nele GABRIËLS

Toelichting

Bekendmaking van de onderzoeksactiviteiten en -resultaten van de Alamire Foundation aan studenten en collegae van de Onderzoekseenheid Musicologie, Katholieke Universiteit Leuven; betrekking van de doelgroep bij deze onderzoeksactiviteiten en -resultaten.

5.6. ONTWIKKELING WEBSITE

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Projectmedewerkers

Stratton BULL

Ann HASENDONCKX

Diewer VAN DER MEIJDEN

Toelichting

De vernieuwing van de website van de Alamire Foundation wordt voortgezet in 2009:

- online lancering van de nieuwe site, i.s.m. website-ontwikkelaar Hans Coppens (juni 2009)
- ontwikkelen en integratie Polyphonic Academy als volwaardige website, ingebed in de site van de Alamire Foundation (najaar 2009)

5.7. DOCUMENTATIECENTRUM

Projectverantwoordelijke

Bart DEMUYT

Projectmedewerkers

Nele GABRIËLS

Pieter MANNAERTS

Sofie TAES

Diewer VAN DER MEIJDEN

Toelichting

In 2009 wordt de integratie van de boeken collectie van de Alamire Foundation in de muziekcollectie van het Tabularium verdergezet. Er wordt werk gemaakt van het invoeren van de materialen (geprint, in microvorm, digitaal) die nog niet in Aleph beschreven zijn.

Er worden verdere stappen gezet inzake de schenking van Wim Van Gerven. De inventarisatie van het persoonlijk archieven van Fred Schneyderberg en Wim Van Gerven (reconstructies en restituties van gezangen, computerbestanden, e.d.) is een mogelijk toekomstig project, dat echter gespecialiseerde krachten zal vergen.

APPENDIX

ALAMIRE FOUNDATION vzw

**REALISATIES & BIBLIOGRAFIE
1991 – 2009**

(versie 01.06.2009)

1. INHOUD

1.	INHOUD.....	2
2.	OVERZICHT GEREALISEERDE PROJECTEN	4
2.1.	Onderzoeksmandaten en -projecten FWO Vlaanderen (België)	4
2.1.1.	Mandaten.....	4
2.1.2.	Projecten.....	5
2.2.	Onderzoeksmandaten en -projecten K.U.Leuven	5
2.2.1.	Fellowships.....	5
2.2.2.	Projecten.....	6
2.3.	Onderzoeksprojecten gesteund door de Nationale Bank.....	6
2.4.	Projecten gesteund door de Vlaamse Gemeenschap en uit private fondsen	8
2.5.	Projecten in opdracht.....	8
2.5.1.	Projecten in opdracht van Resonant vzw, centrum voor Vlaams muzikaal erfgoed.....	8
2.5.2.	Andere projecten	10
3.	BIBLIOGRAFIE	11
3.1.	CATEGORIE 1: Boeken en bijdragen in boeken, repertoria en encyclopedieën (internationaal)	12
3.2.	CATEGORIE 2: Artikels in tijdschriften (internationaal)	24
3.3.	CATEGORIE 3: Werken als wetenschappelijk editor gerealiseerd	27
3.3.1.	REEKS: Yearbook of the Alamire Foundation	27
3.3.2.	REEKS: Monumenta Flandriae Musica	28
3.3.3.	REEKS: Facsimile Editions	29
3.3.4.	Afzonderlijke monografieën gerealiseerd als editor	32
3.4.	CATEGORIE 4: Organisatie van internationale congressen en colloquia	34
3.5.	CATEGORIE 5: Papers voorgesteld op internationale congressen en colloquia	36
3.6.	CATEGORIE 6: Doctoraatsverhandelingen	42
3.7.	CATEGORIE 7: Wetenschappelijke begeleiding en beoordeling van verhandelingen.....	43
3.7.1.	Doctoraatsverhandelingen (onderzoekseenheid Musicologie)	43
3.7.2.	Licentiaatsverhandelingen (onderzoekseenheid Musicologie, tenzij anders vermeld)	43
3.8.	CATEGORIE 8: Recensies van wetenschappelijke publicaties en internationale congressen.....	49
3.9.	CATEGORIE 9: Boeken en bijdragen in boeken, tijdschriften, e.a. (nationaal).....	52

3.10.	CATEGORIE 10: Organisatie van tentoonstellingen	60
3.11.	CATEGORIE 11: Medewerking aan tentoonstellingen	61
3.12.	CATEGORIE 12: Samenstelling van / Toelichting bij cd's en concerten	62
3.13.	CATEGORIE 13: Colleges en seminars	68
3.14.	CATEGORIE 14: Wetenschappelijke prijzen, onderscheidingen	71
3.15.	CATEGORIE 15: Databanken.....	72
3.16.	CATEGORIE 16: Websites	73
3.17.	CATEGORIE 17: Radio- en tv-uitzendingen, persartikelen (incl. interviews)	74
3.18.	CATEGORIE 18: Lezingen voor een breed publiek (selectie).....	77
3.19.	CATEGORIE 19: Rapporten, verslagen (selectie).....	81
3.20.	CATEGORIE 20: Varia	83

2. OVERZICHT GEREALISEERDE PROJECTEN

2.1. ONDERZOEKSMANDATEN EN -PROJECTEN FWO VLAANDEREN (BELGIË)

2.1.1. Mandaten

- **De oorsprong, ontwikkeling en standaardisering van de middeleeuwse historia in de Lage Landen (10de–14de eeuw)**

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) – postdoctoraal mandaat

Promotor: M. DELAERE & D. BURN

Postdoctoraal onderzoeker: Pieter MANNAERTS

Looptijd: oktober 2008 – september 2011

- **Een procesgerichte benadering van renaissancepolyfonie. Temporaliteit en klankervaring als organisatieprincipes in de ricercars van Adriaan Willaert**

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) - Aspirantschap

Promotor: M. VAN REYBROECK

Co-promotor: K. SCHILTZ

Doctoraal onderzoeker: Simon VAN DAMME

Looptijd: oktober 2005 – september 2009

- **Het gregoriaans van de seculiere clerus in de Lage Landen: muziek en liturgie aan de collegiale Onze-Lieve-Vrouwekerk in Tongeren (14de-15de eeuw)**

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) - Aspirantschap

Promotor: E. SCHREURS

Co-promotor: B. HAGGH

Doctoraal onderzoeker: Pieter MANNAERTS

Looptijd: oktober 2004 – september 2008

- **Het meerstemmige religieuze muziekrepertoire uit Noord-Frankrijk van ca. 1370 tot ca. 1550 als normatief referentiepunt voor het ontstaan en de bloei van de renaissancepolyfonie**

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) – postdoctoraal mandaat

Promotor: I. BOSSUYT

Postdoctoraal onderzoeker: Bruno BOUCKAERT

Looptijd: oktober 1999 – september 2008

- **Een comparatief en interdisciplinair onderzoek naar de muziek en het muzikaleven in kapittelkerken in Vlaanderen en aangrenzende regio's (ca. 1350-1797)**

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) – postdoctoraal mandaat

Promotor: I. BOSSUYT

Postdoctoraal onderzoeker: Eugeen SCHREURS

Looptijd: oktober 1992 – september 2001

- **De Sint-Baafskerk en het muzikaleven te Gent in de zestiende eeuw**

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) - Aspirantschap

Promotor: I. BOSSUYT

Doctoraal onderzoeker: Bruno BOUCKAERT

Looptijd: oktober 1994 – september 1998

2.1.2. Projecten

- Het liedboek van Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque municipale MSS 125-8): Onderzoek naar inhoud, vorm en betekenis van een uitzonderlijk muziekhandschrift met polyfonie binnen de 'Townscape – Soundscape' van Renaissancistisch Brugge

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) (België) (G.0305.06)

Promotor: I. BOSSUYT

Co-promotoren: E. SCHREURS, B. BOUCKAERT

Doctoraal onderzoeker: Nele GABRIËLS

Projectmedewerker: Sofie TAES

Looptijd: januari 2006 – december 2009

- Kerkelijke muziekcollecties in Vlaanderen (ca. 1650-ca. 1800)

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België), Max Wildiersfonds (G.4456.00)

Promotor: I. BOSSUYT

Co-promotoren: Eugeen SCHREURS, Bruno BOUCKAERT

Projectmedewerker: Katrien STEELANDT

Looptijd: januari 2000 – december 2003

- De Vlaamse polyfonie: onderzoek naar mechanismen van opkomst, evolutie en verspreiding

Financieringsbron: FWO Vlaanderen (België) - Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschap

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: januari 1996 – december 2000

2.2. ONDERZOEKSMANDATEN EN -PROJECTEN K.U.LEUVEN

2.2.1. Fellowships

- Ars Nova – fragments from the Low Countries (14th century)

Financieringsbron: K.U.Leuven, BOF, Fellowship (F93/45)

Promotor: I. BOSSUYT

Fellow: Karl KUEGLE

Looptijd: september 1993 – augustus 1995

- Local sequences and local liturgy in medieval Europe

Financieringsbron: K.U.Leuven, BOF, Fellowship (F93/75)

Promotor: I. BOSSUYT

Fellow: Keith Falconer

Looptijd: januari 1994 – december 1994

- De liturgie, de muziek en het muzikleven aan de collegiale kerken van Brussel en Kamerijk

Financieringsbron: K.U.Leuven, Onderzoeksraad, Fellowship (F92/6 en F93/46)

Promotor: I. BOSSUYT

Fellow: Barbara HAGGH

Looptijd: september 1992 – augustus 1994

2.2.2. Projecten

- Het liedboek van Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8): Onderzoek naar inhoud, vorm en betekenis van een uitzonderlijk muziekhandschrift met polyfonie binnen de 'Townscape – Soundscape' van Renaissancistisch Brugge

Financieringsbron: K.U.Leuven, BOF (OT/05/21)

Promotor: I. BOSSUYT

Co-promotoren: E. SCHREURS, B. BOUCKAERT

Doctoraal onderzoeker: Nele GABRIËLS

Projectmedewerker: Sofie TAES

Looptijd: oktober 2005 – december 2009

- Ontsluiting van Vlaamse Muziekarchieven

Financieringsbron: K.U.Leuven, BOF, Impulsfinanciering (IMP/ARCH/04/006)

Promotor: I. BOSSUYT

Projectmedewerker: Stratton BULL, Sofie TAES

Looptijd: april 2004 – maart 2009

- Muziek en muzikleven in de kathedralen en de kapittelkerken van Vlaanderen (late ME -1650)

Financieringsbron: K.U.Leuven, BOF (OT/98/08/TBA)

Promotor: I. BOSSUYT

Projectmedewerker: Bruno BOUCKAERT

Looptijd: oktober 1998 – september 1999

- Beschrijvende catalogus van de in België bewaarde muziekhandschriften (ca. 1600 - ca. 1850)

Financieringsbron: K.U.Leuven, Mini IUAP (SC/07/002)

Promotor: I. BOSSUYT

Projectmedewerkers: Katrien DERDE, Inge NEVEJANS, Veronique VERSPEURT, Saskia WILLAERT

Looptijd: januari 1993 – maart 1999

- Het muzikleven in de kapittelkerken van de Lage Landen

Financieringsbron: Vlaamse Gemeenschap - Wetenschappen

Promotor: I. BOSSUYT

Projectmedewerker: Ike DE LOOS, ChrisTOPhe LIBBERECHT, Martine MONTEYNE, Kaat VAN WONTERGHEM, Annelies WOUTERS

Looptijd: april 1995 – december 1998

- De studie van de muziek in de Lage Landen tijdens de renaissance

Financieringsbron: K.U.Leuven, BOF – SPEC.FO.93

Promotor: I. BOSSUYT

Projectmedewerker: Bruno BOUCKAERT

Looptijd: september 1993 – oktober 1994

2.3. ONDERZOEKSPROJECTEN GESTEUND DOOR DE NATIONALE BANK

- De studie en de editie van 16de-eeuwse renaissancepolyfonie uit Vlaanderen en Frans-Vlaanderen

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/05/03)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: oktober 2005 – september 2006

- Het Latijnse model in de 16de eeuw: een vergelijkende studie in Europees perspectief

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/04/05)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: oktober 2004 – september 2005

- Comparatief en multidisciplinair onderzoek naar de muziek in Vlaanderen en aangrenzende regio's (ca. 1350-1797)

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/03/04)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: oktober 2003 – september 2004

- Muziek en stedelijke context in Vlaanderen en aangrenzende regio's (ca. 1350-1797)

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/02/05)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: september 2002 – augustus 2003

- Muziek en stedelijke context in Vlaanderen en aangrenzende regio's (ca. 1350-1797)

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/01/03)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: september 2001 – augustus 2002

- Comparatief en multidisciplinair onderzoek naar de muziek in Vlaanderen en omstreken (ca. 1350-1797). De

organisatie van het muziekleven: continuïteit en discontinuïteit

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/00/03)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: januari 2001 – december 2001

- Comparatief en multidisciplinair onderzoek naar de muziek in Vlaanderen en omstreken (ca. 1350-1797). De organisatie van het muziekleven: continuïteit en discontinuïteit

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/99/03)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: januari 2000 – december 2000

- Een archivalisch georiënteerd onderzoek naar de muziek in de Lage Landen van de late middeleeuwen tot 1797

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/98/03)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: september 1998 – augustus 1999

- Muziek en muziekleven in de collegiales van de Lage Landen

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/97/06)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: september 1997 – augustus 1998

- Alamire Foundation, internationaal centrum voor de studie van de muziek in de Lage Landen 1996

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/96/05)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: september 1996 – augustus 1997

- Alamire Foundation, internationaal centrum voor de studie van de muziek in de Lage Landen: activiteiten van het jaar 1994

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/95/06)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: september 1995 – augustus 1996

- Een archivalisch georiënteerd onderzoek naar de muziek in de Lage Landen van de late middeleeuwen tot 1997

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/94/06)

Promotor: I. BOSSUYT
Looptijd: september 1994 – augustus 1995

- De studie van de muziek in de Lage Landen tijdens de Renaissance

Financieringsbron: Nationale Bank (NB/93)

Promotor: I. BOSSUYT

Looptijd: september 1993 – augustus 1994

2.4. PROJECTEN GESTEUND DOOR DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN UIT PRIVATE FONDSEN

- Inventarisatie van Antifonaria bewaard in Vlaanderen

Financieringsbron: Vlaamse Overheid

Projectverantwoordelijke: Pieter MANNAERTS

Projectmedewerkers: Sarah Ann LONG, Inga BEHRENDT

Administratief medewerker: Diewer VAN DER MEIJDEN

Looptijd: start project op 01.07.2008 voor de duur van 1 jaar. Het hele project zal drie jaar in beslag nemen (tot 30.06.2011). De subsidieaanvraag voor het tweede werkjaar werd ingediend op 27.02.2009.

- Straight from the Source.

Financieringsbron: private fondsen

Projectverantwoordelijke: Bart DEMUYT

Projectmedewerker: Stratton BULL

Administratief medewerker: Diewer VAN DER MEIJDEN

Looptijd: start project op 01.09.2008 voor de duur van 1 jaar. Het hele project zal drie jaar in beslag nemen (tot 31.08.2011). De subsidieaanvraag voor het tweede werkjaar werd ingediend op 03.04.2009.

2.5. PROJECTEN IN OPDRACHT

2.5.1. Projecten in opdracht van Resonant vzw, centrum voor Vlaams muzikaal erfgoed

Bij de aanvang van de werkzaamheden van de Alamire Foundation waren nog heel wat waardevolle muzikale schatten uit ons verleden niet gerepertorieerd, ontdekt of verborgen op verwaarloosde plaatsen in kerken, kloosters, provinciale- en rijksarchieven en private verzamelingen. Onderzoekers van de Alamire Foundation zijn met de steun van de Vlaamse Overheid op zoek gegaan naar deze muziek/literatuur en hebben honderden manuscripten en oudere drukken, waaronder zeer veel unica, teruggevonden, geordend, bestudeerd en, voor het eerst, publiek gemaakt door publicaties en tentoonstellingen onder het motto Bedreigde Klanken. Sommige collecties werden gered door aankoop en er werd een aanvang gemaakt met het (her)uitgeven van teruggevonden stukken met de reeks Monumenta Flandriae Musica waarvan inmiddels 9 volumes zijn verschenen. De niet geringe kosten die hiermee gepaard gaan werden gedragen door toelagen van de Lotto (via de Vlaamse Minister van Cultuur) en door de Uitgeverij Alamire. Mede dankzij de zachte druk van de Erfgoedcel van de Koning Boudewijnstichting kon de Alamire Foundation in 2002 de Vlaamse Overheid overtuigen te investeren in een vzw "Vlaams Muzikaal Erfgoed" thans Resonant, waarvan Eugeen SCHREURS directeur is. Aan de doelstellingen van Resonant, dat volledig losstaat van de Alamire Foundation, werken thans zowel Matrix vzw als de Alamire Foundation mee. Vandaag is de zoektocht naar al dan niet verwaarloosde muziekschatten uit het verleden géén core-activity meer van de Alamire Foundation.

- Inventarisatie Muziekfonds Sint-Salvator, Brugge

Financieringsbron: Resonant

Projectverantwoordelijke: Bart DEMUYT

Projectmedewerker: Sofie TAES (Céline DURSIN)
Looptijd: januari – februari 2009

- Handboek Muzikaal Erfgoed

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Bart Demuyt
Projectmedewerkers: Pieter MANNAERTS, Sarah Ann LONG, Inga BEHRENDT
Looptijd: 2006 – 2009

- Repertoriëring van muzikaal erfgoed van Vlaamse begijnhoven

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Pieter MANNAERTS
Projectmedewerker: Els VERCAMMEN
Looptijd: januari - maart 2006 (valorisatie met publicatie > december 2008)

- Redactie en publicatie van een thematisch en gecontextualiseerd repertorium van begijnhofmuziek 16de-20ste eeuw

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Pieter MANNAERTS
Projectmedewerker: Els VERCAMMEN
Looptijd: januari – maart 2006 (valorisatie met publicatie > december 2008)

- Lokalisatie en inventarisatie van Vlaams Muzikaal Erfgoed

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Eugeen SCHREURS, Bruno BOUCKAERT
Projectmedewerkers: Pieter MANNAERTS en Els VERCAMMEN (2005), Marie CORNAZ, Sarah LAMMENS en Jan MATTHYS (2003-2004), Steven MARIËN en Katrien STEELANDT (2003)
Looptijd: 2003 - 2004 – 2005

- Inventarisatie middeleeuws muzikaal erfgoed Tongeren

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Eugeen SCHREURS
Projectmedewerkers: Pieter MANNAERTS en Els VERCAMMEN
Looptijd: januari – december 2005

- Inventarisatie muziekcollectie van het Begijnhofmuseum in Turnhout

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Pieter MANNAERTS
Projectmedewerker: Els VERCAMMEN
Looptijd: januari 2005

- Inventarisatie muziekcollectie van de Sint-Baafskathedraal in Gent

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Bruno BOUCKAERT
Projectmedewerker: Els VERCAMMEN
Looptijd: januari – oktober 2005

- Inventarisatie muziekcollectie van de Sint-Niklaaskerk in Gent

Financieringsbron: Resonant
Projectverantwoordelijke: Bruno BOUCKAERT
Projectmedewerkers:
Looptijd: januari – oktober 2005

- Ontwikkeling muziekbank Vlaanderen

Financieringsbron: Resonant

Projectverantwoordelijke: Eugeen SCHREURS (2003), Bruno BOUCKAERT (2003-2004)
Projectmedewerkers: Katrien STEELANDT en Steven MARIËN (2003), Marie CORNAZ, Sarah LAMMENS en Jan MATTHYS (2003- 2004)
Looptijd: 2003 – 2004

2.5.2. Andere projecten

- Muziek en de Duitse Orde – Dag Oude Muziek 2008

In opdracht van: Landcommanderij Alden Biesen, Festival van Vlaanderen Limburg en Musica vzw
Financieringsbron: Festival van Vlaanderen Antwerpen
Projectverantwoordelijke: Bruno BOUCKAERT (nadien Bart DEMUYT)
Projectmedewerker: Sofie TAES
Looptijd: 01.01.2007 – 31.12.2007 > 01.09.2008

- Muziek en de Hanzesteden – Studiedossier voor Laus Polyphoniae 2008

In opdracht van: Festival van Vlaanderen Antwerpen en AMUZ vzw
Financieringsbron: Festival van Vlaanderen Antwerpen
Projectverantwoordelijke: Bruno Bouckaert (nadien Bart DEMUYT)
Projectmedewerker: Sofie TAES
Looptijd: 01.01.2007 – 31.12.2007 > 31.08.2008

- Cappella Sistina – Laus Polyphoniae 2009

In opdracht van: Festival van Vlaanderen Antwerpen en AMUZ vzw
Financieringsbron: Festival van Vlaanderen Antwerpen
Projectverantwoordelijke: Bruno BOUCKAERT (nadien Bart DEMUYT)
Projectmedewerker: Sofie TAES
Looptijd: 01.01.2007 – 30.11.2007 > 31.08.2009

3. BIBLIOGRAFIE

Hierna volgt per categorie een lijst; binnen iedere lijst zijn de items chronologisch aflopend gegroepeerd per jaar, en vervolgens alfabetisch gerangschikt.

- 1 Boeken en bijdragen in boeken, repertoria en encyclopedieën (internationaal)
- 2 Artikels in tijdschriften (internationaal)
- 3 Werken als wetenschappelijk editor gerealiseerd
- 4 Organisatie van internationale congressen en colloquia
- 5 Papers voorgesteld op internationale congressen en colloquia
- 6 Doctoraatsverhandelingen
- 7 Wetenschappelijke begeleiding en beoordeling van verhandelingen
- 8 Recensies van wetenschappelijke publicaties en internationale congressen
- 9 Boeken en bijdragen in boeken, tijdschriften, e.a. (nationaal)
- 10 Organisatie van tentoonstellingen
- 11 Medewerking aan tentoonstellingen
- 12 Samenstelling van / Toelichting bij cd's en concerten
- 13 Colleges en seminaries
- 14 Wetenschappelijke prijzen, onderscheidingen
- 15 Databanken
- 16 Websites
- 17 Radio- en tv-uitzendingen, persartikelen (incl. interviews)
- 18 Lezingen voor een breed publiek (selectie)
- 19 Rapporten, verslagen, aanvragen (selectie)
- 20 Varia

3.1. CATEGORIE 1: BOEKEN EN BIJDRAGEN IN BOEKEN, REPERTORIA EN ENCYCLOPEDIËN (INTERNATIONAAL)

GABRIËLS, N., 'Reading (Between) the Lines: What dedications can tell us.' in Ignace BOSSUYT, Nele GABRIËLS, Dirk SACRÉ & Demmy VERBEKE (eds.), *"Cui dono lepidum novum libellum?" Dedicating Latin works and motets in the sixteenth century*, (Supplementa Humanistica Lovaniensia 23), Leuven, 2008, p. 65-80.

MANNAERTS, P., 'Vrome vrouwen. Zang en devotie bij de cisterciënzerinnen van Herkenrode' in S. DEBLEECKERE en H. VAN ROYEN (eds.) *Hooglied van de cisterciënzers*, Hasselt, 2008, pp. 47-52.

MANNAERTS, P., *A Collegiate Church on the Divide: Music and Liturgy at the Church of Our Lady in Tongeren (10th-15th C)*, doctoraatsverhandeling musicologie, Katholieke Universiteit Leuven, 2008

MANNAERTS, P., 'Adler, Guido', A. Classen, ed., *De Gruyter Handbook of Medieval Studies. Concepts, Methods, Historical Developments and Trends in Medieval Studies*, (de Gruyter Encyclopaedia), Berlijn/New York, 2008. (aanvaard artikel, verschijnt 2008)

MANNAERTS, P., 'Authenticity and invention: Composition, distribution and origin of the offices for St. Begga', P. MANNAERTS, ed., *Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages (Middle Ages-Late 18th C)*, (Epitome musical), Turnhout, 2008, pp. 51-78.

MANNAERTS, P., 'Bessler, Heinrich', A. CLASSEN, ed., *De Gruyter Handbook of Medieval Studies. Concepts, Methods, Historical Developments and Trends in Medieval Studies*, (de Gruyter Encyclopaedia), Berlijn - New York, 2008.

MANNAERTS, P., 'Lifting the veil: musical beguinage sources in a European context', P. MANNAERTS, ed., *Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages (Middle Ages-Late 18th C)*, (Epitome musical), Turnhout, 2008, pp. 230-38.

MANNAERTS, P., & E. VERCAMMEN 'Repertory of musical sources from Flemish beguinages: Introduction and Repertory', P. MANNAERTS, ed., *Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages (Middle Ages-Late 18th C)*, (Epitome musical), Turnhout, 2008, pp. 137-229.

MANNAERTS, P., 'The Neumes of Adelmans' Armonice facultatis in the Copenhagen Manuscript (Gl. Kgl. S. n° 1905)', H. GEYBELS, ed., *Adelman of Liège and the Eucharistic Controversy*, (Dallas Medieval Texts and Translations), Leuven: Peeters, 2008.

BOUCKAERT, B. (ed.), *Mémoires du chant. Le livre de musique d'Isidore de Séville à Edmond de Coussemaker*, Neerpelt - Lille, 2007, 240 pp. Co-authors: J. ECKELOO, V. GUÉANT, B. HAGGH, M. HUGLO, Ch. MEYER, D. TOP et al. (bijdrage B. BOUCKAERT op pp. 15-16, 21, 31, 44, 82, 87-89, 93-95, 99-100, 106-109, 112-114, 123, 131, 159, 169, 183, 189-193, 197-201, 207-220, 223-238).

MANNAERTS, P., 'Muziek en muziektheorie in handschriften uit Ten Duinen en Ter Doest', in *Jaarboek Abdijmuseum Ten Duinen 1138, Novi Monasterii*, 6, 2007, pp. 3-20.

BOUCKAERT, B., 'La committenza musicale nelle chiese collegiate e parrocchiali di Ghent fra tardo medioeve e prima epoca moderna', in D. BRYANT en E. QUARANTA (eds), *Produzione, circolazione e consume. Consuetudine e quotidianità della polifonia sacra nelle chiese monastiche e parrocchiali dal tardo medioeve alla fine degli antichi regimi*, (Quaderni di Musica e Storia, 5), Venezia, 2006, pp. 333-354.

GABRIËLS, N. en S. TAES, '84. Chansonier de Zeghere van Male, 1542' in *Mémoires du chant. Le livre de musique d'Isidore de Séville à Edmond de Coussemaker*, ed. B. BOUCKAERT, Lille - Neerpelt, 2007, pp. 135-140.

GABRIËLS, N. en E. SCHREURS (edd.), *Jacobus Flori: Motetten en Nederlandse polyfone liederen/Motets and Dutch Polyphonic Songs (Leuven, 1573)*, (Monumenta Flandriae Musica, 11), Leuven – Neerpelt, 2006. XXXVI + 139 pp.

MANNAERTS, P., (ed.), *Cantus Tungrensis. Inventaris van middeleeuws muzikaal erfgoed uit Tongeren en omgeving*, Neerpelt, 2006, 156 pp.

MANNAERTS, P., 'Inventaris van handschriften en drukken in de O.L.V.-Geboortebasiliek (Tongeren)', in P. MANNAERTS, (ed.), *Cantus Tungrensis. Inventaris van middeleeuws muzikaal erfgoed uit Tongeren en omgeving*, Neerpelt, 2006, pp. 31-96.

MANNAERTS, P., 'Inventaris van de muziekhandschriften die buiten Tongeren worden bewaard', in P. MANNAERTS, (ed.), *Cantus Tungrensis. Inventaris van middeleeuws muzikaal erfgoed uit Tongeren en omgeving*, Neerpelt:, 2006, pp. 147-156.

MANNAERTS, P., 'Muzikaal erfgoed uit het middeleeuwse Tongeren en omgeving', in P. MANNAERTS, (ed.), *Cantus Tungrensis. Inventaris van middeleeuws muzikaal erfgoed uit Tongeren en omgeving*, Neerpelt:, 2006, pp. 11-30.

MANNAERTS, P., 'Verknipte manuscripten. Brugse almanakken gebonden in fragmenten van laatmiddeleeuwse muziekhandschriften', in *Elke dag wijzer. Brugse almanakken van de 16de tot de 19de eeuw*, L. VANDAMME, (ed.), Brugge: Openbare Bibliotheek, 2006, pp.47-49.

MANNAERTS, P. en E. VERCAMMEN, 'Inventaris van de muziekfragmenten in het Stadsarchief (Tongeren) en het Rijksarchief (Hasselt)', in P. MANNAERTS, (ed.), *Cantus Tungrensis. Inventaris van middeleeuws muzikaal erfgoed uit Tongeren en omgeving*, Neerpelt:, 2006, pp. 97-146.

SCHREURS, E., 'Musica e musicisti presso le chiese collegiate dei paesi bassi dal tardo medioevo al 1797: il ruolo delle fondazioni', in D. BRYANT en E. QUARANTA (eds), *Produzione, circolazione e consume. Consuetudine e quotidianità della polifonia sacra nelle chiese monastiche e parrocchiali dal tardo medioevo alla fine degli antichi regimi*, (Quaderni di Musica e Storia, 5), Venezia, 2006, pp. 305-331.

BOSSUYT, I., 'Jean de Castro (ca. 1540/45-ca. 1600) und seine dreistimmigen Bearbeitungen italienischer Madrigalen', in *Gattungen und Formen des europäischen Liedes vom 14. bis 16. Jahrhundert. Internationale Tagung vom 9. bis 12. dezember 2001 in Münster*, ed. M. ZYWIETZ, V. HONEMANN en C. BETTELS, Münster - New York, 2005, pp. 31-39.

BOSSUYT, I., 'Nicolas Payen, an unknown chapelmaster of Charles V and Philip II', in *The Royal Chapel in the Time of the Habsburgs. Music and Court Ceremony in Early Modern Europe*, ed. J.J. CARRERAS en B.G. GARCIA, Woodbridge, 2005, pp. 121-132.

BOSSUYT, I., 'De muziekdruk in het 16de-eeuwse Europa', in *Petrus Phalesius en het stedelijk muzikaleven in de Vlaamse Renaissancestad Leuven*, ed. N. GABRIËLS en E. SCHREURS, Leuven - Neerpelt, 2005, pp. 69-74.

BOUCKAERT, B., E. SCHREURS et al. (edd.), *Brussel, Koninklijke Bibliotheek, MS II 270: Collectie Middelnederlandse en Latijnse geestelijke liederen / Collection of Middle Dutch and Latin Sacred Songs (ca. 1500)*, Leuven - Neerpelt, 2005. XLV + 132 pp.

BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, 'Hans Nagel, Performer and Spy in England and Flanders (ca. 1490–1531)', in *Tielman Susato and the Music of His Time. Print Culture, Compositional Technique and Instrumental Music in the Renaissance*, ed. K. POLK, (Bucina. The Historic Brass Society Series, 30), New York, 2005, pp. 103-117.

BOUCKAERT, B. (ed.), *Musicerende engelen. Bijdragen over het muzikaal erfgoed van de Gentse Sint-Baafskathedraal. Middeleeuwen – eind 18de eeuw*, Gent, 2005. 76 pp.

- BOUCKAERT, B. en E. VERCAMMEN (eds.), *Inventaris van de muziekcollectie van de Gentse Sint-Baafskathedraal*, Gent, 2005. 132 pp.
- BOUCKAERT, B. en P. MANNAERTS, *Klanken voor de kathedraal. Het muzikaal erfgoed van de Gentse Sint-Baafs, tentoonstellingsgids*, Gent, 2005. 24 pp.
- BOUCKAERT, B., 'Nigra sum sed formosa. Polyphonies et monodies dédiées à la Vierge Marie au XVI siècle', in *XVIIIème Festival des Cathédrales de Picardie*, Amiens, 2005, pp. 59-60.
- BOUCKAERT, B., 'De musici en de muziekcollectie in Sint-Baafs na 1536', in *Musicerende engelen. Bijdragen over het muzikaal erfgoed van de Gentse Sint-Baafskathedraal, Middeleeuwen – eind 18de eeuw*, ed. B. BOUCKAERT, Gent, 2005, pp. 47-55.
- BOUCKAERT, B. en M. CORNAZ, 'Franciscus Krafft (1729-1795). Phonascus van de Sint-Baafskathedraal in de achttiende eeuw', in *Musicerende engelen. Bijdragen over het muzikaal erfgoed van de Genste Sint-Baafskathedraal, Middeleeuwen – eind 18de eeuw*, ed. B. BOUCKAERT, Gent, 2005, pp. 56-64.
- BOUCKAERT, B., VERCAMMEN, E. en S. TAES, *International Colloquium Jacob Obrecht (1457/58 – 1505). The Quincentenary Conference*. Antwerp, 26-28 August 2005, Leuven, 2005. 31 pp.
- GABRIËLS, N. en E. SCHREURS (edd.), *Erfgoedcahier: Petrus Phalesius en het stedelijk muziekleven in de Vlaamse Renaissancestad Leuven*, Leuven-Neerpelt, 2005. 95 pp.
- GABRIËLS, N., 'Van drukker naar koper: de 16de-eeuwse handel in muziekdrukken', in N. GABRIËLS en E. SCHREURS (edd.), *Erfgoedcahier: Petrus Phalesius en het stedelijk muziekleven in de Vlaamse Renaissancestad Leuven*, Neerpelt, 2005, pp. 43-45.
- MANNAERTS, P., 'Beatus confessor Allowinus. Bavo-officies in Gentse bronnen', in *Musicerende engelen. Bijdragen over het muzikaal erfgoed van de Genste Sint-Baafskathedraal, Middeleeuwen – eind 18de eeuw*, ed. B. BOUCKAERT, Gent, 2005, pp. 29-42.
- MANNAERTS, P., art. 'Papius (Pape, De Pape, Papius Gandavensis), Andreas', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 13, Kassel – Basel, 2005, kol. 95-96.
- MANNAERTS, P., 'Gregoriaanse drukken in het zestiende-eeuwse Leuven', in *Petrus Phalesius en het stedelijk muziekleven in de Vlaamse Renaissancestad Leuven*, ed. N. GABRIËLS en E. SCHREURS, Leuven - Neerpelt, 2005, pp. 69-74.
- SCHREURS, E., 'Musical relations between the court and collegiate chapels in the Netherlands [1450-1560]', in *The Royal Chapel in the Time of the Habsburgs. Music and Court Ceremony in Early Modern Europe*, ed. J.J. CARRERAS en B.G. GARCIA, Woodbridge, 2005, pp.
- SCHREURS, E., V. BESSON en P. VENDRIX (edd.), *Grand livre de chœur de la cathédrale St Lambert de Liège*, Turnhout, 2005. 352 pp.
- BOUCKAERT, B., art. 'Lupi, Johannes (II)', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 11, Kassel – Basel, 2004, col. 617-619.
- BOUCKAERT, B., art. 'Nepotis, Florentius', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 12, Kassel – Basel, 2004.
- CORNAZ, M., 'Le circulation de la musique entre Bruxelles et Vienne durant le gouvernement de Charles de Lorraine', in *Etudes sur le 18e siècle*, 32 (2004), pp. 187-201.

- CORNAZ, M., 'Inventaire complet du fonds musical des archives privées de la famille d'Arenberg à Enghien', in *Belgisch Tijdschrift voor Muzikwetenschap / Revue Belge de Musicologie*, 58 (2004), pp. 81-202.
- CORNAZ, M., 'Simon Stevin et la musique', in *Simon Stevin (1548-1620). L'émergence de la nouvelle science*, ed. H. ELKHADEM en W. BRACKE, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 2004, p. 161-167.
- CORNAZ, M., 'Simon Stevin en de muziek', in *Simon Stevin (1548-1620). De geboort van de nieuwe wetenschap*, ed. H. ELKHADEM en W. BRACKE, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 2004, p. 161-167.
- SCHREURS, E., 'Anniversarium P.P. Rubens', in *Anniversarium P.P. Rubens. Wandelconcert ter herinnering aan de dood en de begrafenis van P.P. Rubens (1640)*, ed. V. DE BOECK, Antwerpen, 2004, pp. 10-16.
- SCHREURS, E., art. 'Margaretha von Österreich', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 11, Kassel - New York - Weimar, 2004, kol. 1082-1084.
- SCHREURS, E., 'Zangmeesters, organisten en andere musici in de collegiale kerk van Onze-Lieve-Vrouw in Tongeren (Middeleeuwen-1797)', in *Orgelspiegel: het Le Picard-Orgel in de Onze-Lieve-Vrouwebasiliek van Tongeren, Tongeren*, 2004, pp. 59-63.
- ASSELMAN, I. en B. BOUCKAERT (edd.), *International Colloquium Philippus de Monte (1521–1603), Antwerp, 30–31 August 2003, Programme en Abstracts, Leuven*, 2003. X + 22 pp.
- BOSSUYT, I. en B. SCHMID, art. 'Lassus, Orlande de, Ferdinand de, Rudolph de', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 10, Kassel – Basel, 2003, kol. 1244-1310.
- BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS (edd.), *The Burgundian-Habsburg Court Complex of Music Manuscripts (1500–1535) and the Workshop of Petrus Alamire. Colloquium Proceedings Leuven, 25–28 November 1999*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 5), Leuven – Neerpelt, 2003. 378 pp.
- BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, 'Preface', in *The Burgundian-Habsburg Court Complex of Music Manuscripts (1500–1535) and the Workshop of Petrus Alamire. Colloquium Proceedings Leuven, 25–28 November 1999*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 5), ed. B. BOUCKAERT en E. SCHREURS, Leuven – Neerpelt, 2003, pp. 7-8.
- BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, 'The Dutch Song 'Mijn hert altijd heeft verlangen' as a Model', in *The Burgundian-Habsburg Court Complex of Music Manuscripts (1500–1535) and the Workshop of Petrus Alamire. Colloquium Proceedings Leuven, 25-28 November 1999*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 5), ed. B. BOUCKAERT en E. SCHREURS, Leuven – Neerpelt, 2003, pp. 259-284.
- CORNAZ, M., art. 'Kennis, Willem Gommaar, Guillaume Jacques Joseph', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 10, Kassel – Basel, 2003, kol. 13.
- CORNAZ, M., art. 'Krafft, Jean Laurent, François-Joseph, François', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 10, Kassel – Basel, 2003, kol. 602-604.
- CORNAZ, M., art. 'Le Blan, Pierre Joseph', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 10, Kassel – Basel, 2003, kol. 1395-1396.
- STEELANDT, K., [ca. 2000 records van Vlaamse muziekhandschriften], in *Répertoire International des Sources Musicales (RISM). Serie A/II: Muzikhandschriften nach 1600*, cd-rom, 11de editie, München 2003, online raadpleegbaar op: <http://www.nisc.com/factsheets/rism.htm> [jaarlijkse update].
- ASSELMAN, I. en B. BOUCKAERT (edd.), *International Musicological Society. Internationale Musicologische Vereniging. Société Internationale de Musicologie. Internationale Gesellschaft für Musikwissenschaft. Sociedad Internacional de Musicología. Società Internazionale di Musicologia. Programme en Abstracts. 17th International Congress*. Mgr. Sencie Institute. Leuven, 1–7 August 2002, Leuven – Peer, 2002. 479 pp.

- BOSSUYT, I., 'Music and Context: the Secular Motets of Jean de Castro (ca. 1540/45-ca. 1600)', in *Album amicorum Albert Dunning*, Turnhout, 2002, pp. 3-19.
- BOUCKAERT, B., art. 'Gosse, Maistre', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 7, Kassel – Basel, 2002, kol. 1367-1368.
- BOUCKAERT, B., 'Anoniem. Asperges me, 17de eeuw', in *Bedreigde Klanken II / Endangered Sounds II. Een nieuwe toekomst voor het Vlaams Muzikaal Erfgoed?*, ed. K. STEELANDT & E. SCHREURS, Leuven – Antwerpen, 2002, p. 23.
- SCHREURS, E., art. 'Gerard, Jan', in *Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 7, Kassel – Basel, 2002, kol. 754-755.
- SCHREURS, E., 'Reconstructie van een anoniem beeldmotet uit de Sint-Jakobskerk te Antwerpen', in *Berichten en Rapporten over Antwerps Bodemonderzoek en Monumentenzorg*, 5, Antwerpen, 2002, pp. 259-270.
- STEELANDT, K., E. SCHREURS et al., *Bedreigde Klanken II / Endangered Sounds II. Een nieuwe toekomst voor het Vlaams Muzikaal Erfgoed?*, tentoonstellingscatalogus, Leuven – Antwerpen, 2002. 64 pp.
- STEELANDT, K., E. SCHREURS et al., *Bedreigde Klanken II / Endangered Sounds II. Een nieuwe toekomst voor het Vlaams Muzikaal Erfgoed?*, catalogus bij audiogids, Leuven, 2002. 23 pp.
- BOSSUYT, I., 'Imitation, Adaptation, Arrangement: Current Compositional Practice in the Middle Ages and the Renaissance Exemplified by a Comparison between French Chansons of Orlando di Lasso and Jean de Castro', in *Muzikos komponavimo principai: teorija ir praktika*, ed. R. JANELIUSKAS, Kronta, 2001, pp. 7-23.
- BOSSUYT, I., 'Le goût réuni dans le lied allemand vers 1600. Du « Minnesang » (la chanson d'Amour courtois) à Roland de Lassus', in *Académies musicales de Saintes*, La Rochelle, 2001, pp. 74-86.
- BOSSUYT, I., 'Muziek en mecenaat ten tijde van Granvelle', in *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden*, ed. L.P. GRIJP, I. BOSSUYT, M. DELAERE et al., Amsterdam, 2001, pp. 160-167.
- BOSSUYT, I., 'Nicolás Payen, el aún desconocido maestro de capilla de Carlos V y Felipe II', in *La Capilla Real de los Austrias. Música y ritual de corte en la Europa moderna*, ed. J.J. CARRERAS en B.J. GARCÍA GARCÍA, Madrid, 2001, pp. 175-191.
- BOSSUYT, I., 'Parteien, Pietas und Propaganda: Musik für Reichspolitik und Staatsreligion in Deutschland und England', in *Allianzen Musik und Politik in Werken vom Mittelalter bis zur Romantik*, ed. B. SCHWENDOWIUS, Köln, 2001, pp. 42-43.
- BOUCKAERT, B., 'An Anonymous Letter from Lille of c. 1536 about the Organization of Musicians in the Collegiate Church of St.-Bavo in Ghent', in *Essays on Music and Culture in Honor of Herbert Kellman*, (Epitome musical, 8), ed. B. HAGGH, Parijs, 2001, pp. 104-116.
- BOUCKAERT, B., 'De Capilla flamenca van Karel V', in *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden*, ed. L.P. GRIJP, I. BOSSUYT, M. DELAERE et al., Amsterdam, 2001, pp. 143-149.
- BOUCKAERT, B., 'Koralenscholen in de Lage Landen', in *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden*, ed. L.P. GRIJP, I. BOSSUYT, M. DELAERE et al., Amsterdam, 2001, pp. 75-81.
- GRIJP, L.P., I. BOSSUYT, M. DELAERE et al. (edd.), *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden*, Amsterdam, 2001. XX + 916 pp. + cd-rom.

- SCHREURS, E., art. ‚Craen, Nicola(u)s [Claessen]‘, in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 5, Kassel – Basel, 2001, kol. 28-29.
- SCHREURS, E., art. ‚Crespel, Johannes de‘, in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 5, Kassel – Basel, 2001, kol. 83-85.
- SCHREURS, E., art. ‚Episcopus, Ludovicus‘, in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 6, Kassel – Basel, 2001, kol. 386-388.
- SCHREURS, E., art. ‚Eve, Alphonsus d‘‘, in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 6, Kassel – Basel, 2001, kol. 586-587.
- SCHREURS, E., art. ‚Evertz, Theodor‘, in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 6, Kassel – Basel, 2001, kol. 592-593.
- SCHREURS, E., ‚Keizer Maximiliaan en zijn kleinzoon Karel worden feestelijk onthaald: Het ceremonieel gebruik van staatsmotetten‘, in *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden*, ed. L.P. GRIJP, I. BOSSUYT, M. DELAERE et al., Amsterdam, 2001, pp. 94-100.
- SCHREURS, E., ‚Koopman Jacob van den Dale vraagt om muziek bij het noenmaal: Huismuziek in de zestiende eeuw‘, in *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden*, ed. L.P. GRIJP, I. BOSSUYT, M. DELAERE et al., Amsterdam, 2001, pp. 128-135.
- SCHREURS, E., ‚Las relaciones musicales entre la corte y las colegiadas en los Países Bajos (1450–1560)‘, in *La Capilla Real de los Austrias. Música y ritual de corte en la Europa moderna*, ed. J.J. CARRERAS en B.J. GARCÍA GARCÍA, Madrid, 2001, pp. 151-173.
- SCHREURS, E., ‚Three Fragments of 16th-Century Music Prints Now in St-Truiden and Tongeren‘, in *Essays on Music and Culture in Honor of Herbert Kellman*, (Epitome musical, 8), ed. B. HAGGH, Parijs, 2001, pp. 119-130.
- BOSSUYT, I., S. BULL en W. DE WYNGAERT, *Jean de Castro. Tricinia*, cd-rom met uitgave van de tricinia, met commentaar, Leuven, 2000. ca. 1200 pp.
- BOSSUYT, I., K. DERDE en S. WILLAERT, art. ‚Castro, Jean de‘, in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 5, Londen, 2000, pp. 270-272.
- BOSSUYT, I., ‚Karl V., ein Reich, in dem die Musik nie verklingt‘, in *Das Reich, in dem die Sonne nie untergeht: Musik aus der Welt Karls V. und seiner Nachfolger*, Herne, 2000, pp. 30-33.
- BOSSUYT, I., ‚O socci durate: Antoine Perrenot de Granvelle en de Vlaamse polyfonist Adriaan WILLAERT (ca. 1490-1562): nieuwe gegevens op basis van de in Madrid bewaarde correspondentie van Granvelle‘, in *Les Granvelle et les anciens Pays-Bas*, ed. K. DE JONGE en G. JANSSENS, Leuven, 2000, pp. 321-340.
- BOSSUYT, I., ‚The Empire Resounds: A Bird's-Eye View‘, in *Programmaboek Holland festival oude muziek Utrecht*, Utrecht, 2000, pp. 21-23.
- BOUCKAERT, B., ‚Het muziekleven in Sint-Baafs: uitbouw van een professioneel muziekensemble na 1536‘, in *De Sint-Baafskathedraal in Gent: van Middeleeuwen tot Barok*, ed. B. BOUCKAERT, Gent – Amsterdam, 2000, pp. 148-189.
- BOUCKAERT, B., ‚La vie musicale à Saint-Bavon: le développement d’un ensemble musical professionnel après 1536‘, in *La cathédrale Saint-Bavon de Gand: du moyen âge au baroque*, ed. B. BOUCKAERT, (Esthétiques et Rituels des Cathédrales d’Europe, ed. M. Pérès, 2), Gent – Amsterdam, 2000, pp. 148-189.

BOUCKAERT, B., 'New Ghent Documents on the Bell-Founders Jacobus Waghevens, Johannes II Van den Gheyn, Johannes II Grogart, Petrus Hemony, Jacques van Laerebeke, Johannes Pauwels and Georges Dumery', in *Proceedings of the 11th World Carillon Congress. August 9-13, 1998*, ed. L. ROMBOUTS, Mechelen – Leuven, 2000, pp. 56-72.

SCHREURS, E. (ed.), *Muziek uit de Collegiale Kerk van Tongeren, ca. 1300–1600. Music from the Collegiate Church in Tongeren, ca. 1300–1600*, (Monumenta Flandriae Musica, ed. E. SCHREURS, 3), Leuven – Peer, 2000. L + 100 pp.

SCHREURS, E. en K. STEELANDT, *The Music Collection of the Di Martinelli Archive (Leuven, University Library, P 206) : Inventory and Setting*, in *The Di Martinelli Music Collection (KULeuven, University Archives). Musical Life in Collegiate Churches in the Low Countries and Europe. Chant and Polyphony. Colloquium Proceedings Leuven 12.02.1997, 25.10.1997, 20-21.11.1998*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 4), ed. B. BOUCKAERT en E. SCHREURS, Leuven – Peer, 2000, pp. 13-50.

SCHREURS, E., art. 'Bruges', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 4, Londen, 2000, pp. 488-489.

SCHREURS, E., art. 'Constans, Breuwe', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 4, Kassel – Basel, 2000, kol. 1487-1488.

SCHREURS, E., art. 'Di Martinelli, Guillelmus-Carolus', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 7, Londen, 2000, pp. 350-351.

SCHREURS, E., art. 'Dromal, Johannes', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 7, Londen, 2000, pp. 597-598.

SCHREURS, E., art. 'Eve, Alphonse d'', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 8, Londen, 2000, p. 453.

SCHREURS, E., art. 'Haccourt, Nicolaus', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 10, Londen, 2000, p. 644.

SCHREURS, E., art. 'Leuven', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 14, Londen, 2000, p. 601.

SCHREURS, E., art. 'Mechelen', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 16, Londen, 2000, pp. 213-214.

SCHREURS, E., art. 'Remouchamps', in *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, ed. S. SADIE en J. TYRRELL, 21, Londen, 2000, p. 179.

SCHREURS, E., 'Burney's Travelogue and the 'Staten van Goederen': Echoes of a Flourishing Bell and Carillon Culture in Collegiate Churches in Flanders (1772–1787)', in *Proceedings of the 11th World Carillon Congress. August 9-13, 1998*, ed. L. ROMBOUTS, Mechelen – Leuven, 2000, pp. 43-55.

SCHREURS, E., 'Cathédrales et collégiales: centres de culture musicale en Flandre (du bas moyen âge à environ 1650)', in *La cathédrale Saint-Bavon de Gand: du moyen âge au baroque*, ed. B. BOUCKAERT, (Esthétiques et Rituels des Cathédrales d'Europe, ed. M. Pérès, 2), Gent – Amsterdam, 2000, pp. 140-147.

SCHREURS, E., 'Een opmerkelijk handschrift met diverse gregoriaanse gezangen', in *Wachten op de prins... : negen eeuwen adellijk damesstift Munsterbilzen*, ed. J. MERTENS, tentoonstellings-catalogus, Bilzen, 2000, p. 15.

SCHREURS, E., 'Kathedralen en collegiale kerken: centra van muziekcultuur in Vlaanderen (Late Middeleeuwen tot circa 1650)', in *De Sint-Baafskathedraal in Gent: van Middeleeuwen tot Barok*, ed. B. BOUCKAERT, Gent – Amsterdam, 2000, pp. 140-147.

SCHREURS, E., *The Di Martinellis, Active in Ghent, The Hague, Diest and Leuven (1659-1797): A Forgotten Musical Dynasty and Their Musical BioTOPE*, in *The Di Martinelli Music Collection (KULeuven, University Archives). Musical Life in Collegiate Churches in the Low Countries and Europe. Chant and Polyphony. Colloquium Proceedings Leuven 12.02.1997, 25.10.1997, 20-21.11.1998*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 4), ed. B. BOUCKAERT en E. SCHREURS, Leuven – Peer, 2000, pp. 69-98.

BOSSUYT, I. (ed.), *Motetten. Motets. Alexander Utendal*, (Monumenta Flandriae Musica, ed. E. SCHREURS, 5), Leuven – Peer, 1999. LVI + 137 pp.

BOSSUYT, I., 'Charles V: A Life Story in Music. Chronological Outline of Charles' Political Career through Music', in *The Empire Resounds. Music in the Days of Charles V*, ed. F. MAES, Leuven, 1999, pp. 85-160.

BOSSUYT, I., 'Karel V: Een levensverhaal in muziek. Chronologisch overzicht van Karels politieke loopbaan via de muziek', in *De Klanken van de keizer. Karel V en de polyfonie*, ed. F. MAES, Leuven, 1999, pp. 85-160.

BOSSUYT, I., 'Orlando di Lasso as a Model for Composition as Seen in the Three-Voice Motets of Jean de Castro', in *Orlando di Lasso Studies*, ed. P. BERGQUIST, Cambridge, 1999, pp. 158-182.

BOUCKAERT, B., 'De Capilla Flamenca: samenstelling en taken van het muzikensemble aan het hof van keizer Karel, 1515–1558', in *De Klanken van de keizer. Karel V en de polyfonie*, ed. F. MAES, Leuven, 1999, pp. 37-46.

BOUCKAERT, B., 'The Capilla Flamenca: The Composition and Duties of the Music Ensemble at the Court of Charles V, 1515–1558', in *The Empire Resounds. Music in the Days of Charles V*, ed. F. MAES, Leuven, 1999, pp. 37-46.

BOUCKAERT, B., 'Muziek aan het Engelse hof van Hendrik VIII (1509-1547)', in *De schatkamer van Alamire. Muziek en miniaturen uit keizer Karels tijd (1500–1535)*, ed. E. SCHREURS, K. PROESMANS en M. VRIENS, Leuven, 1999, pp. 86-87.

BOUCKAERT, B., 'De hofkapel van keizer Karel (ca. 1520-1535)', in *De schatkamer van Alamire. Muziek en miniaturen uit keizer Karels tijd (1500–1535)*, ed. E. SCHREURS, K. PROESMANS en M. VRIENS, Leuven, 1999, pp. 111-115.

BOUCKAERT, B., 'Muziek aan het hof van Maria van Hongarije', in *De schatkamer van Alamire. Muziek en miniaturen uit keizer Karels tijd (1500–1535)*, ed. E. SCHREURS, K. PROESMANS en M. VRIENS, Leuven, 1999, pp. 121-123.

KELLMAN, H. (ed.), E. SCHREURS et al., *The Treasury of Petrus Alamire. Music and Art in Flemish Court Manuscripts, 1500–1535*, Gent – Amsterdam, 1999. 179 pp.

SCHREURS, E., art. 'Alamire, Petrus', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Personenteil, 1, Kassel – Basel, 1999, kol. 297-300.

SCHREURS, E., 'Introduction', in *Giaches De Wert (1535–1596) and His Time. Migration of Musicians to and from the Low Countries (c. 1400–1600)*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 3), ed. B. BOUCKAERT en E. SCHREURS, Leuven – Peer, 1999, pp. 7-9.

SCHREURS, E., K. PROESMANS en M. VRIENS (edd.), *De schatkamer van Alamire. Muziek en miniaturen uit keizer Karels tijd (1500–1535)*, Leuven, 1999. 167 pp.

SCHREURS, E., 'Petrus Alamire: Music Calligrapher, Musician, Composer, Spy', in *The Treasury of Petrus Alamire. Music and Art in Flemish Court Manuscripts, 1500-1535*, ed. H. KELLMAN, Gent – Amsterdam, 1999, pp. 15-27.

SCHREURS, E., 'Stemboekje met de hoge stemmen Discantus, Contratenor, Tenor', in *Carolus. Keizer Karel V 1500–1558*, ed. H. SOLY en J. VAN DE WIELE, tentoonstellingscatalogus, Gent, 1999, p. 262, nr. 145.

BOUCKAERT, B., E. SCHREURS et al., *De Staten van Goederen uit 1787 als muziekhistorische bron voor het muziekleven in Vlaamse kapittelkerken in de Oostenrijkse Nederlanden*, 2 delen, Leuven – Peer, 1998. L + 796 pp.

DE LOOS, I., SCHREURS, E., B. BOUCKAERT et al., *Laus Deo – Pax Vivis. Het muziekleven aan de Vlaamse kapittelkerken en kathedralen tot ca. 1800*, tentoonstellingscatalogus (Algemeen Rijksarchief, Brussel, 5 maart – 30 april 1998), Brussel, 1998. 64 pp.

DE LOOS, I., SCHREURS, E., B. BOUCKAERT et al., *Laus Deo – Pax Vivis. La vie musicale aux églises collégiales et cathédrales flamandes jusque vers 1800*, tentoonstellingscatalogus (Algemeen Rijksarchief, Brussel, 5 maart – 30 april 1998), Brussel, 1998. 64 pp.

MONTEYNE, M., Foundations and Their Impact on the Flourishing of Polyphony, in *Giaches de Wert (1535-1596) and His Time. Migration of Musicians to and from the Low Countries (c. 1400–1600). Colloquium Proceedings Antwerpen 26-27 August 1996*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 3), ed. B. BOUCKAERT en E. SCHREURS, Leuven – Peer, 1999, pp. 123-133.

SCHREURS, E. en A. WOUTERS, 'Johannes Ockeghem et la vie musicale à et autour de la collégiale Notre-Dame d'Anvers pendant la première moitié du XVe siècle', in *Johannes Ockeghem. Actes du XLe Colloque International d'études humanistes*, ed. P. VENDRIX, Parijs, 1998, pp. 47-64.

SCHREURS, E., I. DE LOOS, M. MONTEYNE et al., *Laus Deo – Pax Vivis. Het muziekleven in de Vlaamse kapittelkerken en kathedralen tot de 18de eeuw / La vie musicale dans les églises collégiales de Flandre et dans les cathédrales jusqu'en 1800*, educatief dossier bij de gelijknamige tentoonstelling (Algemeen Rijksarchief, Brussel, 5 maart – 30 april 1998), Brussel, 1998. 96 pp.

BOSSUYT, I. (ed.), *Jean de Castro. Opera Omnia, Triciniumorum sacrorum... liber unus (1574)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 4), 1997. 181 pp.

BOSSUYT, I. en S. WILLAERT, 'Jean de Castro's Il Primo Libro di Madrigali, Canzoni e Motetti, in *Music Fragments and Manuscripts in the Low Countries. Alta Capella. Music Printing in Antwerp and Europe in the 16th Century. Colloquium Proceedings Alden Biezen 23.06.1995, Alden Biezen 24.06.1995, Antwerpen 23-25.08.1995*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 2), ed. E. SCHREURS en H. VANHULST, Leuven – Peer, 1997, pp. 333-351.

BOSSUYT, I., 'The Counter-Reformation and Music in Doua'i, in *Actas del XV congreso de la Sociedad Internacional de Musicología. 'Culturas musicales del Mediterraneo y sus ramificaciones'*, Madrid 3-10/IV/1992, (Revista de Musicología, 16/4, 1993), 5, Madrid, 1997, pp. 2783-2800.

BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, 'A New Fragment with 16th-Century Keyboard Music. An Unknown Composition by Thomas Whythorne (1528-1596)' in *a Manuscript from the Low Countries (Gent-Rijksuniversiteit: Ms. G11655)*, in *Music Fragments and Manuscripts in the Low Countries. Alta Capella. Music Printing in Antwerp and Europe in the 16th Century. Colloquium Proceedings Alden Biezen 23.06.1995, Alden Biezen 24.06.1995, Antwerpen 23-25.08.1995*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 2), ed. E. SCHREURS en H. VANHULST, Leuven – Peer, 1997, pp. 121-128.

BOUCKAERT, B., 'Het muziekleven in de Gentse abdijen tussen 1500 en 1797', in *Ganda en Blandinium. De Gentse abdijen van Sint-Pieters en Sint-Baafs*, ed. G. DECLERCQ, Gent, 1997, pp. 168-170.

SCHREURS, E. en I. BOSSUYT, 'Introduction', in *Music Fragments and Manuscripts in the Low Countries. Alta Capella. Music Printing in Antwerp and Europe in the 16th Century. Colloquium Proceedings Alden Biezen 23.06.1995, Alden Biezen 24.06.1995, Antwerpen 23-25.08.1995*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 2), ed. E. SCHREURS en H. VANHULST, Leuven – Peer, 1997, pp. 9-11.

SCHREURS, E. en J. VAN DER STOCK, 'Principium Et Ars Tocius Musice. An Early Example of Mensural Music Printing in the Low Countries (ca. 1500–1508)', in *Music Fragments and Manuscripts in the Low Countries. Alta Capella. Music Printing in Antwerp and Europe in the 16th Century. Colloquium Proceedings Alden Biezen 23.06.1995, Alden Biezen 24.06.1995, Antwerpen 23-25.08.1995*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 2), ed. E. SCHREURS en H. VANHULST, Leuven – Peer, 1997, pp. 171-182.

SCHREURS, E., 'Music at the Collegiate Church of Tongeren and the School of Liège in the Late Middle Ages', in *Actas del XV congreso de la Sociedad Internacional de Musicología. 'Culturas musicales del Mediterraneo y sus ramificaciones'*, Madrid 3-10/IV/ 1992, (Revista de Musicología, 16/4, 1993), Madrid, [1997], pp. 2476-2494.

BOSSUYT, I., art. 'Löwen', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Sachteil, 5, Kassel – Basel, 1996, kol. 1493-1495.

BOSSUYT, I., 'Jean de Castro and His Three-Part Chansons Modelled on Four- and Five-Part Chansons by Orlando di Lasso: A Comparison', in *Orlando di Lasso in der Musikgeschichte. Bericht über das Symposium der Bayerischen Akademie der Wissenschaften München, 4.-6. Juli 1994*, ed. B. SCHMID, München, 1996, pp. 25-67.
BOUCKAERT, B., art. 'Du Fay, Guillaume', in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, 15 (1996), kol. 206-218.

HUYBENS, G. en E. SCHREURS, *Speelmansboek uit Maastricht. Tongeren, O.L.-Vrouwebasiliek*, bibliotheek hs. 81, facsimile-editie met introductie, Leuven – Peer, 1996. XXX + 300 pp.

SCHREURS, E., art. 'Alamire, Petrus', in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, 15 (1996), kol. 2-8.

SCHREURS, E., art. 'Mecheln', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Sachteil, 5, Kassel – Basel, 1996, kol. 1742-1745.

SCHREURS, E., art. 'Obrecht, Jacob', in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, 15 (1996), kol. 575-580.

SCHREURS, E., 'Aspecten van het muziekleven in Maastricht in de 15e en 16e eeuw ; Treurmuziek voor een vermoorde zangmeester van Maastricht (anno 1577)', in *Polyfonie in de Zuidelijke Nederlanden. Geestelijke en wereldlijke muziek op locaties in en rondom Maastricht*, ed. E. MEYER, Maastricht, 1996, pp. 6-13, 14-16.

SCHREURS, E., *Liber missarum*, in *Flemish Illuminated Manuscripts 1475-1550*, ed. M. SMEYERS en J. VAN DER STOCK, Aalst, 1996, pp. 124-125.

BOSSUYT, I. (ed.), *Jean de Castro. Opera Omnia, Il primo libro di madrigali, canzoni e motetti a tre voci... (1569)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 3), 1995. 188 pp.

BOSSUYT, I., art. 'Brügge', in *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, ed. L. FINSCHER, Sachteil, 2, Kassel – Basel, 1995, kol. 178-182.

BOSSUYT, I., 'Orlandus Lassus and His Time. Some Reflections', in *Orlandus Lassus and His Time. Colloquium Proceedings Antwerpen 24-26.08.1994*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 1), ed. I. BOSSUYT, E. SCHREURS en A. WOUTERS, Peer, 1995, pp. 11-20.

SCHREURS, E. en G. HUYBENS, *T' Haegelant. Vier 18de-eeuwse muziekboekjes uit Diest. Quatre recueils de musique du XVIIIe siècle de Diest*. Familiearchief Di Martinelli (P 206) K.U.-Leuven, facsimile-editie met introductie, Leuven – Peer, 1995. XXXIV + 134 pp.

- SCHREURS, E., B. BOUCKAERT en E. POPPE, *Anthologie van muziekfragmenten uit de Lage Landen (Middeleeuwen – Renaissance). Polyfonie, monodie en leesteenfragmenten in facsimile. An Anthology of Music Fragments from the Low Countries (Middle Ages – Renaissance). Polyphony, Monophony and Slate Fragments in Facsimile, facsimile-editie met introductie, bijschriften en indices*, Leuven – Peer, 1995. XXIV + 136 pp.
- SCHREURS, E., B. BOUCKAERT et al., *Bedreigde klanken? Muziekfragmenten uit de Lage Landen (Middeleeuwen – Renaissance)*, tentoonstellingscatalogus, Leuven – Peer, 1995. 69 pp.
- SCHREURS, E., ‘Musical Life and Performance Practices in Antwerp during Lassus' Stay, 1554-1556’. in *Orlandus Lassus and His Time. Colloquium Proceedings Antwerpen 24-26.08.1994*, (Yearbook of the Alamire Foundation, 1), ed. I. BOSSUYT, E. SCHREURS en A. WOUTERS, Peer, 1995, pp. 363-381.
- BOSSUYT, I., *De Vlaamse Polyfonie*, Leuven, 1994 / *De Guillaume Dufay à Roland de Lassus. Les très riches heures de la polyphonie franco-flamande*, Brussel – Parijs, 1996 / *Flemish Polyphony*, Leuven, 1997 / *Die Kunst der Polyphonie. Die flämische Musik von Guillaume Dufay bis Orlando di Lasso*, Zürich – Mainz, 1997. 174 pp.
- BOSSUYT, I., E. SCHREURS et al., *Orlandus Lassus en Antwerpen. 1554-1556*, tentoonstellings-catalogus, Antwerpen, 1994. 144 pp.
- BOSSUYT, I., ‘Inleiding: Orlandus Lassus en Antwerpen’, in *Orlandus Lassus en Antwerpen. 1554-1556*, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 1994, pp. 7-9.
- BOSSUYT, I., ‘Orlandus Lassus (1532-1594), Europees componist’, in *Orlandus Lassus en Antwerpen. 1554-1556*, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 1994, pp. 11-19.
- BOSSUYT, I., ‘Orlandus Lassus en Antoine Perrenot de Granvelle’, in *Orlandus Lassus en Antwerpen. 1554-1556*, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 1994, pp. 57-64.
- BOSSUYT, I., ‘The Copyist Jan Pollet and the Theft in 1563 of Orlandus Lassus’ ‘Secret’ Penitential Psalms’, in *From Ciconia to Sweelinck. Donum Natalicium Willem Elders*, (Chloe: Beihefte zum Daphnis, 21), ed. A. CLEMENT en E. JAS, Amsterdam – Atlanta, 1994, pp. 261-267.
- SCHREURS, E., ‘Bronnen en methodologie voor de studie van het muziekleven in de collegiales van de Lage Landen tijdens het Ancien Régime: een oriëntatie en enkele voorbeelden’, in *Musicology and Archival Research*, (Archives et Bibliothèques de Belgique / Archief- en Bibliotheekwezen in België, extranummer, 46), ed. B. HAGGH, F. DAELEMANS en A. VANRIE, Brussel, 1994, pp. 124-176.
- SCHREURS, E., D. FALLOWS en K. KÜGLE, ‘Fourteenth- and Fifteenth-Century Music Fragments in Tongeren’, in *Musicology and Archival Research*, (Archief- en Bibliotheekwezen in België / Archives et Bibliothèques de Belgique, extranummer, 46), ed. B. HAGGH, F. DAELEMANS en A. VANRIE, Brussel, 1994, pp. 472-521.
- SCHREURS, E., ‘Het muziekleven in Antwerpen ten tijde van Lassus' verblijf (ca. 1554-1556)’, in *Orlandus Lassus en Antwerpen. 1554-1556*, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 1994, pp. 37-46.
- BOSSUYT, I. (ed.), *Jean de Castro. Opera Omnia, Bicinia seu duarum vocum cantiones aliquot sacrae... (1593)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 2), 1993. 95 pp.
- BOSSUYT, I. (ed.), *Sonets, avec une chanson... livre premier (1592); Chansons, stanses, sonets, et epigrammes... livre second (1592)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 1), Leuven, 1993. 139 pp.
- BOSSUYT, I., ‘Lassos erste Jahre in München (1556-1559): eine ‘cosa non riuscita’? Neue Materialien aufgrund unveröffentlicher Briefe von Johann Jakob Fugger, Antoine Perrenot de Granvelle und Orlando di Lasso’, in *Festschrift für Horst Leuchtman zum 65. Geburtstag*, ed. S. HÖRNER en B. SCHMID, Tutzing, 1993, pp. 55-67.

HAGGH, B. (ed.), B. BOUCKAERT, E. SCHREURS et al., *Het muziekleven in onze gewesten tijdens het Ancien Régime*, tentoonstellingscatalogus (Algemeen Rijksarchief, Brussel), Brussel, 1993. 44 pp.

SCHREURS, E., 'Krachtlijnen van het Antwerpse muziekleven (einde 15de – begin 16de eeuw); Souter Liedekens, Antwerpen, S. Cock, 1540; Clemens non Papa, Souter Liedekens, Antwerpen. 1556/1557', in *Antwerpen, verhaal van een metropool. 16de - 17de eeuw*, ed. J. VAN DER STOCK, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 1993, pp. 226-227.

BOSSUYT, I., 'De Vlaamse polyfonie en de Portugese muziek (15de-17de eeuw)', in *Vlaanderen en Portugal: op de golfslag van twee culturen*, ed. J. EVERAERT en E. STOLS, Antwerpen, 1991, pp. 213-229.

PROVOOST, A. (ed.), I. BOSSUYT et al., *Evora, schone slaapster van Portugal*, tentoonstellings-catalogus (Evora, een stad van heren en landlieden, een universiteitsstad, Leuven, Cultureel Centrum Romaanse Poort, 22 oktober - 22 december 1991), Leuven, 1991. 107 pp.

SCHREURS, E., 'Klanken in de stad; Liedboek van Zeghere van Male'; 'Register van de Tongerse rederijkers', in *Stad in Vlaanderen. Cultuur en maatschappij 1477-1787*, ed. J. VAN DER STOCK, tentoonstellingscatalogus, Brussel, 1991, pp. 157-170; 524-525; 543.

3.2. CATEGORIE 2: ARTIKELS IN TIJDSCHRIFTEN (INTERNATIONAAL)

- VAN DAMME, S. (2008). 'Dynamic accounts of polyphony in sixteenth-century music theory'. In: *Dutch Journal for Music Theory*, 13(2008)2, pp. 159-171.
- MANNAERTS, P., 'Musical Notation and Saints' Historiae in Manuscripts from Tongeren, Collegiate Church of Our Lady', *Pecia. Ressources en médiévistique*, 16, 2008.
- GABRIËLS, N., 'Expanding the Lasso Dynasty: Ferdinand (II) di Lasso', in *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis*, 56 (2006), p. 17-23.
- CORNAZ, M., 'Inventaire complet du fonds musical des archives privées de la famille d'Arenberg à Enghien', in *Belgisch Tijdschrift voor Muziekwetenschap/Revue belge de musicologie*, 58 (2004), p. 81-202.
- BOUCKAERT, B., 'Une fondation princière: la maîtrise de la collégiale Saint-Pierre de Lille (XVe siècle)', in 'A la recherche du chant perdu'. *Patrimoine, musiques et musicologie*, ed. J.F. GOUDESSENNE, (Mélanges de Science Religieuse), 61/1 (2004), pp. 43-50.
- GABRIËLS, N. en D. VERBEKE, 'The Latin Dedications of the Motet Editions of the Franco-Flemish Polyphonists from the Second Half of the Sixteenth Century as Musical and Literary Sources', in *Lias. Sources and Documents Relating to the Early Modern History of Ideas*, 29 (2002), 153-156; ingekorte versie in *Acta musicologica*, 75 (2003), 134-135.
- SCHREURS, E. en K. VAN WONTERGHEM, 'Music in the Accounts of the Church Fabric of St Goedele in Brussels in the 16th Century', in *Belgisch Tijdschrift voor Muziekwetenschap/Revue Belge de Musicologie*, 57 (2003), pp.59-85.
- BOUCKAERT, B., 'Cornelius Canis (+1562) in Ghent and Lille: New Biographical Evidence', in *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis*, 51 (2001), pp. 83-102.
- STEELANDT, K., 'De muziekcollectie van de Sint-Waldetrudiskerk en enkele Herentalse archiefdocumenten: stille getuigen van een rijk muzikaal verleden', in *Historisch jaarboek Herentals*, 11 (2001), pp. 35-64.
- BOSSUYT, I., 'The Orpheus of Amsterdam: The Life and Work of Jan Pieterszoon Sweelinck', in *The Low Countries: Arts and Society in Flanders and the Netherlands*, 8 (2000), pp. 259-262.
- BOUCKAERT, B., 'Een tweede koralenstichting in de collegiale kerk van Sint-Petrus te Rijsel (16de eeuw), (Aspecten van het muziekleven in Frans-Vlaanderen tijdens de Late Middeleeuwen, 2)', in *Musica Antiqua*, 17 (2000), pp. 161-167.
- BOUCKAERT, B., 'Enkele nieuwe inzichten over de stichting van een koralenschool in de collegiale kerk van Sint-Petrus te Rijsel door Philips de Goede (1425), (Aspecten van het muziekleven in Frans-Vlaanderen tijdens de Late Middeleeuwen, 1)', in *Musica Antiqua*, 17 (2000), pp. 53-61.
- BOUCKAERT, B., 'Moord op een klokkengieter. De dood van Johannes II Grogart (°1585/1586) te Gent in 1620', in *Musica Antiqua*, 17 (2000), pp. 4-10.
- STEELANDT, K., 'Het muziekarchief van de Sint-Pauluskerk te Antwerpen', in *Sint-Paulus-info (Jaarboek van de Sint-Pauluskerk)*, 68 (december 2000), pp. 1619-1629.
- BOUCKAERT, B., B. DEKEYZER, K. PROESMANS en E. SCHREURS, 'Polyfone schatten uit Alamires scriptorium', in *Musica Antiqua*, 16 (1999), pp. 109-119.

- BOUCKAERT, B., 'Music and Repertoire in Ghent. The Music Inventory of the Collegiate Church of St Veerle and Information on the Purchase of Music Books in the 16th Century', in *Belgisch tijdschrift voor muziekwetenschap / Revue belge de musicologie*, 53 (1999), pp. 41-52.
- BOUCKAERT, B., 'Muziek en repertoire te Gent. De 18de-eeuwse muziekinventaris van de Ekkergemse Sint-Martinuskerk als stille getuige van een veelzijdige muziekbibliotheek', in *Musica Antiqua*, 16 (1999), pp. 62-79.
- SCHREURS, E., 'De schatkamer van Alamire en enkele nieuwe vondsten van muziekfragmenten', in *Musica Antiqua*, 16 (1999), pp. 36-39.
- BOSSUYT, I., 'O socii durate: A Musical Correspondence from the Time of Philip II', in *Early Music*, 26 (1998), pp. 432-444.
- SCHREURS, E., 'Onze-Lieve-Vrouwebroederschappen en muziek in de vijftiende en de zestiende eeuw: Tongeren als een case-study', in *Signum*, 10/3 (1998), pp. 108-113.
- BOSSUYT, I., 'Lassos Motette 'Praesidium Sara'. Ein Epithalamium für seinen Kopisten Jean Pollet?', in *Musik in Bayern*, 54 (1997), pp. 107-112.
- SCHREURS, E. en K. VAN WONTERGHEM, 'De 16de- en vroeg-17de-eeuwse zangers verbonden aan het Sint-Goedelekapittel in Brussel', in *Musica Antiqua*, 14/1 (1997), pp. 15-21.
- SCHREURS, E., 'New Findings on Music Fragments from Tongeren with Two Chansons by Ockeghem', in *Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis*, 47 (1997), pp. 119-138.
- BOSSUYT, I., E. SCHREURS, H. VANHULST et al., 'Muzikale schatten uit de Leuvense universiteitsbibliotheek', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), pp. 9-44.
- BOUCKAERT, B., 'Het koraalwezen, (Bijdragen tot de studie van het muziekleven in de Sint-Veerlekerk te Gent (14de-16de eeuw), 2)', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), pp. 56-67.
- BOUCKAERT, B., 'Een muziekinventaris uit 1616, (Bijdragen tot de studie van het muziekleven in de Sint-Veerlekerk te Gent (14de-16de eeuw), 3)', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), pp. 174-181.
- SCHREURS, E. en K. VAN WONTERGHEM, 'Nieuwe biografische gegevens over de zangmeesters van Sint-Goedele te Brussel (1500-1639)', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), pp. 157-165.
- SCHREURS, E., 'Een 18de-eeuwse muziekinventaris van de Lierse Jezüieten', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), pp. 166-173.
- SCHREURS, E., 'Late 18th- and Early 19th-Century Polyphonic Settings of 'Speelman' music from Maastricht', in *Belgisch tijdschrift voor muziekwetenschap / Revue belge de musicologie*, 50 (1996), pp. 153-165.
- BOSSUYT, I., B. BOUCKAERT en E. SCHREURS, 'Het muziekleven in Kamerijk, Dowaaï en Rijsel tijdens het Ancien Régime', in *Les Pays-Bas Français / De Franse Nederlanden*, 20 (1995), pp. 91-116.
- BOUCKAERT, B., 'De fundatie van Simon de Mirabello (ca. 1280 – 1346), (Bijdragen tot de studie van het muziekleven in de Sint-Veerlekerk te Gent (14de-16de eeuw), 1)', in *Musica Antiqua*, 11 (1995), pp. 154-163.
- SCHREURS, E. en A. WOUTERS, 'Het bezoek van keizer Maximiliaan en de blijde intrede van aartshertog Karel (Antwerpen, 1508-1515)', in *Musica Antiqua*, 12 (1995), pp. 100-110.
- BOUCKAERT, B. en P. TRIO, 'Trompers, pipers en luders in de Gentse Sint-Baafsabdij (14de - 16de eeuw): over de muzikale opluistering van enkele processies', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 150-155.

BOUCKAERT, B., 'De Gentse Sint-Baafs in de 16de eeuw. Enkele bemerkingen over het muziekleven bij de oprichting van een nieuw kapittel', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 61-67.

BOUCKAERT, B., K. DERDE, E. SCHREURS en S. WILLAERT, 'Andreas Pevernage (1542/3 - 1591) en het muziekleven in zijn tijd', in *Musica Antiqua*, 10 (1993), pp. 161-175.

SCHREURS, E., 'Muziek voor de O.L.Vrouwebroederschap in Tongeren in de vijftiende en de zestiende eeuw: de uitbouw van een professioneel muzikensemble', in *Gedenkboek José Quitin, (Belgisch tijdschrift voor muzikwetenschap / Revue belge de musicologie, 47)*, 1993, pp. 49-79.

BOSSUYT, I., 'Het zevenstemmig madrigaal 'Occhi piangete' van Adriaan WILLAERT', in *Muziek en Wetenschap*, 2 (1992), pp. 3-23.

SCHREURS, E., G. HAENEN, K. MOENS et al., 'Charles BURNeys muzikaal reisverslag met betrekking tot de Lage Landen', in *Musica Antiqua*, 8 (1991), pp. 107-112, 155-159; 9 (1992), pp. 7-14, 56-63, 104-114, 152-162; 10 (1993), pp. 8-20.

SCHREURS, E., 'La vie musicale de la collégiale N.-D. à Tongres à l'époque de Johannes Brassart dans la perspective de l'histoire musicale de l'Europe occidentale', in *Bulletin de la Société liégeoise de musicologie*, 74 (1991), pp. 1-20.

3.3. CATEGORIE 3: WERKEN ALS WETENSCHAPPELIJK EDITOR GEREALISEERD

3.3.1. REEKS: Yearbook of the Alamire Foundation

General editors:

Bruno BOUCKAERT, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)
Eugeen SCHREURS, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)

Final editor:

Bruno BOUCKAERT, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)

Editorial board:

Bonnie J. BLACKBURN, University of Oxford (GB)
Ignace BOSSUYT, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)
Bruno BOUCKAERT, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)
David BRYANT, Giorgio Cini Foundation, Institute of Music, Venezia (I)
Anne-Emmanuelle CEULEMANS, Université Catholique de Louvain en Muziekinstrumentenmuseum, Brussel (B)
David CRAWFORD, University of Michigan, Ann Arbor (US)
Frank DOBBINS, Goldsmiths College, University of London (GB)
David FALLOWS, University of Manchester (GB)
Barbara HAGGH, University of Maryland, College Park (US)
Herbert KELLMAN, University of Illinois at Urbana-Champaign (US)
Honey MECONI, Rice University, Houston (US)
Volker SCHIER, Bubenreuth (D)
Katelijne SCHILTZ, Katholieke Universiteit Leuven (B)
Eugeen SCHREURS, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)
Jaap VAN BENTHEM, Universiteit Utrecht (NL)
Henri VANHULST, Université Libre de Bruxelles (B)
Andrew WATHEY, Royal Holloway, University of London (GB)
Saskia WILLAERT, De Pinte (B)

Volume 7: BOUCKAERT, B. (ed.), *7th Yearbook of the Alamire Foundation*, Leuven – Neerpelt, 2008, 337 pp.

Volume 6: BOUCKAERT, B. en Y. ASSELMAN (edd.), *6th Yearbook of the Alamire Foundation*, Leuven – Neerpelt, 2008, 252 pp.

Volume 5: BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS (edd.), *The Burgundian-Habsburg Court Complex of Music Manuscripts (1500–1535) and the Workshop of Petrus Alamire. Colloquium Proceedings Leuven, 25–28 November 1999*, Leuven – Neerpelt, 2003. 378 pp.

Volume 4: BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS (edd.), *The Di Martinelli Music Collection (KULeuven, University Archives). Musical Life in Collegiate Churches in the Low Countries and Europe. Chant and Polyphony. Colloquium Proceedings Leuven 12.02.1997, 25.10.1997, 20-21.11.1998*, Leuven – Peer, 2000. 476 pp.

Volume 3: BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS (edd.), *Giaches de Wert (1535-1596) and His Time. Migration of Musicians to and from the Low Countries (c. 1400–1600). Colloquium Proceedings Antwerpen 26-27 August 1996*, Leuven – Peer, 1999. 209 pp.

Volume 2: SCHREURS, E. en H. VANHULST (edd.), *Music Fragments and Manuscripts in the Low Countries. Alta Capella. Music Printing in Antwerp and Europe in the 16th Century. Colloquium Proceedings Alden Biezen 23.06.1995, Alden Biezen 24.06.1995, Antwerpen 23-25.08.1995*, Leuven – Peer, 1997. 510 pp.

Volume 1: BOSSUYT, I., E. SCHREURS en A. WOUTERS (edd.), *Orlandus Lassus and His Time. Colloquium Proceedings Antwerpen 24-26.08.1994*, Peer, 1995. 432 pp.

3.3.2. REEKS: Monumenta Flandriae Musica

General editor:

Eugeen SCHREURS, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)

Bruno BOUCKAERT, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B) vols 7-8-9 -11

Editorial board:

Ignace BOSSUYT, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)

Eric JAS, Universiteit Utrecht (NL)

Karel MOENS, Museum Vleeshuis, Antwerpen (B)

Rudolf RASCH, Universiteit Utrecht (NL)

Eugeen SCHREURS, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)

Philippe VENDRIX, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance, Tours (F)

Volume 11: GABRIËLS, N. en E. SCHREURS (edd.), *Jacobus Flori: Motetten en Nederlandse polyfone liederen/Motets and Dutch Polyphonic Songs (Leuven, 1573)*, (Monumenta Flandriae Musica, 11), Leuven – Neerpelt, 2006. XXXVI + 139 pp.

Volume 9: SCHREURS, E. en K. STEELANDT (edd.), *Muziekcollectie Di Martinelli: sonates en concerto's voor strijkersensemble (eind 17de eeuw) / The Di Martinelli Music Collection: Sonatas and Concertos for String Ensemble (late 17th century)*, Leuven – Neerpelt, 2004.

Volume 8: BOUCKAERT, B. (ed.), *Music from Northern Renaissance*, Leuven – Neerpelt, 2008. in opmaak

Volume 7: BOUCKAERT, B., E. SCHREURS et al. (edd.), *Brussel, Koninklijke Bibliotheek, MS II 270: Collectie Middelnederlandse en Latijnse geestelijke liederen / Collection of Middle Dutch and Latin Sacred Songs (ca. 1500)*, Leuven - Neerpelt, 2005. XLV + 132 pp.

Volume 6: BARATZ, L.R. (ed.), *Petrus Hercules Brehy. Motetten (selectie). Motets (selection)*, Leuven – Neerpelt, 2002. XL + 72 pp.

Volume 5: BOSSUYT, I. (ed.), *Motetten. Motets. Alexander Utendal*, Leuven – Peer, 1999. LVI + 137 pp.

Volume 4: SPIESSENS, G. en I. CORNELIS (edd.), *Zuid-Nederlandse klavecimbelmuziek: drie handschriften uit het Rijksarchief Antwerpen: Arendonk, Dimpna Isabella en Maria Therese Reijnders, 17de eeuw. Harpsichord Music of the Southern Low Countries: Three Manuscripts from the National Archives in Antwerp: Arendonk, Dimpna Isabella en Maria Therese Reijnders, 17th Century*, Leuven – Peer, 1998. LVII + 111 pp.

Volume 3: SCHREURS, E. (ed.), *Muziek uit de Collegiale Kerk van Tongeren, ca. 1300–1600. Music from the Collegiate Church in Tongeren, ca. 1300–1600*, Leuven – Peer, 2000. L + 100 pp.

Volume 2: ROMBOUTS, L. en G. HUYBENS (edd.), *Preludia voor beiaard. Preludes for Carillon. Matthias Van den Gheyn*, Leuven – Peer, 1997. XLV + 50 pp. + facsimile

Volume 1: ANDRIESEN, P. en T. STRENGERS (edd.), *De Triomfeerende Min. Vredespel. Gemengt met Zang- en Snaarenspeel, Vliegwerken, en Baletten. 1680. D. Buysero en C. Hacquart*, Leuven – Peer, 1996. LIII + 79 pp.

3.3.3. REEKS: Facsimile Editions

General editor:

Eugeen SCHREURS, Alamire Foundation, Katholieke Universiteit Leuven (B)

A. HANDSCHRIFTEN

Choirbook for Philip the Fair and Juana of Castile (ca. 1504-6). Brussel, Koninklijke Bibliotheek, Ms. 9126, facsimile met inleiding door F. FITCH, Peer, 2000. XX + 364 pp.

Bologna Q 18 (early 16th c.). Bologna, Civico Museo Bibliografico Musicale, Ms. BolC Q18 (olim 143), facsimile met inleiding door S.F. WEISS, Peer, 1998. XXVIII + 180 pp.

Album de Marguerite d'Autriche. Brussel, Koninklijke Bibliotheek, Ms. 228, facsimile met inleiding door M. PICKER, Peer, 1997. VIII + 136 pp.

Simon Ives en John Ward. Duets for Two Bass Viols. London, British Library, Ms. Add. 31424, facsimile met inleiding door P. STRYCKERS, 2 delen, Peer, 1997. 80 pp.

The Songbook of Fridolin Sicher (around 1515). Sankt Gallen, Stiftsbibliothek, Ms. Cod. Sang. 46, facsimile met inleiding door D. FALLOWS, Peer, 1996. XXXII + 96 pp.

Johann Joachim Quantz. Four Flute Sonatas. Brussel, Koninklijk Conservatorium, Bibliotheek, Ms. WQ 5584, facsimile met inleiding door J. DE WINNE, 4 delen, Peer, 1996. 36 pp.

Speelmansboek uit Maastricht. Tongeren, O.-L.-Vrouwebasiliek, bibliotheek, hs. 81, facsimile met inleiding door G. Huybens en E. SCHREURS, Peer, 1996. XLII + 300 pp.

An Anthology of Music Fragments from the Low Countries (Middle Ages – Renaissance). Polyphony, Monophony and Slate Fragments in Facsimile, facsimile met inleiding door E. SCHREURS, Leuven – Peer, 1995. XXIV + 136 pp.

T' Haegelant: vier 18de-eeuwse muziekboekjes uit Diest: familiearchief Di Martinelli (P206) KU Leuven. T' Haegelant: quatre recueils de musique du XVIIIe siècle de Diest, facsimile met inleiding door G. Huybens en E. SCHREURS, Peer, 1995. XXXIV + 134 pp.

Antonio Lotti. Sonata [in F]. Flauto traversier, Viola da Gamba, Cembalo. Brussel, Koninklijk Conservatorium, Bibliotheek, Ms. WQ 6829, facsimile met inleiding door P. STRYCKERS, Peer, 1994. 14 pp.

Cambrai Cathedral Choirbook (mid-15th c.). *Livre de choeur de la cathedrale de Cambrai* (milieu XVe s.). Cambrai, Bibliothèque municipale, Ms. 11, facsimile met inleiding door L. CURTIS, Peer, 1992. 120 pp.

Ernst Gottlieb Baron en Sylvius Leopold Weiss. Music for the Lute ..., Brussel, Koninklijke Bibliotheek, Ms. II 4087, facsimile met inleiding door A. SCHLEGEL, Peer, 1992. 92 pp.

Hildegard of Bingen, Symphonia harmoniae caelestium revelationum. Dendermonde, St.-Pieters en Paulusabdij, Ms. Cod. 9, facsimile met inleiding door P. VAN POUCKE, Peer, 1991. VIII + 36 pp.

Basevi Codex. Florence, Biblioteca del Conservatorio, Ms. 2439, facsimile met inleiding door H. MECONI, Peer, 1990. VIII + 212 pp.

Carl Philipp Emanuel Bach. Due sonate a viola di gamba e basso. Brussel, Koninklijk Conservatorium, Bibliotheek, Ms. WQ 5634, facsimile met inleiding door G. HAENEN, 2 delen, Peer, 1990. 18 pp.

Chamber Music of the 18th Century. For Lute, Transverse Flute, Oboe, Violin, Cello en Viola da Gamba. Brussel, Koninklijke Bibliotheek, Ms. II 4089, facsimile met inleiding door G. Haenen, Peer, 1990. 208 pp.

Chansonnier of Hieronymus Lauweryn van Watervliet. London, British Library, Ms. Add. 35087, facsimile met inleiding door W. McMurtry, Peer, 1989. XII + 190 pp.

Choirbook of the Burgundian Court Chapel. Brussel, Koninklijke Bibliotheek, Ms. 5557, facsimile met inleiding door R.C. Wegman, Peer, 1989. X + 272 pp.

Chansonnier of Marguerite of Austria. Brussel, Koninklijke Bibliotheek, Ms. 11239, facsimile met inleiding door M. Picker, Peer, 1988. VIII + 68 pp.

Collection of German, French and Instrumental Pieces. Wien, Österreichische Nationalbibliothek, Ms. 18810, facsimile met inleiding door M. Schneider, 5 delen, Peer, 1987. XX + 464 pp.

B. DRUKKEN

Johan Schenk. Tyd en konst-oeffeningen... opera seconda, Amstelredamme, Pierre Pickaert, 1688, facsimile met inleiding door P. STRYCKERS, 2 delen, Peer, 1997. 62 pp.

Ernest Krähmer. 100 Übungsstücke für den Csakan [recorder], 31stes Werk, Wien, Ant. Diabelli und Comp., 1837, facsimile met inleiding door P. DENECKER, Peer, 1997. 64 pp.

40 Airs Anglois en une chaconne, à un Dessus en une Basse, Composez par Mr George Bingham en Monsieur Finger, Livre Quatrième, Amsterdam, Estienne Roger en Le Cene, [1702-1706], facsimile, 2 delen, Peer, 1997. 48 pp.

Georg Philipp Telemann. Essercizii musici, Hamburg, 1740, facsimile met inleiding door G. HAENEN, 3 delen, Peer, 1996. 138 pp.

Augusto Kühnel. Sonate ô partite ad una o due viole da gamba, con il basso continuo, Cassel, Carlo Landgravio, 1698, facsimile met inleiding door P. STRYCKERS, 3 delen, Peer, 1996. 76 pp.

Georg Philipp Telemann. Sonate metodiche, Hamburg, 1728, facsimile met inleiding door J. DE WINNE, Peer, 1995. 40 pp.

Friedrich Wieck. Clavier und Gesang. Didaktisches und Polemisches, F. Whistling, Leipzig, 1853, facsimile met inleiding door G. HAENEN, Peer, 1995. 152 pp.

Heinrich Isaac. Choralis Constantinus: Tomus 3, [Formschneider, 1555], facsimile met inleiding door E.R. LERNER, 4 delen, Peer, 1994. XII + 724 pp.

40 Airs Anglois, pour la Flute à un Dessus et une Basse, dont les 16 Premiers sont de Monsieur Finger en les 24 suivants de Mr George Bingham, Livre Troisième, Amsterdam, Pierre Mortier, [1702-1706], facsimile, 2 delen, Peer, 1994. 58 pp.

Fransesco Barsanti. Sonate a flauto, o violino solo con basso, per violone o cembalo, Londen, 1724, facsimile met inleiding door P. HOLMAN, 1996. 204 pp.

40 Airs Anglois en Trois Sonates, à un Dessus en une Basse, à 2 Dessus, Choisis en mis en ordre par George Bingham, Livre Second, Amsterdam, Estienne Roger en M.C. Le Cene, [1702-1706], facsimile, 2 delen, Peer, 1993. 78 pp.

Carl Philip Emanuel Bach. Musikalisches Vielerley, Hamburg, Michael Christian Bock, 1770, facsimile met inleiding door G. HAENEN, Peer, 1993. 212 pp.

Airs à deux Chalumeaux, deux trompettes, deux houtbois, deux violons, deux flutes, deux clarinet, Amsterdam, E. Roger en Le Cène, [1712-1715], facsimile met inleiding door P. RASPE, 2 delen, Peer, 1992. 96 pp.

Orlando di Lasso. Il primo libro de mottetti ... a cinque en a sei voci ..., Antwerpen, Johann Laet, 1556, facsimile met inleiding door H. LEUCHTMANN, 5 delen, Peer, 1992. XVI + 172 pp.

Heinrich Isaac. Choralis Constantinus: Tomus 2, [Formschneider, 1555], facsimile met inleiding door E.R. LERNER, 4 delen, Peer, 1992. XII + 536 pp.

50 Airs Anglois, à un Dessus seul, à 2 Dessus, à un Dessus en une Basse, Choisis en mis en ordre par George Bingham, Livre Premier, Amsterdam, Estienne Roger en M.C. Le Cene, [1702-1706], facsimile, 2 delen, Peer, 1992. 56 pp.

Claudio Monteverdi. Sanctissimae virgini missa senis vocibus ... ac vesperae pluribus decantandae..., Venezia, Ricciardo Amadino, 1610, facsimile met inleiding door G. HAENEN, 8 delen, Peer, 1992. 378 pp.

Musikalisches Allerley von verschiedenen Tonkünstlern. 1ste Sammlung, Berlin, Friedrich Wilhelm Birnstiel, 1761, facsimile met inleiding door G. HAENEN, Peer, 1992. 288 pp.

Mademoiselle Edelman, Monsieur Darondeau, Monsieur Pin. Trois sonates pour le Clavecin ou Piano-Forte, C.G. Hilscher, Leipsic, [1787], facsimile met inleiding door P. RASPÉ, Peer, 1992. 24 pp.

Musicque de Joye ... Lyon, Jacques Moderne, [ca. 1550]24, facsimile met inleiding door S.F. POGUE, 4 delen, Peer, 1991. XII + 160 pp.

Chorearum Molliorum Collectanea ... Anvers, Pierre Phalèse en Jean Bellère, 158321, facsimile met inleiding door H. VANHULST, 4 delen, Peer, 1991. XII + 280 pp.

Antonio Vivaldi. Il cimento dell'armonia e dell'inventione. Concerts a 4 e 5 ... Opera ottava. Libro Primo / Libro Secondo, Amsterdam, Michele Carlo le Cene, [ca. 1725], facsimile met inleiding door G. HAENEN, 5 delen, Peer, 1991. 242 pp.

Heinrich Isaac. Choralis Constantinus: Tomus 1, [Formschneider, 1550], facsimile met inleiding door E.R. LERNER, 4 delen, Peer, 1990. XII + 540 pp.

Louis van Beethoven. Grande sonate pour le Piano Forte ...oeuvre XXII, à Vienne chez Hoffmeister en Comp., à Leipsic au Bureau de Musique, facsimile met inleiding door G. HAENEN, Peer, 1990. 24 pp.

Joseph Kaspar Mertz. Duetten für Guitarre und pianoforte. Unterhaltende Tonstücke verschiedenen Characters. Mazurka, Barcarole, Divertissement über Motive der oper Rigoletto von Verdi, Einsiedlers Walgglöcklein, Wasserfahrt am Traunsee. München, Jos. Aibl, [1852-1853, 1864], facsimile met inleiding door P. PIETERS, 2 delen, Peer, 1990. 62 pp.

Francesco Molino. Grande Ouverture, Grande Sonate, Robin en Adair, God Save the King, op. 17, 51, 58 en 59, Paris, L'Auteur – Gambaro – Lemoine – Richault, [1830], facsimile met inleiding door P. PIETERS, Peer, 1990. 44 pp.

3.3.4. Afzonderlijke monografieën gerealiseerd als editor

MANNAERTS, P., ed., *Beghinae in cantu instructae. Musical patrimony in Flemish beguinages (Middle Ages-Late 18th C)*, (Epitome musical), Turnhout, 2008, 284 pp. (verschijnt 2009)

BOSSUYT, I., GABRIËLS, N., SACRÉ, D. & VERBEKE, D. (eds.), “*Cui dono lepidum novum libellum?*” *Dedicating Latin works and motets in the sixteenth century*, (Supplementa Humanistica Lovaniensia 23), Leuven, 2008.

MANNAERTS, P., ed., *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed in Vlaamse begijnhoven (middeleeuwend eind 18de eeuw)*, (Epitome musical), Turnhout, 2007, 284 pp.

BOUCKAERT, B. (ed.), *Mémoires du chant. Le livre de musique d’Isidore de Séville à Edmond de Cousse-maker*, Neerpelt - Lille, 2007, 240 pp.

MANNAERTS, P. (ed.), *Cantus Tungrensis. Inventaris van middeleeuws muzikaal erfgoed uit Tongeren en omgeving*, (Resonant Cahiers, 2), Leuven – Neerpelt, 2006, 156 pp.

BOUCKAERT, B. (ed.), *Musicerende engelen. Bijdragen over het muzikaal erfgoed van de Gentse Sint-Baafskathedraal. Middeleeuwen – eind 18de eeuw*, Gent, 2005. 76 pp.

BOUCKAERT, B. en E. VERCAMMEN (edd.), *Inventaris van de muziekcollectie van de Gentse Sint-Baafskathedraal*, Gent, 2005. 132 pp.

GABRIËLS, N. en E. SCHREURS (edd.), *Erfgoedcahier: Petrus Phalesius en het stedelijk muziekleven in de Vlaamse Renaissancestad Leuven*, (Resonant Cahiers, 1), Leuven – Neerpelt, 2005. (95pp.)

ASSELMAN, I. en B. BOUCKAERT (edd.), *International Musicological Society. Internationale Musicologische Vereniging. Société Internationale de Musicologie. Internationale Gesellschaft für Musikwissenschaft. Sociedad Internacional de Musicología. Società Internazionale di Musicologia. Programme en Abstracts. 17th International Congress. Mgr. Sencie Institute*. Leuven, 1–7 August 2002, Leuven – Peer, 2002. 479 pp.

GRIJP, L.P., I. BOSSUYT, M. DELAERE et al. (edd.), *Een muziekgeschiedenis der Nederlanden*, Amsterdam, 2001. XX + 916 pp. + cd-rom.

BOSSUYT, I., S. BULL en W. DE WYNGAERT, *Jean de Castro. Tricinia*, cd-rom met uitgave van de tricinia, met commentaar, Leuven, 2000. ca. 1200 pp.

BOUCKAERT, B. (ed.), *De Sint-Baafskathedraal in Gent: van Middeleeuwen tot Barok*, Gent – Amsterdam, 2000. 248 pp.

BOUCKAERT, B. (ed.), *La cathédrale Saint-Bavon de Gand: du moyen âge au baroque*, (Esthétiques et Rituels des Cathédrales d’Europe, ed. M. Pérès, 2), Gent – Amsterdam, 2000. 248 pp.

BOSSUYT, I. (ed.), *Jean de Castro. Opera Omnia, Tricinium sacrorum... liber unus (1574)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 4), 1997. 181 pp.

SCHREURS, E. en G. HUYBENS, *Speelmansboek uit Maastricht. Tongeren, O.L.-Vrouwebasiliek, bibliotheek hs. 81*, facsimile-editie met introductie, Leuven – Peer, 1996. XXX + 300 pp.

BOSSUYT, I. (ed.), *Jean de Castro. Opera Omnia, Il primo libro di madrigali, canzoni e motetti a tre voci... (1569)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 3), 1995. 188 pp.

BOSSUYT, I. (ed.), *Jean de Castro. Opera Omnia, Bicinia seu duarum vocum cantiones aliquot sacrae... (1593)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 2), 1993. 95 pp.

BOSSUYT, I. (ed.), *Sonets, avec une chanson... livre premier (1592); Chansons, stances, sonets, et epigrammes... livre second (1592)*, (Jean de Castro. Opera Omnia, 1), Leuven, 1993. 139 pp.

3.4. CATEGORIE 4: ORGANISATIE VAN INTERNATIONALE CONGRESSEN EN COLLOQUIA

In voorbereiding 2010:

Corpus Alamire, colloquium in het kader van Laus Polyphoniae 2010 met als thema het oeuvre van Petrus Alamire
Antwerpen, Centrum Elzenveld, 24-27.08.2010

2009:

Mispropria & Heinrich Isaac, internationaal colloquium, o.l.v. Prof. David BURN
Leuven, 16-18.01.2009

The Splendour of Burgundy. A multidisciplinary approach, colloquium in het kader van de tentoonstelling Karel de Stoute. Pracht en praal in Bourgondië 1433 – 1477.
Georganiseerd door Musea Brugge, in samenwerking met Katholieke Universiteit Leuven Onderzoekseenheid Musicologie – Alamire Foundation vzw
Brugge, Groeninge Museum, 12-14.05.2009

De Cappella Sistina en de Lage Landen van Dufay tot Ameyden, colloquium in het kader van Laus Polyphoniae 2009
Georganiseerd door Festival van Vlaanderen Antwerpen – Laus Polyphoniae en Katholieke Universiteit Leuven Onderzoekseenheid Musicologie – Alamire Foundation vzw
Antwerpen, Centrum Elzenveld, 24-26.08.2009 [in voorbereiding]

Gerealiseerd congressen & colloquia 1991 - 2008

Vernieuwende inzichten bij historisch gedocumenteerde uitvoeringen van de muziek van Johann Sebastian Bach. Symposium n.a.v. het K.U.Leuven eredoctoraat van Sigiswald Kuijken georganiseerd door Associatie K.U.Leuven, Lemmensinstituut, IvOK, La Petite Bande en (Leuven, 04 – 05.12.2008).

Nam et illic musae habitant: Muziek en de Duitse Orde
Alden Biesen, zaterdag 28.06.2008: internationaal symposium in het kader van de Dag van de Oude Muziek

Music Sources in Private and Civic Contexts (c. 1480-1550)
Brugge, 29-31.07.2008
Internationaal congres in het kader van het onderzoeksproject Het Liedboek van Zeghere Van Male: Onderzoek naar inhoud, vorm en betekenis van een uitzonderlijk muziekhandschrift met polyfonie binnen de "townscape - soundscape" van renaissancistisch Brugge.

Muziek in de Noord/Midden-Europese en Baltische hanzesteden (c. 1350 – ca. 1650) (voorlopige titel)
Antwerpen, 23-25.08.2008 (Elzenveld - Lange Gasthuisstraat 45, 2000 Antwerpen) Internationaal congres in het kader van Laus Polyphoniae 2008: Muziek in de Hanzesteden

Ars musica septentrionalis: de l'historiographie à la valorisation du patrimoine musical, Cambrai – Douai, 24–26.11.2005.

Canon and Canon Techniques, 14th–16th Century, Leuven, 4–6.10.2005.

Jacob Obrecht (1457/58 – 1505): The Quincentenary Conference, internationaal colloquium, Alamire Foundation (Katholieke Universiteit Leuven, afdeling Musicologie), Antwerpen, 26-28.08.2005.

Philippus de Monte (1521–1603), internationaal colloquium, Alamire Foundation (Katholieke Universiteit Leuven, afdeling Musicologie), Antwerpen, 30-31 augustus 2003.

IMS (International Musicological Society). 17th International Congress, internationaal congres, Leuven, 1-7.08.2002.

Bruges–Venice: Music in Two Urban Mosaics, internationaal colloquium, Brugge, 14-16.12.2001.
Brussels, Royal Library, MS II 270: Dutch and Latin Polyphonic Songs from the Low Countries (c. 1500), internationaal colloquium, Leuven, 29-30.12.2000.

Six siècles de vie musicale à Bruxelles. Zes eeuwen muziekleven te Brussel. Six Centuries of Musical Life in Brussels, internationaal colloquium i.s.m. Brussel 2000 en H. Vanhulst (Université Libre de Bruxelles), Brussel, 19-21.10.2000.

The Burgundian-Habsburg Court Complex of Music Manuscripts (1500–1535) and the Workshop of Petrus Alamire, internationaal colloquium, Leuven, 25-28.11.1999.

Chant and Polyphony, internationaal colloquium, Leuven, 20-21.11.1998.

Musical Life at the Collegiate Churches in the Low Countries and Europe from the 14th Century until 1797, internationaal colloquium, Leuven, 24-25 oktober 1997.

The Di Martinelli Music Dynasty and Their Music Collection, internationaal colloquium, Brussel – Leuven, 11-12.02.1997.

Giaches de Wert (1535–1596) and His Time. Migration of Musicians to and from the Low Countries (c. 1400–1600), internationaal colloquium, Antwerpen, 26-27.08.1996.

Alta Capella, internationaal colloquium, Alden Biesen, 24.06.1995.

Music Fragments and Manuscripts in the Low Countries, internationaal colloquium, Alden Biesen, 23.06.1995.

Music Printing in Antwerp and Europe in the 16th Century, internationaal colloquium, Antwerpen, 't Elzenveld, 23-25.08.1995.

Orlandus Lassus and His Time, internationaal colloquium, Antwerpen, 't Elzenveld, 24-26 augustus 1994.
First Alamire Foundation Conference: Systematic Investigation of Sources of Music and Musical Life in the Low Countries, internationaal colloquium, Leuven, 4-5.10.1991.

3.5. CATEGORIE 5: PAPERS VOORGESTELD OP INTERNATIONALE CONGRESSEN EN COLLOQUIA

Voorstelling doctoraatsonderzoek Nele GABRIËLS tijdens het internationaal congres "...cantus ecclesiasticum ut ornaret..." Polyphony for the Proper of the Mass in the Middle Ages and Renaissance, (Leuven, 17.01.2009, 17u – chair: D. Burn)

Internationaal congres Music Sources in Private and Civic Contexts (c. 1480-1550), Bruges, 29-31 July 2008: *Reconstructing the Genesis of a Songbook: The creation of Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8 through its physical appearance* (Brugge, 30.07.2008, 10u40 – chair: B. Blackburn)

MANNAERTS, P., In hoc praecedunt Carthusienses. Radulphus de Rivo, het kapittel van Windesheim en de kartuizer liturgie', lezing op het congres Ordo pro ceteris commendatus. Geestelijke hervormingen in de late middeleeuwen in de Nederlanden onder invloed van de kartuizer orde / L'influence de l'ordre des chartreux sur les réformes spirituelles aux Pays-Bas anciens au Moyen Age tardif, Zelem (Diest), 18.09.2008.

MANNAERTS, P., St Begga and her office in early modern beguine scholarship, lezing op het congres Early Modern Medievalisms, Leiden, 21-23.08.2008.

MANNAERTS, P., Miracula aut mirabilia? The natural world in 13th-C. liturgical offices from the Low Countries, lezing op het International Medieval Congress, Leeds, 08.07.2008.

MANNAERTS, P., Chant for a black saint: the historia for St Mauritius, lezing op het colloquium Muziek in de Duitse Orde, Alden Biezen, 28.07.2008. (Aanvaarde paper)

GABRIËLS, N., From Owner to Scribe: Towards a Reconsideration of Zeghere van Male and his Partbooks (Cambrai, Médiathèque Municipale MSS 125-8), paper voorgesteld op het internationale congres Medieval and Renaissance Music Conference, Universiteit Wenen, 09.07.2007.

GABRIËLS, N., Bourgeois Music Collecting in Bruges: Zeghere van Male's Songbook (Cambrai, Médiathèque Municipale MS 125-128) and its civic context, paper voorgesteld op het International Medieval Conference, Institute for Medieval Studies - University of Leeds, 11.07.2007.

BOUCKAERT, B., De Noord-Franse regio haar belang voor de "Vlaamse" polyfonie, lezing voorgesteld op het 54e Vlaams-Nederlands Historisch congres, K.U.Leuven Campus Kortrijk en Erfgoedhuis, Kortrijk, 17-19.05.2007.

BOUCKAERT, B., De muzikale opluistering van de Livinusprocessie tijdens de Middeleeuwen, lezing voorgesteld op het symposium Heiligenverering in de Middeleeuwen. Andere bijdragen van Paul Trio (KUL), Marc Boone (UGent), Jeroen Deploige (UGent), Georges Declercq (UGent), R. Pinxten (UGent), Sint-Lievens-Houtem, 05.05.2007.

BOUCKAERT, B., Studiedag Veranderende boeken. Handschriften en drukken ten tijde van Filips de Schone, sessie 3: Muziek voorgezeten door Bruno BOUCKAERT, met lezingen van Eugeen SCHREURS (Resonant vzw) en Henri Vanhulst (ULB), Koninklijke Bibliotheek, Brussel, 14.12.2006.

MANNAERTS, P., Gallican legacies – The Chant Research of Fred Schneyderberg, paper voorgesteld op het internationaal colloquium 13th Cantus Planus Meeting, Niederaltaich, 30.08.2006.

MANNAERTS, P., In divino officio est a novitatibus omnimode abstinendum' – Radulph de Rivo and Saints' Historiae from Tongeren, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Medieval and Renaissance Conference, Cambridge, 20.07.2006.

BOUCKAERT, B., Le patrimoine musical médiéval du Nord de la France (Flandres françaises), paper in het kader van de studiedag van Réseau des médiévistes belge de langue française (groupe du contact FNRS). Quinzième journée d'études, Brussel, 29.04.2006.

BOUCKAERT, B. en J. ECKELOO, The acquisition of books and manuscripts from the private collection of Edmond de Coussemaker by the Brussels Royal Library and Royal Conservatoire, paper voorgesteld op het internationaal colloquium *Ars musica septentrionalis. De l'historiographie à la valorisation du patrimoine musical*, Université de Sorbonne – Paris IV en Ad Fugam, Cambrai-Douai, 24-26.11.2005.

BOUCKAERT, B., Marie de Hongrie et la musique, paper voorgesteld op internationaal colloquium *Marie de Hongrie. Politique, art et culture sous la renaissance aux Pays-Bas*, Musée Royal de Mariemont, Morlanwelz, 11-12.11.2005.

BOUCKAERT, B., Salon du Patrimoine Culturel 2005: Patrimoine et Musiques à l'honneur. Les fonds musicaux : conservation, restitution, interprétation. Rondetafelgesprek met onder meer Bruno BOUCKAERT (Alamire Foundation) en Marcel Pérès (Ensemble Organum), Carrousel du Louvre, Parijs, 3-6.11.2005.

BOUCKAERT, B., Les compositeurs à la collégiale Saint-Géry de Cambrai (ca. 1420-1550), paper voorgesteld op het internationaal colloquium *Medieval and Renaissance Conference*, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance Tours, 13-16.07.2005.

MANNAERTS, P., A Collegiate Church on the Divide: Music, Liturgy and Palaeography in Late-Medieval Tongeren, paper voorgesteld op het internationaal colloquium *Medieval and Renaissance Conference*, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance Tours, 13-16.07.2005.

SCHREURS, E., Chant and Polyphony in a Recently Rediscovered Manuscript from the Collegiate Church of Tongeren (14-16th century), paper voorgesteld op het internationaal colloquium *Medieval and Renaissance Conference*, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance Tours, 13-16.07.2005.

TAES, S., J. THOMAS et. al., The Motet Database Project, paper voorgesteld op het internationaal colloquium *Medieval and Renaissance Conference*, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance Tours, 13-16 juli 2005.

BOUCKAERT, B., Music at the Collegiate Churches of Ste Croix and St Géry in Cambrai, 1400-1550, paper voorgesteld op het International Medieval Congress, University of Leeds, 11-14.07.2005.

MANNAERTS, P., Een 'herondekte' codex: Handschrift XXI uit de Tongerse basiliek, paper voorgesteld op het symposium *Tongerse muziekhandschriften en het leven van de kanunniken*, Tongeren, 08.07.2005.

BOSSUYT, I., Clemens non Papa and Thomas Crecquillon as Models for Latin Tricinia by Gerardus Turnhout and Jean de Castro, paper voorgesteld op het internationaal colloquium *Beyond Contemporary Fame: Reassessing the Art of Clemens non Papa and Thomas Crecquillon*, Universiteit Utrecht, 24-25.04.2003.

BOUCKAERT, B., Music in Douai and Lille (15th–16th C.), paper voorgesteld op het internationaal colloquium *A música na época do renascimento*, Universidade Nova de Lisboa, Lissabon/Évora, 27-29.05.2003.

BOUCKAERT, B., Philippus de Monte in Cambrai, paper voorgesteld op het internationaal colloquium *Philippus de Monte (1521–1603)*, Alamire Foundation (Katholieke Universiteit Leuven, afdeling Musicologie), Antwerpen, 30-31.08.2003.

SCHREURS, E., respondent op de lezing *De Sonore stad* door Elodie Lecuppre-Desjardin, tijdens de workshop 'Habitus': de stadscultuur in de laatmiddeleeuwse en de vroegmoderne Nederlanden, georganiseerd door IUAP-netwerk V/1, Universiteit Gent, 12.12.2003.

SCHREURS, E., voorzitter sessie tijdens het internationaal colloquium *Beyond Contemporary Fame: Reassessing the Art of Clemens non Papa and Thomas Crecquillon*, Universiteit Utrecht, 24-25.04.2003.

SCHREURS, E., voorzitter van de sessie De Monte and Contemporary Aesthetics, tijdens het internationaal colloquium Philippus de Monte, Antwerpen, 't Elzenveld, 30.08. 2003.

BOUCKAERT, B., Les musiciens à Lille au temps de Guillaume Du Fay, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Guillaume Dufay et la polyphonie franco-flamande. Comment penser l'interprétation des musiques médiévales aujourd'hui ?, La Ville de Lille, Direction de la Culture en Département d'Etudes Musicales, Université Charles-de-Gaulle Lille III, Lille, 24-26.01. 2002.

BOUCKAERT, B., Musicians in Douai and Lille and the Power of Burgundian Politics, paper voorgesteld op het 17th International Congress of the International Musicological Society, Leuven, 1-7.08.2002.

SCHREURS, E., Music for Emperors, Dukes and Prince-Bishops in the Collegiate Churches of Maastricht (ca. 1540-1520), paper voorgesteld op het 17th International Congress of the International Musicological Society, Leuven, 3.08. 2002.

BOUCKAERT, B., Introduction: Urban Musicology and the Contextualization of Music, paper, en Conclusions, op het internationaal colloquium Bruges-Venice: Music in Two Urban Mosaics, Katholieke Universiteit Leuven en Alamire Foundation, Brugge, 14-16.12.2001.

BOUCKAERT, B., Jean Courtois et la vie musicale à Cambrai et à Lille dans la première moitié du XVIe siècle, paper voorgesteld op het internationaal colloquium La musique à Cambrai du XIVE au XVIIe siècle, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance (CESR) en Université de Tours, Tours, 10-11.09. 2001.

BOUCKAERT, B., Les maîtrises aux Anciens Pays-Bas: la recherche actuelle en Flandre, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Les maîtrises capitulaires aux XVIIe et XVIIIe siècles. Des institutions entre service d'église et stratégies sociales, Centre d'Histoire 'Espace et Cultures', Université Blaise Pascal, Le-Puy-en-Velay, 25-27.10.2001.

BOUCKAERT, B., Musical Life and Confraternities in Collegiate Churches in Northern France during the Late Medieval Period: The Case of Lille, paper voorgesteld op het internationaal congres van de Renaissance Society of America (RSA), Chicago, 29-31.03.2001.

BOUCKAERT, B., Transposer les méthodes de l'apprentissage musical du Moyen Age, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Musique médiévale et enseignement musical, Centre européen pour la Recherche et l'Interprétation des Musiques Médiévales (CERIMM) – Fondation de Royaumont, Abbaye de Royaumont, 2-4.07.2001.

SCHREURS, E., Nederlandse liederen als basis voor polyfone missen (einde 15de – 16de eeuw), paper voorgesteld op het internationaal symposium Het Nederlandse Lied tot 1600, Universiteit Utrecht, 1-2 september 2001.

SCHREURS, E., The 'acta capituli' of St Donation in Bruges as Music-Historical Source (1482-1513), paper voorgesteld op het internationaal colloquium Bruges-Venice: Music in Two Urban Mosaics, Brugge, 14-16 .12.2001.

SCHREURS, E., The Place of the Dutch Songs in the Songbook of Zeghere van Male (Cambrai, BM, Cambrai 125-128), paper voorgesteld op het internationaal colloquium La musique à Cambrai du XIVE au XVIIe siècle, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance (CESR) en Université de Tours, Tours, 10-11.09.2001.

BOSSUYT, I., Nicolas Payen, 'maestro de capilla' and Composer of the 'capilla flamenca', paper voorgesteld op het internationaal colloquium The Spanish Royal Chapel in the Habsbourg Age. Court, ceremony and music, Madrid, 14-16.12.2000.

BOUCKAERT, B., Aspects de la vie musicale à la collégiale de Saint Pierre à Lille, 1425-1550, paper voorgesteld op het internationaal colloquium La musique dans les villes françaises à la Renaissance, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance (CESR) en Université de Tours, Tours, 20-22.03.2000.

BOUCKAERT, B., Confraternities and Music in the County of Artois until 1600, paper voorgesteld op het internationaal congres van de American Musicological Society (AMS), Toronto, 01-06.11.2000.

BOUCKAERT, B., De Gentse orgelcultuur in de eeuw van keizer Karel, paper voorgesteld op het internationaal colloquium 16de-eeuwse orgelkunst, Sint-Pietersabdij, Gent, 29.04.2000.

BOUCKAERT, B., Music Inventories as Important Sources for the Reconstruction of Church Music Repertory in the Southern Netherlands: Five Newly Found Catalogues from Churches in Ghent (c. 1600 – c. 1800), paper voorgesteld op het internationaal colloquium 9th Biennial Conference on Baroque Music, Trinity College, Dublin, 12-16.07.2000.

BOUCKAERT, B., Musical Life at the Collegiate Churches of Douai (1400–1550), paper voorgesteld op het internationaal congres Medieval and Renaissance Music Conference 2000, University of Oxford – St Peter's College, Oxford, 20-22.08. 2000.

BOUCKAERT, B., The Confraternities of Notre Dame de la Treille and St Jean l'Evangeliste and Music in the Collegiate Church of St Peter in Lille, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Música y cultura urbana en la edad moderna, Universitat de València, València, 20-22.05. 2000.

SCHREURS, E., Musical Relations Between Court and Collegiate Churches in the Low Countries (15th – middle of the 16th century), paper voorgesteld op het internationaal colloquium La Real Capilla de Palacio en la época de los Austrias / The Spanish Royal Chapel in the Habsbourg Age. Court, Ceremony and Music, Madrid, Fundación Carlos de Amberes, 14-17.12. 2000.

SCHREURS, E., Singers, Composers and Music Production in St. Goedele in Brussels in the Sixteenth Century, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Six Centuries of Musical Life in Brussels, Brussel, 19.10.2000.

BOUCKAERT, B., La committenza musicale nelle chiese collegiate e parrocchiali di Ghent nel tardo Medioevo, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Produzione, circolazione e consumo: per una mappa della musica sacra dal tardo Medioevo al primo Seicento, Fondazione Ugo e Olga Levi, Venetië, 28-30.10.1999.

SCHREURS, E., 'Mijn Hert' as a Model, paper voorgesteld op het internationaal colloquium The Burgundian-Habsburg Court Complex of Music Manuscripts (1500–1535) and the Workshop of Petrus Alamire, Katholieke Universiteit Leuven – Alamire Foundation, Leuven, 25-28.11.1999.

SCHREURS, E., Collegiate Churches in the Low Countries: Foundations and Music from the Late Middle Ages until c. 1600, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Produzione, circolazione e consumo: per una mappa della musica sacra dal tardo Medioevo al primo Seicento, Fondazione Ugo e Olga Levi – Università Ca' Foscari di Venezia, Venetië, 28-30.10.1999.

SCHREURS, E., Music and Collegiate Churches in the Southern Netherlands (1500-1650), paper voorgesteld op het Colloque international de Royaumont, Royaumont, 04-05.05.1999.

BOUCKAERT, B. en F. REYNAUD, Le traitement informatisé des sources d'archives: une grande base de données, uTOPIe ou réalité de demain?, studiesessie tijdens het internationaal colloquium Les sources d'archives et l'histoire de la musique à la Renaissance, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance (CESR) en Université de Tours, Tours, 15-16.10.1998.

BOUCKAERT, B., History of the Bells and Carillon of the Abbey, Collegiate Church and Cathedral of St Bavo in Ghent until 1650, paper voorgesteld op het 11th International Carillon Congress, Leuven.08.1998.

BOUCKAERT, B., La musique à la cathédrale de Gand (16e s.), paper voorgesteld op het internationaal colloquium Les sources d'archives et l'histoire de la musique à la Renaissance, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance (CESR) en Université de Tours, Tours, 15-16.10.1998.

SCHREURS, E., Burney's Travelogue and the 'Staten van goederen': Echoes of an Emerging Carillon Culture in Flanders (1772-1787), paper voorgesteld op het internationaal colloquium 11th International Carillon Congress, Leuven, 12.08.1998.

SCHREURS, E., Collegiate Churches and Cathedrals, Centers of Polyphony: Status Quaestionis of the Research of the Alamire Foundation, paper voorgesteld op het internationaal symposium van de werkgroep Music at St Bavo in Ghent (1500-1650), Gent, 17.11.1998.

SCHREURS, E., Onze-Lieve-Vrouwebroederschappen en muziek in de 15de en 16de eeuw: Tongeren als een case-study, paper voorgesteld op het internationaal symposium Signum. Contactgroep België-Nederland: kerkelijke instellingen in de middeleeuwen, Rijksuniversiteit Gent, 30.05.1998.

SCHREURS, E., The Low Countries' Church Music and Acoustic Implications during the Ancien Régime, paper voorgesteld tijdens de studiesessie Liturgy and Architecture, tijdens het 33rd International Congress on Medieval Studies, Western Michigan University, Kalamazoo, 09.05.1998.

BOUCKAERT, B., The Procession of St Livinus in the Abbey of St Bavo in Ghent: the Musical Adornment of a Popular Holy Day in a Late Medieval City (ca. 1400–1540), paper voorgesteld op het internationaal colloquium Music and Musicians in Urban Societies, Royal Holloway, University of London, Londen, 25-26.03.1997.

SCHREURS, E. en A. WOUTERS, Ockeghem and Musical Life in Antwerp, c. 1430–1450, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Johannes Ockeghem, Centre d'Etudes Supérieures de la Renaissance, Tours, 03-08.02.1997.

SCHREURS, E., De muzikantenfamilie Di Martinelli (17de-18de eeuw), paper voorgesteld op het internationaal colloquium Musical Sources in the Low Countries / Muzikale bronnen in de Nederlanden, Katholieke Universiteit Leuven en Alamire Foundation, Leuven, 11.02.1997.

SCHREURS, E., Geestelijke instellingen in Vlaanderen, 'promotoren' van gregoriaans en polyfonie, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Cultuurdragers in de middeleeuwse stad, Rijksuniversiteit Gent, Gent, 26.04.1997.

SCHREURS, E., Low Countries' Church Music and Acoustic Implications during the Ancien Régime, Study Session Redefining the Low Countries, paper voorgesteld op het 16th International Congress of the International Musicological Society: Musicology and Sister Disciplines – Past, Present and Future, London, 14-20.08.1997.

BOUCKAERT, B., The Foundation of Simon de Mirabello (ca. 1280 – Ghent 1346) and Musical Life in the Collegiate Church of St Veerle in Ghent, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Migration of Musicians from and to the Low Countries (1400-1600), Katholieke Universiteit Leuven en Alamire Foundation, Antwerpen, 26-27.08.1996.

BOUCKAERT, B., The Chapter of St Bavo in Ghent: Religious Reforms and their Influence on Musical Life in the Sixteenth Century, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Musiques et rituels dans les cathédrales européennes. Politique et esthétique, Centre européen pour la Recherche et l'Interprétation des Musiques Médiévales (CERIMM) – Fondation de Royaumont, Abbaye de Royaumont, 16-17.05.1995.

SCHREURS, E., Composers Active at the Church of Our Lady in Antwerp in the Fifteenth Century: Replenishments, Revisions, and Synthesis Resulting in a Contextual Study, paper voorgesteld tijdens American Musicological Society. 61th Annual Meeting, New York, 02-05.11.1995.

SCHREURS, E., Late 18th-Century Polyphonic Settings of Town Musician's Music from Tongeren-Maastricht, paper voorgesteld tijdens het internationaal congres Manuscripts de musique polyphonique originaires des anciens Pays-Bas / Manuscripts de musique polyphonique conservés en Belgique (c 1550 - c 1850), Brussel, Université Libre de Bruxelles, 30.03 – 01.04.1995.

SCHREURS, E., On Chronology and Use of Music Fragments from Tongeren and Sint-Truiden. 15th-16th Century, paper voorgesteld tijdens het internationaal symposium Music Fragments and Manuscripts from the Low Countries, Alden Biesen, 23.06.1995.

BOUCKAERT, B., The Chapter of St Bavo and Musical life in Ghent in the 16th Century, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Medieval and Renaissance Music Conference 1994, Glasgow, 10-13.07.1994.

SCHREURS, E., Collegiate Churches in the Low Countries: Music Centres of the Late Middle Ages, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Medieval and Renaissance Music Conference 1994, Glasgow, 10-13 juli 1994.

SCHREURS, E., Musical Life and Performance Practices in Antwerp during Lassus' Stay. 1554-1556, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Orlandus Lassus and His Time. 5th Symposium of the International Musicological Society, Antwerpen, 26-27.08.1994.

SCHREURS, E., Newly-Discovered Fragments of a Fifteenth-Century Songbook from Tongeren, paper voorgesteld op het internationaal colloquium Medieval and Renaissance Music Conference, Bangor, 24 juli 1993.

SCHREURS, E., Sources for the Study of Music in the Collegiate Churches of the Low Countries, internationaal symposium Musicology and Archival Research, Algemeen Rijksarchief, Brussel, 23.04.1993, pp. 8-9.

SCHREURS, E., Musical Life at the Collegiate Church of Tongeren as a Link within the so-called School of Liège (Late 14th – Late 15th C.), paper voorgesteld op het 15th International Congress of the International Musicological Society, Madrid, 03.04 1992.

SCHREURS, E., Muziek voor de O.L.Vrouwebroederschap in Tongeren in de vijftiende en de zestiende eeuw: De uitbouw van een professioneel muziekensemble, paper voorgesteld tijdens het 51ste congres van de Federatie van kringen voor oudheidkunde en geschiedenis van België, Universiteit Sart-Tilman, Luik, 21.08. 1992.

SCHREURS, E., Musical Life at Tongeren During the First Half of the Fifteenth Century in the Context of Western European Music History, paper voorgesteld op het internationaal colloquium 19th Medieval and Renaissance Music Conference, Oxford University, 21.07.1991.

3.6. CATEGORIE 6: DOCTORAATSVERHANDELINGEN

MANNAERTS, P., *A Collegiate Church on the Divide: Chant and Liturgy at the Church of Our Lady in Tongeren (10th – 15th c.)*, doctoraatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 28 mei 2008, 476 pp.

BOUCKAERT, B., *Het muziekleven aan de collegiale kerken van Sint-Baafs en Sint-Veerle in Gent (ca. 1350 – ca. 1600)*, doctoraatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2 delen, Leuven, 1998. XI + 360 pp.

SCHREURS, E., *Het muziekleven in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Tongeren (circa 1400-1797). Een archivalisch georiënteerd onderzoek naar het muziekleven van een middelgrote kapittelkerk in het prinsbisdom Luik binnen haar stedelijke context*, doctoraatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 3 delen, Leuven, 1990. XVI + 1146 pp.

3.7. CATEGORIE 7: WETENSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN BEOORDELING VAN VERHANDELINGEN

*	Ignace BOSSUYT, promotor
**	Ignace BOSSUYT, corrector
***	Eugeen SCHREURS, (co-)promotor
****	Eugeen SCHREURS, corrector
*****	Bruno BOUCKAERT, corrector
*****	Nele GABRIËLS, corrector
*****	David BURN, promotor
*****	David BURN, copromotor
*****	David BURN, corrector

3.7.1. Doctoraatsverhandelingen (onderzoekseenheid Musicologie)

VAN DAMME, S. Een procesgericht benadering van renaissancepolyfonie. Temporaliteit en klankervaring als principes in de ricercars, doctoraatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2009.	**	*****
MANNAERTS, P., <i>A Collegiate Church on the Divide: Chant and Liturgy at the Church of Our Lady in Tongeren (10th – 15th c.)</i> , doctoraatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2008, 476 pp.		***
SCHILTZ, K., <i>Adriaan WILLAERT en de Venetiaanse motetpraktijk. Een onderzoek naar stijlbepaling</i> , doctoraatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2001. VI + 304 + 101 pp.	*	****
BOUCKAERT, B., <i>Het muziekleven aan de collegiale kerken van Sint-Baafs en Sint-Veerle in Gent (ca. 1350 – ca. 1600)</i> , doctoraatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1998. XI +360 pp.	*	*** ****

3.7.2. Licentiaatsverhandelingen (onderzoekseenheid Musicologie, tenzij anders vermeld)

BUCKENS, M., <i>Hildegard von Bingen als componist en dramaturg: woorden en muziek in Ordo Virtutum</i> . Licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2008, 49 p. + bijlagen.		*****
DE VOS, B., <i>Het muziekleven in de Antwerpse kathedraal rond 1725. Case study: de Missa Paschalis van D'EVE en van DE FESCH</i> . Licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2008, 92 p.		*****
SPIERINGS, B., <i>Bachs derde partita voor vioolsolo in historisch, analytisch en interpretatief perspectief. Een werkbeschrijving</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2007. V + 95 pp. + partituurbijlage + 2 CDrom	*	*****

<p>HEYVAERT, E., <i>Polyfone miscomposities in de 16de eeuw gebaseerd op Nederlandse liederen. Casus: Missa O waerde mont</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2007. 71 pp. + bijl.</p>	<p>***</p>
<p>BEGHEIN, S., <i>Muziek aan de Sint-Romboutskathedraal van Mechelen ca. 1695-1745. Studie van het muziekleven en de muziekcollectie. Transcriptie en analyse van een anonieme mis uit de collectie</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2007. 2 vol.</p>	<p>** ***</p>
<p>VAN ASSCHE, K., <i>Lyrische Stukken van Edvard Grieg (1843-1907). Een historische en analytische bespreking met aandacht voor de Noorse volksmuziek</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2007. 91 pp.</p>	<p>**</p>
<p>VAN DER VEKEN, L., <i>Rogier Michael (ca. 1552 - ca 1619) en zijn bundel Introitus dominicorum dierum ac praecipuorum festorum...</i>, Leipzig, 1603: een transcriptie en studie van tekst en muziek, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2007. 2 vol.</p>	<p>* *****</p>
<p>LODEWIJCKX, D., <i>Sonatevorm als norm. Een analytische studie van Schuberts vroegste strijkkwartetten (1810/1811-1812)</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2007. 89 pp. + bijl.</p>	<p>**</p>
<p>DURSIN, C., <i>De Brugse St.-Salvatorskathedraal in de tweede helft van de negentiende eeuw. Een becommentarieerde inventaris</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2006. XI + 63 pp. + bijl.</p>	<p>* *****</p>
<p>VAN STEENHUYSE, N., <i>De uitwerking van de programmatische idee in de Symphonie fantastique en Lelio ou Le Retour à la vie van Hector Berlioz (1803-1869)</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2006. 128 pp. + bijl.</p>	<p>**</p>
<p>COULEMBIER, K., <i>Concerto voor Orkest. Paradox of paradigma</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2006. 105 + app.</p>	<p>**</p>
<p>DE NEEF, E., <i>De traverso in het werk van Antonio Vivaldi</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2005. 2 vol.</p>	<p>*</p>
<p>MANDART, D., <i>Polyfone zettingen van de lamentaties van Jeremia door zestiende-eeuwse Engelse componisten</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2005. 2 vol.</p>	<p>*</p>
<p>SLOOTMANS, V., <i>De muzikale uitwisseling tussen de Nederlanden en Spanje in de zestiende eeuw</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2005. 198 pp.</p>	<p>* *****</p>
<p>MESTDAGH, K., <i>De muziekpraktijk in de Gentse St.-Jacobskerk van ca. 1800-1830. Een historische bronnenstudie</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2005. 94 pp. + bijl.</p>	<p>* *****</p>
<p>FONTEYN, J., <i>Der hochmütige gestürzte und wieder erhabene Croesus. Musikalisches Schauspiel. Libretto: Lucas von Bostel. Muziek: Reinhard Keiser. Hamburg, Theater am Gänsemarkt, 1711/1730</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2004. 104 pp.</p>	<p>*</p>

HERREMAN, R., <i>Il primo libro de madrigali a sei voci van Girolamo Conversi (fl. 1572-1584?) uit 1584 - Una operetta opgedragen aan Antoine Perrenot de Granvelle (°1517-+1586): transcriptie en studie met aandacht voor de zestiende-eeuwse socio-economische, socio-culturele [...]</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2004. 2 vol.	*	
VAN DAMME, S., <i>Tekst en muziek in het Franse chanson in noordelijk Frankrijk en de Bourgondische gebieden tussen circa 1380 en 1420</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2004. 160 pp.	*	*****
VIAENE, H., <i>Consonant of dissonant? Een onderzoek naar de juistheid bij historische klavierstemmingen</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2004. X + 154 pp. + 2 CD	*	
TAES, S., <i>'Belle Epoque' in Frankrijk: reconstructie, confrontatie en evaluatie van drie muzikale lagen</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2004. IV + 225 pp.	**	
BOCKSTAEL, F., <i>Politieke motetten in de 14de en vroeg-15de eeuw. Spiegels van rechtvaardigheid, macht en wijsheid</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2003. 95 pp.	*	*****
LAMMENS, S., <i>De Bach-revival in België in de negentiende eeuw. De bijdrage van François-Joseph Fétis en François-Auguste Gevaert</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2003. 82 pp.	*	*****
MOEYAERT, J., <i>Van uitvoeringspraktijk tot compositiepraktijk. De Voorboden van de basso continuo en de overgang van Renaissance naar Barok</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2003. 73 pp.	*	****
DE HENAU, J., <i>Aristide Cavaillé-Coll in de Sint-Niklaaskerk te Gent. De ontstaansgeschiedenis van een orgel</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2002. 149 + 31 pp. + bijl.	**	
GRATTERI, S.-R., <i>Antonio Vivaldi als operacomponist in dialoog met Benedetto Marcello's satire 'Teatro alla moda' (1720)</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2002. 111 pp.	*	
HENCKENS, C., <i>Het muziekleven in het graafschap Vlaanderen en in het prinsbisdom Luik tijdens de 14de eeuw</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2002. 91 pp. + bijl.	*	****
STUYCK, P., <i>'Missa Sine nomine'. Matthias Pottier, musicus, componist en zangmeester aan de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal te Antwerpen (1592-1615)</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2002. 102 pp. + bijl.	*	**** *****
VANVOLSEM, E., <i>'Ordonneur ordonne...': De 'Remède de Fortune' als didactisch voorbeeld van Guillaume de Machauts zin voor systematiek</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2002. 136 pp.	*	
VERBOOMEN, K., <i>De koraalschool van het Sint-Goedelekapittel te Brussel tijdens de 18de eeuw</i> , licentiaatsverhandeling, departement Geschiedenis, Katholieke Universiteit Leuven, 2002. 219 pp.		*** ****

<p>DEGREEF, A.-H., <i>Typologische studie van de musico-dramatische elementen in de da capo-aria bij Georg Friedrich Händel (1685-1759). Musico-dramatische analyse van vijf da capo-aria's uit de opera 'Rodelinda' (1725)</i>, licentiaats-verhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2001. 115 pp.</p>	*	
<p>DOOMS, A., <i>De viool in de zeventiende eeuw. Een studie van de uitvoeringstechnische aspecten in de vioolmuziek van 1600-1700</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2001. 112 pp.</p>	*	
<p>MARIËN, S., <i>'Tout par compas suy composés': Zoektocht naar de canon van de Ars Subtilior als paradigma van de laat-middeleeuwse zin voor intellectualiteit en verfijning</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2001. 104 pp.</p>	*	
<p>PEETERS, H.-J., <i>'Malgré moy': Tekstuele en muzikale analyse van 'Armide' (Lully - Quinault, 1686)</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2001. 115 pp. + bijl.</p>	*	
<p>SEGERS, L., <i>Het Engels madrigaal in relatie tot Italië. Thomas Morley en de bewerking van Italiaanse madrigalen</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 2001. 98 + 72 pp.</p>	*	****
<p>KRAUSE, J., <i>De 'Kirchen-Compositeur' Jan Dismas Zelenka (1679-1745) en zijn 'Missae Ultimae' (ZWV 19-21)</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2000. 88 pp.</p>	*	
<p>LESAGE, V., <i>Het 'Grand motet' ten tijde van Lodewijk XIV ca. 1661-1725</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2000. II + 75 pp.</p>	*	
<p>VAN TICHELEN, P., <i>De mandoline van circa 1580 tot 1710. Een instrumentkundige bronnenstudie en interpretatie van de mandoline uit de zeventiende eeuw</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 2000. 202 + 188 pp.</p>	*	
<p>VERCAMMEN, E., <i>'...Therefore will I sing my songs to the stringed instruments in the House of the Lord': De evolutie van het anthem voor solisten, koor en instrumentaal ensemble van 1570 tot 1700</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 2000. 130 + 132 pp.</p>	*	****
<p>VOET, M., <i>De dansmuziek in middeleeuws Frankrijk</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 2000. 137 pp.</p>	*	****
<p>DE CANNIÈRE, M., <i>De blokfluit en de traverso. Historische ontwikkeling en toepassing in de instrumentale muziek van Georg Philipp Telemann</i>, licentiaats-verhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1999. 108 pp.</p>	*	
<p>GABRIËLS, N., <i>'Singing to the Lute': De luitliederen van John Dowland in hun socio- en muziekhistorische context</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1999. 157 pp.</p>	*	****
<p>PEETERS, V., <i>De blokfluit in de zeventiende eeuw en haar gebruik in het werk van Jean-Baptiste Lully</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1999. 103 pp. + bijl.</p>	*	****

PERNEEL, K., <i>De relatie tekst-muziek in de madrigalen van Orlandus Lassus (1532-1594)</i> , licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1999. 99 + 119 pp.	*	****
SMOLDEREN, H., <i>De Ambrosiaanse gezangen. Liturgische muziek tussen autonomie en oprukkende uniformiteit</i> , licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1999. III + 109 +91 pp.	*	****
'T KINDT, F., <i>De klavierconcerto's van Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) in het licht van de historische uitvoeringspraktijk: tekstauthenticiteit, instrumentarium, tempo, versieringen en improvisatie</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1998. 112 pp.	**	
DE GROOF, M., <i>De pianosonates van Franz Schubert: algemene bespreking en analyse van de sonate in c, D958</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1998. 106 pp.	**	
LENAERS, P., <i>Constantijn Huygens. Beeld van een 17de-eeuws kosmopolitisch amateurmusicus en -componist</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1998. 250 pp. + audiocass.	*	****
LEYSEN, L., <i>Het devotieleven in de Turnhoutse Sint-Pieterskerk (1397-1580): een studie van kerkrekeningen en jaargetijden</i> , licentiaatsverhandeling, departement Geschiedenis, Katholieke Universiteit Leuven, 1998. 206 pp.		*** ****
STEE LANDT, K., <i>Peter Philips (1560/1-1628) en zijn 'Cantiones Sacrae' van 1613</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1998. VI + 111 pp.	*	****
VANDENHOVE, S., <i>Het 'imitatio'-principe in de driestemmige Franse chansons van Jean de Castro</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1998. 141 pp. + bijl.	*	****
LANSSENS, J., <i>De driestemmige madrigalen van Jean De Castro. Een onderzoek naar ontleening in de profane muziek van de 16de eeuw</i> , licentiaats-verhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1997. V + 74 pp. + bijl.	*	
VENKEN, A., <i>Het muzikleven in Wenen in de periode van ca. 1770 tot ca. 1790. Een socio-culturele schets</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1997. XV + 115 pp.	*	
BRAEM, K., <i>Het muzikleven aan de Sint-Donaaskathedraal van Brugge van 1720 tot 1735</i> , licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1996. XX + 118 + 114 pp.	*	****
NEVEJANS, I., <i>Het muzikleven aan de Sint-Maartenskathedraal van Ieper in de 18de eeuw</i> , licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1996. XIX + 101 + 93 pp.	*	****
SCHILTZ, K., <i>De 'Musica Nova' (1558-1559) van Adriaan WILLAERT. De muzikaal-historische context. Een analyse van de motetten</i> , licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1996. 131 pp. + bijl.	*	

BERGE, H., <i>De school van Evora, hoogtepunt van de polyfonie in Portugal. Manuel Cardoso, Filipe de Magalhães en Duarte Lobo</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1995. 143 + 60 pp.	*	
SELHORST, K., <i>De opera in Frankrijk tijdens de 2de helft van de 17de eeuw. Franse versus Italiaanse esthetiek.</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1995. 134 pp.	*	
VANNESTE, B.J., <i>Het profane motet bij Orlandus Lassus</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1995. 113 + 70 pp.	*	
VANTIEGHEM, K., <i>Het muziekleven aan de HH. Pieter en Guidokerk van Anderlecht in de achttiende eeuw</i>, licentiaatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven, 1994. 129 pp.	*	****
STINCKENS, V., <i>'Sacrae Cantiones' (Venetië, 1595) van Arnoldus Flandrus</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1993. 111 + 149 pp.	*	
VAN WIJNSBERGHE, R., <i>Hoogliedmotetten van G.P. da Palestrina (ca.1525-1594) en O. Lassus (1532-1594). Een bijdrage tot de vergelijkende stijlstudie van de religieuze vocale polyfonie in de 16de eeuw</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1993. III + 141 pp.	*	
POPPE, E., <i>De intermedi bij 'La Pellegrina' (1589). Een bijdrage tot het onderzoek naar de muziek van de Italiaanse hoffeestelijkheden uit de zestiende eeuw</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1992. 133 + 27 pp.	*	
WILS, H., <i>'Aci, Galatea e Polifemo' (1708) en 'Acis and Galatea' (1718) van Georg Friedrich Händel (1685-1759). Een vergelijkende studie</i>, licentiaatsverhandeling, 2 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1992. 73 + 40 pp.	*	
WEYTJENS, R., <i>Johannes Le Febure en het 'Fasciculus Sacrarum Cantionum', Frankfurt, 1607</i>, licentiaatsverhandeling, 3 delen, Katholieke Universiteit Leuven, 1991. XV + 304 pp., VI + 572 pp.	*	

3.8. CATEGORIE 8: RECENSIES VAN WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES EN INTERNATIONALE CONGRESSEN

- VAN DAMME, S. 'Recensie: Ways of listening: an ecological approach to the perception of musical meaning / Clarke, Eric F. (Oxford, 2005)'. In: *Dutch Journal for Music Theory*, 12 (2007) 2, pp. 238-241.
- GABRIËLS, N., 'René E.V. Stuij (ed.), Meer dan muziek alleen. In memoriam Kees Vellekoop, Hilversum (Verloren), 2004', in *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis*, 55 (2005), pp. 195-201.
- MANNAERTS, P., 'Jacques Viret, Le chant grégorien et la tradition grégorienne (Lausanne, L'âge de l'homme, 2001)', in *Tijdschrift voor Gregoriaans*, 2 (2004), pp. 71-74.
- MANNAERTS, P., 'Marcel Pérès en Jacques Cheyronnaud, Les voix du plain-chant (Collection Texte et Voix, Parijs, Desclée De Brouwer, 2001)', in *Tijdschrift voor Gregoriaans*, 29, 1, 2004, p. 38-41.
- MANNAERTS, P., 'Onvoltooid verleden tijd. De twintigjarige zoektocht van Ensemble Organum, recensie van Marcel Pérès en Xavier Lacavalerie, Le chant de la mémoire. Ensemble Organum (1982-2002), (Collection Texte et Voix, Parijs, Desclée De Brouwer, 2002)', in *Tijdschrift voor Gregoriaans*, 29/4 (2004), p. 162-166.
- MANNAERTS, P., 'Stuart M. Isacoff, Het octaaf. De juiste stemming in de muziek (vert. H. Moerdijk, De Bezige Bij, Amsterdam, 2002)', in *Alla Breve*, 12 (2004).
- SCHREURS, E., 'T. Mc Taggart (ed.), Musyck boexken, Books 1 and 2', boekbespreking in *Tijdschrift voor Nederlandse Muziekgeschiedenis*, 49/1 (1999), pp. 152-155.
- SCHREURS, E., 'De nieuwe 'collection Ricercar' van het CESR', boekbesprekingen van 4 titels, in *Musica Antiqua*, 15 (1998), p. 186.
- BOUCKAERT, B., 'From Ciconia to Sweelinck. Donum natalicium Willem Elders, (Chloe. Beihefte zum Daphnis, 21), A. Clement en E. Jas (eds.), Editions Rodopi: Amsterdam - Atlanta 1994', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), p. 48.
- SCHREURS, E., 'De Trentse Codices (Tr 87/92)', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), p. 47.
- SCHREURS, E., 'Een Binchois-colloquium en het 61ste congres van The American Musicological Society', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), pp. 45-46.
- BOUCKAERT, B., G. HAENEN en E. SCHREURS, 'Een nieuwe MGG, boekbespreking van de nieuwe muziekencyclopedie Die Musik in Geschichte und Gegenwart, ed. L. Finscher, Personenteil, 1, Kassel, 1994', in *Musica Antiqua*, 12 (1995), pp. 35-37.
- BOUCKAERT, B., 'Mark Everist, French Motets in the Thirteenth Century. Music, Poetry and Genre, (Cambridge Studies in Medieval and Renaissance Music, uitgegeven door Ian Fenlon, Thomas Forrest Kelly en John Stevens), Cambridge: Cambridge University Press 1994', in *Musica Antiqua*, 12 (1995), pp. 38-39.
- SCHREURS, E., 'American Musicological Society Meeting', in *Musica Antiqua*, 12 (1995), pp. 33-34.
- SCHREURS, E., 'De opgang van de Europese polyfonie, boekbespreking van R. Strohm, The Rise of European Music, 1380-1500, Cambridge, 1993', in *Musica Antiqua*, 12 (1995), pp. 178-179.
- BOUCKAERT, B., 'Ann E. MOYER, Musica Scientia. Musical Scholarship in the Italian Renaissance, Ithaca - Londen: Cornell University Press 1992', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 186-187.

BOUCKAERT, B., 'Christopher Page, Discarding Images. Reflections on Music and Culture in Medieval France, (Oxford Clarendon Press 1993)', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), p. 43.

BOUCKAERT, B., 'Franchino Gaffurio, The Theory of Music, vertaling, introductie en noten door Walter Kurt Kreyszig, (Music Theory Translation Series, uitgegeven door Claude V. Palisca), New Haven - Londen: Yale University Press 1993', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 186-187.

BOUCKAERT, B., 'Julian Rushton (ed.), W.A. Mozart. Idomeneo, (Cambridge Opera Handbooks, Cambridge University Press 1993)', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), p. 42.

BOUCKAERT, B., 'Music in the Medieval English Liturgy. Plainsong en Medieval Music Society. Centennial Essays, o.l.v. S. Raskin en D. Hiley (Clarendon Press 1993)', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 42-43.

BOUCKAERT, B., Rob C. WEGMAN, B'orn for the Muses. The Life and Masses of Jacob Obrecht, Oxford: Clarendon Press 1994', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 187-188.

SCHREURS, E., 'British Conference on Medieval and Renaissance Music 1994', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 136-137.

SCHREURS, E., 'Edities van muziek van Binchois, Ockeghem en de Peterhouse Partbooks, boekbesprekingen van Antico Editions, ed. N. SANDON, s.l. [1993-1994]; J. Ockeghem, Missa Caput, ed. J. VAN BENTHEM, Utrecht, 1994; G. Binchois. The Sacred music, ed. P. KAYE, Oxford, 1992', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 183-184.

SCHREURS, E., 'Ficta en proportio in focus, boekbesprekingen van K. BERGER, Musica ficta. Theories of Accidental Inflections in Vocal Polyphony from Marchetto da Padova to Gioseffo Zarlino, Cambridge: University Press, 1987 (R 1991); R. Toft, Aural Images of Lost Traditions. Sharps and Flats in the Sixteenth Century, Toronto: University Press, 1992; A. Busse Berger, Mensuration and Proportion Signs. Origins and Evolution, Oxford, 1993', in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 89-91.

SCHREURS, E., '21st Annual Conference on Medieval and Renaissance Music', in *Musica Antiqua*, 10 (1993), p. 158.

SCHREURS, E., 'Antico Editions, (ed. N. Sandon)', boekbesprekingen van 6 edities van renaissance-muziek, in *Musica Antiqua*, 10 (1993), p. 187.

SCHREURS, E., 'Busnoys-colloquium', in *Musica Antiqua*, 10 (1993), p. 34.

SCHREURS, E., 'De Leuvense muziekuitgeverij Phalesius, boekbespreking van Catalogue des Editions de musique publiées à Louvain par Pierre Phalèse et ses fils. 1545-1578, (H. Vanhulst)', in *Musica Antiqua*, 10 (1993), p. 89.

SCHREURS, E., 'Tweemaal Ockeghem, boekbespreking van Ockeghems Missa cuiusvostoni (G. Houle) en Musikalischer Satz und Textdarbietung im Werk von Johannes Ockeghem, (W. Hein)', in *Musica Antiqua*, 10 (1993), pp. 88-89.

HAENEN, G., B. SCHREURS en E. SCHREURS, '15de congres van de Internationale Musicologische Vereniging', in *Musica Antiqua*, 9 (1992), p. 84.

SCHREURS, E., 'Charles Burney. Muzikale reizen. Kroniek van het Europese muzikleven in de 18de eeuw,' boekbespreking in *Musica Antiqua*, 9 (1992), p. 38.

SCHREURS, E., 'Het muzikleven in Parijs (Notre Dame) en in Brugge, boekbesprekingen van C. Wright, Music and Ceremony at Notre Dame of Paris 500-1500, Cambridge, 1989 en R. Strohm, Music in Late Medieval Bruges, Oxford, 1990', in *Musica Antiqua*, 9 (1992), pp. 185-186.

SCHREURS, E., 'Het Nederlandse Lied in de Gouden Eeuw, boekbespreking van L.P. Grijp, Het Nederlandse Lied in de Gouden Eeuw, Het mechanisme van de contrafactuur, Amsterdam, 1991', in *Musica Antiqua*, 9 (1992), p. 137.

SCHREURS, E., 'Tweemaal gregoriaans, boekbesprekingen van Plainsong in the Age of Polyphony, ed. T.F. Kelly, Cambridge, 1992; D. Hiley, Western Plainchant. A Handbook, Oxford, 1993,' in *Musica Antiqua*, 11 (1994), pp. 185-186.

BAETEN, H. en E. SCHREURS, 'Holland festival oude muziek Utrecht: impressies bij een jubileum', in *Musica Antiqua*, 8 (1991), pp. 179-181.

SCHREURS, E., 'Motetten in het zonnetje, boekbespreking van Muzikale reizen. Kroniek van het Europese muziekleven in de 18de eeuw', Antwerpen, 1991, in *Musica Antiqua*, 9 (1992), p. 38.

SCHREURS, E., 'The Nineteenth Medieval and Renaissance Music Conference', in *Musica Antiqua*, 8 (1991), pp. 182-183.

3.9. CATEGORIE 9: BOEKEN EN BIJDRAGEN IN BOEKEN, TIJDSCHRIFTEN, E.A. (NATIONAAL)

GABRIËLS, N., 'Antonius Busnois en muziek voor adel, Kerk en hof tijde van Karel de Stoute', in *Kunsttijdschrift Vlaanderen* 58 (2009), pp. 88-91.

MANNAERTS, P., 'Het daghet in den oosten: nieuw onderzoek naar muziek in begijnhoven', in *Tijdschrift voor Gregoriaans*, 33, 2008, pp.62-68.

MANNAERTS, P., 'Het Antifonarium-Tsgrooten: de eeuwige jeugd van het gregoriaans' in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, 46, 2008, pp. 8-11.

MANNAERTS, P., 'Een niet te verwaarlozen voetnoot in de muziekgeschiedenis: marginalia in het Tongerse graduale (B-TOolv 57, eind 14de eeuw)', A.-M. SCHEEPERS, ed., *Tussen brand en revolutie. Het kapittel en de collegiale kerk van Onze-Lieve-Vrouw te Tongeren 1677-1797*, Tongeren, 2008. (aanvaard artikel, verschijnt 2008)

MANNAERTS, P., 'Authenticiteit en inventie: Samenstelling, verspreiding en herkomst van de officies voor de heilige Begga', P. MANNAERTS, ed., *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed in Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen-eind 18de eeuw)*, (Epitome musical), Turnhout, 2007, pp. 51-78. (aanvaard artikel; verschijnt 2008)

MANNAERTS, P., 'Een tipje van de sluier: begijnhofmuziek in Europese context', P. MANNAERTS, ed., *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed in Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen-eind 18de eeuw)*, (Epitome musical), Turnhout, 2007, pp. 230-38. (aanvaard artikel; verschijnt 2008)

MANNAERTS, P., & E. VERCAMMEN 'Repertorium van muziek uit Vlaamse begijnhoven: Inleiding en repertorium', P. MANNAERTS, ed., *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed in Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen-eind 18de eeuw)*, (Epitome musical), Turnhout, 2007, pp. 137-229. (aanvaard artikel; verschijnt 2008)

TAES, S., 'De Dag van de Oude Muziek. Tussen zwaard en gebed', in *Muziek & Woord*, 34, 405, 2008, pp. 21-22.

VAN DAMME, S. 'Eigenzinnig authentiek: Paul Van Nevel, musicus en levenskunstenaar' in *Ons erfdeel*, 51, 2008, 4, pp. 68-75.

VAN DAMME, S. 'Vroegbarokke nachtmuziek: programmabijlage Scherzi Musicali'. In: *Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Programmaboek*, Grimbergen, 2008.

VAN DAMME, S. 'Wie Melodien ziet es ... doch kommt das Wort: programmabijlage Hendrickje VAN KERCKHOVE, Christel KESSELS.' In: *Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Programmaboek*, Sint-Genesius-Rode, 2008.

BOUCKAERT, B., 'Panorama van de Franse polyfonie tijdens de late middeleeuwen en de renaissance', in *Programmaboek Laus Polyphoniae: La polyphonie française*. Festival van Vlaanderen Antwerpen 2007, Antwerpen, 2007, pp. 17-21.

MANNAERTS, P., 'Guido Adler en de herontdekking van het gregoriaans', *Tijdschrift voor Gregoriaans*, 32, 2007, pp. 136-146.

MANNAERTS, P., 'Muziek en muziektheorie in handschriften uit Ten Duinen en Ter Doest', *Novi Monasterii*, 6, 2007, pp. 3-20.

- MANNAERTS, P., 'Oude zang en nieuwe sneeuw uit Noord-Europa [de Finse Piae Cantiones uit 1582]', *Muziek & Woord*, 33, 399, 2007, p. 20.
- VAN DAMME, S. 'Virtuositeit en (virtuele) polyfonie voor vier snaren'. In: *Festival van Vlaanderen. Vlaams-Brabant*, Leuven, 2007.
- VAN DAMME, S. 'Muzikale vivisectie'. In: *Muzes Nieuwsbrief*, (2007)12, pp. 4-6.
- MANNAERTS, P. en E. SCHREURS, 'Een duik in het klinkende verleden van een middeleeuwse stad: Cantus Tungrensis', in *Erfwoord*, 44, november 2006, pp. 26-27.
- MANNAERTS, P., 'Deadline gemist, eeuwige roem verzekerd [Beethovens Missa Solemnis]', in *Muziek & Woord*, 32, 377, 2006, p. 9.
- VAN DAMME, S. 'Charité, Jean (Caritatis)'; 'Basin, Pierre (Pieter Bazyn)'; 'Barbé, Antoine'; 'Divitis, Antonius (Rycke, De Rijcke, Le Riche)'; 'Ecghaert, Johannes'; 'Busnoys, Antoine'; 'De Clibano, Jacobus'; 'Du Fay, Guillaume'; 'Richafort, Jean (Johannes)'; 'De Wreede, Rolandus'; 'De Clibano, Jheronimus'; 'Beauvarlet, Henricus'; 'abri, Thomas'; 'Heyns, Cornelius'; 'Barbion, Eustachius', in: *Lexicon van de muziek in West-Vlaanderen*, 7, 24, 2007, Brugge.
- BOUCKAERT, B., 'Canonische polyfonie voor het Sacramentsfeest', in *Programmaboek Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant*, Leuven, 2005, pp. 39-40.
- BOUCKAERT, B., 'Jacob Obrecht (Gent 1457/58 - Ferrara 1505): voorbestemd voor de Muzen', in *Festival van Vlaanderen Antwerpen. Programmaboek 2005*, Antwerpen, 2005, pp. 17-24.
- BOUCKAERT, B., 'De 'Fluisterconcerten' van Sint-Baafs', in *Festival van Vlaanderen. Gent & Historische steden. Programmaboek 2005*, Gent, 2005, pp. 149-152.
- BOUCKAERT, B., 'Introduction. 'Flemish' Music from the Middle Ages until circa 1750', in *Guide to Early Music and Baroque in Flanders*, Brussel, 2005, s.p.
- GABRIËLS, N., 'Clemens allesbehalve paus', in *Muziek & Woord*, 31, 10, 2005, p. 21.
- GABRIËLS, N., 'De klank van de stad: Leuven in de zestiende eeuw', in *Ex officina. Nieuwsbrief*, 18, 2, 2005, p. 4-5
- MANNAERTS, P. en E. VERCAMMEN, 'Inventarisatieproject middeleeuws muzikaal erfgoed in Tongeren en omgeving', in *Programmaboek Tongerse muziekhandschriften. Concerten en Symposium 2005*, Tongeren: Festival van Vlaanderen Limburg / Artuatuca, 2005, 6-7.
- MANNAERTS, P., 'Een herontdekte codex uit de Tongerse basiliek: Handschrift XXI', in *Programmaboek Tongerse muziekhandschriften. Concerten en Symposium 2005*, Tongeren: Festival van Vlaanderen Limburg / Artuatuca, 2005, 7-8.
- MANNAERTS, P., 'Obrechts 'liedekens' voor baron, burger en boer', in *Programmaboek bij het concert van Capilla Flamenca en Oltremontano (dir. D.Snellings en W. Becu)*, Brussel, Kaaitheter, 22 februari 2005, p. 19-24.
- MANNAERTS, P., 'Scherpzinnigheid of raadsel van de sfinx? Het janusgezicht van de (renaissance) canon', in *Programmaboek Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant*, Leuven, 2005, pp. 33-34.
- MANNAERTS, P., 'Sequentia: een nieuwe 'gregoriaanse' databank', *Nieuwsbrief Resonant*, september 2005.

- VAN DAMME, S. 'Klinkende constructies uit de Middeleeuwen'. In: *Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Programmaboek* (aug.-okt.), Leuven, 2005, pp. 22-23.
- MANNAERTS, P., 'Fragmenta Tungrensis. Gregoriaans uit Tongerse bronnen', in *Programmaboek bij het concert van Psallentes (dir. H.Vanden Abeele), Berg (Tongeren), Sint-Martinuskerk, 29 juni 2004*, p. [3-7].
- MANNAERTS, P., 'Renaissance in de Middeleeuwen: liturgische muziek ten tijde van Karel de Grote / Une renaissance au Moyen Age: le cas de la musique liturgique à l'époque de Charlemagne', in *Programmaboek bij het concert van Ensemble Dialogos en Sequentia (dir. K.Livljanic en B.Bagby), Brussel, Miniemenkerk, 14 maart 2004*, p. 5-10, 17-22.
- MANNAERTS, P., 'Het Tongerse gregoriaans – Nieuw onderzoek', *Nieuwsbrief Resonant*, september 2004.
- MANNAERTS, P., 'Het cisterciënzer gregoriaans – rondleiding en voordracht', in *Nieuwsbrief Resonant*, juli 2004.
- MANNAERTS, P., 'Het geheugen van de geluidsfabriek. De Vlaamse symfonische muziek in de voormalige muziekbibliotheek van de openbare omroep, 1930-1960', *Nieuwsbrief Resonant*, mei 2004.
- MANNAERTS, P., 'Middeleeuws muzikaal erfgoed in Tongeren en omgeving', *Nieuwsbrief Resonant*, mei 2004.
- MANNAERTS, P., 'Muziek uit het Turnhoutse begijnhof', *Nieuwsbrief Resonant*, mei 2004.
- BOSSUYT, I., "'Affetti' en 'effetti'. Het virtuoze madrigaal in Ferrara', in *Programmaboek Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant*, Leuven, 2003, pp. 44-45.
- BOSSUYT, I., 'Chromatische kunst in de Renaissance. De vernieuwers van toen', in *Muziek & Woord*, 351 (2003), p. 18.
- BOSSUYT, I., 'De muziek en het muzikleven aan de Habsburgse hoven in Oostenrijk in de tweede helft van de 16de eeuw', in *Festival van Vlaanderen – Antwerpen. Programma 2003. Leidraad bij Laus Polyphoniae: Philippus de Monte en de Habsburgse hoven*, Antwerpen, 2003, pp. 15-25.
- BOSSUYT, I., 'De vroegste radio-opnamen van het Koninklijk Concertgebouworkest Amsterdam: een merkwaardig tijdsdocument', in *Ons Erfdeel*, 46 (2003), pp. 752-753.
- BOSSUYT, I., *Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847)*, Leuven, 2003. 61 pp.
- BOSSUYT, I., 'Intrigerende 'neo-klassiek' van het driemanschap Shostakovich–Hindemith–Canteloube', in *Het Symfonieorkest van Vlaanderen. Magazine*, 27 (2003), pp. 12-13.
- BOSSUYT, I., 'Jan Pieterszoon Sweelinck, 'l'Orphée d'Amsterdam'', in *Septentrion*, 32/1 (2003), pp. 188-190.
- BOSSUYT, I., 'Johann Sebastian Bach: de ultieme synthese', in *Programmaboek Festival van Vlaanderen. Gent en historische steden 2003*, Gent, 2003, pp. 108-116.
- BOSSUYT, I., 'Joseph Haydn en Wolfgang Amadeus Mozart in 1787–88: de klassieke symfonie op haar hoogtepunt. Het 'Konzertstück' voor hobo van Julius Rietz, een uitstapje in de 'zachte romantiek' omstreeks 1850', in *Het Symfonieorkest van Vlaanderen. Magazine*, 30 (2003), pp. 6-7.
- BOSSUYT, I., 'Philippus de Monte, de grensbewoner', in *Muziek & Woord*, 347 (2003), p. 10.
- BOSSUYT, I., 'Solo e pensoso: alleen en van geen mens gestoord. Intieme madrigaalkunst op teksten van Petrarca', in *Programmaboek Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant*, Leuven, 2003, pp. 24-26.

- BOUCKAERT, B., art. 'BOSSUYT, Ignace', in *Lexicon van de muziek in West-Vlaanderen*, ed. A. DEFOORT, 4, Brugge, 2003, pp. 55-56.
- BOUCKAERT, B., Het 'Fluisterconcert', in *Festival van Vlaanderen. Gent en Historische steden. Programmaboek 2003*, Gent, 2003, pp. 90-93.
- BOUCKAERT, B., 'Het muziekleven in West-Vlaanderen in de late Middeleeuwen en renaissance', in *Lexicon van de muziek in West-Vlaanderen*, ed. A. DEFOORT, 4, Brugge, 2003, pp. 8-16.
- BOUCKAERT, B., 'Internationaal colloquium Philippus de Monte', in *Festival van Vlaanderen – Antwerpen. Programma 2003. Leidraad bij Laus Polyphoniae: Philippus de Monte en de Habsburgse hoven*, Antwerpen, 2003, pp. 64-65.
- MANNAERTS, P., 'De Franse romantische school. César Franck en zijn muzikale nalatenschap / L'école romantique française. César Franck et ses héritiers', in *MuntMagazine*, 60 (2003), pp. 22-23.
- MANNAERTS, P., 'Een Arthuriaans eeuwfeest', in *Muziek & Woord*, 350 (2003), p. 18.
- SCHREURS, E. (ed.), B. BOUCKAERT, K. STEELANDT et al., *Muziekbank Vlaanderen. Richtlijnen voor het ingeven van lokalisatiefiches in de databank van Resonant* (<http://db.resonant.be>), Leuven, 2003. 25 pp.
- SCHREURS, E., "Resonant", Centrum voor Vlaams Muzikaal Erfgoed officieel erkend door de Vlaamse regering', in *Contrapunt*, 3/3 (2003), pp. 52-54.
- SCHREURS, E., 'Arnoldus de Lantins Missa Verbum incarnatum', in *Programmaboek Festival van Vlaanderen. Limburg*, 2003, pp. 3-8.
- SCHREURS, E., 'Bedreigde Klanken: een nieuwe toekomst voor het Vlaams Muzikaal Erfgoed?', in *Ons Erfdeel*, 46 (2003), pp. 629-631.
- SCHREURS, E., 'Een anonieme zesstemmige mis uit het Di-Martinelli-fonds', in *Klara in Diest*, Brussel, 2003, p. 8.
- SCHREURS, E., 'Het Di Martinelli-fonds van het Leuvense universiteitsarchief of de geschiedenis van een Italiaans musicus 'pur sang'', in *Klara in Diest*, Brussel, 2003, p. 6.
- SCHREURS, E., 'uikse polyfonisten', in *Muziek & Woord*, 345 (2003), p. 14.
- SCHREURS, E., 'Muziek voor het huwelijk van aartshertog Karel van Tirol en Maria van Beieren in 1571', in *Festival van Vlaanderen – Antwerpen. Programma 2003. Leidraad bij Laus Polyphoniae: Philippus de Monte en de Habsburgse hoven*, Antwerpen, 2003, pp. 78-85.
- SCHREURS, E., 'Muzikantendynastie Di Martinelli', in *Muziek & Woord*, 344 (2003), pp. 7-8.
- STEELANDT, K., *Muzikaal erfgoed weerklinkt, zondag 27 april 2003 – Muzikaal erfgoed: ... waar vinden we het... wie onderzoekt het... en hoe klinkt het?*, dubbelzijdige flyer naar aanleiding van het Erfgoedweekend (Op reis), Leuven, 2003. 2 pp.
- BOSSUYT, I., 'Carl Philipp Emmanuel Bach (1714-1788) of Originaliteit als lijfspreuk', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek* (2002), pp. 62-63.
- BOSSUYT, I., 'De Orpheus van Amsterdam: Jan Pieterszoon Sweelinck', in *Ons Erfdeel*, 45 (2002), pp. 776-778.
- BOSSUYT, I., *De West-Europese muziek. 2: Van ca. 1600 tot ca. 1750, van Monteverdi tot Bach*, Leuven, 2002. 127 pp.

- BOSSUYT, I., *Het Weihnachts-Oratorium (BWV 248) van Johann Sebastian Bach*, (Ancorae: steunpunten voor studie en onderwijs, 17), Leuven, 2002. 179 pp. + bijl.
- BOSSUYT, I., *Luigi Boccherini, 1743-1805*, Leuven, 2002. 70 pp.
- BOSSUYT, I., 'Venetiaanse kerkmuziek', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek (2002)*, pp. 267-270.
- BOSSUYT, I., 'Weihnachtsoratorium van J. S. Bach: meesterlijke recyclage', in *Muziek & Woord*, 339 (2002), p. 12.
- BOUCKAERT, B., 'Arnold von Bruck (ca. 1500-1554): 'Arnoldus Brugensis'', in *Vlaanderen*, 51 (2002), pp. 13-14.
- BOSSUYT, I., 'De muziek in de veertiende eeuw: een kwestie van (noten)waarden', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek (2001)*, pp. 17-22.
- BOSSUYT, I., *De West-Europese muziek. 1: Van het vroege christendom tot ca. 1600*, Leuven, 2001. 146 pp.
- BOSSUYT, I. et al., *Antonio Vivaldi: concerti con molti istromenti*, (Davidsfonds luistergids, 10), Leuven, 2001. 81 pp.
- BOSSUYT, I., 'Francesco Landini (+1397), de verdwaalde valk van het Florentijnse trecento', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek (2001)*, pp. 40-42.
- BOSSUYT, I., 'Josquin Desprez en de muziek van zijn tijd', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek (2001)*, pp. 16-27.
- BOSSUYT, I., 'Simplicitas en subtilitas of de veelzijdigheid van de polyfonie tussen 1200 en 1400', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek (2001)*, pp. 62-64.
- BOSSUYT, I., 'Tussen lach en traan: rappresentazione di anima e di corpo van Emilio de Cavalieri', in *Muziek & Woord*, (februari 2001), p. 18.
- BOUCKAERT, B., art. 'WILLAERT, Adriaan', in *Lexicon van de muziek in West-Vlaanderen*, ed. A. DEFOORT, 2, Brugge, 2001, pp. 136-138.
- BOUCKAERT, B., 'Het Nederlandse polyfone lied', in *Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant*, Leuven, 1999, pp. 44-45. Eveneens verschenen in *Festival van Vlaanderen – Antwerpen. Programma 2001. Leidraad bij Laus Polyphoniae. Josquin Desprez en zijn tijd*, Antwerpen, 2001, pp. 119-123; *Verborgene schatten van het Nederlandse lied. Programma Festival Oude Muziek Utrecht*, Utrecht, 2001; en in Russische vertaling: *Niderlanskaja polifoničeskaja pesnja*, in *IV. St Petersburg International Music Festival 2001*, Sint-Petersburg, 2001, pp. 50-51.
- SCHREURS, E. en K. STEELANDT, 'Roerend muzikaal erfgoed in Vlaanderen ten dode opgeschreven. Naar de oprichting van een Vlaams muziekhistorisch archief?', in *Contrapunt*, 1/5 (2001), pp. 27-29.
- SCHREURS, E., Pro defunctis in Brussel, cd-bespreking in *Contrapunt*, 1/5 (2001), pp. 46-47.
- BOSSUYT, I., 'De klanken van de keizer in vogelvlucht: Karel V en de muziek van zijn tijd', in *Programmaboek Holland festival oude muziek*, Utrecht, 2000, pp. 17-19.
- BOSSUYT, I., *De Missae breves (BWV 233-236) van Johann Sebastian Bach*, 2 delen, Peer, 2000. 90 + 60 pp.
- BOSSUYT, I. et al., *Joseph Haydn. Symfonieën nr. 47, 48 en 49*, (Davidsfonds luistergids, 9), Leuven, 2000. 73 pp.

BOSSUYT, I., 'Het bekljvende van het klassieke repertoire: de universaliteit van de symfonieën en concerten van Mozart en Haydn', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek*, (2000), pp. 62-63.

BOSSUYT, I., 'Het pianotrio als stiefkind van de kamermuziek', in *Festival van Vlaanderen. Algemeen programmaboek* (2000), p. 85.

BOSSUYT, I., 'Inleiding', in *Jean de Castro en de renaissancepolyfonie in Europees perspectief*. Patroonsfeest. Openingsconcert viering 575 jaar K.U.Leuven, Sint-Jan-de-Doperkerk, programmaboek, Leuven, 2000, pp. 5-7.

BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, 'Muziek voor de geboorte en doop van aartshertog Karel', in *Historische reconstructie van de doopplechtigheid van Karel V. 9 maart 1500*, programmaboek Bijloke-concerten, Gent, 2000, pp. 4-11.

BOUCKAERT, B., 'De muziekkonden van de Brusselse Sint-Goedelekathedraal en de Gentse Sint-Baafskathedraal: stille getuigen tot leven gewekt', in *Kapelmesters in Vlaanderen in de 18de eeuw*, Brugge, 2000, pp. 4-8.

BOUCKAERT, B., 'Haendels Agrippina. Een Italiaans succes', in *Muziek & Woord*, 26 (2000), p. 19.

BOUCKAERT, B., *Het muziekkonink van de Sint-Baafskathedraal. Een stille getuige tot leven gewekt*, in Stedelijke Concertzaal De Bijloke. Openingsmanifestatie seizoen 2000-2001, zondag 1 oktober 2000, Gent, 2000, pp. 13-15.

BOUCKAERT, B., J. DE ZUTTER en K. STEELANDT, *Muziek in de 18de-eeuwse Sint-Baafskathedraal. Catalogus bij de tentoonstelling*, in Stedelijke Concertzaal De Bijloke. Openingsmanifestatie seizoen 2000-2001, zondag 1 oktober 2000, Gent, 2000, pp. 35-47.

BOUCKAERT, B., 'Muziek uit de Sint-Baafsabdij', in *Festival van Vlaanderen Internationaal 2000. Programmaboek Gent en Historische Steden*, Gent, 2000, pp. 71-77.

SCHREURS, E., 'De muzikale skyline van Brussel (Middeleeuwen – ca. 1800)', in *Muziek & Woord*, 26 (2000), pp. 5-6.

SCHREURS, E., *Musik aus der Zeit der Margarethe von Österreich und Kaiser Maximilian I. (Music at the Court of Maximilian I of Austria)*, toelichting bij een concert van Capilla Flamenca, het Leuvens Gregoriaans koor, knapen van Cantate Domino uit Aalst, La Caccia en Joris Verdin (Wenen, 6 november 1998), in 500 Jahre Wiener Hofmusikkapelle, Wenen, 1998, pp. 8-11.

SCHREURS, E., 'Muziek voor Sacramentsdag anno 1440', toelichting bij het concertprogramma van Capilla Flamenca, Psallentes en Schola Cantorum Cantate Dominum, in *Programma 2000. Leidraad bij Laus polyphoniae. De eerste polyfonisten*, Antwerpen, pp. 147-150.

BOSSUYT, I. et al., *Georg Friedrich Händel: Delirio amoroso: Italiaanse solocantaten*, (Davidsfonds luistergids, 8), Leuven, 1999. 51 pp.

BOUCKAERT, B., 'Giacomo Carissimi herleeft. ERU-dag', in *Muziek & Woord*, 25 (1999), p. 21.

SCHREURS, E., 'Alamire in concert', toelichting bij een programma van Capilla Flamenca, in *16e Internationale Dag van de Oude Muziek, programmabrochure*, Alden Biesen, 1999, p. 9.

SCHREURS, E., 'Polyfonie in Beelden', in *Muziek & Woord*, 25 (1999), p. 21.

BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, *Stemmen in het kapittel. Het muziekleven in Vlaamse kathedralen en kapittelkerken, ca. 1300-1600*, Leuven – Peer, 1998. 91 pp.

- SCHREURS, E., 'De Alamire Foundation: een nieuwe stimulans voor het musicologisch onderzoek in Vlaanderen (1990-1998)', in *Liber amicorum Prof. Herman Vanden Berghe*, Leuven, 1998, 2 pp.
- BOSSUYT, I., *Beknopt overzicht van de muziekgeschiedenis*, Leuven, 1997. 304 pp.
- BOSSUYT, I. et al., *Passietijd in Polyfonie*, (Davidsfonds luistergids, 5), Leuven, 1997. 66 pp.
- SCHREURS, E., 'acramentsdag in Tongeren: een muzikale hoogdag anno 1444', in *Festival van Vlaanderen Limburg. Programmaboek 1997*, Tongeren, 1997, pp. 37-42.
- BOSSUYT, I. et al., *Wolfgang Amadeus Mozart. Concerti voor blazers*, (Davidsfonds luistergids, 4), Leuven, 1996. 74 pp.
- BOSSUYT, I., *Muziekgeschiedenis. 2: Renaissance II, Barok (ca. 1560-ca. 1730/50)*, Leuven, 1996. 128 pp.
- SCHREURS, E., 'De Missa Alleluya van Pierre de la Rue en motetten van tijdgenoten, toelichting bij het concert van Capilla Flamenca in Vivenkapelle', in *Musica Flandrica*, s.l., 1996, 6 pp.
- SCHREURS, E., 'landria sonans', in *Muziek & Woord*, (november 1996), pp. 8-9.
- SCHREURS, E., 'Muziek, bibliotheken en uitgaven', in *Musica Antiqua*, 13 (1996), pp. 3-4.
- BOSSUYT, I. et al., *Georg Philipp Telemann. Johannespassie (1745)*, Leuven, 1995. 62 pp.
- BOSSUYT, I. et al., *Joseph Haydn (1732-1809). Die Tageszeiten*, (Davidsfonds luistergids, 2), Leuven, 1995. 81 pp.
- BOSSUYT, I., *Jean De Castro: muziek en mecenaat in de 16de eeuw: recevez ce mien petit labeur*, tentoonstellingscatalogus (Leuven, KADOC, 4-26 oktober 1995), Leuven, 1995. (ongepagineerd)
- BOUCKAERT, B., 'Andreas Pevernage, insignis magister musicae', in *Muziek & Woord*, (juni 1995), p. 12.
- SCHREURS, E., 'Bedreigde klanken?', in *Musica Antiqua*, 12 (1995), p. 51.
- SCHREURS, E., 'Blijde Intrede, programmatoelichting bij een concert naar aanleiding van de blijde intrede van aartshertog Karel in Antwerpen in 1515', in *Festival van Vlaanderen Antwerpen*, Antwerpen, 1995, pp. 34-36.
- SCHREURS, E., 'Het ontstaan van de Vlaamse Polyfonie', in *Festival van Vlaanderen. Vlaams-Brabant*, s.l., 1995, pp. 24-25.
- SNELLINGS, D. en E. SCHREURS, 'Requiem voor een vriend', in *Muziek & Woord*, (juli 1995), p. 43.
- BOUCKAERT, B., 'Bicinia en tricinia. Muziek voor een beperkt aantal stemmen in de Renaissance', in *ADEM*, 30 (1994), pp. 122-128.
- BOUCKAERT, B., 'Feest- en Praalmuziek van Orlandus Lassus (ca. 1532 - 1594)', in *Mercator 1994. Concerten (programmaboek Festival van Vlaanderen)*, s.l., 1994, pp. 20-24.
- BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, Interview José Quitin 'Jonge musicologen moeten lokale thema's aansnijden', in *Musica Antiqua*, 10 (1993), pp. 4-6.
- SCHREURS, E. en A. WELKENHUYSEN, *Weemoed en lijden in de renaissance (ca. 1497-1611), programmatoelichting bij concerten*, Rubenshuis, Antwerpen, 1993, 4 pp.

SCHREURS, E., 'Het Antwerpse muziekleven tegen de achtergrond van de bloei van de polyfonie in de Lage Landen van de vijftiende tot het begin van de zeventiende eeuw: een overzicht', in *Apollo en de Python*, ed. A. HEBBELINCK, muziekprogramma Antwerpen '93 (26 maart – 19 december), Antwerpen, 1993, pp. 30-38.

SCHREURS, E., 'Het Tongerse Magnificat van Renotte', in *Muziek & Woord*, 19 (1993), p. 6.

SCHREURS, E., K. MOENS, D. SNELLINGS et al., 'Historische uitvoeringspraxis', in *Musica Antiqua*, 10 (1993), pp. 100-103.

SCHREURS, E., La Capilla Flamenca. *Los Polifonistas flamencos en Madrid, programmatoelichting*, Madrid, 1993, 6 pp.

SCHREURS, E., 'Vlaamse polyfonie uit Spaanse bronnen', in *Programma, Holland Festival Utrecht '93*. Oude muziek, Utrecht, 1993, pp. 206-207.

BOUCKAERT, B., 'verslag Cera Jeugd en Muziek Prijs 1992', in *Musica Antiqua*, 9 (1992), p. 128.

BOSSUYT, I., *Heinrich Schütz (1585-1672) en de historia*, (Ancorae, steunpunten voor studie en onderwijs, 11), Leuven. 216 pp. + bijl.

BOUCKAERT, B., 'Actualia en Buitenlandse berichten', in *Musica Antiqua*, 8 (1991), pp. 143, 194; 9 (1992), pp. 34-35, 82-83, 128-131, 180-181; 10 (1993), pp. 36-37, 85-86, 184-185; 11 (1994), pp. 36-37, 86-87, 134-135, 181-182; 12 (1995), pp. 43-44, 92-93, 138-139, 183-185; 13 (1996), p. 50, pp. 88-90.

BOUCKAERT, B., 'verslag toekenning Cultuurprijs van de Provincie Oost-Vlaanderen aan Philippe Herreweghe', in *Musica Antiqua*, 8 (1991), p. 183.

SCHREURS, E., 'Authenticiteit en renaissancemuziek: een drogreden?', in *Musica Antiqua*, 8 (1991), pp. 68-69.

RINKES, C. en E. SCHREURS, 'Muziek maken uit de oude bron: een uitdaging voor durvers', in *Snorrebot*, 1/2 (1990), pp. 1-12.

3.10. CATEGORIE 10: ORGANISATIE VAN TENTOONSTELLINGEN

Cantus21. Patrimoine musical du Nord de la France, reeks van vier simultane tentoonstellingen in Cambrai, Maison Falleur (Voix des cathédrales. Le livre de musique: support de la polyphonie); Douai, Bibliothèque municipale (Rituels: Expressions de la voix - Le livre de musique: support de la liturgie); Douai, Musée de la Chartreuse (Enluminures : Hubert Cailleau, peintre enlumineur de la 2e moitié du XVIe siècle - La décoration du livre de musique) en Bailleul, Musée Benoît-De-Puydt (De l'archéologie musicale: Edmond de Coussemaker (1805-1876) - La découverte du livre de musique). Gerealiseerd in samenwerking met en in opdracht van Association Ad Fugam, 19 november 2005 – 18 februari 2006.

Klanken voor de kathedraal. Het muzikale erfgoed van Sint-Baafs, tentoonstelling samengesteld door de Alamire Foundation en gerealiseerd in samenwerking met de Sint-Baafskathedraal en de Provincie Oost-Vlaanderen, Sint-Baafskathedraal Gent, 19 september – 9 oktober 2005.

De muziekcollectie van de familie Arenberg, tentoonstelling naar aanleiding van Erfgoeddag ('t Zit in de Familie), Heverlee, Arenbergkasteel, 18 april 2004.

Bedreigde klanken II: Een nieuwe toekomst voor het Vlaams Muzikaal Erfgoed? / Endangered Sounds II: Music Archives in Flanders – A New Future?, tentoonstelling, Leuven, Universiteitsbibliotheek, 1 augustus - 15 september 2002.

Muziek in de 18de-eeuwse Sint-Baafskathedraal, tentoonstelling, Gent, Bijloke, 1-14 oktober 2000.

De schatkamer van Alamire. Muziek en miniaturen uit Keizer Karels tijd (1500–1535), tentoonstelling, Leuven, Predikherenkerk, 25 september - 5 december 1999.

Laus Deo. Pax vivis. Het muziekleven aan de Vlaamse kapittelkerken en kathedralen tot ca. 1800, tentoonstelling, Brussel, Algemeen Rijksarchief, 5 maart - 30 mei 1998.

Bedreigde Klanken? Muziekfragmenten uit de Lage Landen, tentoonstelling, Alden Biesen, Landcommanderij, 29 april - 25 juni 1995.

Orlandus Lassus en Antwerpen, 1554-1556, Antwerpen, Museum Vleeshuis, 20 augustus - 27 november 1994.

Het muziekleven in onze gewesten, tentoonstelling, Brussel, Algemeen Rijksarchief, 21 april - 19 juni 1993.

3.11. CATEGORIE 11: MEDEWERKING AAN TENTOONSTELLINGEN

Ook hier wonen de Muzen! Muziek en de Duitse Orde. Alden Biesen: 29 juni – 31 augustus 2008: tentoonstelling in het kader van de Dag van de Oude Muziek

Cartes de Suisse. Een geheugenpaleis over de muziek in Vlaanderen in Mozarts tijd, tentoonstelling gerealiseerd door de Stad Gent, mede op basis van het beleidsvoorbereidend rapport Mozarts tijdgenoten in de Lage Landen: een bio-bibliografie van Bruno BOUCKAERT en Els VERCAMMEN, Gent, Hotel D'Hane-Steenhuysse, 30 september 2006 – 7 januari 2007.

Muziek geprint: Petrus Phalesius en het stedelijk muzikaleven in de Vlaamse renaissancestad Leuven, tentoonstelling, Leuven, Universiteitsbibliotheek, 3 oktober – 26 november 2005.

Wachten op de prins... : negen eeuwen adellijk damesstift Munsterbilzen, tentoonstelling, Alden Biesen, Landcommanderij, 23 september - 3 december 2000.

Carolus. Keizer Karel V 1500–1558, tentoonstelling, Gent, Sint-Pietersabdij, 6 november 1999 - 30 januari 2000.

Ganda en Blandinium. De Gentse abdijen van Sint-Baafs en Sint-Pieters, tentoonstelling, Gent, Sint-Pietersabdij, 11 oktober 1997 - 4 januari 1998.

Antwerpen, verhaal van een metropool. 16de - 17de eeuw, tentoonstelling, Antwerpen, Hessenhuis, 25 juni - 10 oktober 1993.

Evora, een stad van heren en landlieden, een universiteitsstad, tentoonstelling, Leuven, Cultureel Centrum Romaanse Poort, 22 oktober - 22 december 1991.

Stad in Vlaanderen. Cultuur en maatschappij 1477-1787, tentoonstelling, galerij van het Gemeente-krediet, Brussel, 6 maart - 28 april 1991.

3.12. CATEGORIE 12: SAMENSTELLING VAN / TOELICHTING BIJ CD'S EN CONCERTEN

(* : wetenschappelijk advies programma)

TAES, S., concertinleiding en programmatekst, Akadèmia: 3x Schütz – Weihnachhistorie, die Sieben Worte Jesu am Kreuz, Historie der Aufstehung Jesu Christi, Antwerpen, AMUZ, 22 maart 2008.

TAES, S., concertinleiding, Le Concert Brisé, Antwerpen, AMUZ, 14 maart 2008.

TAES, S., concertinleiding, Ensemble Explorations, Octet van Mendelssohn en Dubbelkwartet nr. 3 van Spohr, Antwerpen, AMUZ, 8 maart 2008.

TAES, S., concertinleiding, The Rare Fruits Council: América étnica, Antwerpen, AMUZ, 6 maart 2008.

TAES, S., concertinleiding, VRK olv. Johan Duijck, Brahm's Deutsches Requiem, Antwerpen, AMUZ, 28 februari 2008.

TAES, S., concertinleiding en interview, KC-projectensemble Seicento (Conservatorium Den Haag) olv. Christina Pluhar; Euridice van Jacopo Peri, Antwerpen, AMUZ, 16 februari 2008.

GABRIËLS, N., Introductie en programmatekst bij het concert door Ensemble Opus X o.l.v. Miklós Spányi (C.P.E. Bach, Sonate voor klavier in g (Wq.65/17), Concerto voor klavier en strijkers in E (Wq.14), Sonate voor viool en klavier in Bes (Wq.77), Concerto voor klavier en strijkers in (F Wq.42)), Brugge, Concertgebouw, 22 januari 2008.

Aanleveren partituren (Monumenta Flandriae Musica 7) en Engelse vertaling van de teksten bij CD Adieu, naturlic leven mijn, Songs from the Koning Manuscript (Brussel, Koninklijke Bibliotheek, MS II 270) ca. 1500, door Aventure, Challenge Records, Label FineLine Classical, FL 72411, 2007.

Aanleveren partituren (Monumenta Flandriae Musica 7) en Engelse vertaling van de teksten bij CD Ons is een kijnt geboren, Christmas songs from the Koning Manuscript (Brussel, Koninklijke Bibliotheek, MS II 270) ca. 1500, door Aventure, Challenge Records, Label FineLine Classical, FL 72412, 2007.

TAES, S., concertinleiding, Huelgas Ensemble - "Lamentaties en Media Vita-motetten", AMUZ, Antwerpen, 5 december 2007.

MANNAERTS, P., "How to do things with music?" CD-presentatie "Hristos voskrese" door Vokaal Ensemble Molitva, Rosario, Bever, 1 december 2007.

TAES, S., concertinleiding, Ensemble Pierre Robert - "Petits motets uit de Franse barokmuziek", AMUZ, Antwerpen, 1 december 2007.

GABRIËLS, N., Introductie en programmatekst bij het concert door Concert des Nations o.l.v. Jordi Savall, Water Music Suite (J.-B. Lully: Alceste orkestsuite (1674); M. Marais: Alcione - Suite des Airs à jouer (1706); G.F. Händel: Water Music Suite I (1717); J.-Ph. Rameau: Les Boréades orkesstsuite (1764)); Brugge, Concertgebouw, 7 november 2007.

GABRIËLS, N., Introductie en programmatekst bij het concert door Anima Aeterna, Bach (Klavierconcerti BWV 1061a, 1064, 1065; Orkestsuite II BWV 1067, Brandenburgs Concerto V BWV 1050); Brugge, Concertgebouw, 21 september 2007.

BOUCKAERT, B., en S. TAES, dagelijkse concertinleidingen bij Laus Polyphoniae 2007: De Franse Polyfonie van de Middeleeuwen tot 1600, georganiseerd door AMUZ, Antwerpen, 25 augustus – 2 september 2007.

- TAES, S., concertinleiding het Vlaams Radio Koor – Passiemuziek, AMUZ, Antwerpen, 30 maart 2007.
- TAES, S., concertinleiding Akadêmia o.l.v. Françoise Lasserre – Heinrich Schütz, AMUZ, Antwerpen, 28 maart 2007.
- BOUCKAERT, B., inleiding bij Huelgas Ensemble De ontdekking van de verwondering : vroege polyfonie 800-1400, AMUZ, Antwerpen, 13 maart 2007.
- BOUCKAERT, B., Spaanse kamermuziek van Boccherini, lezing en programmatekst van het concert door La Real Camara georganiseerd door AMUZ, Antwerpen, 13 januari 2007.
- MANNAERTS, P., Franz Liszt: Orkestrale expressie op leven en dood, in Programmaboek bij het concert van de Philharmonie & Kooracademie (dir. Ph. Herreweghe), Brussel, Bozar, 21 april 2007.
- BOUCKAERT, B., inleiding tot het concert Kerstmis, feest van moeder en kind in de middeleeuwen: religieuze kerstmuziek uit de 13de en 14de eeuw, uitgevoerd door De Caelis, AMUZ, Antwerpen, 15 december 2006.
- BOUCKAERT, B., Concert Marcel Ketels & Guy Penson: Blokfluitsonates van John Loeillet de Gand, klavecimbelsuites van Jean-Baptiste Loeillet. Concertreeks samengesteld door de Dienst Cultuur van de Stad Gent, mede op basis van het beleidsvoorbereidend rapport Mozarts tijdgenoten in de Lage Landen: een bio-bibliografie door Bruno BOUCKAERT en Els VERCAMMEN, KANTL, Gent, 7 december 2006.
- BOUCKAERT, B., inleiding tot het concert Bachs 'cellosuites' op de schouder, uitgevoerd door Sigiswald Kuijken, AMUZ, Antwerpen, 25 november 2006.
- BOUCKAERT, B., Concert Guy Penson: 18de-eeuwse klavecijnisten uit de Zuidelijke Nederlanden. Concertreeks samengesteld door de Dienst Cultuur van de Stad Gent, mede op basis van het beleidsvoorbereidend rapport Mozarts tijdgenoten in de Lage Landen: een bio-bibliografie door Bruno BOUCKAERT en Els VERCAMMEN, KANTL, Gent, 23 november 2006.
- MANNAERTS, P., inleiding De zon van Rousseau. Haydn, Schmitt, Mozart en de bloei van het "klassieke" strijkkwartet, uitgevoerd door Ensemble Zefiro, AMUZ, Antwerpen, 19 november 2006.
- TAES, S., inleiding tot het concert Saint-Saëns' verfijnde en verrassende kamermuziek, uitgevoerd door Jane Gower & Claire Chevalier, AMUZ, Antwerpen, 3 november 2006.
- BOUCKAERT, B., Salve Brabantia. Muziek uit de hoogtijdagen van het hertogdom, programmatekst van het concert door Capilla Flamenca, Cappella Pratensis, La Caccia georganiseerd door Heronimis Bosch Art Center, 's-Hertogenbosch, 7 september 2006.
- MANNAERTS, P., Luikse componisten, Europese faam, in Programmaboek bij het concert van het Ensemble Pierre Robert, Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 6 februari 2006.
- MANNAERTS, P. en H. Vanden Abeele, Het Trinitas-officie: Luikse muziek in Gentse bronnen, in Etienne de Liège (ca. 850-920) In festo sanctissimae trinitatis', [CD-booklet] Psallentes o.l.v. H. Vanden Abeele, Ricercar 249, 2006.
- MANNAERTS, P., Sprankelend en virtuoos: instrumentale muziek uit de Italiaanse vroeg-barok, Programmaboek bij het concert van Doron Sherwin, Jan Van Outryve en Kris Verhelst, Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 2 december 2005.
- MANNAERTS, P., Lassus' motetten: verrassend veelzijdig en ongehoord expressief, Programmaboek bij het concert van La Fénice & Choeur de Chambre de Namur (dir. J. Tubéry), Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 30 november 2005.

MANNAERTS, P., Fantasie, dans en variatie: luit- en vihuelamuziek uit de zestiende eeuw, Programmaboek bij het concert van Jose Miguel Moreno, Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 14 november 2005.

BOUCKAERT, B., introductie bij het concert door The Brabant Ensemble & La Caccia met Vlaamse polyfonie voor het Sacramentsfeest, Leuven, Sint-Pieters-Kerk, 13 oktober 2005.

MANNAERTS, P., introductie bij het concert door het Huelgas Ensemble met canons van de vroege middeleeuwen tot de renaissance, Sint-Geertruikerk, Leuven, 6 oktober 2005.

BOUCKAERT, B., De Fluisterconcerten van Sint-Baafs, programmasamenstelling van 4 concerten, Gent, Sint-Baafskathedraal (Festival van Vlaanderen Gent en Historische Steden), 1 oktober, 2005. *

BOUCKAERT, B., Chants marials du XVIe siècle de Flandre et de Picardie, programmasamenstelling en introductie van het concert door de Capilla Flamenca en Psallentes in het kader van het Festival des cathédrales de Picardie, Amiens, 20 september, 2005. *

MANNAERTS, P., Orkestmuziek op Franse wijze, in Programmaboek bij het concert van het Orchestre Philharmonique de Liège et de la Communauté Wallonie-Bruxelles (dir. A.Jordan), Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 21 mei 2005, pp. 19-25.

BOUCKAERT, B., Orpheus in Gent. Jacob Obrecht 1505-2005, begeleidende tekst bij concert van La Caccia, Kamerkoor El Grillo, ter gelegenheid van 500 jaar Jacob Obrecht, Sint-Baafskathedraal Gent, 30 april 2005, pp. 5-8.

MANNAERTS, P., Obrechts 'liedekens' voor baron, burger en boer, in het programmaboek bij het concert van Capilla Flamenca en Oltremontano o.l.v. D.Snellings en W. Becu, Brussel, 22 februari 2005, pp. 19-24.

BOUCKAERT, B., De profane muziek van Jacob Obrecht, in Jacob Obrecht. Chansons, Songs, Motets, CD-opname door Capilla flamenca en Piffaro, Leuven, 2005 (EUFODA 1361), p. 7-9 (vertaald in het Frans en Engels).

MANNAERTS, P., Een herontdekte codex uit de Tongerse basiliek: Handschrift XXI, in Programmaboek Tongerse muziekhandschriften. Concerten en Symposium 2005, Tongeren: Festival van Vlaanderen Limburg / Artuatuca, 2005, 7-8.

MANNAERTS, P. en E. VERCAMMEN, Inventarisatieproject middeleeuws muzikaal erfgoed in Tongeren en omgeving, in Programmaboek Tongerse muziekhandschriften. Concerten en Symposium 2005, Tongeren: Festival van Vlaanderen Limburg / Artuatuca, 2005, 6-7.

SCHREURS, E. en N. GABRIËLS, Clemens non Papa (ca.1510-1555). Priest and bon vivant, samenstelling van en commentaar bij deze cd met uitvoeringen van Capilla Flamenca, Joris Verdin, La Caccia en Jan Van Outryve, Leuven, 2005. (ETCETERA KTC - 1287). (liner notes vertaald in het Engels, Frans en Duits)

BOUCKAERT, B., Ars subtilior en Ars Nova in de Lage Landen en Europa, in Zodiac. Ars Nova and Ars subtilior in the Low Countries and Europe, Capilla Flamenca, 2004 (EUFODA 1360), p. 6-8. (vertaald in het Frans en Engels)

BOUCKAERT, B., The Red Cloister – Pilgrimage around the life and madness of the 15th-century painter Hugo vander Goes, uitvoering door Ensemble Sinfony (Stevie Wishart), Brussel: Festival La Folia, 2004.

BOUCKAERT, B., Les jongleurs du coeur: middeleeuwse love-lounge muziek, toelichting bij concertproductie van Jeugd en Muziek-Vlaanderen en het ensemble Zefiro Torna; toelichting Trouvères et Jongleurs: Trouveurs in 4 programmabrochures; concerttournee voorjaar 2004 (Maaseik, Bonaventurakerk – Academie Maaseik, 9 januari; Wetteren, Cultureel Centrum De Poort, 13 januari; Doornik, Eglise Protestante, 16 januari; Bornem – Hingene, Kasteel d'Ursel, 17 januari; Tienen, Gemeenschapscentrum De Kruisboog, 29 januari; Gent, Gravensteen, 30 januari). *

CORNAZ, M., De muziekcollectie van de familie Arenberg, programmasamenstelling en toelichting bij mini-concert naar aanleiding van Erfgoeddag ('t Zit in de Familie), Heverlee, Arenbergkasteel, 18 april 2004. *

MANNAERTS, P., Fragmenta Tungrensia. Gregoriaans uit Tongerse bronnen, in het programmaboek bij het concert van Psallentes o.l.v. H. Vanden Abeele, Berg (Tongeren), 29 juni 2004, pp. [3 – 7].

MANNAERTS, P., Renaissance in de Middeleeuwen: liturgische muziek ten tijde van Karel de Grote / Une renaissance au Moyen Age: le cas de la musique liturgique à l'époque de Charlemagne, in het programmaboek bij het concert van Ensemble Dialogos en Sequentia o.l.v. K. Livljanic en B. Bagby, Brussel, 14 maart 2004, pp. 5-10, 17-22.

MANNAERTS, P., Pianomuziek tussen impulsiviteit en intimiteit: Schumann en Schubert, in het programmaboek bij het concert van Leif Ove Andsnes, Brussel, 12 maart 2004, pp 5-11.

SCHREURS, E., Lof der Liefde. Het hooglied in de Renaissance, commentaar bij de cd Canticum canticorum van Capilla Flamenca, Leuven, 2004, pp. 5-13.

BOSSUYT, I., De weer-klank van de polyfonie, advies programmasamenstelling en toelichting concerten, Leuven, Predikherenkerk, 13-14 november 2003; Alexander Utendal en Philippus de Monte. Motets, samenstelling cd van Capilla Flamenca en Oltremontano o.l.v. Bart Demuyt (Passacaille 937), 2003. *

BOUCKAERT, B., Foi (danstheater), wetenschappelijk advies in opdracht van de Capilla Flamenca en Les Ballets C. de la B. Concerten 2003: Gent, Parijs, Londen, Berlijn, Montréal, Ottawa, Toronto, Columbus, Avignon, Utrecht, Genève, Dordrecht, Antwerpen, Kortrijk, Le Manège, Decine, Rome, Grenoble, Echirolles, Nantes, Rotterdam, Amiens, Charleroi, Le Havre ; Concerten 2004: Brugge, Leuven, Wenen, Rennes, Metz, Hasselt, Hong Kong, Wellington, Seoul, Parijs, Doornik, Essen, Sevilla, Granada, Nice, Roeselare, Turnhout, Londen, Lissabon, Brussel, Göteborg, Stockholm ; Concerten 2005: Berlijn, Zagreb, Bregenz, Bordeaux.*

BOUCKAERT, B., Foi. Ars Nova, Oral Traditional Music en More, advies programmasamenstelling voor een cd van Capilla Flamenca, Dirk Snellings, Les Ballets C. de la B., Sidi Larbi Cherkaoui, 2003 (CAPI). *

GABRIËLS, N., Palestrina, Allegri en Byrd: Roomse monumentaliteit versus Engelse ingetogenheid, toelichting in het programmaboek 2003 Festival van Vlaanderen Gent en historische steden bij het concert van The Tallis Scholars, Gent, Sint-Baafskathedraal, 19 september 2003, p. 94-97.

SCHREURS, E., Johannes Prioris. Requiem. Mors et Vita, samenstelling, advies en begeleidende tekst bij een cd van Capilla Flamenca en Psallentes, Davidsfonds, 2003. *

SCHREURS, E., Muziek voor het huwelijk van aartshertog Karel van Tirol en Maria van Beieren in 1571, advies programmasamenstelling voor het openingsconcert Festival van Vlaanderen – Laus Polyphoniae, Antwerpen, 23 augustus 2003. *

GABRIËLS, N., Concert 'per voci e istrumenti', toelichting in het programmaboek 2002 Festival van Vlaanderen Gent en historische steden bij het concert van Jordi Savall, Hesperion XXI en La Capella Reial de Catalunya, Gent, de Bijloke, 26 september 2002, p. 299-304.

MANNAERTS, P., Mozart: Kyrie in D (KV 341) en Davide penitente (KV 469), in Programmaboek bij het concert van de Internationale masterclass (dir. S. Kuijken), Turnhout, Heilig Hartkerk, 12 april 2002 & Leuven, Predikherenkerk, 13 april 2002, pp. 5-7.

SCHREURS, E. en P. VENDRIX, Pierre de La Rue. Missa de septem doloribus. Bibliothèque royale de Belgique MS 215-216, samenstelling en begeleidende tekst bij een cd van Capilla Flamenca en Psallentes, Musique en Wallonie, 2002. *

SCHREURS, E., Arnold de Lantins. Missa Verbum Incarnatum, samenstelling, advies en begeleidende tekst bij een cd van Capilla Flamenca, Psallentes en Clari Cantuli, Ricercar, RIC 207, 2002. *

SCHREURS, E., Beeldmotet 'Magnificat', transcriptie en reconstructie van een anoniem Antwerps Magnificat, uitgevoerd door Capilla Flamenca, Antwerpen, 2002. *

SCHREURS, E., Ge(re)animeerde orgelklanken uit Diest en omgeving, lezing en samenstelling van het programma uitgevoerd door Capilla Flamenca en Joris Verdin, Tessenderlo, 5 mei 2002. *

SCHREURS, E., Musica Reservata. Bedreigde Klanken II – Endangered Sounds II, samenstelling en productie van de cd bij de gelijknamige tentoonstelling, Leuven, 2002. *

SCHREURS, E., Peter Philips, John BULL en de zangmeesters van de kathedraal van Antwerpen, advies programmasamenstelling voor het openingsconcert Festival van Vlaanderen – Laus polyphoniae, Antwerpen, 2002. *

BOSSUYT, I., Le goût réuni dans le lied allemand vers 1600, in Académies musicales saintes (2001), pp. 74-78.

BOUCKAERT, B. en K. STEELANDT, Franz-Joseph Krafft and the Music Collection at St. Bavo's Cathedral, begeleidende tekst bij Frans-Joseph Krafft, Magister Capelle Musice St. Bavo – Ghent. De Profundis, Levavi oculos meos, advies programmasamenstelling voor een cd van Il Fondamento en La Sfera del Canto, o.l.v. Paul Dombrecht, Passacaille, 2000, pp. 3-12. *

MANNAERTS, P., Bach en zijn dubbelkorige motetten en Missa Brevis in A, in Programmaboek bij het concert van de Internationale masterclass (dir. B. Kuijken), Leuven, Predikherenkerk, 3 november 2001 & Gent, Bijloke (Kraakhuis), 4 november 2001, pp. 6-9 en p. 7-11.

SCHREURS, E., Literaire Orgelconcerten; De muzikale reizen van 'Charles BURNEY', toelichting bij concerten door organisten J. Van Mol, M. De Cat, J. Verdin en verteller W. Borgmans; concerten te Bolderberg, Engsbergen en Alden Biesen, april/mei 2001. *

BOSSUYT, I., Jean de Castro en de renaissancepolyfonie in Europees perspectief. Patroonsfeest. Openingsconcert viering 575 jaar K.U.Leuven, wetenschappelijke begeleiding van concert van Capilla Flamenca o.l.v. Dirk Snellings, Piffaro o.l.v. Joan Kimball en Robert Wiemken, More Maiorum o.l.v. Peter Van Heyghen en Trigon Project o.l.v. Margot Kalse (met introductie in programmaboekje), Leuven, Sint-Jan-de-Doperkerk, 2 - 3 februari 2000. *

BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, Historische reconstructie van de doopplechtigheid van Karel V, 9 maart 1500, toelichting bij concert van Capilla Flamenca, Psallentes, Alta capella Ciaramella, Cantate Domino – Aalst, en J. Verdin, Gent, Sint-Baafskathedraal, 9 maart 2000. *

BOUCKAERT, B., Gregoriaanse gezangen en eenvoudige polyfonie uit de liturgische handschriften van de Sint-Baafsabdij, toelichting bij een concert van Capilla Flamenca o.l.v. M. Pérès, Gent, 14 september 2000, 2 pp. *

BOUCKAERT, B., Kapelmeesters in Vlaanderen. Composities uit de muziekfondsen van de Brusselse Sint-Goedele- en de Gentse Sint-Baafskathedraal, toelichting bij concerten door Il Fondamento o.l.v. Paul Dombrecht: Gent, Ternat, Antwerpen, Brugge, Brussel, Gent, september/oktober 2000.

SCHREURS, E., De Brabantse hertogen en de muziek, advies programmasamenstelling voor een concert van Fala Musica, Brussel, Paleis der Academie, 10 september 2000. *

SCHREURS, E., Johannes Brassart. In festo Corporis Christi. I Fiamminghi (V), concept voor een cd van Capilla Flamenca, Psallentes en Joris Verdin; Sacramentsdag in Tongeren: een muzikale hoogdag anno 1444, begeleidende tekst bij de cd, Ricercar, 2000, pp. 14-21. *

SCHREURS, E., Music at the Court of Maximilian I of Austria, begeleidende tekst bij een cd van Capilla Flamenca, het Leuvens Gregoriaans koor, knapen van Schola Cantorum Cantate Domino – Aalst, La Caccia en Joris Verdin, ÖR, Wenen, 2000. *

SCHREURS, E., Muziek voor het Gulden Vlies: Brussel 1501, programmasamenstelling van een concert van Capilla Flamenca, Les haults et les bas, Brussel, St.-Jacob-op-de-Koudenberg, 10 september 2000. *

SCHREURS, E., Muziek voor het Gulden Vlies: Brussel 1501, toelichting bij een concert van Capilla Flamenca en Les haults et les bas, Brussel, 10 september 2000. *

SCHREURS, E., Van Madrid tot de strop: de terugkeer van Karel V uit Spanje naar het opstandige Gent. 1539-1540, programmasamenstelling van een concert van La Caccia, Les Rumeurs Souterraines, L'Astrella, Capilla Flamenca, Gent, Bijloke, 19 september, 1999. *

SCHREURS, E., The A-la-mi-re Manuscripts. Flemish Polyphonic Treasures for Charles V, samenstelling van een cd naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling; Polyphonic Treasures from the Alamire Scriptorium, begeleidende tekst bij de cd, Naxos, 1999, pp. 2-5. *

SCHREURS, E., Magister X, concept en transcripties voor een cd van Capilla Flamenca, Peer, 1997; tevens verschenen als O Flanders Free, Naxos, 2000. *

SCHREURS, E., Zingen en spelen in Vlaamse steden en begijnhoven. Music in Flemish Cities and Beguinages. 1400–1500, begeleidende tekst bij een cd van Capilla Flamenca, pp. 5-17, Eufoda, 1266, Leuven, 1997. *

SCHREURS, E., Missa Alleluia. Muziek aan het Bourgondische hof. Music at the Burgundian Court, programmasamenstelling en begeleidende tekst bij een cd van Capilla Flamenca, Eufoda, 1232, Leuven, 1996, pp. 6-15. *

SCHREURS, E., Muziek voor de hofkapel van Filips de Schone, Margaretha van Oostenrijk, en aartshertog Karel – Music at the Court Chapel of Philip the Fair, Marguerite of Austria and Archduke Charles, begeleidende tekst bij een cd van Capilla Flamenca, Eufoda, Leuven, 1996, pp. 6-15. *

SCHREURS, E., De monodie (Dowland, Monteverdi, Caccini, Frescobaldi), concertintrodactie, Cultureel Centrum van Peer, 10 april 1994.

BOUCKAERT, B., Herdenkingsconcert Andreas Pevernage, toelichting bij een concert van Capilla Flamenca met chansons en motetten van Andreas Pevernage, Harelbeke, 24 november 1993. *

SCHREURS, E., Feest in de kathedraal. Missa Paschalis van Willem de Fesch. Missa Sanctae Caeciliae van Joseph-Hector Fiocco, begeleidende tekst bij de gelijknamige cd van Collegium Instrumentale Brugense – Capella Brugensis o.l.v. P. Peire, Eufoda 1173, 1992.

SCHREURS, E., Het Liedboek van Zeghere van Male, begeleidende tekst bij de gelijknamige cd van Capilla Flamenca, Eufoda, 1991. *

SCHREURS, E., Puer nobis. Kerstmis in de Renaissance, begeleidende tekst bij de gelijknamige cd van Capilla Flamenca, Eufoda 1147, 1990. *

3.13. CATEGORIE 13: COLLEGES EN SEMINARIES

BOUCKAERT, B., postdoctoraal onderzoeker, onderzoekseenheid Musicologie, Katholieke Universiteit Leuven, en Hogeschool Antwerpen, departement Dramatische kunst, Muziek en Dans (Conservatorium).

BOSSUYT, I., tot 1/10/2007 gewoon hoogleraar, onderzoekseenheid Musicologie, Katholieke Universiteit Leuven.

SCHREURS, E., tot 1/10/2007 deeltijds docent muziekgeschiedenis, onderzoekseenheid Musicologie, Katholieke Universiteit Leuven, en Hogeschool Antwerpen, departement Dramatische kunst, Muziek en Dans (Conservatorium).

Academiejaar 2007-2008

BOUCKAERT, B., Heuristiek van de musicologie (FOKA1A), Bachelor musicologie, K.U.Leuven, eerste semester academiejaar 2007-2008.

BOUCKAERT, B., Algemene Inleiding tot de Muziekgeschiedenis: van Oudheid tot Heden (FOJA2a), Bachelor in de Kunstwetenschap (verplicht), tevens als keuzevak gekozen door studenten uit diverse bachelor- en masteropleidingen (Archeologie, Geschiedenis, Culturele Studies, Erasmusstudenten, studenten uit andere faculteiten) K.U.Leuven, tweede semester academiejaar 2007-2008.

BOUCKAERT, B., Inleiding tot de Muziekgeschiedenis (Oudere periode; tot 1800), Bachelor Instrument/zang, Jazz/Lichte muziek, Departement Dramatische Kunst, Muziek & Dans, Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen (Hogeschool Antwerpen), eerste en tweede semester academiejaar 2007-2008.

BOUCKAERT, B., Research, Bachelor in de muziek, Departement Dramatische Kunst, Muziek & Dans, Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen (Hogeschool Antwerpen), tweede semester academiejaar 2007-2008.

BOUCKAERT, B., twee gastcollege's over de hervormingen in de Italiaanse opera seria in de tweede helft van de 18de eeuw, als een onderdeel van de cursus Research Module "De opera Orfeo ed Euridice van Ferdinando Bertoni", Bachelor in de muziek, Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen (Hogeschool Antwerpen), tweede semester academiejaar 2007-2008.

BOUCKAERT, B., ééndagsseminarie voor de masterstudenten musicologie van de Universität Wien (Institut für Musikwissenschaft, prof. B. Lodes), in het kader van hun studiereis naar diverse Belgische bibliotheken en archieven. Doel van het seminarie in kwestie (dat plaatsvond te Gent op 8 januari 2008) was een eerste, maar intensieve, kennismaking met de primaire bronnen relevant voor musicologisch onderzoek (archivalia, muziekhandschriften en -drukken, muziekiconografie,...) en op basis van een bezoek aan de Gentse archieven en bibliotheken een inleiding tot de Urban Musicology te geven, najaar 2007.

GABRIËLS, N., Muzieknotatie en editietechnieken, Master in de Musicologie, Les 3: Tekst & tekstplaatsing, K.U.Leuven, 29 februari 2008 (titularis: David BURN).

GABRIËLS, N., organisatie van, en inleiding en discussieleiding bij de lezing van Warwick Edwards (University of Glasgow), Agricola's Songs Without Words: The Sources and the Performing Traditions, Leuven: Lectures in Musicology, 13 november 2007.

MANNAERTS, P., Paleografie, modaliteit en repertoire: het gregoriaans in Tongeren op de grens tussen Oost- en West-Frankische dialect, doctoraatsseminarie, OE Musicologie, K.U.Leuven, 23 april 2008.

Academiejaar 2006-07

BOUCKAERT, B., e.a., seminarie Muziekhandschriften: (kennis)bron van Frans-Vlaamse polyfonie, in het kader van de cursus Muziekgeschiedenis en Muziekanalyse (tot ca. 1750), Bachelor 3 en Licentie 2 in de musicologie K.U.Leuven, tweede semester academiejaar 2006-2007 (titularis: I. BOSSUYT).

Docenten: Bruno BOUCKAERT (21 feb en 14 ma), Nele GABRIËLS (21 maart: Het liedboek van Zeghere van Male (F CA MSS 125-8) en 28 maart: Muziekfragmenten), Sofie TAES (21 maart: Het liedboek van Zeghere van Male (F CA MSS 125-8)), Eugeen SCHREURS (9 ma).

BOUCKAERT, B., Algemene Inleiding tot de Muziekgeschiedenis: van Oudheid tot Heden (FOJA2a), Bachelor in de Kunstwetenschap (verplicht), tevens als keuzevak gekozen door studenten uit diverse bachelor- en masteropleidingen (Archeologie, Geschiedenis, Culturele Studies, Erasmusstudenten, studenten uit andere faculteiten) K.U.Leuven, tweede semester academiejaar 2006-2007 (titularis: I. BOSSUYT).

BOUCKAERT, B., Inleiding tot de Muziekgeschiedenis (Oudere periode; tot 1800), Bachelor Instrument/zang, Jazz/Lichte muziek, Departement Dramatische Kunst, Muziek & Dans, Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen (Hogeschool Antwerpen), eerste en tweede semester academiejaar 2006-2007.

MANNAERTS, P., Inleiding en discussieleiding bij de lezing van Nils Holger Petersen, Liturgical Representation: the Question of 'Liturgical Drama', Leuven: Leuven Lectures in Musicology, 30 oktober 2006.

Academiejaar 2005-06

BOUCKAERT, B., Algemene Muziekgeschiedenis (FOJA2a), Bachelor in de Kunstwetenschap (verplicht), tevens als keuzevak gekozen door studenten uit diverse bachelor- en masteropleidingen (Geschiedenis, Culturele Studies, Erasmusstudenten, studenten uit andere faculteiten) K.U.Leuven, tweede semester academiejaar 2005-2006 (titularis: I. BOSSUYT).

GABRIËLS, N., Het liedboek van Zeghere van Male (Cambrai, Médiathèque Municipale MS 125-8), in het kader van de zomerstage Cappella Pratensis: stage zingen uit oude notatie; met concerten op 19, 20 en 21 juli, Saint-Savin, 15 - 22 juli 2006.

N. GABRIËLS werkte mee aan de uitwerking van het programma, verzorgde transcripties en bereidde mee de facsimile's voor de cursisten voor. Zij gaf tevens een introductie over het handschrift en de Brugse context.

MANNAERTS, P., Geschiedenis van de gregoriaanse muziek (F694), licenties musicologie, K.U.Leuven, tweede semester academiejaar 2005-2006 (titularis: I. BOSSUYT).

MANNAERTS, P., Paleografie van het gregoriaans, Bachelor in de musicologie, K.U.Leuven, 2 colleges, tweede semester academiejaar 2005-2006 (titularis: I. BOSSUYT).

Academiejaar 2004-05

BOSSUYT, I., titularis van de Erasmus Lectureship on the History and Civilization of the Netherlands and Flanders, Harvard University (Cambridge-Boston), eerste semester academiejaar 2004-2005.

BOSSUYT, I., Orlando di Lasso en the Motet: From the Song of Songs Through Virgil en the New Testament to the Neoclassical Poetry of the 16th Century, University of Pittsburg, 3 december 2004.

BOUCKAERT, B., Algemene Muziekgeschiedenis (FOJA2a), Bachelor in de Kunstwetenschap (verplicht), tevens als keuzevak gekozen door studenten uit diverse bachelor- en masteropleidingen (Geschiedenis, Culturele Studies, Erasmusstudenten, studenten uit andere faculteiten) K.U.Leuven, tweede semester academiejaar 2004-2005 (titularis: I. BOSSUYT).

BOUCKAERT, B., seminarie in de reeks Arts et pouvoir gewijd aan Pierre Alamire et les manuscrits musicaux de son atelier, Université Charles de Gaulle (Lille III), Unité de Musicologie, februari 2005.

BOUCKAERT, B., gastcollege Narrative Sources and the Historiography of the Low Countries, seminarie Music of the Powerful and the Power of Music, K.U.Leuven, M.A. of Medieval and Renaissance Studies [International Study Programme], 2005.

BOUCKAERT, B., twee gastcolleges (over het muziekatelier van Petrus Alamire en over de relatie Josquin–Cambrai), Université de Montréal, Unité de Musicologie, februari 2005.

Voor 2004-05

CORNAZ, M., Bruxelles et son patrimoine musical, seminarie voor CIRHIBRU (Centre interdisciplinaire de recherche sur l'histoire de Bruxelles), Université Libre de Bruxelles, 4 mei 2004.

CORNAZ, M., La collection musicale des archives privées de la famille d'Arenberg à Enghien, lezing voor het wetenschappelijk comité Archief en Cultureel Centrum Arenberg, Edingen, 8 mei 2004.

BOUCKAERT, B., seminarie Musicology and Archival Research, Université catholique de Lille, Guest Lecturer, 2002.

BOUCKAERT, B., La polyphonie franco-flamande et la vie musicale aux Anciens Pays-Bas, ca. 1400-1600, Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris, Parijs, 15, 22 en 29 november 2001.

BOUCKAERT, B., seminarie over Muziek in Gent, 14de-18de eeuw, in het kader van de cursus Muziekgeschiedenis en Muziekanalyse (tot ca. 1750), licenties musicologie, K.U.Leuven, tweede semester academiejaar 2000-2001.

SCHREURS, E., Flemish Polyphony and the Polish Connection, lezing, Universiteit van Kraków, 19 juni 2000.

SCHREURS, E., The Feast of Corpus Christi in the Low Countries: Music, Liturgy, Citizen and Church (c. 1400–1600), lezing in de reeks Seminars: Music in European Cities and Towns, 1400–1600, Royal Holloway, University of London, Londen, 9 juni 1998.

BOUCKAERT, B., Adrian WILLAERT and the Glory of Venice, Koninklijk Conservatorium Den Haag, 23 november 1994.

SCHREURS, E., Music at the Court and in Collegiate Churches in the Low Countries at the Time of Margaret of Austria (ca. 1500), voordracht in Haverford College, Haverford (USA), 25 oktober 1994.

SCHREURS, E., Musicology in Belgium. c. 1800-1994 / Demonstration and Discussion of the Work of the Alamire Foundation, voordracht voor de Ph.D. studenten van de afdeling musicologie van de universiteiten van Pennsylvania (24 oktober 1994), Pittsburgh (26 oktober 1994), Chicago (31 oktober 1994) en Cornell (4 november 1994).

3.14. CATEGORIE 14: WETENSCHAPPELIJKE PRIJZEN, ONDERSCHIEDINGEN

MANNAERTS, P., Prijs Mgr. DE CLERCQ voor een belangrijke bijdrage tot de religieuze geschiedenis van Vlaanderen, toegekend door de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten op 13.12.2008.

BOSSUYT, I., titularis van de Erasmus Lectureship aan Harvard University (Cambridge-Boston), eerste semester academiejaar 2004-05.

BOUCKAERT, B., Jeugd en Muziek-prijs Vlaanderen Musicologie 2002.

BOUCKAERT, B., René Bernard Lenaertsprijs, Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, oktober 2000.

BOUCKAERT, B., Laureaat Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België – Klasse der Schone Kunsten, 1994.

SCHREURS, E., Jeugd en Muziek-prijs Vlaanderen Musicologie 1992.

3.15. CATEGORIE 15: DATABANKEN

The Motet Database Catalogue Online, website met motetendatabank, locatie: <http://www.arts.ufl.edu/motet/default.asp> (per 1 april 2006 : 2000 records in verwerking voor publicatie)

Muziekbank Vlaanderen, online (lokalisatie)databank van Vlaamse muziekcollecties, opgesteld conform internationale archivalische normen (General International Standard Archival Description), 2003– ; locatie: <http://www.resonant.be> (per 1 april 2006 : 173 fiches)

SCHREURS, E., E. CEULEMANS, M. MONTEYNE, K. VAN WONTERGHEM et al., Bio-bibliografische databank met betrekking tot het muziekleven in de Lage Landen (Ancien Regime), (lopend sinds 1991), Katholieke Universiteit Leuven – Alamire Foundation.

3.16. CATEGORIE 16: WEBSITES

Alamire Foundation, Internationaal Centrum voor de studie van de muziek in de Lage Landen vzw, website; locatie: <http://www.arts.kuleuven.be/alamire>

Resonant, Centrum voor Vlaams muzikaal erfgoed vzw, portaalsite; locatie: <http://www.resonant.be>

[IMS 2002 Leuven. International Musicological Society. 17th International Congress](http://millennium.arts.kuleuven.ac.be/ims2002), website van het 17th International Musicological Society Congress (Leuven, 1–7 augustus 2002), on line in 2002 op de locatie: <http://millennium.arts.kuleuven.ac.be/ims2002> [inmiddels afgesloten].

Recevez ce mien petit labeur. Jean de Castro: muziek en mecenaat in de 16de eeuw. Music and Patronage in the 16th Century, website met virtuele tentoonstelling; locatie: <http://fuzzy.arts.kuleuven.be/decastro>

3.17. CATEGORIE 17: RADIO- EN TV-UITZENDINGEN, PERSARTIKELEN (INCL. INTERVIEWS)

MANNAERTS, P., 'Beghinae in cantu instructa: begijnhofmuziek herontdekt', interview voor Ramblas (Kurt VAN EEGHEM), Klara, 22.10.2008.

MANNAERTS, P., 'Begijnhofmuziek herontdekt', interview voor Brede Opklaringen (Mark JANSSENS), Klara, 13.10.2008.

TAES, S., interview voor Ramblas n.a.v. Dag Oude Muziek, Klara, 27 juni 2008.

MANNAERTS, P., Het Antifonarium-Tsgrooten: tekst en uitleg bij een nieuw Topstuk, interview voor Leen Actueel (Leen Demaré), 4FM, 14 februari 2008.

MANNAERTS, P., Cantus Tungrensis. Inventaris van het middeleeuws muzikaal erfgoed uit Tongeren en omgeving, Pieter MANNAERTS (ed.), Eugeen SCHREURS & Els VERCAMMEN, presentatie van de publicatie, Basiliek Onze-Lieve-Vrouw-Geboorte, Tongeren, 7 juli 2006.

Voorstelling van twee publicaties gerealiseerd door de Alamire Foundation (Bruno BOUCKAERT, Pieter MANNAERTS, Els VERCAMMEN), met de steun van de Provincie Oost-Vlaanderen en Resonant vzw:

Musicerende Engelen. Bijdragen over het muzikaal erfgoed van de Sint-Baafskathedraal en Inventaris van de muziekcollectie van de Sint-Baafskathedraal. Opening van een gelegenheidstentoonstelling, Sint-Baafskathedraal, Gent, 19 september 2005.

BOUCKAERT, B., Het ware gelaat van Jacob Obrecht. Festival van oude muziek Laus Polyphoniae gaat van start in Antwerpen, interview in De Tijd, 20 augustus 2005, p. 16.

BOUCKAERT, B., rondetafelgesprek met Dirk Snellings voor Radio Klara in het kader van Laus Polyphoniae Antwerpen, augustus 2005.

BOUCKAERT, B. en K. JUNGHÄNEL, interview naar aanleiding van het internationaal colloquium Philippus de Monte, in Polyfolie, Klara, 31 augustus 2003.

BOUCKAERT, B. et al., interview naar aanleiding van het internationaal colloquium Philippus de Monte, in Polyfolie, Klara, 24 juli 2003.

SCHREURS, E., interview door Lut Van der Eycken naar aanleiding van het openingsconcert Muziek voor het huwelijk van aartshertog Karel van Tirol en Maria van Beieren in 1571, in het kader van Festival van Vlaanderen – Antwerpen, Laus Polyphoniae: Philippus de Monte en de Habsburgse hoven, Antwerpen, Lobby Hilton Hotel, 23 augustus 2003.

SCHREURS, E., interviews door Herman De Winné, Klara, en in Voor de dag, Radio 1, naar aanleiding van de presentatie van Resonant, Centrum voor Vlaams muzikaal erfgoed vzw, in de Belvuemusea te Brussel, 16 september 2003.

SCHREURS, E., Naar de oprichting van een Vlaams Muziekhistorisch Archief (VMA), interview in Alinea, Klara (Chantal Pattyn), 13 juni 2001.

SCHREURS, E., Vlaams muzikaal erfgoed bedreigd, interview in Heldenmoed, Radio 1 (Kurt Van Eeghem), 9 juni 2001.

SCHREURS, E., Vlaams muzikaal erfgoed bedreigd, interview, ROB (Viona Westra), 11 oktober 2001.

- SCHREURS, E., Muziek voor het Gulden Vlies: Brussel 1501, interview in Link, Canvas, 16 september 2000.
- SCHREURS, E., Muziekbiografie van de stad Brussel, samenstelling en muziekkeuze, in De grote verzoeking, Radio 3 (Lut Van Der Eycken), 4 oktober 2000.
- SCHREURS, E., Alamire, interview in Het pak van Sjaalman, Radio 3 (Bart Stouten), 5 oktober 1999.
- SCHREURS, E., De Alamire Foundation, interview in Meesterwerk, Radio 1 (Fred Brouwers), 18 december 1999.
- SCHREURS, E., De Schatkamer van Alamire, interview in De Kunstberg, Radio 3 (Xavier Vandamme), 1 oktober 1999.
- SCHREURS, E., De Schatkamer van Alamire, interview in De Wandelgangen, Radio 1 (Marleen Spaepen), 24 september 1999.
- SCHREURS, E., De Schatkamer van Alamire, interview in Heldenmoed, Radio 1 (Kurt Van Eeghem), 17 september 1999.
- SCHREURS, E., De Schatkamer van Alamire, interview in Meesterwerk, Radio 1 (Fred Brouwers), 11 september 1999.
- SCHREURS, E., De Schatkamer van Petrus Alamire, uitzending in Het pak van Sjaalman, Radio 3, 8 oktober 1999.
- SCHREURS, E., Stemmen in het kapittel, interview in De Zuidkant, Radio 1, 17 april 1998.
- SCHREURS, E., Stemmen in het kapittel, interview in Het pak van Sjaalman, Radio 3 (Bart Stouten), 15 juni 1998.
- BOUCKAERT, B., E. SCHREURS en K. UVIN, Flandria Sonans. Het muziekleven in Vlaamse kapittelkerken en kathedralen, vijfdeelige radioreeks met hiervoor speciaal opgenomen muziek, in De ring van Moebius, Radio 3, 5 november - 3 december 1997.
- SCHREURS, E., Het speelmansboek van Tongeren / Maastricht, interview in De Kunstberg, Radio 3, 19 juni 1997.
- SCHREURS, E., Ockeghem, interview in Concertgebouw, Radio 1, 6 augustus 1997.
- SCHREURS, E., Zoektocht in onze vijftiende-eeuwse roots, interview door Mirek Cerny (De Standaard, 26 juli 1997).
- BOUCKAERT, B., Andreas Pevernage, insignis magister musicae, uitzending in het kader van Radio 3 in de stad, Kortrijk, juni 1995.
- SCHREURS, E., Alamire koördineert studie van Vlaamse polyfonisten, interview door Vic De Donder (De Standaard, 22 januari 1994).
- SCHREURS, E., Lassus in Antwerpen (1554-1556), interview in De Kunstberg, Radio 3 (Johan Van Cauwenberghe), 24 augustus 1994.
- SCHREURS, E., Uitvoeringspraktijk van renaissancemuziek, rondetafelgesprek met Pieter Andriessen, door Johan Van Cauwenberghe (De Foyer, Antwerpen, 25 augustus 1994).
- SCHREURS, E., De Alamire Foundation. Het wetenschappelijk historisch onderzoek naar het muziekleven in de Lage Landen, samen met H. Baeten, B. HAGGH, K. Moens, interview in Andromeda, Radio 3 (Jan Vanpelt), 9 juni 1993.

SCHREURS, E., Het vocale muziekleven in kapittelkerken in de Lage Landen, interview in Stemmen, Radio 3 (Kristin Van Den Buys), 4 april 1993.

SCHREURS, E., Historische muziekstukken eeuwen onder stof, interview door G. Beyens (Het Volk, 7 mei 1993).

SCHREURS, E., Historische uitvoeringspraxis, door Saskia WILLAERT, samen met zes andere musicologen, interview in Musica Antiqua, 10 (1993), pp. 100-104.

SCHREURS, E., Jordaens, muziekkeuze en advies bij de uitvoering (door Capilla Flamenca), documentaire voor PDG en Partners, BRT TV, NOS, TV PLUS en Antwerpen '93; uitgezonden op TV2, 18 november 1993.

SCHREURS, E., Lenaertsprijs is stimulans voor musicologisch onderzoek, interview door Robert Verheyen (Het Belang van Limburg, 5 januari 1993).

SCHREURS, E., Oudste renaissance-partituur ontdekt in een Tongerse kerk, interview door Robert Verheyen (Het Belang van Limburg, 6 augustus 1993).

BOUCKAERT, B., De School van Evora, driedelige reeks over de bloei van de Portugese polyfonie in de eerste helft van de 17de eeuw, Radio 3, voorjaar 1992 (heruitzending september 1994).

SCHREURS, E., Rubens, muziekkeuze en advies bij de uitvoering (door Capilla Flamenca), tweedelige documentaire voor BRT TV, mei 1992.

SCHREURS, E., Bruegel, ziener voor alle tijden, keuze van de muziek en advies bij de uitvoering (door Capilla Flamenca), tweedelige documentaire voor BRT TV, 8 en 15 mei 1991.

SCHREURS, E., Muzikale schat achter dichtgemetselde muren, interview door Mirek Cerny (De Standaard, 22 juni 1991).

3.18. CATEGORIE 18: LEZINGEN VOOR EEN BREED PUBLIEK (SELECTIE)

MANNAERTS, P., 'Begijnen op Broadway? De herontdekking van de begijnhofmuziek', lezing op boekpresentatie Beghinae in cantu instructae, Leuven, 19.10.2008.

MANNAERTS, P., Entre deux mondes: Paléographie, modalité et répertoire dans les manuscrits liturgiques de Tongres (10e-15e siècles), lezing aan de Université Catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve, 30 augustus 2008.

MANNAERTS, P., Het cisterciënzer gregoriaans – oorsprong en vernieuwing, VTB-VAB-lezing in de reeks Hooglied van de cisterciënzers, abdijsite Herkenrode, 7 april 2008.

MANNAERTS, P., Devotie, identiteit en politiek – Gregoriaans in het middeleeuwse Tongeren, lezing in Hasselt, Universiteit Hasselt, 3 maart 2008.

GABRIËLS, N., Introductie bij het concert door Ensemble Opus X o.l.v. Miklós Spányi (C.P.E. Bach, Sonate voor klavier in g (Wq.65/17), Concerto voor klavier en strijkers in E (Wq.14), Sonate voor viool en klavier in Bes (Wq.77), Concerto voor klavier en strijkers in (F Wq.42)), Brugge, Concertgebouw, 22 januari 2008.

GABRIËLS, N., Introductie bij het concert door Concert des Nations o.l.v. Jordi Savall, Water Music Suite (J.-B. Lully: Alceste orkestsuite (1674); M. Marais: Alcione - Suite des Airs à jouer (1706); G.F. Händel: Water Music Suite I (1717); J.-Ph. Rameau: Les Boréades orkestsuite (1764)); Brugge, Concertgebouw, 7 november 2007.

GABRIËLS, N., Introductie bij het concert door Anima Aeterna, Bach (Klavierconcerti BWV 1061a, 1064, 1065; Orkestsuite II BWV 1067, Brandenburgs Concerto V BWV 1050); Brugge, Concertgebouw, 21 september 2007.

BOUCKAERT, B., De Franse muziekcultuur tijdens de 15de en 16de eeuw: van centrum tot periferie, lezing in het kader van Laus Polyphoniae 2007: De Franse Polyfonie van de Middeleeuwen tot 1600, georganiseerd door AMUZ, Antwerpen, 1 september 2007.

TAES, S., Het Franse chanson in de 16de eeuw: focus op diversiteit, lezing in het kader van Laus Polyphoniae 2007: De Franse Polyfonie van de Middeleeuwen tot 1600, georganiseerd door AMUZ, Antwerpen, 30 augustus 2007.

BOUCKAERT, B., Panorama van de Franse polyfonie van de middeleeuwen tot de renaissance, lezing in het kader van Laus Polyphoniae 2007: De Franse Polyfonie van de Middeleeuwen tot 1600, georganiseerd door AMUZ, Antwerpen, 28 augustus 2007.

MANNAERTS, P., De zon van Rousseau – Haydn, Schmitt, Mozart en de bloei van het 'klassieke' strijkkwartet, concertinleiding in Antwerpen, Augustinus Muziekcentrum, 19 november 2006.

MANNAERTS, P., Inleiding en discussieleiding bij de lezing van Nils Holger Petersen, Liturgical Representation: the Question of Liturgical Drama, Leuven, Leuven Lectures in Musicology, 30 oktober 2006.

MANNAERTS, P., Mozart: 'Il re pastore', opera-inleidingen, Brussel, Koninklijke Muntchouwborg, 22 april – 4 mei 2003, 28 januari – 8 februari 2006.

BOUCKAERT, B. en J. Eckeloo, La bibliothèque privée d'Edmond de Coussemaeker, Bailleul, 12 januari 2006.

BOUCKAERT, B., Le testament de Guillaume Du Fay, Cambrai, 1 december 2005.

BOUCKAERT, B., Polyfonie van Leuvense componisten voor het Sacramentsfeest, concertinleiding Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant, Leuven, 13 oktober 2005.

MANNAERTS, P., De (renaissance)canon: polyfonisten in Wonderland, concertinleiding in Leuven, Festival van Vlaanderen – Vlaams Brabant, 6 oktober 2005.

VERCAMMEN, E., Inventarisatieproject. Middeleeuws muzikaal erfgoed in Tongeren en omgeving, lezing op het symposium Tongerse muziekhandschriften, Tongeren, Festival van Vlaanderen, 8 juli 2005.

MANNAERTS, P., Het cisterciënzer gregoriaans: de zoektocht naar een authentieke liturgische muziek, lezing in Ten Bogaerde (Ten Duinen), 18 september 2004.

MANNAERTS, P., 'Gregoriaanse' boeken, infosessie Provincie Oost-Vlaanderen, 15 juli 2004.

MANNAERTS, P., De Franse romantische school, concertinleiding Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 22 februari 2004.

SCHREURS, E., Bedreigde Klanken: Vlaams muzikaal erfgoed gered?, lezing in het kader van Wetenschappelijke leergangen voor Senioren, Limburgs Universitair Centrum, 26 januari 2004.

SCHREURS, E., De opleiding Musicologie en het beheer van het muzikaal erfgoed, lezing tijdens het promotiefeest van de Alumni Archeologie – Kunstgeschiedenis – Musicologie, K.U.Leuven, 19 november 2003.

MANNAERTS, P., Chausson: 'Le Roi Arthus', opera-inleidingen, Brussel, Koninklijke Muntschouwburg, 19 oktober – 8 november 2003.

SCHREURS, E., Brussel Ms II 270: een unieke liederencollectie en haar context, lezing voor de stichting Hollandsch Fortuyn, Symposium Dordrecht, 24 januari 2003.

MANNAERTS, P., Frans-Russische romantiek, concertinleiding, Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 21 december 2002.

SCHREURS, E., Bedreigde klanken II, 9 rondleidingen tijdens de gelijknamige tentoonstelling in de centrale Universiteitsbibliotheek, Leuven, onder meer voor leden van de onderzoeksraad, tijdens Open Monumentendag, enz., 2 juli – 15 september 2002.

SCHREURS, E., Zangers, componisten en muziekproductie in Sint-Goedele in Brussel (ca. 1500-1600), lezing voor de Koninklijke Vereniging voor Muziekgeschiedenis, Antwerpen, 6 april 2002.

BOUCKAERT, B., Muziek uit het Sint-Baafsfonds, concertinleiding II Fondamento o.l.v. P. Dombrecht, Sint-Jacobskerk, Brugge, 30 september 2001.

BOUCKAERT, B., Muziek uit het Sint-Baafsfonds, concertinleiding II Fondamento o.l.v. P. Dombrecht, Carolus Borromeuskerk, Antwerpen, 7 oktober 2000.

BOUCKAERT, B., Muziek uit het Sint-Baafsfonds, concertinleiding II Fondamento o.l.v. P. Dombrecht, Bijloke, Gent, 1 oktober 2000.

SCHREURS, E., Alamire en de Vlaamse polyfonie, lezing, Promotiezaal K.U.Leuven, Leuven, 2 oktober 1999.

BOUCKAERT, B., Het Nederlandse polyfone lied en werken op Nederlandse Cantus Firmus, concertinleiding Festival van Vlaanderen, Sint-Geertruikerk, Leuven, 14 oktober 1999.

BOUCKAERT, B., Rouwmuziek aan het Franse hof, concertinleiding Festival van Vlaanderen, Sint-Geertruikerk Leuven, 26 oktober 1999.

BOUCKAERT, B., Een muzikale band tussen Vlaanderen en Spanje: de polyfonie, Cultureel Centrum De Romaanse Poort, Leuven, februari 1999.

BOUCKAERT, B., Een muzikale band tussen Vlaanderen en Spanje: de polyfonie, Provinciale Openbare Bibliotheek, Hasselt, 3 mei 1999.

SCHREURS, E., De enigmatische Petrus Alamire, lezing, Faculteit Letteren K.U.Leuven, Justus Lipsiuszaal, Leuven, 11 oktober 1999.

SCHREURS, E., De schatkamer van Petrus Alamire, diverse rondleidingen, vaak thematisch georiënteerd (muzieknotatie, verluchtingen, hofmuziek, L'Homme Armé) voor (internationale) groepen musicologen, musici, de onderzoeksraad van de K.U.Leuven, diverse ensembles, enz., Predikherenkerk, Leuven, 25 september – 5 december 1999.

SCHREURS, E., Mannenkoren en kapittelkerken in de Lage Landen (1400-1800), lezing, Dommelhof, Neerpelt, 24 juni 1999.

SCHREURS, E., Muziek en dans in de tijd van Alamire en het Habsburgse hof, lezing, Alden Biesen, 27 juni 1999.

SCHREURS, E., Petrus Alamire en zijn tijd (lezing voor ca. 100 muzikleerkrachten), lezing, Cultureel Centrum, Leuven, 20 september 1999.

BOUCKAERT, B., De middeleeuwse Carmina burana, Provinciale Openbare Bibliotheek, Hasselt, december 1998.

SCHREURS, E., The Feast of Corpus Christi in the Low Countries: Music, Liturgy, Citizen and Church (c. 1400-1600), seminars voor studenten Ph.D., Music in European Cities and Towns, 1400-1600, Royal Holloway, University of London, 9 juni 1998.

SCHREURS, E., De wereldlijke muziek van Johannes Ockeghem, Cultureel Centrum De Warande, Turnhout, 10 september 1997.

SCHREURS, E., Geestelijke instellingen in Vlaanderen, 'promotoren' van gregoriaans en polyfonie, lezing op het Colloquium Vlaamse Werkgroep Mediëvistiek, Cultuurdragers in de middeleeuwse stad, RUGent, 26 april 1997.

SCHREURS, E., Het muzikleven in de collegiale van O.L.V. in Antwerpen ten tijde van Ockeghem, lezing, Conservatorium Tilburg, 9 september 1997.

SCHREURS, E., Het muzikleven in Tongeren in de 15de eeuw; Sacramentsdag in Tongeren: een muzikale hoogdag anno 1444, lezing, Tongeren, Festival van Vlaanderen, 4 maart en 7 juni 1997.

SCHREURS, E., Muziek voor begijnen, burgers en kanunniken, lezing, De Mijlpaal, Heusden, 3 oktober 1997.

SCHREURS, E., Het muzikleven in de collegiale van O.L.V. in Antwerpen in de 15de eeuw, lezing, Museum Vleeshuis, Antwerpen, 7 mei 1996.

SCHREURS, E., Bedreigde klanken?, acht rondleidingen in het kader van de gelijknamige tentoonstelling, Alden Biesen, 29 april - 25 juni 1995.

SCHREURS, E., De Vlaamse polyfonie, lezing in het kader van het Festival van Vlaanderen – Leuven, Bertem, 12 oktober 1995.

SCHREURS, E., De muzieknotatie in de 16de eeuw, voordracht in het Cultureel Centrum Oude Kerk, Sint-Agatha-Berchem, 27 april 1994.

SCHREURS, E., Het muziekleven in Limburg voor 1797, voordracht voor het Provinciaal verbond voor toerisme in Limburg, Hasselt (26 maart 1994).

SCHREURS, E., Oude muziek op mensenmaat, lezing tijdens de Mediëvistendag, Den Haag, 17 juni 1994.

SCHREURS, E., De muziekbibliotheek van de collegiale van Tongeren, voordracht in de basiliek van Tongeren, in het kader van de internationale cursus koormuziek uit de renaissance, ingericht door Euromusica, 8 augustus 1993.

SCHREURS, E., Fin de Siècle, begin of eindpunt? Muziek van middeleeuwen tot vroeg-barok, voordracht in de foyer van de Rode Zaal van de Singel in Antwerpen, 14 december 1993.

SCHREURS, E., Het muziekleven in de Lage Landen (ca. 1500-1700): Een introductie, voordracht in het Cultureel Centrum van Strombeek-Bever, 8 november 1993.

SCHREURS, E., Het muziekleven in de Tongerse collegiale ten tijde van Johannes Brassart, voordracht voor het geschied- en oudheidkundig genootschap van Tongeren, Administratief centrum, Tongeren, 7 oktober 1993.

SCHREURS, E., Het muziekleven in kapittelkerken in de Lage Landen tijdens het ancien régime, voordracht voor studenten musicologie, Katholieke Universiteit, Leuven, 9 februari 1993.

SCHREURS, E., Overzicht van de bronnen voor de studie van het muziekleven in de Tongerse collegiale, voordracht en rondleiding voor de studenten van de 2de kandidatuur musicologie van de K.U.Leuven, 13 december 1993.

SCHREURS, E., Vlaamse polyfonie in Spaanse bronnen uit het begin van de zestiende eeuw, voordracht in de Fundación Carlos de Amberes in Madrid, 26 december 1993.

SCHREURS, E., Het muziekleven in de collegiale van Tongeren: een inleiding, voordracht in het Openluchtmuseum van Bokrijk, 9 december 1992.

SCHREURS, E., La vie musicale de la collégiale N.-D. à Tongres à l'époque de Johannes Brassart dans la perspective de l'histoire musicale de l'Europe occidentale, voordracht voor de Société liégeoise de Musicologie, Luik, 12 december 1991.

3.19. CATEGORIE 19: RAPPORTEN, VERSLAGEN (SELECTIE)

TAES, S., *Hodie Papa voluit habere missam: Muziek in de pauselijke kapel*, Bio-bibliografisch rapport opgesteld door de Alamire Foundation i.o.v. het Festival van Vlaanderen - Antwerpen | Laus Polyphoniae, Leuven, 2007. 268 pp.

TAES, S., *Nam et illic Musae habitant: Muziek en de Duitse Orde*. Bio-bibliografisch rapport opgesteld door de Alamire Foundation i.o.v. de organisatoren van de Dag van de Oude Muziek – Alden Biesen (Musica, Festival van Vlaanderen Limburg, Alden Biesen), Leuven, 2007. 196 pp.

TAES, S., *Muziek en de Hanzesteden*. Studiedossier voor Laus Polyphoniae 2008, opgesteld door de Alamire Foundation i.o.v. Festival van Vlaanderen - Antwerpen, Leuven, 2006. 258 pp.

BOUCKAERT, B. en E. VERCAMMEN, *Mozarts tijdgenoten in de Lage Landen: Een bio-bibliografie*, Beleidsvoorbereidend document opgesteld door de Alamire Foundation i.o.v. de Stad Gent – Mozartfestival 2006, Leuven, 2005. 623 pp.

MANNAERTS, P. & E. VERCAMMEN, *Inventaris van de muziekcollectie van het Sint-Catharinabegijnhof van Turnhout*, Leuven: Resonant, 2005, VIII + 143 pp.

CORNAZ, M., *La collection musicale des archives privées de la famille d'Arenberg à Enghien*, dossier voor het wetenschappelijk comité Archief en Cultureel Centrum Arenberg, Edingen, 8 mei 2004. 20 pp.

MANNAERTS, P., Toelichting bij en identificatie van gregoriaanse handschriften, drukken en fragmenten uit Alken, Baarle-Hertog, Bourg-Achard (F), Brugge, Hasselt, Munsterbilzen, Oudenaarde, Tongeren, Turnhout, Vinderhoute, Wakkerzeel, niet-geïdentificeerd, Leuven: Resonant & Alamire Foundation, februari 2004 – .

SCHREURS, E. et al. (edd.), I. ASSELMAN, I. BOSSUYT, B. BOUCKAERT, M. CORNAZ, P.MANNAERTS, S. TAES, et al., Proeflijst muzikaal erfgoed in Vlaanderen in het kader van het Topstukkendecreet. 1100-1600. 1600-heden (preliminair). Studie uitgevoerd door Resonant vzw, Centrum voor Vlaams Muzikaal Erfgoed in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Beeldende Kunst en Musea, o.l.v. Eugeen SCHREURS, 2 delen, Leuven, april 2004. XXV + 335 pp. + bijlagen.

Afrekeningsdossier subsidie concertreeks in het kader van het 17th International Musicological Society Congress (Leuven, 1–7 augustus 2002), Leuven, 2003. 15 pp. + bijlagen.

Afrekeningsdossier subsidie tentoonstelling 'Bedreigde klanken II. Een nieuwe toekomst voor het Vlaams muzikaal erfgoed?' (Leuven, Universiteitsbibliotheek, 1 augustus – 15 september 2002), rapport opgesteld in het kader van de subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Cultuur (afdeling Beeldende kunst en musea), Leuven, 2003. 4 pp. + bijlagen.

Alamire Foundation. Verslag 2002 voor de Nationale Bank van België. Muziek en stedelijke context in Vlaanderen en aangrenzende regio's (ca. 1350–1797), Leuven, 2003. 4 pp.

BOSSUYT, I., B. BOUCKAERT, E. SCHREURS en K. STEELANDT, Eindverslag Projectonderzoek G.4456.00N: Kerkelijke muziekcollecties in Vlaanderen (ca. 1650 – ca. 1800): inventarisatie, editie en onderzoek, Leuven, 2003. 8 pp.

BOUCKAERT, B. en H. BAETEN, 17th International Congress. International Musicological Society Leuven, 1–7 August 2002. Report Local Arrangements Committee, Leuven, 2003. 18 pp.

BOUCKAERT, B., Postdoctoraal mandaat FWO–Vlaanderen. Activiteitenverslag 2003, Leuven, 2003. 11 pp.

Nationale Bank van België. Comparatief en multidisciplinair onderzoek naar de muziek en het muziekleven in Vlaanderen en aangrenzende regio's (ca. 1350–1797). Aanvraag toelage 2003, Leuven, 2003. 8 pp.

Ontsluiting van Vlaamse muziekarchieven (Late Middeleeuwen – ca. 1850). Subsidie-aanvraag voor het Impulsprogramma van de Onderzoeksraad van de Katholieke Universiteit Leuven, Leuven, 2003. 10 pp.

Rapport 'Muziekarchieven in Vlaanderen (Middeleeuwen – 1950) (2002/2003). Alamire Foundation / Studiecentrum voor Vlaamse Muziek. In opdracht van de Koning Boudewijnstichting', Leuven, 2003. 18 pp.

Toelichting en afrekening bij de realisatie van het Internationaal Colloquium Philippus de Monte (1521–1603), Antwerpen, 30–31 August 2003, rapport opgesteld voor de Provincie Antwerpen (Provinciale Directie Cultuur, Dienst Algemeen Cultuurbeleid) in het kader van de subsidiëring door de Provincie Antwerpen, Leuven, 2003. 50 pp. + bijlagen.

Toelichting en afrekening bij de realisatie van 'Petrus Hercules Brehy. Motetten (selectie). Motets (selection), (Monumenta Flandriae Musica, vol. 6).', rapport opgesteld voor de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Cultuur in het kader van de subsidiëring door de Nationale Loterij, Leuven, 2003. 10 pp.

Vlaams Muzikaal Erfgoed (VME). Flemish Musical Heritage. Dossier tot aanvraag van een subsidiëring in het kader van het 'Decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking', ingebonden dossier samengesteld uit 17 bijlagen, Oud-Heverlee, 2003. 313 pp.

SCHREURS, E., *Vlaams Muzikaal Erfgoed (VME) – Flemish Musical Heritage.* Dossier tot aanvraag van een subsidiëring van het decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking, Oud-Heverlee, 2003. 61 pp. + bijlagen.

SCHREURS, E. en E. VANHOOF, *Muziekbiografie van een stad.* Wetenschappelijk Dossier samengesteld voor Brussel 2000, culturele hoofdstad van Europa, Leuven, 1999. 55 pp.

BOUCKAERT, B. en E. SCHREURS, *Inventaris van de te onderzoeken kapittelkerken in Vlaanderen,* beleidsvoorbereidend rapport, opgesteld voor de Vlaamse Gemeenschap, Leuven, 1994. 133 pp.

3.20. CATEGORIE 20: VARIA

MANNAERTS, P. 'Polyfone correspondenties. Muziek van Lassus, Willaert en Del Mel in het Mechelen van Granvelle', (concert Huelgas Ensemble o.l.v. Paul Van Nevel), *Programmaboek Festival van Vlaanderen Mechelen*, Mechelen, 2008.

MANNAERTS, P. 'Antifonarium-Tsgrooten (1522) te koop', Nieuwsbrief Resonant, januari 2008.

TAES, S. Muziek in de Hanzesteden. Algemeen inleidend artikel in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Postludium: de Hanze in Vlaanderen in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Cantus Colln: Concordia Domi Foris Pax : Muziek uit de kerken en bibliotheken van de Hanzestad Lübeck in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Concerto Palatino: Hamburger Ratsmusik: Consortmuziek "auff allerley Instrumenten lieblich zu gebrauchen" in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Huelgas Ensemble: De hemel als thuis: de protestantse kerkmuziek van Michael Praetorius in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst Il Trionfo del Tempo: In liefde verzameld in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst La Caccia: De liedboekjes van Dorothea in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Programmatekst La Caccia: De connectie Königsberg-Kopenhagen: De geest in de zink, een vertelconcert met een nieuwe tekst van Noëlla Elpers in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Concerto Palatino: Gdansk, oude leeuw van de machtige Hanze - Geestelijke muziek uit de laatste eeuw van de Hanze, 1560-1660 in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Heinavanker: Religieuze volksliederen uit Estland in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Jakob Lindberg: Luitmuziek in de Hanzesteden in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S. Vertaling Cappella della Torre: Gaudeamus omnes - Stadsmuzikanten en Hanze in de 16de eeuw in: *Festival van Vlaanderen Antwerpen, Laus Polyphoniae 2008. Programmaboek*, Antwerpen, 23 – 31.08.2008.

TAES, S., toelichting bij CD "Bellum & Pax", door Capilla Flamenca, Eufoda, 1372, 24.10.2008.

VAN DAMME, S. *Vroegbarokke nachtmuziek: programmabijlage Scherzi Musicali*. In: Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Programmaboek, Grimbergen, 23 oktober 2008.

VAN DAMME, S. *Inleiding*. In: La petite bande. Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 27 september 2008.

VAN DAMME, S. *Raram et novam melodiae inventionem*. In: Huelgas Ensemble. Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 11 november 2008.

VAN DAMME, S. *De veelzijdigheid van de mannelijke stem*. In: Chanticleer: "My sprit sang all day". Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 1 februari 2008.

VAN DAMME, S. *Muziek met een ander gezicht*. In: Le poème harmonique: "Le carnaval baroque". Programmabijlage Concertgebouw Brugge, 12 maart 2008.

VAN DAMME, S. *Wie Melodien zieht es ... doch kommt das Wort: programmabijlage Hendrickje Van Kerckhove, Christel Kessels*. In: Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Programmaboek, Sint-Genesius-Rode, 25 september 2008.

GABRIËLS, N., Transcripties voor *Épitome Musical Numérique – Patrimoine Musical de la Picardie* o.l.v. M.-A. COLIN, J. BIDART & PH. VENDRIX (moderne editie van 8 chansons + kort commentaar; zie <http://193.52.215.193/Ricerca/EMN/Picardie/Picardie.htm>)

BOUCKAERT, B., Introduction. 'Flemish' Music from the Middle Ages until circa 1750, in *Guide to Early Music and Baroque in Flanders*, Brussel, 2005, s.p.

MANNAERTS, P., 'Sequentia: een nieuwe 'gregoriaanse' databank', online publicatie in *Nieuwsbrief Resonant*, september 2005.

CORNAZ, M., *De muziekcollectie van de familie Arenberg*, flyer naar aanleiding van Erfgoeddag ('t Zit in de Familie, 18 april 2004, Heverlee, Arenbergkasteel), Leuven, 2004, 4 pp.

MANNAERTS, P., 'Het Tongerse gregoriaans – Nieuw onderzoek', online publicatie in *Nieuwsbrief Resonant*, september 2004.

MANNAERTS, P., 'Het cisterciënzer gregoriaans – rondleiding en voordracht', online publicatie in *Nieuwsbrief Resonant*, juli 2004.

MANNAERTS, P., 'Het geheugen van de geluidsfabriek. De Vlaamse symfonische muziek in de voormalige muziekbibliotheek van de openbare omroep, 1930-1960', online publicatie in *Nieuwsbrief Resonant*, mei 2004.

MANNAERTS, P., 'Middeleeuws muzikaal erfgoed in Tongeren en omgeving', online publicatie in *Nieuwsbrief Resonant*, mei 2004.

MANNAERTS, P., 'Muziek uit het Turnhoutse begijnhof, online publicatie' in *Nieuwsbrief Resonant*, mei 2004.

TAES, S., 'Leuven stapt in internationaal motettenproject, online publicatie' in *Nieuwsbrief Resonant*, februari 2004.

International Colloquium Philippus de Monte (1521–1603), 30–31 August 2003, Antwerp, Conference Centre 't Elzenveld, dubbelzijdige flyer, Leuven, 2003.

Klara in Diest, 30–31 mei en 1 juni 2003, coproductie, infokrant, Brussel, 2003, 12 pp.

Klara in Diest, 30–31 mei en 1 juni 2003, coproductie, promotie-cd (MMP039), 2003.

Klara in Diest, 30–31 mei en 1 juni 2003, coproductie, programmafolder, Brussel, 2003.

Klara in Diest, openingsconcert, vrijdag 30 mei 2003, 20 uur, Sint-Sulpitiuskerk, coproductie, programmabrochure, Brussel, 2003.

STEELANDT, K. et al., *Bedreigde klanken, video (6 min.) bij de tentoonstelling Bedreigde klanken II: Een nieuwe toekomst voor het Vlaams Muzikaal Erfgoed? / Endangered Sounds II: Music Archives in Flanders – A New Future?* (Leuven, Universiteitsbibliotheek, 1 augustus - 15 september 2002), Leuven, 2002.

